

قدسی نه سیری

رومان

بی سہ رپہ رشتان

وہر گیرانی لہ فارسیہ وہ
حسین نہ جمہ دین

رۆمان

بیسەریپەرستان

بلاوڪراوهي خانهي چاپ و بلاوڪردنهوهي چوارچرا

زنجيرهي ۸۶

ناونيشان / سليمانس - سرهتاس شهقامس مهولهوس - بهرامبهر پالاس

مؤبايل ناسيا ۰۷۷۰۱۵۷۵۰۶۷ - سانا ۰۷۵۰۱۱۲۸۳۸۸

فرخي (۱۰۰۰) ديناره

بیسہر پشہر شہستان

قودسی نہصیری

رؤمان

وہرگیپرانہی: حسہین نہجمہدین

چاپی شہشہم ۱

پیناسی کتیب

ناوی کتیب: بیسەرپه‌رشتان

بابه‌ت: رۆمان

نوسینی: قودسی نه‌صیری

وه‌رگیڕانی: حسه‌ین نه‌جمه‌دین

نۆبه‌تی چاپ: چاپی شه‌شه‌م

شوینی چاپ: چاپه‌مه‌نی هیمن

تیراژ: ۱۰۰۰ دانه

نرخ: ۳۰۰۰ دینار

ژماره‌ی سپاردنی (۹۴۲) سالی (۲۰۰۶) ی پیدراوه

پيشه كس

مه رج نيه ههركهس له پشت ميله كاني زيندانه وه بي، ئيتر به ته واوي
مانا درنده بي، نازانم بوچي، ياساناسان ههركيز بيريان له وه
نه گردوته وه، يان باستره بليم خوياني لي گيل ده كهن. چونكه كاتي
تاوانباريك ديتته بهرده ستيان، ئيدي بي گويدانه باري كومه لايه تي
تاوانبار، يان هوكاري پالنه ري تاوان، ياره چاو كردني ئاستي روشنبيري
تاوانبار، به پيي نوسراوي بهرده ستيان بريارده دهن و تاوانبار له ته پينه
ناوزيندان. بي گويدانه نه وه ي بزاني نه و كه سه له ناو زيندانا تيكه لي چ
جوړه مروفتيك ده ييت و يا چ جوړه خو و ره وشتيك ده گري يان له نيو
زيندانا چي فير ده كري. بويه ده ليم فير كردن چونكه واده زانن زيندان
ده ييته قوتا بخانه يهك و تاوانبار والي ده كات واز له تاوان به ييت. نازانن
كو كردنه وه ي چند تاوانباريك له ژوريك دا ده ييته هو ي نه وه ي ههركهس
له دواي نازاد بووني بير له چندين تاواني جوړه جوړ بگاته وه نه مه
له زيندانه كاني ئيمه دا وايه، نازانم له ولاته پيش كه وتوووه كان به چ جوړيك
به رپوه ده چيت.

كاتي روماني (بيسر په رستان) ده خوئينه وه ئاشناده بين
به پالواني چيروكه كه ده بينين بيژن نهك ههركه سيكي تاوانبار نه بوو،

به لکو له دله وه زور ههولی ده دا بیته که سیک بتوانی خرمه تی
کومه له که ی بکات. نه مه جگه له به سه ر بردنی ته مه ن وراگردن له ده ست
زوله و زوری باوه ژن ریکه وت وای گرد، بیژن بیته که سیک تانبارو
سزای تانیک بدات که به هیچ جوړی نارزه زوی گردنی نه بوو.

ره وره وه ی ژبانی بیژن نه وه ده سه لمینی مروڅ چند له ناو
سه ختی ونازاره کانی ژباندا بژی و به ره و روی ناهه مواریبه کانی بیته وه،
که ر مروڅی کی کولنه دهر و خاوه ن ئیراده یه کی پولاين بیت له گه ل نه م
هه موو نازاره شدا نه توانی مملانی بکات وبگاته نامانجی خوی.

هه میسه ده وتری (نومید ده که م به م کاره م توانی بیتم که لینیکم
له کتیبخانه ی کوردی پر گرد بیته وه). من خوم له م قسه باوه به دوورده گرم
و ده لیم: (نومید ده که م به م کاره م توانی بیتم که ف وکولی ده رونی
خوم دامرکاند بیته وه).

وه رگیری کوردی

بەندى يەكەم

روى پەنجەرەى ژوورەكەم لەسەر شەقامەكە بوو، كاتىك
پەنجەرەكەم دەكردهوه بەئاسانى دەمتوانى سەيرى دەرەوه بكەم،
لەكاتى خۆرەتاودا درەختى بەر پەنجەرەكەم سەيبەرى بۆ ژوورەكە
دروست دەكرد و شەوانىش گلۆپەكانى سەر شەقامەكە ژورەكەمى
روناك دەكردهوه، هەندىك جار دەنگى ئەسپ و عەرەبانە و دەنگە دەنگى
سەر شەقامەكە منى بىدار ئەكردەوه. كۆشكى گەرەو بۆند بەرامبەر
پەنجەرەكەم بوون، سەيرى ئەو دوكان و پيشانگايانەم دەكرد
لەشوشەكانىهوه كە جۆرەها ئاميرى يارى كردن و بوكەلەيان تىدا بوو،
زۆر حەزم لى دەكردن، هېچ كاتىك لە سەيركردنيان تىرم نەدەخوارد.

كاتىك مندا لانى هاوتەمەنى خۆم دەبينى لەسەر شوستەكە ياريان
دەكرد دلم تەپە تەپى شادى و خوشى دەكرد، و حەزم دەكرد، تەنها بۆ
ساتىكيش بىت لەگەلەيان يارى بكەم، دەنگى هاوار و پىكەنننننن
دەناسى، چونكە جيهانى ئەوانم بە جيهانىكى تر دەزانى، جيهانىك بۆ
ئەوان پەرلە خوشى و شادى بەلام بۆ من هېچ، هەميشە لەبەر ئەوهى
نەمدەزانى ريگاي جيهانى ئەوان بدۆزمەوه خەفەتم دەخوارد،

كاتىك داپىرەم دەبينى سەيرى شەقامەكە دەكەم دەستە چرچ و
لۆچە بى تواناكانى بەرەو رووم دريژ دەكرد و هاوارى دەكرد:
ديسانەوه چويتەوه لاي پەنجەرەكە منيش بە بيستنى دەنگى ئەو
دەگەرەمەوه دواوه، هەر ئەوساتانەش نيگاي پرقين و تورەيى ئەو منى

دەترساند و بەناو مێدیە کەوێ دەور دەکەوتمەو، من دایە گەورەم بەو
هەموو تۆرەیی و خراپیانە شییەو هەر خۆش دەویست.

نازانم چ شتێک لە دەروونم دابوو وای لێدەکردم خۆشم بویت؟
هەرچەندە ژنیکی تۆرە بوو بەلام دلێکی گەورە وەک دەریا و گیانیکی
گەورەیی هەبوو، هەندێ جار ئەوەندە بەخۆشی باسی دۆستایەتی
مروۆقەکانی دەکرد من لەو تەمەنە منداڵیەم دا هەستم دەکرد ئەو
کەسانەیی لێمەو دەور و نزیکن پێویستە هەموویانم خۆش بویت.

هەرچەندە لە روخساریدا ووزە و وورە و زیندەگی بەدی نەدەکرا و
نیگای تارو لیل بوو بەلام لەگەڵ ئەو هەموو لاوازی یەیدا جوړیک باسی
ئایندەیی دەکرد و هەستت دەکرد لەسەرەتایی لاویتیدایە و هەرگیز
نامریت، جیگەیی سەرسامی من هەر ئەو ئومێدە گەورەییە ئەو بوو.

ئێستا سألەهایە بەسەر ئەو ماوەیەدا تێ دەپەریت تازە تێدەگەم
ئومێد چ نەخشیکی گەورەیی لەژیاندا هەیە و مروۆقی بێ ئومێد مردوو،
ئێستا هەندێ جار لەناخۆشیدا خەیاڵم ئافەرینی دەکات و دەلیم
هەرچەندە جێی هێشتوم بەلام هەرگیز ناتوانم فەرامۆشی بکەم.

من هیچ کات دایکم نەدیو و ئەگەر بینیبیتیشم هیچم
بیرناکەوینتەو چون دەوسالانە بووم مردبوو، لەو خەیاڵانە دابووم کتوپر
باوکم خۆی کرد بە کتیبخانە کەدا و پاشان لەسەر کورسیەکەیی
بەرامبەرم دانیشت و بەئارامی پرسیی سەرگەرمی خویندەنەوێ چ
کتیبیکیی و منیش بەئارامی کتیبەکەم دایە دەستی، کاتێک چاوی
بەبەرگەکەیی کەوت زۆر بە ئارامی وتی منداڵی هەتیو دەخوینتەو
(بێژەن)، کوپم ئیتر پێویست ناکات ئەم جوړە کتیبانە بخوینتەو
چونکە بەم زوانە دەبیتە خاوەن دایکیکی دلسوژ و میهرەبان.

بهئارامی وتم : باوکه گیان هەرگیز مهلی دایکیکی دلسۆز چونکه نهو
کهسهی تو ناوی ده بهیت باوهژنه و نهو دوانهش زۆر لهیه کتر جیاوازن.
باوکم تا نهوکاتهش زۆر دلخۆش بوو چاو و برۆی ئالۆزاندا و لهسه
کورسیه که ههستایه سه رپی و به خیرایی چوو بۆ لایه کی تری
کتیبخانه که و دهستی کرد به گه ران به دوای نهو کتیبه ی مه بهستی بوو،
له کاتی که دا پشتی کرد بووه من و سه رگه رمی گه ران بوو به دوای
کتیبه کان دا وتی:

بیژهن گیان باوهژنیش مروّقه وهکو هه موو مروّقه کانی تر خاوه نی دل
و روّحه و لهوکاته دا نهو کتیبه ی مه بهستی بوو دۆزیه وه و به هیواشی
دهرگای کتیبخانه که ی کرده وه و سه یریکی وینه که ی دایکه می کرد
که له سه ر تاقیکی کتیبخانه که دانرابوو وتی: بیژهن نه زانم تو کورپکی
زۆر ژیریت و زۆر قول بیر ده که یته وه و اچاکتر نیه بیرو باوه رت ده رباره ی
نهو بابته بگۆریت و پاش ووتنی نه م قسانه زۆر به خیرایی به جیی
هیشتم، نه وه نده به توند ده رپۆشته خواره وه گویم له دهنگی پیی بوو
ده یکیشا به پله ی قادرمه کاندا.

تا نهوکاته ی له بیرم مابیت باوکم پیاویکی زۆر تو ره بوو، کاتی که هه
شتیکی به دل نه بوایه هیچ هیژیک نه یده توانی ململانیی له گه ل بکات، من
و باوکم به زۆری کاتی خو مانمان له کتیبخانه دا به سه ر ده برد.

ماله که ی ئیمه چوارقاتیک بوو وه کتیبخانه که له نهومی سییه مدا بوو،
له کتیبخانه که ماندا به زۆری کتیبی زانستی و میژویی به دی ده کرا و
کتیبی چیرۆک و داستانی که متر تیا به دی ده کرا، باوکم هه زی
له نوسینه کانی مه کسیم گۆرگی و نه رنست هه مینگویی و پوشکین بوو،
به لام من هه زم له نوسینه کانی فیکتور هوگۆ و نه له کساندر دوما بوو،

ئەو مالىھى ئىمە تىيدا دەژياین مالىكى دور دەست بوو كەوتبوه نىوان
دوو پىز درختى بلىد و سەنەوبەرى سەر سەوزەو و جوگەيەك ئاوى
بچوكىش لەبەرامبەر مالىكەماندا تىدەپەرى، لەقەراغ حەوشەكەماندا
چەندىن باخچەى بچوك و گەورە بەدى دەكرا، لەناوہ پراستى
باخچەكانىشدا درەختى گىلاس و ھەلۆژەيان چاندبوو، كاتىك وەرزی
بەھار دەھاتە پىش مالىكەمان پىر دەبوو لە گولى ئەو درەختانە.

بالىدە كوچەرەكانىش لەشويىنى دورەوہ رويان دەكردە شارەكەمان
لەسەر ئەو درەختانە كە ھىشتا لە باخچەيەكى ساوادەچوون سەرگەرمى
يارى كردن دەبوون. تەنھا سەگە زىرەكەكەى من پەرودەكراو بوو
باوكم لەمالىكى ئىنگلىزى كرىبوى و ناوى نابوو جىمى.

لەپراستىدا لەبىرىشم چوو ناوى پىرەژنىك بلىم كەلەمالى ئىمەدا دەژيا
و دايەنى من بوو وەكارەكانى مالىھەوى جى بەجى دەكرد. من ئەو ژنەم
زور خوش دەويست چونكە ئەو منى گەورە كرد ئەتوانم بلىم لەجىگەى
دايكم بوو. ئەويش لەم چەند رۆژەدا كە باوكم بەنيازە ژنى تازە بەيىنى
لەمالەوہ سەرقالى كاروبارى مالىھەوہ بوو وە خوى ئامادە دەكرد بۆ
پىشوازى لە ميوانەكانى ئەو ئاھەنگە.

ھەفتەيەك تىپەرى و رۆژى يەك شەممە بوو باوكم بەيانى زوو ھاتە
ژوورەكەم و وتى: بىژەن ھەر ئەمپرو مريەم دىتە ئەم مالى ئەو ژنىكى زور
مىھرەبانە، بىگومان توى زور خوش دەوى، وا بىرمەكەرەوہ بەھاتنى ئەو
من تىر لەبىر بكەم تۆ كوپرە تاقانەكەى منى و ھىچ ھىزىك ناتوانى
خوشەويستى تۆ لەدلم دەربكات و بەپەلە لەمال چوہ دەر.

ئەو رۆژە ئاسمان خۆرەتاو بوو بەلام ووشكە بايەكى دەھات، چورم
بۆ قوتابخانە و نيوەپرو كە گەپامەوہ بۆ مالىھەوہ بە ئارامى دەستم نا بە

زەنگەكە دا نەمدەزانی بۆچی دەستەكانم دەلەرزین، دەستم توند نا بە
زەنگەكە دا چەند ساتیک تیپەری بەلام هیچ كەس دەرگاگەي نەكردەو،
دلم تەپە تەپی دەكرد، دووبارە دەستم نا بە زەنگەكە دا پاش چەند
خولەكك دەرگاگە كرایەو و ژنیکی زۆر جوان و شیک پۆش لەبەرەمبەر
دەرگاگە دا دەرکەوت.

بەبیینی من زەردەخەنەیهکی کرد و خیرا خۆی لادا لەبەرەمبەرم و
منیش بەبی ماتل بوون هاتمە ژوورەو، لەوساتە دا هەستم کرد
مالەكەمان گۆرانکاری زۆری كردو و ژمارەیهك ژن و پیاو، كۆر و كچ،
بچوك و گەورە كە تا ئەمڕۆ هیچیانم نەبیینی بوو وە نەم دەناسین
لەژوورەكاندا پیکەو دانیشتبوون و قسەیان دەكرد.

ئەندازەیهکی زۆر كورسی و تەپلەك لە حەوشەكە دا ریز كرابوون و
لەسەر هەر تەپلەكك دا گۆلدانیکی پر لە گۆلی سوری میخەك دانرابوو
لەنیوان میزەكانیش دا چەندین دەوری گەورە و بچوكی پر لە میو و
شیرینی دانرابوون.

من راستەوخۆ چووم بۆ كتیبخانەكە و بەسەر سامیەو و بینیم
بارودۆخی كتیبخانەكەش گۆراو و كتیبهكان هەریهكەیان بەلایەك دا
فری دراون و ژمارەیهكیشیان درابوون، بەدیوارەكانیش دا وینەي
جۆراو جۆر هەلواسرابوو هەر ئەوساتە شكم برد رەنگە ئەم وینانە
وینەي باوەژنەكەم بن.

لە نەومی خوارەو دا دەنگی شادی و پیکەنین دەهات. تا كاتی
عەسەر هەر لە كتیبخانەكە دانیشتم، وەلی دەمو ئیوارە بوو دایەنەكەم
هاتە ژوورەكەم و بەئاراسی وتی:

دهرؤيشتن، باوهژنهكهم بهرگيكي دريژي سپي له بهردابوو تاجي گولي
سپيش درابوو له پرچه زهردهكهي وه چه پكيك گولي زهرديشي
به دهسته و هبوو به نارامي له نيوان دهسته كانيدا دهگوشين و پاشان
باوكم و ژنهكهي پيكه وه له سهر كورسيهك دانيشتن كه تايبهت بوو به
خويان و خهنگهكش دهستيان كرد به چه پله نيدان بويان و من لهو
نيوانه دا راسته و خو كه و تمه وه بيري دايكم. دايكيك سالة هايه مردووه و
هرگيز نايه ته وه.

دايكم له نيوان نهو بهرگه سپيه دا به چاوه گه وره و دم به
پيكنينه كانيه وه په يكهر كيشا، به نارامي چه پكه گوله سورهكهي
دهستي به په نجه نهرم و نوله كانی دهگوشي، نهوم له نيوان نهو دهنگه
دهنگ و هه لا هه لايه دا په يكهر كيشا و له پال باوكم دا دانيشتوه،
به زهرده خه نه وه سوپاسي نهو كه سانه ي ده كرد كه پيرؤزبايي لي ده كردن
نهوم له نيوان چه پكه گوله كان رو به پوي ناوينه و مؤمه كان په يكهر
كيشا. له وكاته دا حزم ده كرد له خوشحاليدا هاوار بكهم له بهر نه وه ي
دايكم له نيوان نهو هه موو بريسه كه دا ده دره وشي ته وه و وزه يه كي تازه م
له دلدا هه ست پي ده كرد به لام نه مانه هه مووي خه يال و وړينه بوون،
له راستيدا دايكم له نيوان خاك و خو لدا نوستوه و هرگيز بووني نيه،
له وانه شه تهرمه كهي به ته واوي بوپي ته وه به خاك. ته نانهت له ژير
خاكيشدا شويني هر نه بينريت، كي نه زاني.

له هه موو لايه كه وه دهنگي پيكنين و شادي ديت وه لي من
له گوشه يه كدا نارام و بيدهنگ سه يري خه لكه كه م ده كرد، هرچونيك بوو
نه م بارودوخه تا نيوه ي شهو نزيكه ي تا ده مه و به يان به رده وام بوو
ميوانه كان يه كه يه كه خواحافيزيان ده كرد ده رؤشتنه وه منيش هاتمه وه

ژورره که ی خوّم، ماندوو بووم خیرا خهوم لی کهوت به یانی باوکم ماچی
کردم و وتی:

بیژن مریه م چاره پروانت دهکات وهره ببینه بزانه چند ژنیکی
میهره بان و دلّسوزه، من به لّینت پی ئە دەم دایکیکی خوبهخت کار و
دلّسوزی تو ئە پیت پاشان منی ئە گهلّ خوئی برده ژووری خواره وه.

له وکاته دا باوه ژنه کهم له گو شه یه کدا دانیشتبوو بهرگیکی ئاوریشمی
سپی له بهردا بوو له تهنیشتی وه چه پکیک گولی سور له گولدانیکی
جواندا دانرابوو له لایه کی تری ژوره که دا چند ژنیکی به سالّا چوو
ده بینران یه کیک له و ژنانه به ئارامی پرچی باوه ژنه که می شانە ده کرد.
باوکم منی برد بۆلای باوه ژنه که م، به خوشحالی وه وتی مریه م گیان ئە مه
بیژنی کورمه. باوه ژنه که شم دهستی دریژ کردوو دهستی خسته نیو
په نجه باریک و دریژه کانی خوئی و به دهنگیکی نهرم وتی:

چ کورپکی باشه پاشان به میهره بانیه که وه دهستیکی هینا به سهرم
دا و ئە لقه یه کی باریک و جوانیشم له په نجه کانی دا بینی زانیم ئە لقه ی
هاوسه رگریه تیه تی. بۆنیکی نهرم و خوش له ژوره که دا بلاو بو بوه وه،
یه کسه ر باوه ژنه که م بی هیچ پیشه کیه ک پرسی: بیژن چونی؟

وه لامم دایه وه سوپاست ده که م، خراپ نیم. پاشان دهستی کرد به
قوتویه کدا که له سوچیکی ژوره که دا بوو نوقلیکی دهره یناو
دایبه دهستمه وه.

ئه وانهی له دهورو پشتی باوه ژنه که م بوون به رقو کین و خیسه وه
سهیریان ده کردم منیش له ترساندا هه موو ئە ندامه کانی له شم ئە له رزین.
ئه وه یه که م روژی ناشنا بوونم بوو له گهلّ باوه ژنه که م دا. پاش ئە و روژه
ئیت باوکم که متر سهردانی ده کردم و باوه ژنه که شم تا ئە ندازه یه ک

دهرؤيشتن، باوهژنهكهم بهرگيكي دريژي سبي له بهردابوو تاجي گولي
سپيش درابوو له پرچه زهردهكهي وه چه پكيك گولي زهرديشي
به دهسته وه بوو به نارامي له نيوان دهسته كانيدا دهگوشي و پاشان
باوكم و ژنهكهي پيكه وه له سهر كورسيهك دانيشتن كه تايبهت بوو به
خويان و خهلكهكش دهستيان كرد به چه پله ليدان بويان و من لهو
نيوانه دا راسته وخو كه وتمه وه بيري دايكم. دايكيك ساله هايه مردوو و
هه رگيز نايه ته وه.

دايكم له نيوان نهو بهرگه سبيه دا به چاره گهوره و دم به
پيکه نينه كانيه وه په يکهر كيشا، به نارامي چه پکه گوله سورهكهي
دهستي به په نجه نهرم و نوله كانی دهگوشي، نهوم له نيوان نهو دهنگه
دهنگ و هه لا هه لايه دا په يکهر كيشا و له پال باوكم دا دانيشتوه،
به زهرده خه نه وه سوپاسي نهو كه سانه ي ده كرد كه پيرؤزبايي لي ده كردن
نهوم له نيوان چه پکه گوله كان روو بهروي ناوينه و مؤمه كان په يکهر
كيشا. له وكاته دا هزم ده كرد له خوشحاليدا هاوار بکهم له بهر نهوه ي
دايكم له نيوان نهو هه موو بريسه كه دا ده دره وشي ته وه و وزه يه كي تازهم
له دلدا هه ست پي ده كرد به لام نه مانه هه مووي خه يال و وړينه بوون،
له راستيدا دايكم له نيوان خاك و خولدا نوستوه و هه رگيز بووني نيه،
له وان هه شه تهرمهكهي به ته واوي بو بيته وه به خاك. ته ناهت له ژير
خاكيشدا شويني هه ر نه بينريت، كي نه زاني.

له هه موو لايه كه وه دهنگي پيکه نين و شادي ديت وه لي من
له گوشه يه كدا نارام و بيدهنگ سهيري خهلكهكهم ده كرد، هه رچونيك بوو
نه م بارو دوخه تا نيوه ي شهو نزيكه ي تا ده مهو به يان بهر دهوام بوو
ميوانه كان يه كه يه كه خوا حافيزيان ده كرد دهروشتنه وه منيش هاتمه وه

ژوردهكەى خۆم، ماندوو بووم خیرا خەوم لى كەوت بەیانى باوكم ماچى
كردم و وتى:

بیژەن مریەم چاوەڕوانت دەكات وەرە ببینە بزانه چەند ژنیکی
میهرەبان و دلسۆزە، من بەلینت پی ئەدەم دایکیکی خۆبەخت کار و
دلسۆزی تو ئەبیت پاشان منى لهگەل خۆی برده ژووری خوارەوه.

لهوکاتەدا باوەژنەكەم لهگۆشەیهكدا دانیشتبوو بەرگیکی ناوریشمى
سپی لهبەردا بوو لهتەنیشتیەوه چەپکیك گۆلى سور لهگۆلدا نیکی
جواندا دانرابوو لهلایهكى تری ژورەكەدا چەند ژنیکی بەسالاچوو
دەبینران یهکیك لهو ژنانە بەئارامی پرچی باوەژنەكەمى شانە دەکرد.
باوكم منى برد بۆلای باوەژنەكەم، بەخۆشحالیەوه وتى مریەم گیان ئەمە
بیژەنى كورمە. باوەژنەكەشم دەستی دریژ کردوو دەستى خستە نیو
پەنجە باریك و دریژەکانى خۆی و بەدەنگیكى نەرم وتى:

چ كورپىكى باشە پاشان بە میهرەبانیهكەرە دەستىكى هینا بەسەرم
دا و ئەلقەیهكى باریك و جوانیشم لهپەنجەکانى دا بینى زانیم ئەلقەى
هاوسەرگیریهتیەتى. بۆنىكى نەرم و خۆش لهژورەكەدا بلاو بوپوهوه،
یهكسەر باوەژنەكەم بى هیچ پيشهكیهك پرسى: بیژەن چۆنى؟

وہلأمم دایهوه سوپاست دەكەم، خراپ نیم. پاشان دەستى كرد بە
قوتویەكدا كەلهسوچىكى ژورەكەدا بوو نوقلىكى نەرمهینار
دایبەدەستمەوه.

ئەوانەى لەدەورو پشتمى باوەژنەكەم بوون بە رقو كین و خیسەرە
سەیریان دەكردم منیش لەترساندا هەموو ئەندامەکانى لەشم ئەلەرزین.
ئەرە یەكەم رۆژى ناشنابوونم بوو لهگەل باوەژنەكەمدا. پاش ئەو رۆژە
ئیتەر باوكم كەمتر سەردانى دەكردم و باوەژنەكەشم تا ئەندازەیهك

مېهره بان بوو به لآم كه ميک له خو رازى و له خو بايى نه هاته پيش چاوم،
مه ميشه كاته كانى خوئى له بهردهم ناوينه دا به سهر دهر د و كاتي كيش
باوكم له كار ده گه پرايه وه پي كه وه بو گه ران دهر و يشتن.

روژان تپپر دهبوون، زستان كه م كه م ده ستي پى كرد، له باخچه ي
ماله كه ماندا ته نها چند گوليكي زهر د مابونه وه نه و يش سه رما برد بونى
و هه لده وه رين.

به دره خته كانه وه بي جگه له چند گه لايه كى زهر د نه بيت هيچى تر
نه مابويه وه، بالنده گه رمه سي ره كان زور زو و پول پول شاره كه ي نيمه يان
به جي هيشت و به ره و گه رميان ده گه پرايه وه و ته نها به سهر لق و پويى
دره خته كان پاسارى مابويه وه و نه مچل و نه و چليان ده كرد، له و ماوه
كه مه شدا باوه ژنه كه م به ته واوى كردار و ره فتارى گوږا، به بى هو بيانوى
به من و دايه نه كه م ده گرت و هه ندى جاريش گالته ي به و پيره ژنه داماره
ده كرد.

گشت ژوره كانى داگير كرد بوو بو خوئى و منيش تواناي هاتوچوم
بو ژوره كه ي خووم نه مابوو. ناشكرا قسه ي نه ده كرد به لآم له سه ير كردن و
چونيه تى هه لسوكه وتى دا دهر ده كه وت چاره ي منى ناويت و به بينيم
بيزاره، تا روژيك باوه ژنه كه م به روا له تيكي شپرز و توره ييه وه خوئى
كرد به ژوره كه مدا و پرسى يارى كرد نه م وينه يه هينى كييه؟ پاشان
ده ستي بو دريژ كرد وينه كه ي دايكم له نيوان ده ست و په نجه
گه وره كانيدا بينيه وه، يه كسه ر وه لآم دايه وه وينه ي دايكه م.

به توره ييه وه وينه كه ي تيگرتم و وتى دايكت چند ناشيرين بووه و
پاشان به په له له ژوره كه م چوه دهر وه و منيش هيچ كاردانه وه يه كم
نیشان نه دا. پاش نيوسه عات دايه نه كه م به گريانه وه خوئى كرد

بەژورەكەم دا و بەسەرسامیەوہ پرسیم چی بووہ؟ بۆچی دەگریەیت؟
سەرەتا هیچی نەوت بەلام کاتیك ویستی بپروات ھاتە پیئشەوہ و
بەئارامیەكەوہ وتی:

مریەم خان دەلیت تۆ نازانیت هیچ کاریك بکەیت، ئەمسال من
سیانزەسالە لیڤرە کاردەكەم هیشتا هیچ كەس پیی نەوتوم پشتی
چاوانت برۆیە خوہیشتانەبووہ بە دومانگ مریەم خان ھاتوہتە ئیڤرە
ھەموو رۆژیک بەھانەم پی ئەگریت و دەیەویت دەرم بکات، ئەگەر
ئەمجارە ئاوہام پیبکات ئەچمەوہ بۆ لادی بۆلای کورەكەم، پاش ئەم
قسانە لەژورەكەم چوہ دەرەوہ بەلام عەسر كە باوكم ھاتەوہ دایەنەكەم
رۆیشت بۆلای باوكم و وتی گەرەم ئەمەویت بزانی چەندسالیكە لەم
مالە ی تۆ کاردەكەم تۆ هیچ ناپرەھتەتەكت لەدەستم ھەیە یان نا؟

ئەوہ چ قسەیەكە دەیکەیت، تۆ سیانزە سالە لیڤرە کارەكەیت تازە
مالەكە وەكو مالی خۆتی لیھاتوہ، تۆ لەجیی دایکی ئیمەیت، دایەنەكەم
چاوەرپی وەلامیكي وابوو وتی ئە ی بۆ ناپرسیت لە مریەم خان پی
دەلیت ئەبیت لەم مالە بچیتە دەرەوہ. لەم كاتەدا باوكم سەیریكي
ھارسەرەكە ی كرد و ماوہیەك كەوتە بیركردنەوہ. باوژنەكەم تائەوكاتە
بیڤەنگ بوو لەپر بەتوندی قیژاندی.

پیرەژنی چرچو لۆچ تۆ پییەكت لەم دنیا یە و پیكە ی ترت لەودنیا یە،
ئیتەر چەنەبازی مەكە. چەند بی حەیا یە شكاتم لی دەكەیت من بوارت پی
نادەم دوزمانی لەكارەكانمدا بکەیت چەداوہ روو مەگەر تۆ كییت
واشكاتم لی دەكەیت؟

لەوكاتەدا باوكم وتی: مریەم تۆ بیڤەنگبەو پاشان پوی كردە
دایەنەكەم و پرسی ئەمەویت بزانی مریەم خان چ دوزمنایەتیەكي لەگەل

تودا ههيه! ئاخربهبي ھۆكەس رەخنە لەكەس ناگرى بزانه تو
خەتباريت و مريەم ھيچ كەموو كورپهكى نيه و لەخۆرا رەخنەت لى
ناگرى، چاكتروايە كردار و رەفتارت بگۆرپيت، ھەرچۆنكى بوو ئەو
گفتوگۆيە لەويدا كۆتايى ھات.

بەلام لەورۆژە بەدواوە باوەژنەكەم بەئاشكرا دەستى كرد بە
دوژمنايەتى من و دايەنەكەم چونكە بەباشى دەيزانى باوكم پشتيوانى
لەو دەكات. ھەفتەيەك بەسەر ئەو رۆژەدا تىپەرى. رۆژيكيان كاتى
نيوەرۆ گەرامەو و چومە ژورەكەى خۆم بەوپەرى سەرسامىەو سەيرم
كرد ئەو ئەلبومەى ويئنتەكانى دايكىمى تىدابوو لەسەر مێزەكە نەماو،
بەپەلە چومە نھۆمى خوارەو و لەھۆلەكەدا چاوم بە دايەنەكەم كەوت
دايەنەكەم بينى فرميسك بەچاومەو ھەيه پرسى چى بوو بيزەن؟

يەكسەر وەلامم دايەو ئەلبومەكەى منت نەبينيوە ئەو بەبيستنى ئەم
قسەيە يەكسەر كەوتە ناو فكرەو و پاشان وتى بەلى ئەزانم وەلى
ئەترسم راستيەكەيت پى بليم.

بەردەوام لەناو قسەكانيدا وتم لەچى ئەترسى زوكە ئەلبومەكەم
لەكوييە؟

ئەو بەھيواشى سەرى نزيك كردهو لەگويم و وتى: مريەم خان
ئەمرو ئەلبومەكەتى خستە ناو ئاگرەو و سوتاندى.

بەپەلە چومە ژورى باوەژنەكەم، بەريكەوت باوكيشم لەوى بوو
لەكاتيكدە ئەنجامى ناپەھەتى تەواوى لەشم دەلەرزى، بەپەلە وتم:
مريەم خان تو نازانى ئەلبومەكەى من كى ھەليگرتو لەسەر مێزەكە بوو
ئىستا لى نەماو، نازانم كى ھەليگرتو.

قاچهند خولهکی وه لآمی پرسسیاره که می نه دایه وه و پاشان
قرتینه یه کی سوری به دهسته وه بوو بهستی به قژی وه و پاشان هاته
پیشه وه و وتی: نه لبومه که می نه م ریزداره وون بووه چ په یوه ندیه کی
به مننه وه هه یه ناگات لی ی بوایه ده ته ویت من شه و روژ پاسه وانی
ژوره که می تویم. کاتیك بارودوخه که م بهوشیوه یه بینسی به په له
له ژوره که می چومه دهره وه، هیشتا نه گه یشتبومه دالانه که باو کم بانگی
کردم به ناچاری دووباره چومه وه ژوره وه، باو کم به میهره بانیه که وه
وتی:

مریهم گیان من نه زانم بیژن هیچ مه بهستی کی نه بووه له م قسانه
ته نها نه یه ویت بزانی ت نه لبومه که می له کوی یه. ناخر نه وه نده به په له
خوی کرد به ژوردا من وامزانی دنیا روخاوه نه لبوم که می نه وه نده
به نرخه قسه ی له باره وه بکه یین. باو کم دوباره وتی راست ده که ییت به لام
له بهر خاتری من له تاوانی بیژن ببوره و نه گهر نه شزانی نه لبومه که می
له کوی یه نیشانی بده.

له وکاته دا باوه ژنه که م وه کو گرکانیک ته قیه وه و هه ستایه سهر پی،
وتی ئیستا وات لیها توه پشتیوانی له م کوپه چه داوه پروه بکه ییت، من
نه لبومه که م سوتاند، تیگه یشتی؟ نه گهر چه نه بازیش بکات من هه موو
ژوره که می ده سوتینم به نهرمی یه که یه وه.

وتم: مریهم خان چ گونا هی کم کردووه تو نه وه نده توره ییت
به ده ستمه وه. له وه لآمدا دهستی کرد به پیکه نینی بهرز و پاشان وتی:
به سه ئیتر خوت گوناح مه که ده ته ویت چ کاریك بکه ییت له وه زیاتر،
خه تای منه نه گهر نه وه نده روت پینه دم و میهره بان نه بم له گه لت توش
وانا که ییت.

شەو و رۆژ لەگەڵت زەحمەت دەکێشم و دڵسۆزیت بۆ دەکەم، ئەگەر
وێكو باوەژنەکانی تر برسیم دەکردی کاری گرانم بدایا بەسەرتدا
ئەوکات چ رەفتاریکت دەکرد لەگەڵم؟ پاشان رووی کردە باوکم وەکو بی
خەتایەك پرسى؟

ئەگەر تۆ لەجیى من بویتایە چیت لە بیژەن دەکرد؟ باوکیشم وەلامى
دایەو، ئاخى مریەم گیان، من نازانم چ باسە، تۆ بارودووخەکەم بۆ باس
بکە تا تیبگەم لەم نیوەندەدا کامتان تاوان بارن .

باوەژنەکەم دەستی گرت بەکەمەریەو وەکو گورگیکی برسى خۆی
مەلاس داییت لە نیچیر و خۆی بۆ هیرش بردنەسەر ئامادە کردییت
بەرەو لای من تەکانی داو قیزاندى ئەمڕۆ بەیانى چومە ژورەکە کاتیك
سەیری ئەلبومەکەیم کرد پربوون لە وینەى دایکى و تەنانەت یەك
وینەى من هەر بۆ نمونەش لەئەلبومەکەیدا نەبوو. لەم کارەى زۆر
نیگەران بووم و ئەلبومەکەیم هینا بۆ چیشتخانە و سوتاندیم و پاشان
بوو بە خۆلەمییش. ئیستا ئەگەر دایکى خۆش دەویت بروەت بۆ
چیشتخانەکە پرسەى خۆلەمییشەکەى بکات.

پاشان لەبەر خۆیەو وەتسى: وینەى ئەو ژنە ناشیرینە ناییت
هەلبگیریت. بەچاوى پر لەفرمیسکەو و ئەوانم جیھیشت، باوکیشم
بەدوامدا هات و لەدالانەکەدا دەستى گرت و وتى: مریەم راست
دەکات، ئەو زۆر میهرەبانە بۆ تۆ هەرکەسیکی تر بوایا هەر ئەو رەفتارەى
لەگەڵت دەکرد. چاکتر وایە خۆت چاک بکەیت، من چەندجارە بەتۆ دەلیم
مریەم زۆر دڵسۆز و فیداکارە بۆت پیویستە تۆش دڵسۆز و میهرەبان
بیست بۆى. هەول مەدە لەوەزیاتر نارەحەتى بکەیت، بەویست و

نارمزوی مریهه رهفتار بکه نهوکاته دهبینی چهند خوشی دهوئیت،
وهکو کوری خوی پاریزگاریت لیدهکات.

پاشان باوکم خیسسهیهکی لیکردم و رویشیت. باوکم چوو بولای
باوهژنهکهه، باوکم بهتهواوی گورا، من بهباشی ههستم پیدهکرد چونکه
که متر دههاته ژورهکهه و که متر سهردانی دهکردم و کهمیش قسهی
لهگهل دهکردم نهگهر جار جار هوش قسهی لهگهل بکردمایه دهربارهی
نهوبابهته قسهی لهگهل دهکردم زیاتر میهرهبان بجم لهگهل باوهژنهکهه،
لهبهر نهوهی بهو باس و خواسته کوتایی پیبھیتم هر نهوسهعاته
یهکیک لهوینهکانی باوهژنهکهه دهرهیناوه هلمواسی بهژورهکههدا،
ئیواره کاتی خورئاوا باوکم و باوهژنهکهه پیکهوه رویشتن بو پیاسه
کردن، منیش رویشتم بو ژوری دایهنهکهه.

ژورهکههی نهو لهههوشهکههدا بوو دهورو بهریشی بهچهند باخچهیهک
دهوره درابوو، چهند دار ههلورژه و سیویشی لی روابوو، لهژورهکههدا
تهنها کومباریکی کونه و دراو راخرابوو، جلو بهرگهکانی خستبوه ناو
سندوقیکی تهختهوه، لق و پوی داریوهکان لهپهنجرهکهیهوه
دیاربوون.

کاتیک چومه ژورهکهیهوه سهرنجم دا سهرگهرمی کوکردنهوهی پر و
پریاسکهکانیهتی. چومه پیشهوه و وتم : بریارت داوه ئیتر
بهجیبھیلت؟ رومهتی ماچکردم و وتی : بهلی نهمهویت ئیره
بهجیبھیلم چونکه مریهه خان دیسانهوه ئازارم نهوات، لهبهر نهوهش
تانیستا لیره ماومهتهوه تهنها لهبهرخاتری تو بووه، چونکه تو وهکو
مندالی خوم وایت. کاتیک دووسالانه بوویت من گهورهه کردیت

ئىستاش گورەبويت و پىويستت بەمن نى يە، منيش پىر بووم
ناشتوانم كار بكم پىويستتە بپومەوہ بولادى بولاي كورەكەم.

دەستم كرد بە ھاوار ھاوار، نابىت تو لىرە بپويت چونكە من تەنھا
دەكەوم. من پىويستت بەتويە وادەزانى گورەبووم و پىويستت بەنازنى
يە، نە وەھانى يە من ھەمىشە پىويستت بەتو و خوشەويستتەكانى
تويە، كاتىك بەخوپ دەگريام دەستەكانى گرت و وتم : ھەرگىز پىم
مەلى ئەرۇم، بەتەنھا جىم مەھىلە. كاتىك بينى زور دەگريەم و ئەشك
ئەريژم وتى مەگريە بەقسەت دەكەم و نارۇم، من ئەوشەوہ بەرەستى
رۇيشتنەكەى بووم بەلام دەمزانى ھەر رۇژىك بىت ناچار دەبىت و
جىمدەھىلەيت.

رۇژى دواتر بەيانى كاترئىمىر سەعات (۸) بوو خەرىك بوو دەچووم بو
قوتابخانە، لەناكاو باوہژنەكەم بەپەلە ھاتە ژوورەكەم، ئاشكرابوو تازە
لەخەو ھەستابوو بەرگىكى پەمەيى درىژى لەبەردابوو تۇرىكى شىنى
بەسەردادا بوو. بەتورەى يەوہ قىژاندى دەمەويت (جىمى) بكمە دەرەوہ
ئەم سەگە پيسە تەواو ئازارم دەدات. وتم: چى كردووه؟ قىژاندى
ئەتەويت لەوہ زياتر چى بكات، ھەموو گولدانەكانى شكاندووه، ئەمرو
دەرگاي دالانەكەم بەستبوو چون ھەوا زورسارد بووہ و دەرگاي دالانەكە
داخرابوو جىمى خوى لەپەنجەرەكەوہ ھەلداوہتە ژوورەوہ و
گولدانەكانى شكاندووه، ئىستا ئەمەويت دەرى بكمە.

بەتورەيىوہ وتم : جىمى خوى بەم مائەوہ گرتوہ و ھەرگىز لەم مائە
ناچىتە دەرەوہ، دەرى مەكە باوكم زورى خوش دەويت. وەلامى دايەوہ:
بىدەنگبە ئىتر، چەنەبازى مەكە، ئىستا ئەبىنى چوونى دەردەكەم و
پاشان بينى وينەكەى ئەو بەژورەكەمدا ھەلواسراوہ وتى: بىژەن كى

مۆلەتى بەتۆ داوۋە وینەى من ھەلبواسى بەژورەكەى خۆتدا، پىم بلى ئەم
وینەىەت لەكوى ھىناوہ؟ تۆ بەچ مافىك دەستت داوۋەتە وینەكانى من
ھەى ھەتىوى بى ئەدەب.

وتم : لەكتىبخانەكە دەرمھىناوہ مەگەر تۆ دايكى دلسۆز و مېھرەبانى
من نىت چۆن مۆلەتى ئەوہم نى يە وینەى دايكى خۆم ھەلبواسم
بەژورەكەمدا. بەپەلە دەستى ھىنايە پىشەوہ وینەكەى داگرت و وتى:
من پىم نەنگە دايكى تۆبم، چون ئەتوانى من بەدايكى خۆت بزانى،
پاشان بەپەلە چوہ خوارەوہ تا جىمى بكاتە دەرەوہ، منىش دوابەدواى
ئەو بەپەلەكاندا چومە خوارەوہ، ھەرچەندە ھەولى دا جىمى بكاتە
دەرەوہ نەيتوانى چونكە ئەو ئازەلە بىزمانە ئامادە نەبوو ئەومالە
بەجىبھىلئىت و باوہژنەكەم كاتىك بىنى سەگەكە دەرناچىت مىلەيەكى
ئاسنى لەحەوشەكە ھەلگرت و بەرەو روى سەگەكە رۆىشت ھەركە
نزىك بوەوہ لىى بەئاسنەكە چەندجارىك كىشای بەسەرى ئەو سەگە
بەستەزمانەدا. ئىتر نەمزانى چى بوو، چاوى خۆم گرت بوئەوہى ئەو
دیمەنە ناخۆشە نەبىنم، جىمى بە قورسكە قورسك لەحەوشەكە چوہ
دەرەوہ، بەپەلە خۆم گەياندى سەرى شكابوو، ھاتمەوہ ژورەكەى خۆم
و كەمىك لۆكەم بردوو گەپامەوہ لای جىمى، لۆكەكەم خستە سەر
برىنەكەى بوئەوہى بەربەستى خوین رىژىەكەى بكەم و چوون سەعات
بووبە ھەشت و نىو نەچووم بۆ قوتابخانە.

كاتىك وىستم بگەرئىمەوہ بۆ مالەوہ جىمىش دەيوىست بەدوامدا بىتە
ژوورەوہ بەلام من خىرا ھاتمە حەوشەكە و دەرگاكەم بەپروى جىمىدا
داخستەوہ چونكە ئەگەر رىگام پىبدايە بىتە ژوورەوہ رەنگ بوو
باوہژنەكەم تۆرە بىت و خۆشم بكاتە دەرەوہ بەلام جىمىش ھەروا

تانیوه پړو له پښت دهرگا که مایه وه و چاوه پروان بوو تا که سیك بیکا ته ژوره وه، نه و ناژله زمانی نه بوو تا بهرگری له خوئی بکات، کاتیك باوكم له فرمانگه گه پرایه وه له دهرگا که دا دایه نه که م هه موو شتیکی بو باس کرد، باوكم جیمی هینا یه وه ژوره وه باوه ژنه که م کاتیك به مهی زانی به په له خوئی گه یانده باوكم و وتی: ،

من ناهیلیم جاریکی تر جیمی بیته وه به م ماله دا ناخر تو به یانی دهرویت نیوه پړو دیته وه پاش نیوه پړوش نیت له ماله وه و ناگات لیړه نی یه من چ نازاریك ده کیشم و نازانیت له م ماله دا چهند نارحعت ده بم. باوكم قسه که ی پیپری و وتی:

تو راست ده که ییت من ناگام له هه موو شتیکه، نیتر کاریکی واده که م تو له م ماله دا هه ست به نارحعتی نه که ییت، به لام مریه م گیان نه م به سته زمانه گونا هه هیچ نازاریکمان نادات و له خو ته وه دهرت کرد وه، نه هیشت وه لامی بداته وه باوكم دهستی گرت و وتی: بی هو خو ت توپه مه که نازیزگیان و پیکه وه چونه ژوره که ی خو یان، منیش له و روژه به دواوه کردار و رهفتارم به ته واوی گوپری بوئه وه ی به دلی باوه ژنه که م بکه م و کینه له نیوانماندا دروست نه بییت. به لام وه ک بللی نه و له یه که م روژه وه له گهل مندا دوژمنایه تی هیه، هه رچو نیك بجولا مایه ته وه رق و کینه ی به رامبه رم زیاتر ده بوو.

وه رزی پایز ته واو بوو زستان دهستی پی کرد، ره شه با هلی کرد و گه لا هه لوه ریوه کانی به م لاو نه و لادا لول ده دا. لانه ی بالنده کان و که لاوه ی هه ژاره کانی تیك و پیك ده دا. سه رما روژ له دوا ی روژ زیاتر ده بوو. نه وانهی سه رمایه دار بوون نه ک له زستان نه ده ترسان به لك و

له به لای قری ناسمانیش نه ده ترسان به لام ئه وانه ی هه ژار بوون و هیچیان نه بوو به هه لکردنی ره شه با دلیان داده خوریا.

له گهل دهستی کردنی زستان باوه ژنه که م روژانه به مه بهستی شتکرین له مال ده چوه دهره وه، جل و بهرگی گران، پالتاوی چهرم و شتی گرانی ده کپی، ئه وهی حهزی لیده کرد ده ی کپی، که سیکیش نه بوو پیی بلئی جل و بهرگ ته نها بو پاراستنه له سه رماو گهرما نه ک پالتاوی چهرمی گرانبه های له و جوړه، له کاتی که مالیک له نزیکه مانه وهن پارهیان نیه ته نها یه ک ده ست جل و بهرگ بکرن، هه رچه نده خوشم بهرگی زستانه م نه بوو به وسه رمایه هه موو روژیک ناچار ده بووم په نابهرم بو گو شه و که نار، ئه م بابه ته شم به باوه ژنه که م راگه یانند له وه لامدا وتی:

ئهری بیژهن تو به ته مای چیت، چیت لیمان ده ویت باوکت شه و روژ زه حمه ت ده کیشی و هه رچه کی ده ست ده که ویت به نا چاری ده ی دات به خه رچی قوتا بخانه ی تو دا بوچی به زه یت پییدا نایه ته وه ئه گهر ره قیش ببیته وه له سه رما نابیت پییبلیت چونکه له وانیه پاره ی نه بیت و نه توانیت بو ت بکریت، بیژهن نابیت پیی بلین جل و بهرگت نی یه من زور به زه ییم پییدا دیته وه چونکه ئه م هه موو زه حمه ته ده کیشیت هیشتا نه یتوانیوه جل و بهرگی زستانه بو خویشی بکریت مه گهر نابینیت پالتوی پاری له بهردایه.

ویستم بلیم ئاخر پاره کانی گشت ده داته ده ست تو توش ده یده یت به یه ک ده ست جل و بهرگ بو خو ت و له بهر ئه وه ش ناتوانیت بو خو ی بکریت، بیده نگ بووم چون ئه گهر ئه وقسانه م بکردایه زیاتر دوژمنایه تی ده کردم له بهر ئه وه ش وام به چاک زانی بیده نگ بم، باوه ژنه که م بینی هیچ نالیم نازانم به زه یی پییدا هاته وه یان شتیکی تر له ژور سه ردا بوو وتی:

بیژنگ له بهر نه وهی جل و بهرگی زستانه ت نی یه برایه کم هیه دهستیک
چاکه ت و پانتولی زستانه ی هیه و پیویستی نی یه دهیدم بهتو، چوه
ژوری چیشتخانه که و له پشت کورسیه کی تهخته وه چاکه ت و
پانتولی کی شپه ی دهرهینا و نهک هر شپه به لکو هه مووی کون کون و
رهنگیشی هر نه مابوو، دای به دهستمه وه.

وتم : خو هه موو گیانی کون کونه چی لیبکه م، له وه لامدا
زه رده خه نه یه کی کردوو پاشان به په له لیمی سه نده وه و وتی جگه له وه
هیچ چاره یه کی ترم پیناکریت، له بهر نه وه ی سه رماکه زور کاریگر بوو
ده ترسام نه خوش بکه وم ناچار لیم وهرگرت و به ره و ژووری دایه نه که م
رؤیشتم تا بوم بشوات، هرکه چوومه ژوره وه سه رنجم دا له سه ر
قه ره ویله که یدا راکشاوه، له وانیه نه خوش بیست به ئارامی چومه
ژور سه ری و دهستم گرت به ناوچه وانیه وه چاوه کانی نوقاندبوو کاتیک
ههستی به دهستم کرد چاوه کانی کرده وه و خیرا لیم پرسی چونی
له کاتیکدا له تاو خه فته تورگی گیرابوو به زحمته وه لامی دایه وه :
له دوینی شه وه وه تائیستا سه رم گیزده خوات ناتوانم یه که ههنگاو برؤم
نه مپوش باوکت زووهات بوئیره و وتی : ئیتر مریه م خان خووی
کاروباره کانی ماله وه دهکات، پیویستی بهتونی یه و دوسه دو په نجا
تمه نیشی پیدام بوئه وه ی هه ز له هرکوی بکه م برؤم، وتی ده بیست
به یانی برؤیت و لییره نه مینیت، بیژن گیان من چه ندین ساله لییره
کارده که م ته نانه توم گوره کرد کاتیک هاتم بوئیره له سالیک زیاتر
نه ده بوویت خوشت ده زانی چه ند ساله لییره دا کار ده که م زه حمته
ده کیشم به لام باوکت به راستی پاره یه کی چاکم پیدودات نه وه هه موو
زه حمه تانه ی منی له بهر چاوانی یه و له ماله که ی ده مکاته دهره وه چ

لهراستیدا من تاوانم نهبوو چونکه نهو سهرتا تووی رکه بهرایهتی چاند هرچهنده من همیشه له بهرام بهریدا گوپرایهلی بووم و نه گهر دهستی له دوژمنایهتی هه لښگر تایه بیگومان وهکو دایکم خوشم دهویست.

لهکو تایدا... شهویکی زور سارد باوکم هات بولام و به نارامی پیی وتم : بیژن تو ئیستا له پوولی سییه می ناوه دیت و به نه اندازه ی پیویست دهرست خویندوه، وای به باش دهرانم قازانجت له وه دایه له به یانیه وه نه چیته وه بو قوتابخانه چون مریه م خان ناچاره هه موو کاره کانی ماله وه به ته نهایی بکات ئایا چاکتر وانیه تو له ماله وه بمینیته وه و یارمه تی بدهیت و برۆیته خویندنی شهوانه؟ پاشان پرسیاری کرد پیت چونه بیژن؟

سهرتا هیچ نهوت له بهر نه وهی دهرانی باوکم تورپیه و زوو هه لده چیت به هیواشی له ژیر لیوه وه وتم هرچی تو بیلییت من نه وه ده کهم، نهویش کاتیکی بینی رازی بووم زهرده خه نه یه کی کردوو پاشان دهستیکی هینا به سهر جیمیدا که له ته نیشتمه وه بوو پاشان رویشتم له بهر نه وهی پالتویه کی نه ستوری له بهر دابوو ههستی نه کرد ژوره کهم چه ند سارده، روژی دواپی نه رویشتم بو قوتابخانه چون به لینم دابوو به باوکم و دهستم کرد به ئیشکردنی ماله وه له گه ل باوه ژنه که مدا.

له ورپوژدها ته نها شتم کری چونکه باوه ژنه کهم هه ر نه و ئه رکه ی دابوو به سهرمدا و کاره کانی تر ته نها خو ی به ته نهایی نه نجامی ده دان به لام دوا ی نه ورپوژه کهم کهم کاری زورتر و قورستری ده دا به سهرمدا تا کار گه یشته نه وراده یه ی قوتابخانه ی شه وانیشتم له کیش بجیت چونکه هه موو کاته کان به ته نهایی خه ریکی کارکردن بووم و هیچ کاتیکم

به دهسته وه نه ما تا شهوانه برۆم بو خویندن، به یانی زوو ده پویشتمه
دهروهه بو شت کرین و پاش نیوه پروانیش سه رگه رمی گسک دان و قاپ
و دهوری شوژدن بووم و کاری باوه ژنه کهم ته نها ئه مر کردن بوو
به سه رمدا و دهستی له هیج شتی که وه نه ده دا.

من کهم کهم وه کو نو که ری کم لی هات، شری جل و به رگه کانم و لاواز
بوونم نه و راستیه ی سه لماند، به پیلاوی و دراوه وه ده پویشتم بو شت
کرین و نیوه پروانیش نه وه نده له گو شه ی چی شتخانه که دا راوه ستاوم تا
باوه ژنه کهم پاش خوانی کم پی بادت، شه وانیش به و سه رما سارده له ژیز
به تانیه کی بچو کدا له چی شتخانه که ده خه وتم، به و بارو خو خه خه فه تی کی
زۆرم ده خوارد به لام جگه له بی ده نگی هیج چاره یه کی ترم نه بوو.

بی ده نگیه کوشنده که ی باو کم، وه کو نا غایه کی لی هات بوو و ای ده زانی
هیج ناشنایه تی ه کی له گه لمدانیه و ته نها له بهر خوی به له و ماله دا جیی
کرد بی تمه وه وه کو نو که ری ک سه یری ده کردم ئه ویش وه ک باوه ژنه کهم
فه رمانی ده کرد نه گه ر بچو کترین سه ری چیم بکردایه دار کاری ده کردم،
باو کم زۆر خو ش ده ویست چونکه به چاکی ده مزانی باوه ژنه کهم فریوی
داوه، نه و دوانه ره فتاریان زۆر نامرؤ قانه بوو له گه لمدان و بچو کترین
به زه بیان پی مده نه ده هاته وه.

رۆژانیش هه روا تی ده په رین و پایزیش تی په ری هه ندی جار به فر
ده باری، سه رما زۆری ده هی نا و خه لکی به رگی زستانه یان له بهر کرد
به لام نه ک ته نها به رگی زستانه م نه بوو به لکو پیلاوه کانیشم به ته واوی
درا و نه مده توانی هاتو چویان پی وه بکه م، به باوه ژنه کهم را گه یاند و تکام
لی کرد پیلاوه کۆنه کانی باو کم پی بادت، به لام پی ی وتم: ئاخو نه و
پیلاوانه گه وره ن و به پی ت نا که ن نه و پیلاوانه پر به پری پی نی نو که ره که ی

مال دايكمه و به نياز م بيدهم بهو، هيچم نهوت. چونكه نهگر قسه يه كم
بكر دايه و به دلى نه بو ايه تالا وه كه يم ده نوشى له بهر نه وهى هه رگيز
چاوپوشى له هه له م نه ده كرد.

روژيكيان به يانى به مه بستى شت كر ين له مال چومه ده ره وه له ناكاو
پياويكى كورته بالام له بهر قا پيه كه دا بينى سه يرى په نجهره ي
باوه ژنه كه مى ده كردو به نارامى و له سه رخو دور كه وتمه وه و له پشتى
دره ختيكدا خو م شارده وه و جولوه ره فتارى نه و پياوهم خسته ژير
چاوديري ه وه، روخساريكى ئيجگار ناشيرين و ترسناكى هه بوو، پاش
چهند خوله كي ك بينيم چوه ماله وه زور سه رسام بووم، له ورژه به دواوه
دوجارى تر نه و پياوهم له نزيك مالى خو مانه وه بينى و تاروژي ك عسر
له بازار ده گه پرامه وه سه رنجمدا له ژورى باوه ژنه كه مدا دانيسشتوه و
سه رگه رمى گفتوگون، له هول كه دا بووم ده مويست برؤم بو چيشخانه
گويم له باوه ژنه كه م بوو ده يگوت:

من له سى هزار تمه ن زياتر ناتوانم بدهم نه و يش وتى پيوسته
كاره گرنگه كه ي ئيمه تان له بهر چاوييت چونكه سى هزار تمه ن كه مه
دواى نه وه هيچى ترم گوى لينه بوو، له ئيواره دا باوه ژنه كه م بانگى كردم
و وتى بيژهن ئيمشه و ميوانمان هيه و باوكت ده يه وي ت سندوقيك
پرته قال بكر ي ت تو له گه لى برؤ سندوقه پرته قاله كه هه ل بگره چونكه
له وانه يه كه سى ده ست نه كه وي ت سندوقه كه بنيريته وه بو ماله وه.

منيش راسته وخو كه وتمه دواى باوكم. باوكم چاويشى كه وت به پى
په تيه كه ي من كه چؤن نو قم ده بوو له به فردا و رهنگ و روخساره زهرد
هه لگه راوه كه شمى بينى به لام كه مي ك به زه يى پيمدا نه هاته وه. به راستى
نازانم نه وه هه موو ميهره بانى و خو شه ويستيه ي باوكم چؤن يه كسه ر

لهناوچوو، ئەو ھەموو خۆشەویستییە رِق و کین جیگەیی کردەوہ ئایا
ھەموو پیاویک کاتیک عاشقی ژنیک دەبن عەشقی مندالەکانیان فەرماویش
دەکەن، یان تەنھا باوکی من وەھایە ھەرچۆنیکی بوو کاتیکی باوکم
سندوقە پرتەقالەکەیی کپری خستیە سەر پشتی من و ھینامەوہ بو
مالەوہ ئەوہندە قورس بوو چەندجاریکی لەناو ئەو بەفرە زۆرەدا کەوتم و
باوکیشم دەستی دەگرتم و ھەلی دەساندمەوہ، بەھەر زەحمەتیکی بوو
سندوقەکەم گەیانەدە مالەوہ پاشان باوکم صندوقەکەیی ھەلپەرچی و دانە
دانە پرتەقالەکانی کردە ناو قاپەکان و خستیە سەر میزەکان و شەویش
باوہژنەکەم بانگی کردم بو ژورەکەیی خۆی لەوکاتەدا قرشی خۆی لەبەر
ئاوینەدا دادەھیناوە بەئارامیەکەوہ وتی بیژن ئەمشەو گۆپەکانی
سەر شەقامەکان دانەگیرساون لەگۆشەیی چیشتخانەکەدا چرایەک ھەیە
ھەلیبگرە و بیگرە بەدەستەوہ پاش ئەوہی داگیرسان بپرۆرە
سەر جادەکە لەگۆشەییەکدا رابوہستە تا میوانەکان دین چونکە ھەوا
تاریکە لەوانەییە میوانەکان نەزانن بیە ژورەوہ و ناپرەحتیان بکات.

پاش ئەم قسانە شانەکەیی خستە ناو چەکمەجەیی میزەکەییەوہ،
چوہلای پەنجەرەکە و پەردە پەمەییەکانی بەپەنجە جوان و ناسکەکانی
لادا، وتی بیژن دەرەوہ تاریکە زووکی لەوانەییە میوانەکان بین و منیش
بی ئەوہی نقەییەک بکەم بەھیواشی لەژورەکەیی چومە دەرەوہ و چومە
چیشتخانەکە، ھەوا زۆر تاریکی بوو ئەوچرایەیی کەلە گۆشەیی
چیشتخانەکەدا بوو ھەلمگرت و راستەوخۆ چومە سەر جادەکە و
لەپەنای جادەکەدا چاوەرپیی میوانەکانم دەکرد.

ھیچ کەسیکی لەسەر جاکەدە بەدی نەدەکرا ھەوا زۆر تاریکی بوو تەنھا
لەدورەوہ دوکەلی زۆپای مالەکان بەدی دەکراو بلاو دەبوہوہ

بەئاسنیدا، زۆرم سەرما بوو لەتاو سەرما ھەموو گیانم دەلەرزى
نیوسەعات لەبەر ئەوسەرما زۆرەدا راوەستام تا میوانەکان گەشتن.

پاشان راستەوخۆ بەخێرھاتنى میوانەکانم کرد بو ژوری میوان
ئەوژوورەى کە باوەژنەکەم رازاندبویەو لەناوەپراستی ژورەکەدا
ئاوینەىەکی گەرە و دوومۆم دانى زیوی دانابوو، لەبەرانبەر ئاوینەکەدا
گۆلدانىکی دانابوو کەپرپوو لەگۆل میخەکی سور، لەناوەپراستی
ژورەکەشدا میزىکی گەرەى دانابوو سەر میزەکە پرپوو لە دەوری میوہ
و شیرینی، لەنیوان میوانەکاندا، دوو ژنى بەتەمەنیان لەگەلدا بوو
یەکیکیان بەرگىکی خۆلەمىشى لەبەردابوو توپىکی رەشیشى دابوو
بەسەرىدا و میوانەکانى تر ھەموویان کچۆلەى ناسک و جوان بوون،
لەوکاتەدا باوەژنەکەم ھاتە ژورەوہ کراسىکی سورى گۆل گۆلى جوانى
لەبەردابوو کاتىک نزیك بویەوہ لەمیوانەکان ھەمویان ماچیان کردوو
یەکیک لەوکچە جوانانە وتى:

مرىەم بەپراستی زۆر جوان بوویت، باوەژنەکەم زەردەخەنەىەکی
کردوو وتى سوپاست دەکەم لەبەر ئەوہى کاتەکە درەنگ بوو
باوەژنەکەم خیرا نانى ئیوارەى ئامادەکرد، بەپەلە دەوریەکانم بردە
ژورەکە پاشان میوانەکان ھەموویان سەرگەرمى نانخواردن بوون، منیش
لەگۆشەىەکەدا راوەستام بوئەوہى ئەگەر کارىکیان بوو ئەنجامى بەدەم.
بەتەختى و برسى و سەرما بردوو سەیرى ھەموویانم دەکرد
باوکىشم لەنیوانیاندا بوو. لەوکاتەدا باوەژنەکەم رویکردە میوانەکان و
وتى بەخوا کاروبارى مائەوہ زۆر ناپرەختى کردووم نازانم چىبکەم
پاشان یەکیک لە کچە جوانەکان وەلامى دایەوہ مىرەم گىان خۆتۆ
نزیكەرت ھەىە نابىت ئەوہندە خۆت ناپرەخت بکەیت و کارە قورسەکان

بکھیت، کاره قورسه کانت بده به نوکهره کت بابیکات، پاش نهوقسه یه
بیدهنگیهک سهرانسهری ژوره که ی گرتوه هیچ کهس تهنانهت بارکیشم
قسه یان لهدم نه هاته دهره، منیش به بیستنی ئهم قسه یه
به سهرسامیه که وه سهیری باو کمم کردوو واقم ورمابوو، نهو ههروه کو
هه میشه ئارام و دم به پیکه نین له سهر کورسیه که ی دانیشتبوو له پال
ژنه جوانه که یدا منیش له ولاره برسی و پهریشان له گوشه یه کدا
راوه ستابوو فهراموشی کردبووم، بیری نه ده کرده وه نهو نوکهره کوری
خویه تی.

پاش نهوه ی میوانه کان نانیاں خوارد گشت ده وریه کانم کو کرده وه،
هاورد مه وه بو چیشخانه که له وکاته دا دهستم به ردیواره که کهوت،
یه کیك له ده وریه کان شکا، باوه ژنه کهم کاتیك هاته چیشخانه که،
سهرنجیدا یه کیك له ده وریه کان شکاوه خیرا سیخیک که بابی هه لگرت و
بی به زه بیانه به توندی کردی به قولمدا، له تاو نازاره که ی هاوارم کردوو
له گوشه ی چیشخانه که دا که وتم به زه ویدا.

تهواوی قولم نوقمبوو له خویندا، باوکیشم به دم هاواره که مه وه خوی
کرد به ژوردا و کاتیك منی بهوشیوه یه بینی پرسی چی بوو؟ له وکاته دا
باوه ژنه کهم ده ستپیشخهری کردو بیئوه ی بهیلت قسه یه کهم
به توریه یه وه وتی: نه ته ویت له وه زیاتر چی بییت، پاش نهو هه موو
قسه یه ده پرسیت چی بووه؟ نابینیت یه کیك له قاپه کان شکاوه من
له به یانیه وه لی ره نامینم ئیتر ژیاں لی ره دا بو من هیچ سو دیکی نی یه،
هه میشه له م ماله دا کار ده کهم و زه حمهت ده کیشم نه مهش پاداشته که مه
چ گونا هیکم کردوو له دهرگای خواوه ندا منی هیناوه ته نه م ماله تو
منت بهت بهخت کردوو ئیتر ناتوانم له م ماله دا بمینم له گهل تو و

کورپه که تدا ژيان به سهر بهرم نه مه چ ژيانیکه بو منت دروست کردوه
دوباره باو کم پرسى:

مه گهر چى بووه نه وهنده نارپه حه تى ژنه که؟ باوه ژنه که م قيرژاندى و
وتى: چاکتر وه هايه له بيژن پيرسيت چى رويداوه نه و چه داوه رووه
له گهل من چه نه بازي دهکات و راده بويرى يه کى له قاپه گرانه کانى
شکاندووه بوئه وهى توپه م بکات به چاوى خو م بينيم به نه نقه ست
دهوریه کهى خسته خواره وه و شکاندى، ده بيت نه هيليت به سه ريه وه
بچيت، باو کم کاتيک باس و خواسته کهى به وشيوه يه بينى هاته پيشه وه
و وتى بيژن بوچى وه هات کردووه منيش که له تاو ئازارى قولم
ده تلامه وه به توندى وتم باوه رپکه له خو مه وه نه مشکاندووه به ده ستمه وه
که وته خواره وه باوه ژنه که م راوه ستابوو گوئى له قسه کانم ده گرت کاتيک
بينى خه ریکه راستيه کهى بو باو کم رون ده که مه وه و تيبگات من
به نه نقه ست نه م شکاندووه باوه ژنه که م گريانیکى مه کراوى ده ستپيکردو
وتى:

به خوا ئيتر يه کسه عات له م ماله دا نامينم، هه رله ئيستاوه نه م هه تيوه
نه فامه تو مه تى درو ده داته پالم، هه ر نه مشه و ده روم تو و کورپه که ت
بميينه وه، ئيره جيگه ي من نى يه. باو کم سه رنجى دا گهر بيه وييت
پشتيوانيم بکات ژنه کهى ده تورييت له بهر نه وه ش ناچار بوو لايه نگرى
ژنه کهى بگرييت، بو نه وه ي کو تايى به ناخو کيه که به ينييت و دلى ژنه کهى
ناشت بکاته وه وتى مريه م گيان بو له خو ته وه نه گرييت.

من بيژن له هه موو که س با شتر نه ناسم باو ک هه يه مندالى خو ي
نه ناسى من ده زانم چه ند خراپ و نا که س به چه يه که و به نه نقه ست
شکاندويه تى، به سه ريه وه نا چييت. نه مشه و لي فه کهى پى بده

باله حهوشه كه دا بنويت و تيبگات نه گهر سه رپيچي بكات نيمه ش توله ي
لينه كه ينه وه .

باوه ژنه كه شم چاوه رپي شتيكي له و جوړه بوو بي راوه ستان ليفه
كونه يه كه كه شه وانه ده مدا به خو مدا داي به ده ستمه وه و وتي: زوو پرؤ
نه مشه و له سهر به فره كه دا بخه وه تاتي بگه يت چه نه بازي چي يه من
به و حاله وه ليفه كه م گرت و چومه حهوشه كه، له په نا ديوار يكد ا نيوه يم
راخست و نيوه كه ي ترم دا به خو مدا، پاش نيوسه عات ميوانه كان
رؤيشتن كاتي ك باوكم و ژنه كه ي خوا حافيزيان له ميوانه كان ده كرد گويم
له ده نكيان ه وه بوو باسي خراپه يان ده كردم، ميوانه كان رؤيشتن باوكم
دهرگا كه ي داخست، به تور ه ييه وه وتي ئا بروي بردم به خوا نه م هه تيوه
ژياني چاك تال كر دوين به خوا هيچ ره حمم پيوه ي نه ماوه، ئا قلى ده كه م و
كاتي ك باوكم نزيك بويه وه له قادر مه كان به دل سو زيه كه وه وتي:

مريه م زوو بچوره ژوره وه هه وا زور سارده له وانه يه سه رمات بييت
پاش نه مه هيچي ترم گوي لينه بوو له وه هه وا سارده دا له ناو به فردا
به برس يه تي هه تا به ياني خه وم لي نه كه وت، نزيكه ي به ره به يان بوو
له سه رمادا گشت گيانم ره ق بوو باوكم بانگي كردم و وتي:

بيژهن نه گهر جاريكي تر چه نه بازي و بي حه يايي بكه يت توله ي
قور سترم بو دان او ي بيگومان له و كرداره ناشيا وه ي نه مشه و زور
په شيماني بي نه وه ي چاوه پرواني وه لام ي من بكات خيرا له ژوره كه چوه
دهر وه، رؤيشتن بو فرمانگه و باوه ژنه كه شم له كاتي كدا پيده كه ني
بانگي كردم بو ژوره كه ي و وتي: بيژهن به خوا له دل ه وه خو شم ده وييت
له وانه يه باوه رم پينه كه يت به لام بزانه هه رگيز درؤ ناكه م تو نه گهر تورم
نه كه يت هيچ كاتي ك دوژمنا يه يت له گه ل ناكه م. چه ندي ساتي ك بيرم

لەقسەکانی دەکردەو بەلەم نەمزانی بۆچی ئەوەندە بەنەرمی قسەى
لەگەل دەکردم.

لەو گۆرانکاریە کتوپرەى کردارو رەفتاری زۆر سەرسام بووم، پاشان
دریژەى دا بەقسەکانی و وتى ئەمشەو بانگهێشت کراوین بۆ میوانی
تۆش لەگەلمان وەرە، ئەم بابەتە وایلیکردم زیاتر سەرسام بێم لەخۆمەو
شادیەکی منداڵانە لەدەلدا پەیدا بوو وامزانی لەنیوان من و
باوەژنەکەمدا رق و کینە نەماوەتەو زۆر خوشحالبووم، گەرچی
حەزیشم لەمیوانی نەبوو بەلەم لەبەر ئەوەى پەپرەوى قسەکانی ئەو بکەم
وتم باشە بەلەم خۆمن جل و بەرگم نیە تالەگەلتا بێم ئەویش بەبیستنی
ئەم قسانە کەمیک روانیە سەروچاوم و وتى: راست دەکەیت بەلەم گوی
مەدەرى من چاکەت و پانتۆلى براکەمت بەقەرەز بویدینم ئەمشەو لەبەرى
بکە.

پاشان تەلەفونى کرد بۆ براکەى و باس و خواستەکەى بۆ باس کرد
و کاتیك تەلەفونەکە کۆتایى پێهات باوەژنەکەم بانگی کردم بۆ ژۆرەکەى
و وتى: من و باوکت کاتژمیر (۷) دەروین تۆدەبى لەمالەو بەمینیتهو
تا براکەم دەگەرپیتەو جل و بەرگەکەى بەینى چونکە براکەم کاتژمیر (۷)
لەسەر کار دەگەرپیتەو تائەوکاتەى دەگەرپیتەو و جل و بەرگەکانت بۆ
دەهینى کاتژمیر دەبییت بە (۸) کەسیک دەبیرم بەشوینتدا تابتەهینیت
بۆلامان. پیلایەکانى باوکت بویاخ بکە و ئەمشەو لەپى ئى بکە دەبرۆ
خیرا کارەکانت ئەنجام بدە.

من خیرا چوم بۆ چیشتخانەکە و سەرگەرمى شۆردنى قاپەکانى
دوینى شەو بووم نزیکەى سەعات (۶)ى ئیوارە بوو باوکم گەرایەو بە
مالەو من باوکم نەبینى لەبەرئەوەى لەنەهۆمى دوەمدا سەرگەرمى

گسکدان بووم تهنه گونیم له قسه کانی بوو له نهومی خواره وه دهیگوت
مریهم برۆ به بیژن بلی نیمه نه مشه و له میواندارین درهنگ دهگه ریینه وه،
پاش چند خوله کیک باوه ژنه کهم هاته لام و وتی:

بیژن باوکت نارده زایه تو له گه لمان بییت هوکاره کهشی نازانم به لام
تکام لیکرد بونه وهی تو له گه لمان بییت به لام به وشیه وهی پیموتیت
نه بییت چاوه ری بییت تا کاتر مییر (۸) که سیک ده نیرم به شوینتدا و پاشان
به خیرایی روی و له گه ل باو کمداروشتنه دهره وه باوه ژنه کهم پالتویه کی
چهرمی له به ردابوو کلاویکی رهشی کردبوه سه ری پاش رویشتنی
نه مان سه رنجم دا له دهرگا که دهن خیرا دهرگا کهم کرده وه و له سه ر
شوسته ی جاده که کوریک مندا لم بینسی چاکه ت و پانتولیکه ی
به ده سته وه بوو هه رکه منی بینسی هاته پیشه وه و چاکه ت و پانتوله که ی
دابه ده سته وه به ره فتاریکی مندا لانه وه وتی: نه مانه هی برا که ی مریهم
خانه له به رنه وهی خوی کاری هه بوو نه ی توانی بییت بو ئیره پاشان
خواحافیزی کرد و رویشت.

خیرا گه پامه وه ماله وه و جله کانم کرده به رم سه رنجم دا ریک به به ری
خومه. سه عات نزیکه ی (۸) بوو زهنگی دهرگا که لیدرا و به په له
رویشتمه هه وشه که و دهرگا کهم کرده وه، پیاویکی دریژی چوارشانم
بینی روخساریکی دریژکوله و ریشیکه ی دریژی پیوه بوو هاته پیشه وه و
وتی: باوکت ناردومی بو ئیره تابتبه م بو مالی ناگا کهم چون له وی میوانن
به بی مائل بوون که وتمه دوایی و که وتمه ری. جیمیش له گه لمدا له مال
هاته دهره رچی هه ولمداییکه مه، ژوره وه هه ر بو م نه کرا.

چهند هه نگاویک له ماله که دورکه و تبوینه وه پیاوه که لیبی پرسیم
چهند سالیته؟ وه لام دایه وه (۱۵) پانزه سالانم پیکه نینیکی کرد و وتی

باوه پناكهم (۱۵) سالان بيت وهكو مندالتيكى (۱۲) سالان دهكه ويته
بهرچاوم، بوچى ئه وهنده لاوازيت؟ بئدهنگ بووم هيچم نهوت بهناو
كولانى باريك وتهنگدا زور رويشتين، ههوا بهته واوى تارك بوو كزه يهكى
سه ماش بهروماندا دههات پاش ئه وهى ماوه يهكى دورو دريژمان برى
پرسيارم كرد مالى ئاگاكت زور دوره؟ كه ميك سه يري كردم و وتى
ماندوو بويت وه لام دايه وه نه خير به لام له ميژه وه بهرپوهين نزيكه ي
يهك سه عاته بهرپوهين. به نارامى وتى: نيوسه عاتمان ماوه. له وه لامدا
وتم:

له وان يه مالى ئاگاكت له دهره وهى شاربن به تورپه ييه وه وتى چاك
وه هايه بئدهنگ بيت چه زم له م جوړه پرسيارانه نى يه، پاش ئه وه هيچم
نهوت، پاش ماوه يهك گه يشتينه شوينيكي دورو، هيچ خانويهك بهدى
نه دهكرا ته نها له دهورو پشتمان درهختى روت و قوت نه بى به هوى
ره شه باوه لق و پوپه كانى ده يانكي شا به يه كدا و ترسى بو من دروست
ده كرد، به بى هو له ترساندا ده له رزيم زور به نهرمى پرسيارم كرد مالى
ئاگاكت له كو ييه لي ره دا هيچ خانويهكى لى نى يه؟ ده ستى گرتم و وتى
ئهو خانوه ده بينى! ده ستى به ره و لقى درهخته كان دريژ كرد و
شوينيكي ناديارى پيشان دام، به ترسه وه وتم: كامه يه هيچ نابينم
له كاتي كدا زورتوره ده كه وته بهرچاو وتى:

بوچى درود كه يت پاشان به ده ست ئامازه ي به ره و خوړئاوا كرد و
به توندى وتى سه يري ئيره وه بكه ئهو درهختانه ئهو ده رگا ئاسنه
گه وره يه كه به سه ريه وه گلوپيك داگيرساره چون نابيينى كه ميك هاتمه
پيشه وه له نيوان درهخته كانه وه سه يري ئه وجيگه يه م كرد كه ئهو
ئامازه ي پيكر دبوو كه ميك وورد بو ومه وه پاشان سه رنجمدا راست ده كات.

خیرا وه لآمم دایه وه ئه پری به چاکی دهیبینم، له ته نیشته دره خته کانه وه
دهرگایه کی ئاسنی سهوز دیاره و سهر دهرگا که گلوپییکی بچوکی
پیوهیه به هوئی روناکی گلوپه که وه ئه توانی ته ماشای بکهیت.
به دهنگییکی بهرز پیکه نی و وتی:

به لی ئه وه مالی ئاغا که مه، باوکت و باوه ژنه که شته له وین من ههرکه
وشه ی باوه ژنم له ده می ئه و بیست وه کو بزمار چه قیم به جیگه که ی
خومدا و که وتمه بیرکردنه و، له کوی ئه زانی باوه ژنم ههیه؟ به لام ههرگیز
ئه و توانایه م له خومدا نه ده بیننی پرسیاری لی بکه م ماوهیه که دریزه ی دا
تا گه یشتینه ئه و جیه ئه و پیاوه ی رینیشاندهرم بوو دوو مشتی قایمی
له دهرگا که داو خیرا دهرگا که کرایه وه پیره ژنیکی سهرسی پی
به پوخساریکی چرچو لوچه وه له به رامبه رمان به دهرکه وت من و پیاوه که
چوینه ماله وه جیمیش له گه لمان هات بی ئه وه ی ئه و پیاوه ئاگای لی بی
جیمیش هاتوه ته ژوره وه ههرکه پیمان خسته ژوره وه یه کسه ر
باخیکی گه وره م بیننی له تاو تاریکی چاو چاوی نه ده بیننی به باشی
نه مده توانی شوینی که ده ستنیشان بکه م، به ترس و له رزیکه وه پرسیم کوا
ئه و میوانداریه ی ده تگوت خوکه سی که دیار نییه؟ مشتیکی دابه ده ممدا و
وتی ئه وه نده قسه ی زیاده مه که و ههزم له چه نه بازی نیه، پاشان دامیه
دهستی پیره ژنه که وه لی ره دا زانیم که وتمه داویکی ترسنا که وه که رهنگه
ههرگیز دهربازی نه بم به وساده یه فریوم خوارد و به پیی خوم هاتم به ره و
داوه که زور په ریشسان بووم له ترسانا قسه م بونه ده کرا، به ئارامی له
پیره ژنه که م پرسی بوچی منتان هیئاوه بو ئیره؟

ئه ویش بی ئه وه ی گوی له قسه که نام بگری دهستی گرتم و به دوای
خویدا رایکی شام به ناچاری که وتمه دوای، ئه و درندانه له تاریکیدا وه

خيو دههاتنه پيش چاو، بريارم دا رابكهم له خانويه كي دوردا
 ناشكرانه بوو به نياز ن چ به لايهك به سه رم به ينن هه موو شوينيك تاريك
 بوو جاره جاره دهنگي كونه به بوو و قشقه له دههاته بهرگويم روخساره
 دوزه خيه كه ي پيره نيش زياتر ترس و له رزي بو دروست ده كردم،
 روخساري زور ناشيرين بوو ده ستمى به دهسته وشكه كاني دهگوشي
 چاوه كاني وهكو چاوي كونه به بو له تاريكي دا ده دره وشايله وه و
 روخساري هه موو چرچ و لوچ بوو جليكي دريژي ره شي له بهر دا بوو
 كه ميكيش كه ميري چه ماوه بوو روخساري وهك جه لاديك وابوو مني
 به دهسته وه بيت، به ره وه مرگم به ريت بريارم دا رابكهم به په له ده ستم
 له نيو دهسته لاوازه كاني ده رهينا و به لام پيش نه وه ي ده ست به را كردن
 بكهم پاليكي توندم پيوه نرا كه پامه وه دواوه، پياويكم بيني به لام
 به هوي تاريكيه كه يه وه نه مزاني به دوامه وه يه، وازم له را كردن هينا
 پيره نه كه مني به ريره ويكي دورو دريژدا راكيشا له كو تايي ريره وه كه
 ژوريكي بچكولانه بوو مني نزيك كرده وه له وي و ده ستمى كرد به
 گيرفانيدا و كليليكي ده رهينا، به هيواشي ده رگا كه ي كرده وه و به پال
 مني كرده ژوره وه و پاشان به په له ده رگا كه ي به ست.

نه وه نده تارك بوو نه مده واتي هيچ شوينيك دياري بكهم ترس و له رز
 له لايهك و تاريكيش له لايه كي تر نازاريان نه دام نه مده زاني چي بكهم
 پاش چه ندخوله كيك چاوه كانم به تاريكي راهات سه رنجمدا جيميسشم
 له گه لدايه و كه ميكيش نارام بووم وه چون نه و نازه له بي نازاره و
 به وه فايه وهكو هاورييهك بوو بووم بو هه رشوينيك برويشتمايه له گه لم
 بوو ههروهك چون له م هه لومهرجه دژواره له گه لمدايه هه رگيز نه يه شتوه
 ته نها بم به لام هه رچونيك بيت مهرگي هه ردوكمان گوماني تيدا نه بوو

چون به که وشتنی من جیمیش یش ده کوژن که میک سهیری ده وروبهرم
کرد بو ئه وهی ریگهی ده وروبهر بدوژمه وه به لام ئه وانهی منیان زیندان
کردوه هه موولایه کیان ته نیوه ته وه بچوکتین ریگهی ده ربازبونیان
نه هیشته وه ته وه.

سهیری هه رشوینیکم ده کرد هیچم نه ده بینی ته نها له گو شه یه کی
دیواره که وه نه بیت روناکییه کی بچوکم بینی و به په له به ره و روی
رؤیشتم سه رنجمدا په نجه ره یه کی بچوکه و ده ره وهی لیوه دیاره له ناو
ژوره که شدا میزیک کی کونه ی بچوکی لیبوو بیجگه له و میزه هیچی تر
له ژوره که دا نه بوو نازانم ههستی خوّم له و چرکه ساته دا چون ده ربهرم
تابه ره به یان خه وم لی نه ده که وت وه کو دیوانه یه کی سه رگه ردان له ناو
ژوره که دا ده هاتم و ده چووم هه ندی جاریش له خوّم وه ده مکیشا
به دیواره که دا نه مده زانی بوچی واده کهم له وانه شه شیت بو بووم.

تاریکی شه و سات له دوای سات زیاد ی ده کرد، گویم له دهنگی هیچ
شته یکه وه نه ده بوو ته نانه ت دهنگی لقوپوپی ده خته کانیش ته نها
جار جاریک نه بی گویم له دهنگی قاچی جیمی ده بوو له ناو ژوره که دا
ده هات و ده چوو ئه مهش له خو یه وه ترسی له لا دروست کرد بووم چونکه
له بچوکتین دهنگ ده ترسام، ئه و تاریکه شه وهش وه کو خو ره هه موو
له شمی ده خوارد، نه مده زانی چیبکه م وه کو بالنده یه کی ئه سیری نیو
ده ستانی مروقیکی به هیژم لیها تبوو، دلم ئه وه نده به په له لیئی ئه دا زور
به ناسانی گویم له دهنگی دلم بوو ته نها ده مو یست ریگای ده ربازبوون
بدوژمه وه به لام هیچ ریگایه ک نه بوو ئا رامیشم نه ده گرد وه کو که ناریه کی
ناوقه فه سم لیها تبوو بو ده رباز بوون، ئه ملاو ئه ولام ده کرد له کو تایدا
بریارم دا ئه و په نجه ره بچوکه بکه وه ، له ویشه وه خوّم فری بده مه

دهره وه به لآم کاتیك چومه پیشه وه دهستم نه گه یشتی نه وهنده بهرز بوو
خیرا میزه کهم هه لگرت و خستمه ژیر په نجره که وه هه رکه ویستم برومه
سه ر میزه که له نا کاو یه کیك له قاچه کانی شکاو میزه که کهوت و
دهنگیکی ترسناکی لیوه هات منیش که و تمه خواره وه و ئازاریکی زور
به قاچم گه یشت، له وکاته دا ترس و دلهر او کیم بوو به دوو نه وهنده
نه مده زانی چیبکه م ناچار چومه گوشه یه ک تاکاتی به ره به یان.

سه رنجم دا یه کیك خه ریکی کردنه وه ی دهرگا که یه به په له میزه کهم
هه لگرت و جیمیم له پیشته وه شارده وه پاشان دهرگا که کرایه وه
پیره ژنه که به و روخساره ترسناکه یه وه له دهرگا که دهرکهوت زور
به ئارامی چومه پیشه وه کاتیك بینی به ره و روی دیم وایده زانی
دهمه ویئت رابکه م له بهر نه وه ییش جلو بهرگه دریژه که ی بهری هه لکرد و
گه پرایه وه دواوه و هاوارم کرد:

نامه ویئت رابکه م ته نها دهمه ویئت بزائم بوچی و له بهر چ هو یه ک
زیندان تان کردووم کاتیك ویستم زیاتر برومه پیشه وه سه رنجم دا جیمی
له پشت میزه که هاتوه ته دهره وه و ده یه ویئت شوینم بکه ویئت به په له
گه پرامه وه دواوه دهرگا که شم داخست، پیره ژنه کهش دهرگا که ی به کلیل
داخست و دورکه و ته وه، به زه حمه تیکی زور قاچی میزه کهم لکانده وه
به میزه که وه به لآم له بهر نه وه ی پواو بوو نه مده توانی دلنیا بم به که لک دیت
یان نه؟ به هیواشی خستمه ژیر په نجره که ویستم قاچمی بخمه سه ر
میزه که خزا، خیرا قاچم لابرده سه ری، دوباره میزه کهم جیبه جی کرد
و لکاندم به دیواره که وه پاشان به ئارامی چومه سه ری و چومه لای
په نجره که دلّم که میك ئارام بویه وه خیرا دهستم کرد به کردنه وه ی
په نجره که، به لآم نه کرایه وه.

بهه موو هیتیکه وه په نجه ره کهم به ره و روی خو مه وه راکیشا به لام
 هه و له کهم بی ناکام بوو، له وکاته دا چاوم کهوت به دهره وه باخیکی گوره
 و بی پایانم بینی زه وی سپی پوش بوو له به فر ناشکرا بوو به فریکی زور
 باریوه و لقی دره خته کان به به فر داپوشرا بوو، جوگه له یه ک ئاو به به رده م
 په نجه ره که دا تیده پهری نه مده زانی ئاوه که ی به ره و کوی د پروات ته نها
 توانیم دهرگای باخه که به جوانی ببینم هه رنه وکاته ی سهیری دهره وه م
 ده کرد له بهر ماندوی و بی خه وی خو م پی رانه گیراو به سه ردا که و تمه
 خواره وه، زرمه یه کی گه وره م لیوه هات هه رله وکاته شدا سه رنجمدا
 که سیک سه رگه رمی کردنه وه ی دهرگا که یه دوور باره جیمیم له پشت
 میزه که دا شارده وه دهرگا که کرایه وه پیره ژن به هه مان روخساری
 ناشیرین و ناپه سه ندیه وه هاته ژوره وه له رق و کیندا ده له رزی وتی: چی
 ده که ییت؟ بوچی نه وه نده زرمه زرم ده که ییت به پاراندنه وه و تم:

بوخاتری خوا ره حمم پیبکه ن و رزگارم بکه ن لیږه خو بیگونا هم
 بوچی منتان هیناوه بوئیږه؟ کاتیک ویستی پروات به په له دامینی کراسه
 ره شه دریزه که یم گرت بوئه وه ی نه هیلم پروات به په له دهستی هینا یه
 پیشه وه بوئه وه ی کراسه که ی له چنگم دهر به یینی له م کیشمه کیشه دا
 کراسه که ی به رز بوه وه، قاچه کانیم بینی سهیری قاچه کانیم کرد
 په نجه یان پیوه نه بوو واده هاته بهرچاوم له پرودا وی کدا په نجه کانی قاچی
 له دهست دابیت، کراسه که یم به رداو به م کارهش زورناره حهت بوو
 مشتیکای قایمی دا له سه ر سینگم و وتی: برؤ و ونبه له بهر چاوم هه تیو
 پاشان چوه دهره وه ویستم به شوینیدا برؤم، دیسانه وه جیمی له پشت
 میزه که وه هاته وه دهره وه بوئه وه ی شوینم که ویت ناچار بووم بگه ریتمه وه
 دواوه کاتیک پیره ژن ده یویست دهرگا که دابخات به ده نگیکی به رز وتی:

فکری راکردن له سهرت دهر بکه و ئیمهش ئه وهنده نار ههت مه که
هاوارم کرد دهی تاکه ی ده بیئت لیتره بمینم؟ وه لایمی دایه وه تا پاش
نیوه پرو، یه کسه ر به بیستنی ئه م قسه یه هه موو له شم دهستی کرد به
له رزین و نه متوانی به پیوه رابوه ستم، له خو مه وه هاواریکم کرد و که وتم
به زه ویدا قاچهند خوله کیك وه کو شیتیم لیها ت، پاش ئه وه ی که میك نارام
بوومه وه دیسانه وه بریارم دا له هه مان په نجه ره وه که لک وه ر بگرم به لام
هه رچی هه و لندا په نجه ره که نه کرایه وه بیرم کرده وه چاکتر وایه شوشه که
بشکینم به لام بو به تبه ختی هیچ شتیك نه بوو په نجه ره که ی پی بشکینم
سه رهنجام مشتیکی توندم لی داو شوشه که م شکاند، سه رنجی ده ستم دا
ده ستم پر له خوینه به په له هاتمه خواره وه چون هیچ شتیك نه بوو
دهستی پی ببه ستم بوئه وه ی خوینی لی نه پروات ناچار به رگی
چاکه ته که م دراندوو به توندی ئالاندم به ده ستمه وه، پاشان سه رنجمدا
گویم له دهنگی قاچیکه له راره وه که دا، نه مده زانی چی بکه م خو م
که یانده که ناری دیواره که دهنگی قاچی نزیکتر ده بو یه وه نه گه ر منی
له و بارودوخه دا ببینیا یه بیگومان تاکه ریگه ی دهر باز بوونم له ده ست
ده چوو پاشان دهنگه که به ته واوی نه ما، دیسانه وه ویستم بچمه وه لای
په نجه ره که دیسانه وه دهنگی قاچه که هاته وه به رگویم له جیگه که ی
خو مدا را وه ستام و نقه م له خو م بری تا دهنگی قاچه که دوور که وته وه.
خو م نزیک کرده وه له په نجه ره که و وورده شوشه کانی شم کو کرده وه،
پاشان ویستم خو م هه لیده مه خواره وه سه رنجم دا زور هه لهم چونکه
په نجه ره که زور بچوک بوو پییدا نه ده چوم، ئه مجاره یان مه رگی خو م
به چاوی خو م بینی له دا خاندا چه ند جار یك ده سته لاوازو باریکه کانی

خۆم كېشام بەدىوارەكەدا تابتوانم تىكى بدم بەلام نەك ھەر سودى
نەبوو دەستەكانىشم نازارىان پىگەيشت و كوتران.

دەرگای باخەكە بەجوانى دياربوو، جوگەلەيەك ئاويشم چارپىكەوت
گەر بمتوانيايە لەوژورە دەرچومايە بەشويىن ئاوەكەدا خۆم دەر باز
دەکرد مەرگ بەيداخى بەسەرمەوہ ھەئدابوو لەوساتانەدا ھەستم دەکرد
ژيان بەلامەوہ زۆر خوشە، بەراستى ئەى تەمەن تۆزۆر ئازيزيت
لەوساتەوہى لەدايك دەبين تا ئەوساتەى دەمرين ھەموومان بەتەماى
ژيانين، لەسەرەتاي لەدايك بوندا بى ئەوہى ھىچ بزانيں ھەر حەز لەژيان
دەكەين و يەكەمين ژيانيشمان ھەر گريانە لەكۆتايدا بەدلىكى پەژارەوہ
لەسەر مێزەكەوہ خۆم فرىدايە خوارەوہ بەنائومىديەكەوہ سەيرىكى
جيميم كرد و بەھوى ئەويشەوہ كەوتەوہ بىرى دەر باز بوون خيرا
دەفتەرە بچوكەكەى گىرفانم و قەلەمىكم دەرھينا و سەيرىكى
دەفتەرەكەم كرد حساباتى كرىنى مائەوہبوو بەپەلە پەپەيەكم لىكردەوہ
و دەستم كرد بەنوسين:

باوكە من بەندكراوى دەستى پياو كوژەكانم گيانم لەمەترسيداىە
رەنگە ئەگەر كەمىك درەنگ بەگەيتە فريام بەكوژن، نيشانەكانى
ئەوباخەم بەجوانى بو نوسى و پالتۆكەم دراند و نامەكەم پى ئالاند
بەدەورى مى جيميدا و بەھيواشى لەپەنجەرەكەوہ جيميم خستە
خوارەوہ بەلام جيمى راوەستاو سەرگەرمى پاس كردنم بوو.

خيرا وردە شوشەكانى دەورو پىشتى خۆم بو ھاويشت و چەند
ھەنگاويك رويشت بەردەوام بووم لەوكارە تا نزيك بويهوہ لە دەرگای
باخچەكە و پاشان كەمىك سەيرى چواردەورى كرد و ديسانەوہ ويستى
بیتەوہ بۆلام و پارچە شوشەيەكم بو ھاويشت كاتىك ئەمەى بينى

لهكونيڭكە ۋە رۆيىشتە دەرەۋە، ئەندەكى راۋەستام نەۋەك بگەرپىتەۋە
كاتىڭ بىنىم نەگەرپايەۋە لەسەر مېزەكە ھاتمە خوارەۋە دلم كەمىڭ ھىۋر
بويەۋە بەلام ھىشتا بەتەۋاۋى ئومىدەۋار بەژيان نەبووم.

جىمى رۆيىشت و دلىيا نەبووم چى رودەدات ئەگەر بىتوانا يايە خۆى
بگەيەنىتە مالىۋە ئەۋا دەر بازبوونم گومانى تىدا نەدەبوو، دووسەعات
تىپەرى و ھىچ ھەۋالىڭ نەبوو ئەۋەندەى نەما بوو بۇ نىۋەرۇ سات
لەدۋاى سات لەمەرگ نىڭتەر دەبوومەۋە ماۋەيەك تىپەرى سەرنجىم دا
كەسىڭ بەپەلە دەرگاگە دەكاتەۋە خۇم گەياندە كەنارى ديۋارى ژورەكە،
دەرگاگە كرايەۋە، پىۋاۋىڭ بەتۈرەيىۋە خۆى كرد بەژوردا ھەر كە منى
بىنى خىرا بەرەۋ رووم ھات و لەخۆيەۋە مېشتىكى توندى دالەسنىڭم،
دەستەكانىم برد بۇ پىشتمەۋە و پەتىكى گەرەى لەگىرفانى دەرھىنا و
نالاندى بەدەستىدا، بەزەحمەتىكى زۇر خۇم لەژىر چىڭگىدا دەرھىنا و
بەرەۋ دەرگاگە رام كرد بەلام بە ھەلمەتىڭ گرتىمەۋە، ويستى لەژورەكە
دورم بخاتەۋە پىرەژنە روخسار ناشىرىن و چىلكنەكە بەھىۋاشى ھاتە
پىشەۋە و وتى پۇلىس سەرگەرمى پىشكىنن، چاكترايە لىرە دورى
بخەينەۋە، دلىيا بووم جىمى گەيشتەۋە مالىۋە و باۋكىشم بۇ
دەر بازبوونم ھەموو زانىارىيەكانى داۋتە پۇلىس بەلام بەۋشىۋازەى
ئەمان لەبەرچاۋيان گرتبوو دەر بازبوونم مسۇگەر نەبوو، پىۋەكە بەپەلە
لەدەرگاگەكى شارۋەى رىرەۋەكەدا بەرەۋ باخىڭكى تىرى بردم و دەستى
بەراكرىن كرد و منى بەدۋاى خۇيدا راكىشا.

سەرەتا بەرگىم دەكرد نەمدەھىلا بمبات بەلام بەچاكى دەمزانى
تىشتمەكىش لەگەل پىۋاۋىڭكى زەبەلاخى ۋەھادا سەرەنجامەكەى
بەدۇراندنم كۇتايى دىت، مېشتىكى بەھىزى دا لەچەناكەم دوبارە بەدۋاى

خویدا رایکینشام لهوساته دا فیلنیکم بهیردا هات، بهمه موو هیزنیکمه وه
 قیراندم گهرچی بهتوندی ده میشی گرتم پۆلیسه کان گوئیستی
 هاواره کم بوون، به پهله به ره و لامان رایان کرد و پیاوه کesh هه ره نه مهی
 بینی کردمیه باوهش و له ده رگای باخه که وه چوه ده ره وه، خستمیه ناو
 ئوتۆمبیلیکی رهش که له قه راخ شه قامه که دا بوو، ویستی ئوتۆمبیلکه
 ئیش پیبکات دهست به جی پۆلیسه کان فریا که وتن و دهستگیریان کرد
 یه کیك له پۆلیسه کان منیان له ئوتۆمبیلکه داگرت و په ته که ی دهستی
 کرده وه و پیاوه که ی تریشیان دهستگیر کرد پاشان له گهل دوو پۆلیس دا
 چوینه وه ناو باخچه که له ویدا جیمی و باو کم بینی له گهل دوو پۆلیس دا
 به ئارمی پۆلیسیه وه راوه ستا بوون یه کیك له دوو پۆلیسه ده مانجه یه کی
 بچوکی به دهسته وه بوو.

باو کم به ئارمی و به شیوازیکه خه یالاویه وه چاوی بریبوه
 دره ختیکی کورت که لق و پۆیه کانی به فریکه زوری پیوه بوو،
 له نیگا کهیدا نه سۆز دیار بوو نه رق و کین، وات ده زانی هه ره لهم جیهانه دا
 نیه زور سارد و سربوو هه ره سهیری منی نه ده کرد و سهیری شوینیکه
 نادیاره ده کرد ناشکرانه بوو بیره له چیه ده کرده وه، یه کیك
 له پۆلیسه کان دامیه وه به دهست باو کم، باو کم بی ئه وه ی قسه یه کم له گهل
 بکات که وته ری و منیش به دوایدا که وتمه ری جیمیش به شوینماندا
 رایده کرد بونی قاچمی ده کرد و سهری خسته سه ره قاچه کانم و سهری
 راده وه شاندا، به لام باو کم هه ره ده پۆیه بی ئه وه ی ساتیک سهیری دووه
 بکات و قسه یه ک له گهل ئه و کور پهیدا بکات که له لیواری مه رگ گه راوه ته وه
 به لام ئه و ئاز له به سته زمانه تائه وجیگه یه ی له توانایدا بوو سۆزو
 خوشه ویستی نیشان دام.

باوكم، نهوكهسهی سالانیکی زور زهحمهتی كیشاو رۆزانیکی زور
 شهریکی پهژاره و شادیهكانم بوو كاتیك دهگریام دهستی بهزهیی و
 نهوازشی بهسهرمدا دههینا و خوشهویستی پی دهبهخشیم، كاتیكیش
 پیدهكهنیم نهویش پیدهكهنی و لهخوشی پیکهنینهكهی من شادی
 دهگیرا، بهلام نیستا وهك پهیکهپریکی ساردو سروهاییه و بون و
 نهبوونی من بهلایهوه گرنگ نیه، نوها، مروژ چ بونهوهریکی سهرسامه
 ههرگیز ناتوانی نهه بونهوهره كه خوی بهپادشای بونهوهرهكانی تر
 دهزانی بهباشی بناسی، دهرباز بووم بهلام سودی چیه دلیك نهبی بوم
 دابخورپی، لهگهل باوكمدا رۆیشتمهوه بو مال بهلام نهوی وهكو
 گوپرستانیکی وشك و خاموش وابوو لهلام، نهو زادگایهی تییدا لهدايك
 بووم تهنانهت دیوار و بهردهكانی منیان دهناسی، منیان لهبیربوو
 ههرگوشهیهکی بیرهوهریهکی منی لهلابوو نیستا وهك گپری دۆزهخی
 لیها توه و ریی دهربازبونیشم نیه.

رۆژی دوایی پۆلیسیك هات بهدوای باوهژنهكهمدای بو نهوهی بیبات
 بو كه لانتهری (مرکز) بهلام باوكیشم لهگهلی رۆیشت نازانم چهندی پاره
 پیدان ئیتر نههاتنهوه بهدوای باوهژنهكهمدای، لهو پۆژه بهدواوه زور
 لهرا ده بهدر جیمیم خوش دهویست چونكه تهنهها نهو دهربازكهری
 ژیانم بوو، بوم رون بویهوه چون دهربازی كردووم كاتیك جیمی
 لهباخچهكه دیته دهرهوه راستهوخو بهرهو مال دهكهویته ری لهناوریگادا
 كاتیك خهلكی بهوجۆره دهیبینن سهرسام دهبن و منداله
 هاروها جهكانیش بهردبارانی دهكهن بهلام جیمی ههستی بهبونی مهرگ
 و دژواری كردبووم دهیزانی مهرگی من نزیك بوهتهوه، راناوهستی و
 ههر بهردهوام دهبیته و بهپهله خوی دهكات بهمالدا، لهوكاتهشدا باوكم

لهفهرمانگه دهگه ریتهوه کاتیک جیمی بهوشپرزیه دهبینیت خیرا
پهتهکە می جیمی دهکاتهوه و چاوی بهنامهکه دهکەویت و دست
بهجی که لانتەری سەر ریگهکه ئاگادار دهکاتهوه وبۆ رزگارکردنی من
لهگەل جیمی و چەند پۆلیسیکدا بهری دهکەون، بههوی ئەوانهوه رزگارم
بوو.

ئەو چەند کەسه پیاوکۆژەش بانديکیان دروست کردبوو بهبریک پاره
کەسانی بیتاوانیان دهکوشت و کەوتنه داوی پۆلیسهوه و
سەرۆکهکیان دواتر لهسیداره درا، لهوورۆژه بهدواوه باوکه و باوهژنهکه
قسەیان لهگەلم نهدهکرد.

هەموو مروقیك تادەمریت پیویستی بهخۆشهویستی هەیه و رۆحی
هەموو کەسیك تینوی خوشهویستی و تەنانەت هەزیش دهکەین
لهداوی مردنمان خەلکی فرمیسکمان بۆ بریژن، کەواته دهتوانم بلیم
لهپاش مەرگیش پیویستمان بهخۆشهویستی هەیه بهلام سروشت
هەندیک لهسۆزو خوشهویستی ببەش دهکات لهکاتیکدا هیچ
گوناهیکیان نییه ئەوانه ی بی گوناھن بی هیچ هۆکاریك تاوانبار دهکرین
و سزا دهدرین، هەرگیز ناتوانی بهزەیت بیتهوه بهوسروشتهدا، جهورو
ستەمی بی سنور تاوانی بی ئەندازه و جوانیهکانیشی بی پایانن.
رۆژیک بی ئەوهی بمانهویت لهدایک ئەبین و زەمانەش بههیوری بهرو
پیشمان دەبات، هەر وهها بهشوین زەمانەدا بهرو پیش دەروین،
سەرنویشتیئیش هەرچونیک بیهویت لهگەلماندا رهفتار دهکات،
سروشتیئیش تابتوانیت ئەوانه ئەکویتت کەلاوازن، هیچ کەس نازانی
بۆچی لهدایک دهبیت بۆچی دەمریت، بهنەزانی دهژین و پیشمان وایه
بهههموو شتیکی ئەم جیهانهمان زانیوه،

هه موومان له بهرامبهر ئەم سروشته زه به لاهه دا لاواز و هيچين
له بهرامبهر مردندا بي دهسه لات و داماو له چهرخي ژياندا بي به زه يي و
خوپه رست، له بهرامبهر سه رنوويشت بيدهنگ و كز به بي هو روژيك له داك
ده بين بي نه وه ي داواي له ش و گيانمان كرد بييت، پاشان زه مانه به په له و
ده ست و برد به ره و نابوتي و نه پراوه يي راپيچمان دهكات، ديسانه وه بو
هه مان جيهاني ناديارى پيش له داك بوون ده گه پرينه وه هه رچه نده
حه زيشمان له جيهاني نه بوون نيه به لام به زور ناچارين له بهرامبهر مهرگ
دا نه وشتانه ي روژيك به بي هو و به بي ناگادارى خو مان پيمان
به خشراره بيگيرينه وه، به لام چي ئەكرت پيوسته له بهرامبهر
سه رنوويشتدا بيدهنگ بين جگه له مهش هيچ چاره يه كي تر نيه منيش
ناچارم له بهرامبهر بي عه داله تيه كاني ئەم سروشته بيدهنگ بم.

هه فته يه ك تيپه ري باوكم و باوه ژنه كه م بي بايه خ سه يريان ده كردم و
قسه يان له گه ل نه ده كردم تا روژيكيان ئيواره له بازار گه رامه وه له ناكاو
په يكه ري جيميم بينى له پشت هه وشه كه دا له فه رعى قه راخ جاده كه هه ر
ئه وساته شكم له باوه ژنه كه م بو كه كوشت بييتى بي نه وه ي ناگام له خو م
بيت هه رچي به ده ستمه وه بوو پزاندم به زه ويذا و به ره و جيمي رام كرد،
ده سته له رزو كه كانم برد بو سه ري، نه مده زاني چي بكه م هه موو
روخسارم به فرميسك ته ربوو، زور به ئاراسي چه ند جاريك بانگم كرد
جيمي، جيمي له ناكاو به بيستنى دهنگي من چاوه كاني كرده وه و
چه ند جاريك به كزي و بي تينه كه وه سه يري كردم، پاشان چاوه كاني
نوقاند دوباره بانگم كرده وه به لام چاوه كاني هه ر نه كرده وه هاوارم كرد
گريام هه ر چاوه كاني نوقا بوو، به په له خو م گه يانده ماله وه و
راسته وخو چومه ژوري باوه ژنه كه م، له ناوه پراستى ژوره كه دا بوو

خەرىكى خۇگۇرېن بوو تەنھا ژىركراسىكى تەنكى لەبەردابوو
بەتورپىيەو وەكو شىت قىزاندم بوچى جىمىت كوشت؟ كاتىك منى بەر
شىپرزەيى و شىواويەو بىنى بەپەلە ھاتە پىشەو و شەپازلەيەكى
گەرەى كىشا بەبن گويم دا و وتى:

تو چۇن لەخوتەو خوت دەكەيت بەژورى مندا خو نازانى
سەرگەرمى خۇگۇرېنم ماوئەيەكە دەتېنم لەگۆشەو و كەنارەو سەرنجى
ھەلسوكەوتى من دەدەيت تا لەشى روتى منت بىنى، ئىستا چارەت
دەكەم لەم مالدە يان دەبىت تۇبىت يان من، دويىنىش كاتىك خەرىكى
ھەمام كردن بووم ھاتىت و لەكونى دەرگاكوە سەيرى منت دەكرد
لەوكاتەدا باوكم ھاتەو كاتىك بارودۇخەكەى بەوشىوئەيە بىنى وتى
مريەم تورە مەبە پرۆرە ژورەو ئىستا چارى دەكەم.

باوئەنەكەم خىرا چوہ ژورەو باوكم ھاتە پىشەو بى ئەوہى سەيرم
بكات ھاوارى كرد برۆ ونبە لەبەرچاوم لەمالەكەم بچۆرە دەرەو، ئىتر
ئىترە شوينى تۇنيە برۆرە دەرەو لەبەرچاوم دوربەكەو دەرەو، برۆ ئىتر
نەگەرپىتەو، بەئارامىەكەو و تم باوكەگيان چۇن كورپى خوت
دەردەكەيت.

بەدەنگىكى بەرز دوجار ھاوارى كرد ناپاكى خوئىرى پىم نەنگە
كورپى وەك تۆم ھەبىت تو بونەو ھەرىكى بى نرخی شەرەفى من لەكەدار
دەكەيت، ەلام دايەو باوكە من ھىچ ھەلەيەكم نەكردوو باو ھەرىكە پاك و
بىتاوانم ئەو بەتورەيىەكەو وتى بىدەنگ بە زۆلى درۆزن تو بىژەنەكەى
ئەوسا نىت ئەخلاق و رەفتارت گۇراو، و تم وا نىە باوكە گيان سەيربەكە
لەمالى باوكى خۇمدا نۆكەرىم پى دەكرىت دەستى گرتم و لەمال كرمىە
دەرەو، ھاوارم كرد باوكە تۆم زورخوش دەويت و ھەرگىز لىرە ناپۆم

خوئیره زادگهی منهو لییره دا له دایک بووم باوکه تۆده تهوئیت من
 له شوئینیک بکهئیته دهره وه تانو پۆمی پیوه بهنده کاتیک سهرنجی دا
 دهست بهردار نابم به نارامیه که وه وتی بیژهن تۆ هه تیویکی ههله و
 ههرزه و بی ئابرویت هیشتا مندالیت کاری واده کهئیت قور به سهرم
 نه گهر گه وره بیت چیت ده کهئیت؟ من مندالی وه کو تۆ ناپاک و بی ئابروم
 نیه، به گریانه وه وتم باوکه له بیرت نه چیت من مندالی تۆم خوینی تۆ
 له ره گه کانی مندا هاتوچۆ ده کات نه گهر نه مشه و له م به فرده دا دهرم
 بکهئیت به یانی له شی بی گیانم له سهر شه قامه که دا ده بینیته وه، باوکه
 یارمه تیم بده جگه له تۆ هیچ کهس جیگام ناکاته وه، وه لامی دایه وه
 شایانی مردنی پیویسته بمریت بوئه وهی نه وه له که نه نگه له دامینم پاک
 بیته وه، سزای ههر مردنه نه و کوردهی شهره ف و ناموسی باوکی له که دار
 بکات، کاتیک ویستی دهرگا که به رومدا دابخات دهستم گیرکرد به
 دهرگا که ویستم به زهیی پیمدا بیته وه و بچمه وه ژوره وه به لام باوکم
 به زهیی له دندا نه ما بوو، به په له دهرگا کهی به رومدا داخست و له تاودا
 دهستم کرد به هاوار و گریان، وتم:

باوکه دهرۆم و ئیترا ناگه ریمه وه له وانه شه له برسا بمرم یان رهق
 بيمه وه و تۆش رزگارت ببیت به لام له م دواسا تانه دا راستیه کانت بو باس
 بکه م بهیله نه وهی له دلمدایه بوئی باس بکه م. باوکه نه گهر باریکی
 قورسم به سهر شانته وه و ناتوانی هه لم بگریت دهرۆم به لام بهیله پیتی
 بلیم تاوان باری سهره کی کی یه.

بی نه وهی نرخ بو قسه کانم دابنیت وتی کاتم به دهسته وه نی یه گوی
 بگرم له قسهی پروپوچ و بیمانای تۆ، برۆو له بهرچاوم ونبه.

كاتيك باوكم دهيوست پرواته ژوره وه هاوارم كرد باوکه برؤ له پان
هاوسه ره که تدا خوش بهخت بيت کامهران بيت و تانه و ته شيريش
له کورپي خوت بده، بچوکترين سوز و بهزهيت به کورپي خوتدا نهيه ته وه
به لام نه و پراستيه بزانه سزاي تاوانیکم ده دهيت هه رگيز نه مکر دو وه
نه ویش له وه لامدا وتی: بيدهنگ به و پاشان ده رگا که ی داخست و
رويشت.

به بهخت و برسی له نيوان به فراه که دا ده له رزيم و له خو وه که و تمه
بیرکردنه وه، رابردووم هینا یه وه بیری خوم، رابردويه کی پر له خو شى و
شادی. نه و کاته ی ته مه نم (۷) سالان بوو شه وانه باوكم تا نيوه ی شه
له ژور سه رمدا داده نيشت و چيروکی بو ده گي پرامه وه تا خه وم ليده که وت و
له گشت نه و چيروک و داستانان ه ی بو ی ده گي پرامه وه زياتر حه زم
له چيروکی په ری ده ريا و شازاده ی غه مگين بوو، له شه وانى هاوينيشدا
که له ده ره وه ده خه وتين داستانی نه ستيره کان و کچی داستانی
بو ده گي پرامه وه و ده يووت: بيژهن کوره که م هه موو منالیک که له دايک ده بيت
نه ستيره يه کيش له دايک بوونيدا ده رده که وي ت و کاتيکيش مرد
نه ستيره که ش ده کورژيته وه و پاشان پارژان ئامارژه ی کرد به نه ستيره يه ک
و وتی: نه و نه ستيره يه ی له گشتی ی گه شتر و جوانتره نه ستيره ی تويه،
هه موو شه ويک بهر له وه ی چاوم بچيته خه و چهن دساتیک ته ماشای
نه ستيره که م ده کرد و باوکيشم ده يگوت هيوادارم نه ستيره که ت هه رگيز
خاموش نه بيت.

شه وانه به چاوی خه والوه وه تير سه يری نه ستيره که و باوكم
ده کردو و گويم بو چيروکه که کانی شل کرد، نه وسا تانه ش که مند ال تریووم

دهستی دهگرتم و داره داره ی پی دهکردم و فیبری قسه کردنی دهکردم،
یه که مین وشه یش فیبری بووم وشه ی باوکه بوو.

کاتیك دهگریام فرمیسه که کانی دهسپریم و هم دایکیشم بوو هم
باوکیشم، به لام نیستا دللی سهرانسهر پرپووه له عه شقی ژنیك و
به ته واوی منی له بیرچوه ته وه. له گو شه ی شه قامه که دا راوه ستا بووم،
بیری رابردووم ده کرده وه له ناکاو وه ک که سیك له خه و راجه له کی خه به رم
بوه وه و پاشان سه یریکی ده وروپشتم کرد هیچ که سم به دی نه ده کرد،
ته نها چهند پاساریه ک نه بیته له سهر لق و پوپی دره خته سنه و به ره کان
نیشتبونه وه، هه وا ساردو زوقماوی بوو له خووه ملیی ریگام گرته بهر
له کاتیكدا نه شوینیکم هه بوو نه که سیشم ده ناسی.

کوچه و کولان و شه قامی زورم بری هیچ که س نه بوو یارمه تیم بدات
و لیم پرسی. ئه و دیوی شوشه ی دوکانه کان پرپوون له شیرینی و
خوراکی جوراوجور، جلوبه رگی گرانبه ها و کوشکی گه وره و رازاوه ی
زور له ده وروپشتمدا بوون له کاتیكدا به برسیه تی له ناو ئه و به فره
سه خته دا سه رگه ردان بووم.

پاش چهنده سه عاتیك ریرویشتن چومه ده رگای که لاهه یه کی بچوک
له گو شه یه کی شه قامه که دا و به نا ئومیدی ه که وه له ده رگا که دا، ده رگا که
کرایه وه، راسته وخو چومه ژوره وه، پیره ژنیك و مندالیکی چوارده
سالانه له گو شه یه کی که لاهه که دا دانیشتبون، که میک نانیان دروست
کردبوو سه رگه رمی نان خواردن بوون، دوکه لیکی زور به ژوره که دا بلاو
بووه وه، چومه پیشه وه، پیره ژنه که پرسی چیت ده ویت؟ وه لام دایه وه
شوینم نیه له بهر سه رما په نام هیناوه بو ئیره.

پیرهژنه که هاته پیشه‌وه و چندساتیک سهیری روخساری کردم.
پاشان وتی وهره ژوره‌وه باینکه‌وه نان بخوین، چومه پیشه‌وه و
له‌ته‌نیشتیانه‌وه دانیشتم، له‌سه‌ر سفره‌که‌یان جگه له‌دو پارچه نان و
که‌میک ماست هیچی تری به‌سه‌ره‌وه نه‌بوو، یهک تیکه نان و که‌میک
ماستیان پیدام.

پاش نان خواردنه‌که، پیرهژنه‌که روخساریکی جوان و به‌سوزی
پیوده‌بو، جیگه‌ی له‌پال ناگره‌که‌دا بو‌داخستم و لیله‌یه‌کی کوله‌ی پیدام.
له‌لایه‌کی که‌لاوه‌که‌دا دره‌ختیکی پرته‌قالی لیبوو پرته‌قالیکی بچو‌کیشی
گرتبوو له‌ولاتره‌وه میزیک‌ی ته‌خته‌بوو هه‌ندیک قاپ و ده‌وری به‌سه‌ره‌وه
بوو کاتی خه‌وتن پیرهژنه‌که ده‌ستی برد پرته‌قاله‌که‌ی له‌دره‌خته‌که
کرده‌وه، به‌نارامیه‌که‌وه وتی: هه‌موو سالیک نه‌م دره‌خته پرته‌قالی زور
ده‌گریت به‌لام نه‌مسال هه‌ر نه‌م دانه‌یه‌ی گرتوو، پاشان دایبه‌ده‌ستم‌وه
و وتی نه‌م پرته‌قاله‌ش بو‌تو کوری شیرینم، نه‌بیت بمبه‌خشیت له‌وه
زیاتر له‌توانامدا نیه، وه‌لام دایه‌وه به‌ته‌نهایی نه‌م پرته‌قاله‌ ناخوم. تو
دابه‌شی بکه و که‌میکیش بده به‌من، پرته‌قاله‌که‌ی له‌ده‌ست گرتم و پاکی
کرد و پاشان له‌ت له‌تی کرد و که‌میکی دا به‌کوره‌که‌ی و که‌میکی بو
خوی هه‌لگرت و به‌شه زوره‌که‌شی دابه‌من.

شه و له‌پال پیرهژن و کوره‌که‌دا خه‌وتم، به‌یانی روژ بویه‌وه پاش
سوپاس گوزاریه‌کی زور خوا‌حافیزیم کرد، نه‌وکاته‌ی ویستم له‌که‌لاوه‌که
بچمه ده‌ره‌وه پیرهژنه‌که هاته پیشه‌وه و وتی: کوره‌گیان خوتو ووتت
شوین و پریم نیه که‌واته له‌لامان بمینه‌ره‌وه، کوره‌که‌ی من شاگردی میوه
فروشیکه نه‌گه‌ر تو‌ش هه‌زبکه‌یت نه‌توانی له‌گه‌لی برۆیت و بیته
شاگردی هه‌مان میوه فروش و شه‌وانه له‌گه‌لی بیته‌وه بو‌ماله‌وه.

پيشنياره كهيم قبول كرد، هر نه ورژه له گهل كوربه كه ي كه وتمه ري،
 نهویش وهك دايكي ميه ره بان و دلسوزبوو، له ريگه دا پرسيم ناوت چيه؟
 وتي: ناوم (محمد) منيش وتم ناوم بيژنه، كاتيك گه يشتینه
 نهو دوكانه ي نهو شاگردبوو ليی مني برده لای خاوهن دوكانه كه و وتي
 مام عه باس تو داواي شاگردی تازه ت ده كرد من بوم پهيدا كردويت، مام
 عه باسش وردبويه وه ليم و سه يريكي زوري سه روپيی كردم و پاشان
 روی كرده محمد و وتي ناتوانم نه م كوربه بكمه مه شاگردی خوم چونكه
 زورشپرز و چلكنه. يه كسه ر وتم:

مام عه باس (۹) سالم خویندوه، له وكاته دا كه ميک بيري كرده وه و
 پاشان وتي باشه له بهر نه وه ي خوینده واريت هه يه به كه لكي ئيمه دييت
 به لام به مه رجيک سه رو قرت چاك بكه يت و خوت ريک و پيك بكه يت
 توش روژی له دوتمه ن زياترت پي نادم يه كسه ر وتم باشه، هه مان روژ
 دهستم كرد به كار، كاره كه ي من پاك كردنه وه ي دوكانه كه و فروشتن بو
 به كپياره كان.

مام عه باس پياويكي زور به هانه گيرو توپه بوو، هه موو روژيك
 به هانه ي ده گرت و ده يگوت بوچی ميوه كان و اريز ده كهن ده بوو
 پرته قاله كان به مشيوه ريز بكه ن، روژ نه بوو به هانه نه گريت، هه موو
 روژيك له گهل محمد دوكانه كه مان پاك ده كرده وه و سه رگه رمي ريک
 كردني ميوه كان ده بوين، گه رچی كاره كه مان قورس و گران نه بوو به لام
 توپه يي و به هانه گرتنه كه ي مام عه باس ناره حه ت و ماندوي ده كردين.

له به رامبه ر دوكانه كه ماندا كليسا يه كي گه وره ي ليبوو ته نها روژاني
 يه كشه مه نه و ناوه قه ره بالغ ده بوو، مام عه باسش روژاني يه كشه مه زه وق
 و شه وق ي هه بوو له به ر نه وه ي له ورژه دا فروشمان زور زور بوو،

به سهربانی کلیساکوه سه لیبیکی گه وره به دی ده کرا و له ده ره وه
ناوه وهی کلیساکوه به دی نه ده کرا به لام چه وشه ی کلیساکوه به جوانی
دیار بوو، محمد هه می شه پیی ده وتم چه زده که م روژیک بچه کلیساکوه
و تیر سهیری ناره وه بکه م، محمد کوپیکی زور میهره بان و ره وشت
به رزبوو روژی سی تمه ن کرئی لیوه ده گرت تانیوه ی شه و پیکه وه
کارمان ده کرد هه می شه مام عه باسیش ده یقیراند به سه رماندا و
ده یگوت نارازیم له ده ستان، شه وانه هه ردو کمان پینج تمه ن کریمان
وه ده گرت و هه ندیک کاتیش به هانه ی پیده گرتین و خوی توپه ده کرد و
له وپاره که مه ش بریکی لیده بپی، من و محمد گهر بمانویستایه
بچوکتین قسه بکه ی مام عه باس یه کسه ر ده ری ده کردین.

روژیکیان ده مه و نیوه رو بوو پیره پیاویک نارام نارام هاته دوکانه که و
راسته و خو به ره و لای من هات و وتم کاکه چیت ده ویت؟ وتی شوتیه کی
بچوکم ده ویت بایی ده ریال بیت (هه می شه له کو تایی پایزدا نه اندازه یه ن
شوتی نه نبار ده کرا) وه لام دایه وه ناخر له م وه رزه دا شوتی نیه بایی
(۱۰) بیت ریال زورگرانه، که می ک بیری لی کرده وه له کاتیکدا زور
په ریشان ده که وته بهرچاو، وتی برو به خاوه ن دوکانه که بلی باییت
بوئیره ناتوانم له گهل تو دا مامه له بکه م، منیش مام عه باسم بانگ کردو
ئه ویش به په له هاته ژوره وه، پیره پیاه که چوه پیشه وه و سلای کرد و
وتی مام عه باس ماوه یه که منداله که م نه خوشه له بهر نه وه ی پاره ی
دکتورم نه بوو که مته رخمیم کردو و ئیستاش حالی زورخراپه و
له به یانیه وه تانیستا ده گری و ده لیت شوتیم ده ویت، ئیستاش تکات
لیده که م شوتیه کی ده ریالیم بده ری و پاشان ده ستی به ره و مام عه باس
دریژ کردو ده ریاله که ی دابه ده ستیه وه، مام عه باسش وتی مامه گیان

لهم وهرزه دا شوتی ده ریالی نیمه و پاشان پاره‌کە‌ی پیدایه‌وه، پیره
 پیاوه‌که له‌کاتی‌کدا چاوه‌کانی پرپوبون له‌ئاو وتی: دهی شوتیه‌کی
 بچوکم بده‌نی به‌یانی پاره‌کە‌ی دینم بۆتان، مام عه‌باس ده‌ستی
 بۆدیواره‌که دریزکردوو وتی به‌دیواره‌که‌وه نوسراوه تکایه داوای قهرز
 مه‌که، ناتوانم قهرز به‌هیچ که‌سی‌ک بدهم ئه‌ویش له‌وه لاما وتی: مام
 عه‌باس دراوسی‌ی خۆتانم ئه‌و ده‌رگاشینه ده‌بینی! ئه‌وه ده‌رگای
 ماله‌که‌مانه، مام عه‌باس به‌توره‌یی‌ه‌وه وتی: مامه‌گیان قهرز به‌که‌س
 ناده‌م، پیره پیاوه‌که خیرا پالتاوه‌کە‌ی له‌به‌ری داکنه‌د و وتی: با
 پالتاوه‌که‌م لی‌ره‌بی‌ت له‌بری پاره‌که‌ت تا‌پاره‌که‌ت بۆدینم، مام عه‌باس
 ماوه‌یه‌ک سه‌یری پالتۆ‌کە‌ی کردو زانی پالتۆ‌کە‌ی کۆنه‌یه و به‌که‌ک
 نایه‌ت خیرا دایه‌وه ده‌ست پیره پیاوه‌که و وتی: ئه‌م شوتیانه نافرۆشین
 و برۆ له‌دوکانی‌کی تر شوتی بکړه.

پیاوه‌که به‌ روشکاوی و روزه‌ردی له‌دوکانه‌که چوه ده‌ره‌وه، پاش
 رویشتنی توفاتی‌ک له‌دلم به‌ریابوو به‌زه‌یم ده‌هاته‌وه به‌پروخساره زه‌رد و
 لاوازی و پشت چه‌ماوه‌یی ئه‌و پیره پیاوه‌دا، بیری دزینی شوتیه‌کی
 بچوک چوه سه‌رم و بیبه‌م بۆماله‌وه بۆی، له‌کاتی نیوه‌رۆ‌دا بۆه‌لی‌ک
 ده‌گه‌رام، ده‌مه‌و نیوه‌رۆ عه‌باس ئاغا بۆنانخواردن رویشته‌وه بۆماله‌وه و
 منیش شوتیه‌کی بچوکم هه‌لگرت و به‌بی ئاگادارکردنه‌وه‌ی محمد
 دورکه‌وتمه‌وه به‌ره‌و مالی پیره پیاوه‌که، مالی پیره پیاوه‌که زۆر
 دوورنه‌بوو لی‌مانه‌وه خۆم گه‌یاندە ماله‌که، ده‌رگا‌که کراوه‌بوو، چومه
 ژوره‌وه له‌حه‌وشه‌که‌دا هه‌وزی‌کی زۆر بچوکی تیدابوو ماسی بچوکی
 سور تیدایا مه‌له‌یان ده‌کرد، به‌دیواره‌که‌شه‌وه چه‌نده‌یلانه کۆتری‌کی
 پیوه‌بوو، هه‌وشه‌که‌یان زۆرگه‌وره نه‌بوو ژوری‌کی زۆر بچوکی تیدابوو

خیرا بهره و ژوره که رویشتم و دهرگا کهم کردهوه و چومه ژورهوه،
ژوریکي تاريک و تهر و شياوي بوو، منداليکی بچوک بيدهنگ و نارام
بهسه ر پهتويه کی کونه وهراکشابوو کومباريکی کونه ی له ژيردابوو، چاره
بی تينه کانی بریبوه سه قفی ژوره که، پیره ژنيکی سه رسپی له ژور
سه ریه وه دانیشتبوو ده گریا، له و ژوره دا ته نها چرایه ک و چند قاپ و
ده وریه ک به دی ده کرا و جگه له وانه هیچ شتیکی تری لی نه بوو،
پیره ژنه که کاتیك شوتیه که ی بینی به ده ستمه وه به په له هه ستایه سه رپی
و شوتیه که ی له ده ستم گرت نه وه نده خوشحال که و ته به رچاو وه کو
بلیی میوه ی له به هه شته وه بو هات بییت و وتی له به یانیه وه قانیستا
کورپه کهم داوای شوتیمان لیده کات بی چاره که ی باوکی گشت شوینیك
گه را شوتیان پی نه دا له بهر نه وه ی له تمه نیك زیاتری پی نه بوو، خوا مام
عه باس پایه دار بکات وابه هانا مانه وه هات نه زانم نه م شوتیه مام عه باس
ناردویه تی چون نه زانم تو شاگردی نه ویت ماوه یه که تو له دوکانه که ی
نه ودا نه بینم.

پاشان شوتیه که ی به چه قو له ت کردوو له تیکی برد بو کورپه
نه خوشه که ی، کاتیك گه یشته ژور سه ری و چند جاریك بانگی لی کرد
نه سغه ر هه سته شوتیم بو هی ناوی له بهر نه وه ی وه لامی نه دایه وه
چهنده ساتیك سه رری رهنگه زهرده لگه راو و له شه لاوازه که ی کرد،
له نا کاو به گریانه وه به ره وه دهره وه رای کرد، چومه ژور سه ری کورپه که
چاوه کانی نابوو به یه کدا وه ک نه وه و ابو خه وی لی که وت بییت به لام چ
خه ویك نه و خه وه ی هه رگیز خه به ری نابیته وه خیرا له ژوره که هاتمه
ده ره وه له حه وشه که دا نه و پیره ژنه بیچاره به دهنگی به زرهاواری ده کرد،
سه ری ده کی شتا به دیواره که دا کاتیك نه و دیمه نه م بینی بریارم دا هه رچی

زوتره لهوی نه مینم ژنه بیچاره کهش کاتیک بینی دمه ویت له مال بچمه
دهروه به دهنگیکی بهرز وتی به مام عباس بلی شوتیه کهی نارد به لام چ
کات ناردی هیچ سویدیکی نه بوو کوره کهم مرد، خیرا له مال هاتمه
دهروه و هاتمه سهر شه قامه که، چنده نگاویک دور که وتمه وه له ناکاو
تابلویه کی بچوک سهرنجی راکیشام، به سه رییه وه نوسرابوو پزیشکی
تایبته بو مندالان.

به بینینی نه و تابلویه ماوه یه که له جیگای خووم ووشک بووم کوری
نه و مال له بهر بی دهرمانی مرد له کاتیکدا دیوار به دیواری ماله که یان
تابلوی پزیشکی بوو به راستی جیهانیکی سهیره. به ناسور گه پرامه وه بو
دوکان کاتیک محمد به و روخساره پهریشانه وه بینیمی پرسی له کوی
بویت ناچار بووم راستیه کهی بو باس بکه م نه ویش زور نیگه ران بوو
به لام شه و مام عباس کاتیک ویستی کریکه مان پیبدات سهرنجی دا
یه کی که له شوتیه کان نه ماوه (۷) شوتی بوو ئیستا (۶) شوتی ماوه نه
من قسم کرد نه محمدیش. له م کاته دا مام عباس بیئه وهی کریکه مان
بداتی هردو کمانی له دوکانه که کرده دهر وه و وتی ئیتر پیویست ناکات
له به یانیه وه بین پیویستم به شاگردی دز نی یه.

من و محمد به دلته نگی و پهریشانی گه پراینه وه بو مال هوه و باس و
خواستیه کهم بو دایکی محمد گیرایه وه، گهرچی زور ناره حه تیش بوو
به لام هیچی نه وت.

له بهر نه وهی نه و پرورژه مام عباس پاره ی پینه دابوین ناچار بووین
ههرسیکمان بی شیو سهر بنیینه وه و به یانی پرور بویه وه گشت شوینیک
گه راین کارمان دهست نه که وت له کوتایدا ناچار بووم پالتاوه کهم
بفروشم به (۴) تمه ن هه رچه ند کونهش بوو، نه و بره پاره یهش بو ماوه ی

دو پوږډ بڙټويمان پي هه لچهرخاند و روژي سييهم پاره مان ليبرا و
كه سيش كاري پينه ده دايڼ، لهو نيوهنده دا خوځم به تاوانباري سره كي
دهزاني چونكه محمدو داكي ژيانكي ناراميان هه بوو به لام به هاتني من
نهو ناراميه يان له كيس چوو.

نهوان به روژي سي تمه ن ژياني خويانيان ده برده سر به لام به دزيني
نهو شوتيه محمد به ده ركردن داو له وپاره كه مهش بي به شم كردن.

تواناي نهو دم نه بوو سهيري ناو چاوي محمد و داكي بكم گهرچي
نهوان هيچيان پي نه دهو تم به لام خوځم به خه جالهت بار دهزاني و
دهمزاني هو كاري سره كي سر لي شيواويان من بووم له راستيشدا هرمن
بووم. هر چونيك بوو شهو سه رنج ده دم محمد له تاو برسياه تي خهوي
لينه ده كهوت.

كهو تمه بيري ريگا چاره، ته نها په تويه كي كو نه م به ده سته وه ما بوو به
(۱۲) ريان كرېبووم له دستفروشيك به لام كاتيك ويستم بي فروشم به دوو
رياليش نه يان ده كړي.

بيته وه ي به محمد و داكي بليم به مه به ستي دزي كردن له كه لاوه كه
چومه ده ره وه، شه قام كشمات گلوي عه موده كه ي سر سرهم
قانه ندازه يهك ده وروپشتمى روناك كر دبو وه، به نارامي ده ستم كرد به
رويشتن، قاچه كانم له گه لم نه ده هاتن وهك نه وه و ابوو به منه وه نه بيت و
هر له خويانه وه به ريدا ده روڼ و ده سته كانيشم ده له رزين و وهك يه كيك
پيم بليت بگه ريوه بو كه لاوه كه، له ناخدا ده نكيك پي دهو تم بگه ريوه
نهمدهزاني نهو ددنگه له كوئوه بوو رهنگه ويژدانم بو بيت.

له قولايي ناخدا هيزيكي به هيزتر له خوځم شهري له گهل ده كردم
نهمزاني چي بكم ده سته كانم فيري دزي نه بون، نه م ره وشته ناشيرينه

هیشتا له مندا پهیدا نه بوبو، نه مده توانی بهرېک و پیکې بریار بدهم
روخساری محمد و دایکی نازاریان نه دام که وتبومه نیوان دوپریگاوه
یه کیکیان ده ریای فساد و خراپه کاری نهوی تریان رهنج و خهفت و
نازار.

له م کاته دا ده رگای مال هکان هه مووی داخراو بوون، کهس نه یده زانی
له پشت ده رگا کانه وه چ رازیک هه یه، سه رهنجام ریگای یه که م هه لبرژارد
نهو ریگایه ی دو چاری تهنگ و شهرمه زاری ده کردم.

ده رگای مالیکیان کراوه بوو چومه ژوره وه له نیو تاریکی شه و
ترسی له نه ندازه به ده ر هه لده چوقیم، به هو ی تاریکیه وه هیچم بو
ده ستنیشان نه ده کرا ته نها له دوره وه ژوریکی بچوک به دی ده کرا و خوم
که یانده نهوی و له گوشه یه کدا خوم شارده وه، دهنگی ژنیکی گهنج
به رگوی کهوت ده یگوت علی دیسانه وه به دهستی به تال گه پرایته وه ئاخر
بیرنا که یته وه تو مندالت هه یه، منداله کان هیچیان خویان لی نه ده کهوت
به زور خه واندنم، په یمانم پی داون که گه پرایته وه شتیان بو ده هینی و
توش به دهستی به تال گه پرایته وه؟

پیاوه که وه لامی دایه وه و وتی: چیبکه م هه رشوینیک ده گه پرام کار
نه بوو و وه ستا که شم وتی کارت پی ناده م چونکه دوینی درهنگ هاتوی
بو سه ر کار نیستا ده بیست چی بکه م بزنی بکه م نه و کاره م پی ناکریت و
تائیستا کاری له و جو ره شم نه کردو وه و ناشی که م، ژنه که ی له وه لامدا
وتی منداله کان چی بکه ن؟ ئاخر چی تاوانیکیان کردو وه و نه سفه ر
خهوی لینه ده کهوت هه ر ده گریاو ده یگوت دایکه برسیمه و منیش
چیروکم بو ده گی پرایه وه تاخهوی لیکهت تو ته نها پیم بلی چی له م
مندالانه بکه م.

پاشان تیگه‌یشتم بۆ شوینیک هاتوم بۆ دزی خوشیان نیازمه‌نی نانی
ئیوارهن، ئاوری ده‌ور و پشستی خۆم دا له‌خۆرئاواوه مالیکی زۆر رازاوه و
جوان سهرنجمی راکیشا.

بی مائل بوون به‌ره‌و روی که‌وتمه‌ ری ئه‌ودوخانووه زۆر لیکه‌وه نریک
بوون ئه‌وخانووه‌ی که هیشتا به‌سهربانه‌که‌یه‌وه م، له‌گه‌ل ئه‌و خانوه
رازاوویه پیکه‌وه لکابوون. بازیکم داو خۆم فریدایه‌ خواره‌وه له‌ته‌نیش
دیواره‌که‌وه دره‌ختیکی سنه‌وبه‌ری به‌رزی تیدابوو، پاشان به‌هه‌لمه‌تیکی
تایبه‌تی که تائه‌وساته به‌خۆمه‌وه‌ی نه‌مدیبوو به‌دره‌خته‌که‌دا هاتمه
خواره‌وه.

بۆنی خواردن گیزی کردبووم له‌ریگایه‌کی باریک که هه‌ردوولای
به‌دره‌خته‌وه گیرابوو به‌ره‌و خانوه‌که‌ که‌وتمه‌ ری و سهرنجمدا که‌س
له‌پیره‌وه‌که‌دا نه‌بوو به‌بی په‌روا به‌پاره‌وه‌که‌دا رۆیشتم، له‌ناکا و گویم
له‌ده‌نگی پیکه‌نینیک بوو ناچاری کردم وه‌کو بزمار له‌جیگه‌ی خۆمدا
بچه‌قم.

چه‌ندساتیک له‌جیگه‌ی خۆم راوه‌ستام، دلم ته‌په‌ته‌پی ده‌کرد،
له‌ترساندا ده‌له‌رزیم، پاشان دوباره‌ که‌وتمه‌وه‌ ری. چه‌ند هه‌نگاویک
چیشته‌خانه‌که‌ی لیمه‌وه‌ دوربوو، چومه‌ چیشته‌خانه‌که‌وه چه‌ندین
قابه‌مه‌ی گه‌وره‌ و بچوک له‌سه‌ر ته‌باخه‌که‌دا بو به‌ئارامی سه‌ری
قابه‌مه‌یه‌کیانم لابرده‌ و پلاویکی زۆری تیدابوو.

به‌په‌له‌ سه‌تلیکم هه‌لگرت و هه‌موو پلاوه‌که‌م تیکرد و پاشان سه‌ری
قابه‌مه‌یه‌کی تریانم هه‌لدایه‌وه‌ پرپو له‌شله، به‌په‌له‌ هه‌موو شله‌که‌م کرد
به‌سه‌ر پلاوه‌که‌دا، پاشان به‌په‌له‌ خۆم گه‌یانده‌وه‌ هه‌وشه‌که‌ و به‌لام
نه‌مه‌زانی ده‌رگای هه‌وشه‌که‌ له‌کویداوو، ماوه‌یه‌که‌ دریره‌ی کیشا تا

دهرگای چهوشه کهم دوزیه وه، ئەوساتە ی دەموست بچمه دەرە وه
دەنگیکم بەرگویی کەوت هاواری دەکرد دزه دزه بەلام تازە درەنگ بوو
من چومه دەرە وه و راستە وخو گەر امه وه بو که لاوه که، محمد و دایکی
له که لاوه سارده که خەویان لیکه وتبوو خیرا خەبەرم کردنه وه کاتیك
محمد چاوی به پلاوه پرله شله که کەوت هەر وه کو شیت به په له له سەر
جینگاکە ی هەستایه سەرپی.

دایکی محمد به پیکه نینه وه وتی:

بیژەن ئەمانەت له کویی بوو؟

وتم پیشتر له مائی کدا نوکەر بووم چومه وه بو مائی ناگاکەم ئەمشه و
ئەوان قوربانیان کردبوو وه ئەم سەتله پلاوه یان دابه من و وتی:
هەندیکی بوخوت و هەندیکیشی بده به و دراوسیانی دهست کورت
و هەژارن.

دایکی محمدیش هەندیکی هەلگرت و ئەویتریشی دابه دەستمه وه و
بردم بو ئەو ماله ی سەرەتا ویستم دزی لیبکه م.

کاتیك گەیشتمه ئەوی هیشتا دەرگای چهوشه که یان کراوه بوو چومه
ژوره وه و چەند تەقەیه کم دا له دەرگای ژوره که یان، پیاویکی بالا بەرز
دەرگای کرده وه. نیو سەتله پلاو و شله کهم دابه دەستی وه نیوخوله کیك
به سەر سامیه وه سەیری کردم، به په له وتم نیمه دراوسی خوتانین
ماله که مان لهم نزیکانه دایه ئەمشه و خیرمان کردوه و امنیش بووم
هیناون. به خوشحالیه که وه سەتله که ی دابه دەست ژنه که یه وه و وتی:

دەتناسم شاگردی مام عەباسیت زورجار لهوی بینیومیت، وه لام

دایه وه : به لئ وایه من شاگردی ئەوم، به په له خوا حافیزیم کرد و
گەر امه وه بو که لاوه که.

محمد و دایکی هرچهند برسینان بوو بهلام دهستیان بۆنان نه بردبوو
چاوه پروانی منیان کردبوو، پاش نانخواردن چوین بڅه وین.
بهیانی روژ بویه وه لای نیواره وه دایکی محمد کاتیک بو ناومینان
چوبوه دهره وه له گه رانه ویدا وتی: بیژن به راستی پیم بلی دوینه شه
نه و خواردنهت له کوی بوو؟ وه لام دایه وه:
راستی هکته پییده ایم به و مه رجعی سه رزه نشتم نه کسیت، نه
خواردنه م دزی بوو.

به نار هه تیه که وه وتی:

بیژن نه وه ی چوو چوو، به لام له نیسته به ولاره نه و جوړه کارانه مکه
و خاوه نی نه و مالش به دوا ی تو دا ده گه پین پیویسته ناگات له خوت
بیته چونکه تانه ندازه یه ک ده تناسی.

پاش قسه کانی دایکی محمد بریارمدا له وشاره رابکم، بهیانی تنها
داراییه که م په تویه کی شپه بوو هه لمگرت و که وتمه ری.

دایکی محمد پرسی:

بیژن بو کوی ده رویت؟

به نارامیه که وه وه لام دایه وه:

ده پوم به دوا ی کاردا له وانیه په پاره م ده ست بکه ویت. له وه لامدا وتی:
برو به لام زوو بگه ریته وه من زور بیتا قه تت ده بم له وانیه دو چاری
شتیک بیته.

به په له وه لام دایه وه:

زور زوو ده گه ریته وه، کاتیک له مال ویستم برومه دهر دل پرله
په ژاره بووم حزم ده کرد برومه پیش و دهستی دایکی محمد ماچ بکم
له بهر نه وه ی له شه ویکی سارد دا په نای دام و له مه ترسی رزگاری کردم.

به لآم من له بهرام بهر ئه و هه موو چاكانه دا بوومه هو كاري به تبه ختيان
نه مده زاني چي بكه م.

حه زم ده كرد سوپاسي دايكي محمد بكه م. به لآم به داخه وه
نه مده تواني راستيه كه ي پيبليم چون نه يده هيشت برؤم، منيش
هه رساتيک بوایه ده ستگير ده كرام.

به هه رزه حمه تيک بوو كه لاوه كه م به جي هيشت.

وه رزي به هار نزيك بوه وه به په له ئه و ناوهم به جي هيشت، هه ر
ئه ندازه يه كه له وشاره دورتر بکه و تمايه وه ئارامي زياتر له ناخدا دروست
ده بوو گه رچي برسپه تي ته واو هه راساني كرد بووم به لآم هيچ چاره يه كي
ترم نه بوو.

نزیکه ي ده مه و ئيواره گه يشتمه سه ر ته پۆلكه يه كي سه وز بالنده
ره نگاو ره نگه كان پۆل پۆل له بو شايي ئاسماندا هه لده فرين. خو ر
به هه موو قه باره كه يه وه له ئاسوي كي وه سه ركه شه كان خو ي ده شارده وه،
ئاسمان وهك ده ريايه كي ئارام و بي شه پۆل ده هاته پيش چاو، دره ختي
چرو پر ده كه وتنه به رچاو كه به لقه كان يانه وه چرو و گو لي ره نگاو
ره نغيان پيوه بوو، بايه كي هي واش به نيوان ياندا تي ده په ري، جو گه له ي
باريک و دريژ به نيوان دره خته كاندا تي ده په ري. ئاوي جو گه كان ئه وه نده
رون بوون به ئاساني به ردو زيخي ناويان ده بينرا.

من له نيوان ئه و سروشته جوانه دا برسي و بي ئامانج ده رويشتم،
پاش ماوه يه كي كه م خو ر به تهاوي ئاوا بوو مانگيش به نيو چاواني
ئاسمانه وه خو ي ده رخست وه كو كه شتپه كي سه رگه ردان خو ي
بو ناوه راستي ئاسمان ده كي شا.

هه موو شتيك كىش و مات بوو تهنهنا دهنكى چوپره چوپرى ناوهكان
دههات، مانگ له نيوان لق و پوپى درهختهكان دهردهكهوت، ئاسمان پاك
وييگهرد بوو، بايهكى هيواش و نهرمى دههات و لق و پوپى
درهختهكانى بهئارامى رادهوهشاندا، لهوشويئنهدا نه مروؤ بهدى دهكرا و
نه ئارهل، تهنهنا جارجاره دهنكى بالى بالندهكان و دهنكى كونهبهبوو
بهرگوى دهكهوت.

شهوم بهبرسيهتى له نيوان نهو سهوزه لانيهدا روژ كردهوه، تهنهنا
پهتويهكى كونهم پييوو تا ئه ندازهيهك له سهرما ده پياراستم، تابه ره بهيان
مانگ له ئاسمانى ساف و ييگهرد دا دهرهوشايهوه، هه موو شوينيكي
رونك كردبووهوه.

روژى دوايى زور زوو له خه وهه سقام، هيشتا خور له كيوه
سهركه شهكانه وه هه لئه هاتبوو، ههوا نه روناك بوو نه تاريك، شه ونميش
وهكو ئه لماس به سهر گوله كانه وه دهرهوشانه وه، شه مالى كازيوهش
شه ونمهكانى به سهر گوله كانه وه ده كرده وه.

هه موو شوينيكي گول و گولزار بوو، له ههواي پاك و ييگهردى
ئاسماندا و له سهر درهخته كانه وه بالنده دهنك خوشهكان بهرچاو
دهكهوتن، پهپوله بچكولهكان بهباله جوانه كانيانه وه به سهر سهوزى و
گوله كانه وه ده بينران. له قهراخ جوگه كاندا وه نه وشه چهك چهك
روابوون، ههركات چرويهك يان گوليكي بههوى باكه وه بوهريايه دهكهوته
ناو ئاوى جوگه كان، هه نديجار گولى سپى و په مهي له سهر ناوهكه
ده بينراو له گهل خوى ده بىردن، له وساتانهدا مروؤ دهكهوته وه بىرى
زه مانه چون زه مانه ههروهك ناوهكه ده ماندا بهيه كدا و له گهل خوى

دهمان بات، له بهر ئه وهی هیچ جوگه له و روباریك به ره و سه رچاوه كهی
ناگه پریته وه زه مانهش به ره و دواوه ناگه پریته وه.

پاش ماوه یهك هه تاو له پشت كیوه بهرز و به فرینه كانه وه سه ری
هینایه دهره وه و ئه و سه وزی و گولانه ی تائه وساته ی له ژیر ئاسمانی
تاریكه شه ودا خهویان لیكه وت بوو، به تیشکی هه تاوه كه له خه و
راچه له كین و ده ستیان به خنده كرده وه.

له برساندا سه رم گیژی ده خوارد، له پهل و پۆ كه وتبوم نه مده توانی
برۆم به ریگه دا ئه و هه موو دیمه نه جوانانه به لامه وه بی بایه خ و ناشیرین
بوون، ته نانه ت پیکدانانی لق و پۆ په كان ناره حه تیان ده كردم، حه زم
ده كرد هیچ شتیكم له ده ور و پشت نه بیته، سه یری هه رلا یه كم ده كرد
جگه له گولو ریحانه هیچی تر به دی نه ده كرا.

به و برسیه تیه وه چۆن ده متوانی هه ست به جوانیه كانی سه وشته
بكه م، حه زم ده كرد هیچ له ریگه كه م نه بیته، هیزو توانام لی برابوو، هه تا
ده مه و نیزه پۆ به و حاله وه به ریگاوه به رده وام بووم ئه و چهند سه عاته
به لامه وه سه ده یهك بوو. هه تاو ئه ستون بوو له سه ر سه رم.

دهنگی شمشالی شوانیكم له دوره وه گوی لی بوو ئه وه نده خوش لیی
ده دا ده چوه دلی مرۆقه وه و خه م و په ژاردی له دلی دهرده كرد، به ره و
روی شوانه كه كه وتمه ری، پۆلی به رخی سپی به هیواشی به لابه لای
ته پۆلكه دا ده له وه پان و دهنگی زهنگی گهردنیان له دوره وه ده بیسترا،
خۆم گه یانده شوانه كه.

گهنجیكى بیست سالانه بوو له سه ر ته خته به ردیك دانیشته بوو پشتی
نابوو به دره ختیكه وه، شمشالیکی دریژی به دهسته وه بوو به ئارامی
شمشالی لیده دا، کاتیك منی به و روخساره شپرزیه وه بینسی به ره و روم

هات، وتى له كويوه دىيت له خه لكى ئەم دىيە ناچىت، وه لامم دايه وه
 له شارى ئەم دىيە وه هاتوم ديسانە وه وتى: مه گهر لي ره دا خزم ت نيه؟
 وه لامم دايه وه نه خير ريبوارم، پاشان وتى: ئىستا ئەتە وىت بو كوي
 پرويت؟ له بهر ئە وهى زورم برسى بوو وتم برسيمه هيزم نيه بروم
 به ريگه دا، هه ر كه ئەمەى بيست هاته پيشه وه و دەستى گرتم و وتى
 وه ره ئەم نيوه پرويه بروينه وه مالى ئيمه، بهبى مائل بوون كه وتمه دواى
 و ههردو كمان به په له له گهردۆله كه هاتينه خواره وه، له گه ل خوئى بردى
 بۆلاى چەند پياويك كه له دەورى دره ختيك كو بوبونه وه، به دهنگيكي بهرز
 وتى ميوانم بو هيناون. پياويكي بالا بهرز كه سه رگه رمى قسه كردن بوو
 وتى: كاريكي زور باشت كردو پاشان شوانه كه زه رده خه نيه كي كردو
 وتى: ئەو پياوه باوكمه، منيش يه كسه ر كه وتمه وه بيري باوكم، ئەو
 ئىستا له باخه لى ژنه كه يدايه و هه رگيز منى بيرنا كه وىته وه، رهنگه واش
 بزانى هه ر ئەو شه وه له ناو به فره كه دا ره ق بويمه وه و رزگارى بوويت
 له دەستم.

باوكى شوانه كه به ره و روم هات و وتى ناوت چيه؟ له وه لامدا وتم
 بيژهن، دەست به جى وتى بيژهن ده ته وىت بزانى بو نيوه پرو چيمان هيه؟
 ئەم پرو مه ريگمان سه ربريوه و پا كمان كردوو و له به رده م ئەو ئاگره دايه
 كه ده ورمان داوه، پاشان روى كرده كورە كهى و وتى: پيا له يه ك چاي
 بو تيبكه، شوانه كه ش بهبى مائل بوون چايه كي بو تير كردم و
 خواردمه وه، تا ئەندازه يه ك وزه م تيه اته وه له وكاته دا يه كي ك له پيا وه كان
 وتى كورە كه مه گه ر تو له م دىيه دا خزم ت نيه؟ وه لامم دايه وه: نه خير من
 هيج كه سم نيه ئەم پرو به ري كه وت ريك كه وتمه ته ئيره بريارم داوه له م
 شاره دوربكه ومه وه چون باوكم ده رى كردووم.

لەو کاتەدا شوانەکە روی تێکرد و وتی بۆچی باوکت دەری کردوویت؟ وەلام دایەو لەبەر ئەوەی خوشی نەدەوێستم و بریاری دا لەمالەکەیی دەرم بکات، ئەو لەوەلامدا تەنھا سەریکی راوەشاند تێنەگەیشتم لەمەبەستەکەیی بۆچی سەری راوەشاند.

پاش ماوەیەک کەباب نامادە بوو شوانەکە لەگەڵ باوکی گوشتی برژاو و پارچەییەک نانیاں لەبەردەممان دانا، ئەوەندە برسیم بوو چاوەڕوانی خوێکی ئەوانم نەکرد، دەستم کرد بەخواردن پاش نانخواردن پەرداخیکی شیریاں دامی و بەتەواوی تێر بووم و گیانم هاتەو بەبەردا، پاشان دەست و دەموچاوم شۆرد لەناوی ئەو جۆگەلەییە بەتەنیشتماندا تێدەپەری. وینەیی لق و پۆیی درەختەکان لەناوەکەدا دەردەکەوت وەک ئەو و ابوو لەناو ئاوەکەدا درەخت و گۆل رواییت.

کاتیکی وێستم بکەومەری، پەتووەکەیی دەستم کە هەموو سەرۆتی من بوو بەخشیم بەشوانەکە لەم کاتەدا باوکی شوانەکە هاتە پێشەو و وتی بیژەن تو ئەم پەتووە ئەدەیت بەکۆرەکەیی من ئەی لەم سەرما سەختەدا چی دەکەیت؟

پاشان پەتووەکەیی لەدەست کۆرەکەیی سەندەو و دایەو بەدەستەو و وتی پەتووەکە بۆخۆت، و هەندی کەبابی پێچا لەنانیکەو و دایبەدەستەو و وتی ئەمە بۆ تویشوی ریگات، پاش خواحافیزی لییان رویشتم.

ئێستا بەباشی جوانیەکانی سروشتم دەبینی بۆنی گۆل و خونچەکان گێژیان کردبووم.

چادهي پيچاوپي پي زورم بري پاش چهند سه عاتيك ريگا رويشتن
 گهيشتم به دهرياچه يه كي بچوك، كه شتي له قه راغ دهرياچه كه له نگره ريان
 گرت بوو، كه ميك سهيري دهورو پشتم كرد زور قه ره بالغ نه بوو
 بهزه حمه تيكي زور سواري كه شتیهك بووم، واده رده كهوت كه شتیهك
 كه شتي بار هه لگر بوو، خووم له پشت سندوقيكه وه شارده وه.
 زوري پي نه چوو كه شتیهك كهوته ئيش، به لام له پشتي سندوقه ره
 نه مده تواني سهيري هيچ شوي نيك بكم. روژي يه كه م بهوشيوه يه له نار
 نهو سنوقه دابووم و نهو بره نانو كه بابهي كه پييان دابووم فريام
 كهوت. روژي دووم له ناكاو پياويك به ره و سندوقه كه هات و دلم كهوته
 ته پته پ، هه ناسه م سوار بوو له خوومه وه ده له رزيم، كاتيكمزاني
 له پشته وه ده ستيك به رزي كردمه وه، به په له ناوړم دايه وه، پياويكي بالا
 كورتم بيني يه خهي كراسه كه مي گرت و به توره ييه كه وه وتي:
 هه تيو لي ره دا چي ده كه يت بوچي به بي مؤله ت هاتويته ته ناو نه م
 كه شتیه وه؟ وه لام بو نه ده درايه وه نه مده تواني هيچ بلیم، دوباره پرسى
 لي ره دا چي ده كه يت وه لام بده ره وه، ديسانه وه بيده نگ بووم،
 كار كه راني ناو كه شتیه كه ي بانگ كرد و وتي نه م هه تيوه له شوي نيكدا
 زيندان بكن تاده گهينه جي و ته سليمي ده ستى پوليسى ده كه ين له بهر
 نه وه ي به مبه ستى دزي هاتوته ناو كه شتیه كه وه منيش يه كسه ر
 له جيگه ي خوومدا ووشك بووم.

له م كاته دا دووكه س له كار كه ره كاني كه شتیه كه به ره و روم هاتن،
 منيش يه كسه ر خووم هه لدايه ناو ده ريا كه وه چهندينجار ژير ناو
 ده كه وتم و ده هاتمه وه سه ره وه گهر چي تائه نده ازه يه ك مه له م ده زاني به لام

مهلهوانى تهواو نهبووم بتوانم لهودهرياچه رزگارم ببيت، سهيرى
ههرايهكم دهکرد ههراو بوو. خوّم خستبوه ناو دهريا لوشى مهرگهوه.
لهوساتانهدا وام دهزانى ههراگيز رزگارم نابيت بهلام ديسانهوه لهگهل
مهراگدا بهشهر هاتم و دهمويست بژيم و زيندوو بيمهوه چون حهزم
لهژيان بوو، بهلام مهرگ بهههموو توانايهوه شهري دهکرد لهگهلم.

ههرا لهوکاتهدا يهکيک له سهرنشينهکانى ناو کهشيتهکه چوپيکى
ههلدايه ناو دهرياچهکهوه، گويم ليبوو خاوهنى کهشتيهکه بهتورهبييهوه
وتى بوچى نهوچوپهتان بو فريدا؟ پيوسته نوقم ببيت و بخنکيت،
پاشان کهشتيهکه بهپهله روڤشت و دورکهوتهوه.

ههموو هيژيکى خوّم خسته گهر بوئهوهى لهچوپهکه نزيک بيمهوه
بهلام کاتيک ليى نزيک دهبوومهوه شهپوولى دهرياکه و رهشهبه چوپهکهى
لى دوردخستمهوه، بهلام بهههراکاليک بوو چوپهکهم گرتهوه و له مردن
رزگارم بوو. رق و کينى دهرياچهکه سات لهدواى سات زيادى دهکرد
شهپولهکانى خوّم و چوپهکهى بهرز دهکردهوه، سهيرى ههرايهکم
دهکرد ههراو بوو تهناهت ئاسمانيش بهلامهوه ئاو بوو، ئاوى
دهرياچهکه لهههراچوارلاوه ژيانمى گهمارو دابوو بهرزى دهکردهوه و
ساتيک لهژير ئاوهکهدا خوّم دهبينيهوه، تهنگه نهفيس بووبوم تواناي
خوراگيرم نهبوو، زور به نارچهتى و زهجمهتهوه بههوى چوپهکهوه
خوّم دهخستهره سهراوهکه لهناکاو شهپوليکى گهوره بهرهو روم هات
تاويک بهسهرا شهپولهکهوه بووم و تاويک دهکهوتمه ژير شهپولهکهوه
بايهکى توندى دههات لهگهل شهپولهکه دهيان ويست چوپهکهم لى
بسهنن بهلام من ههرا بهردهوام بووم لهخوراگرى.

لەدای خۆمدا دەموت نایا لەم گێژاوه ترسناکه رزگارم دەبیت چون
ئەم دەریاچه بچوکتین بەزەیی بەمندا نایەتەوه، وەك پەریك و ابووم
بەسەر دەریاچهكەوه بۆهەموولایەکی دەبردم، هەندیک جار لەترساندا
هاوارم دەکرد بەلام دەنگی شەپۆلەكان ئەوەندە گەورەبوون دەنگی
هاوارەكانمی دەشاردەوه و کپی دەکردن.

لەراستیدا گەر ئەم دیمەنە ترسناکه هەرکەس بەخەویش ببینایە
دای لەلیدان دەکەوت، بەلام من دوچاری ئەو چەرمە سەریه بووم نازانم
بەچ شیوازیك ئەو دیمەنە ترسناکه بخەمه سەر کاغەز بۆتان.

لەکوئایدا هیدی هیدی شەپۆلەكان ئارام بوونەوه، ئەو شەپۆلانە
دەیان ویست نوقم بکەن و هەلم لوشن. ئاسمانی سامال و بایەکی
هیواش بەرهو پێشەوه لییان دەخوڕیم هەرکات سەیری دەوروپشتم
دەکرد وامدەزانی ئاسمان و دەریاچهکه پیکەوه لکاون هەتا و بەرویەکی
خەماویەوه لەدەریاچهکه ئاوادەبوو تیشکه زەردەکەهی هیشتا روناک
بوو، ئەمجارەیان ئەودەریاچه شینەهی خەریک بوو تییدا نوقم بێم
رەنگەکەهی گۆرا بۆ رەنگیکێ زەرد، ئاسمان و دەریاچهکه رەنگیان زەرد
هەلگەپابوو وەك بلیی هەتاویش دوچاری چارەنوسەکەهی من هاتیبت
لەبەر ئەوهی ئارام ئارام بەقولایی دەریاچهکه رۆدەچوو، کاتیك هەتاو
بەتەواوی لەبەرچاوم وون بوو لەپر پەردەیهکی رەشی تاریک هەموو
شوینی داپۆشی، گشت لایەك تاریک بوو.

تاریکی شەو ئەشکەنجەهی دەدام، شەوی درێژی تاریکیش کوئایی
هات دیسانەوه هەتاو بەئاسمانەوه دەرکەوت و وەکو خۆر پەرستان
بەسەر چۆپەکەوه کړنوشم بۆ برد، وتم لەراستیدا تۆ شایەنی ئەوهیت

خۆر پەرستان بتپەرستن ئەمپرو لەسەردەمی پێشکەوتندا وا کړنوشت
بۆدەبەم.

هەتاو سروشتیکى تازەى لەناخدا چەقاند، لەخۆمەو هەوارم کرد
خوایا فریام بکەو و لەم گێژاوه رزگارم بکە گەرچى بەندیکی
بێدەسەلاتى تۆم بەلام حەز دەکەم ئەم ئارەزووم بێنیتە دى و لەم دەریاچە
رزگارم بکەیت، تەنها تۆ لەم دونیایە پەناهگای منى جگە لەتۆ هیچ
کەسى تر شک نابەم.

گەرچى بەرەو پێشتر دەرویشتم برسێتە و ماندویەتى ئازاریان
ئەدام، هەرچونیک بوو تا دەمەو نیوەورۆ بەپەلە بەرەو پێش دەرویشتم
پاشان لەدورەو تارماییەکم بینى لەجولەدا بوو هەستم کرد نزیك
بومەتەو لەلیواری دەریاچەکە، ئەو تارماییە رەشانهش بالندەى
دەریاچەیی بوون لەنزیك لیوارەکاندا بەئاسمانەو بوون لەپر شادی و
چەخماخەى شادی کەوتەو چاوه سیس هەلگەراوەکانم.

ئەى ژيان تۆ چەند نازیزیت هەرچەندە لەم دنیاىە هیچ شتیکم نیه
پشتى پى ببهستم واتە هیچ شتیك و شوینیک لەم دونیایە نیه کەبەناوى
منەو بێت گەرچى ئەگەر بپيار بدرايه هەرکەس لەسەر شتى خۆى
رابووستیت و بژى من بەقەدەر جى پێیهکم لەم دونیایە نیه لەسەرى
رابووستم و بژیم. کەواتە ژيانى پر چەرمەسەرى و ئازار و ئەشکەنجە بۆ
پارویەك نان خستىە ناو گێژاوى مەرگەو بەلام دیسانەو ژيانى نازیز
کە لەراستیدا هیچ شتیك نیه لەژيان نازیزتر بێت گەیاندمیەو لیواری
دەرباز بوون.

پاش رەنج و ئازاریکی زۆر گەیشتمەو قەراخ دەریاچەکە من
سەرکەوتم چ سەرکەوتنیک ئومیدم بەهیچ شتیك نیه بەلام هەر

به سه ركه و قنى ده زانم چونكه گيانى نازيزمى له و گيژاوه ترسناكه رزگار
كرد. گه يشتمه وشكانى، بابزانين چى روودودات، نازانم به سكى برسى
و گيانىكى شه كه ته وه به ره و لايهك كه و تمه رى و چوپه كه م هه لگرت
بوئه وهى بيفرؤشم و بيهدم به نانديك قاله برسسيه تى رزگارم ببيت،
چوپه كه م فرؤشت به پينج تمه ن ئه و بره پاره يه ش توانى بو ما وهى سى
رؤژ له برسسيه تى رزگارم بكات رؤژى چوارم به ده ستى به تال له قه راخى
ده ريا چه كه دانيشتم و سه يرى ده و روپشتم ده كرد و هه نديك بى خه بهر
له به تبه ختى له قه راغ ده ريا كه دا مه له يان ده كرد ها وارى شاديه كانيان
له گشت لايه كه وه بهر گوى ده كه وت، ژنان به و جه سته جوانانه يانه وه كه
ته نها به شيكى له شيان داپوشرابوو به نارامى له ملا بو ئه ولا مه له يان
ده كرد، به سه ر لمى قه راغ ده ريا چه كه وه ژن و پياويكى زور راکشابوون
له ده ورو پشتى ئه وانيشدا مندا لان سه رگهرمى يارى كردن بوون.

له ته نيشتمه وه ژن و پياويكى گه نج دانيشتبوون و به باشى گويم
له قسه كانيان وه بوو ژنه كه ده يگوت ئه بيت ئوتومبيليكم بو بكرت له م
شاره داهاوتاي نه بيت پياوه كه ش له وه لامدا ده يگوت: ئيمه له پيش
هه موو شتيكه وه پيوستمان به قىلايهك هه يه بهيئه باقلاكه بكرم پاشان
ئوتومبيليكى زورجوانت بو ده كرم.

له نيوان ئه وه هه موو خه لكه دا كچيكى جوان زياتر سه رنجى راكيشام
قرئيكى ئالوزكا و چاويكى گه وره ي پيوه بوو گوژه يه كى به ده سته وه بوو
به ره ولاى من ده مات، چاوه كانى گه وره وهك ئاوى ده رياكه شين بوو زور
له راده به ده ر جوان بوو. به بينينى دلم كه وته ته په ته پ و ره نگم په رى
ديسانه وه سه يريكى روخساريم كرد زور نزيك بويه وه ليم،

ئەمجارەيان چاۋە شىنەكانى سىس و رەنگە جوانەكەى زەرد
هەلگەرابوو ھەر بەرەو پېشەۋە دەھات ئەۋىش سەيرى دەکردم سەيرىك
كەسەرتاپاي لەرزاندەم گشت گيانمى ھىنايە لەرزە لەخۆيەۋە نىگاي منى
بەلای خۆيدا رادەكيشا.

لەبەردەم مندا مندا لەكان بەلم چال و خانوى بچوكى مندا لەئەيان
دروست كردبوو. ئەوساتەى ھاتە بەردەم قاچى كەوتە ناو چالى
مندا لەكانەۋە كەوت بەزەويدا. منيش چاۋە پروانى دىمەنىكى
بەوشىۋەيەبووم بەرەو رووى رۆيشتم گۆزەكەى كەوتبە سەر لەمكە و
ئاۋەكەى ناوى بەھىۋاشى ئەپزا بەسەر لەمكەدا. لەوكاتەدا سەيرىكى
كردم و نىگاكەى ۋەكو ئاسمانى بېھەور و دەريايەكى بى شەپۆل كەوتە
بەرچاوم، زۆر لىيى نزيك بومەۋە لەنزيكەيەۋە راۋەستام و سەيرى
روخسارە ئاسمانىەكەيم دەکرد.

دەستى بەرەو گۆزەكە دريژ كرد. بەپەلە وتم:

ئامادەم گۆزەكەت بۆھەل بگرم تامالەۋە، چەندساتىك بىدەنگ بوو
ھەستم كرد ھەزناكات گۆزەكەى بۆھەل بگرم بەلام پاش چەند خولەكك
بەئارامى ۋەلامى داىەۋە باشە ئەگەر زەحمەت نەبىت بەلاتەۋە ھەلى
بگرە بۆم.

پاشان ھەردوكمەن كەوتىنەرى و لىم پرسى: ناوت چى يە؟ ۋەلامى
دامەۋە ناوم نىرگسە، وتم: ناوم بىژەنە خەلكى ئەمشارە نىم چوار رۆژە
ھاتوم بۆ ئىرە، لەۋەلامدا تەنھا زەردەخەنەيەكى كرد، پاش چەند
خولەكك رۆيشتن بەرىگادا گەيشتىنە مالىكى بچوك كەلىي دەژيا،
دەختىكى بەرز سىبەرى بۆ خانوۋەكە دروست كردبوو لقيكى بچوكى

هکه وتبوه سهر دیواری خانوه که بالنده دهریاییه کان له ئاسماندا دههاتن

و دهچوون.

نیرگس به هیواشی دهرگای ماله که ی کرده وه و ههر دوو به هیواشی
چوینه ژوره وه له ناو ماله که یاندا کومباریکی بچوک راخرا بوو
له گوشه یه کی ماله که دا عه لادینیك به دی دهکرا جگه له چه ند قاپ و
دهوریه ک هیچی تری لینه بوو، پیره ژنیك له گوشه یه کی که لاهه که دا
دانیشتبوو له دهورو پشتیدا چوار مندالی بچوک یاریان دهکرد نیرگس
به په له چوه پی شه وه و وتی: دایکه نه متوانی گۆزه که هه لبرگرم تائیره
ئه م کوره که ناوی بیژنه هه لیگرت بۆم تائیره، دایکی به دهنگیکی
لاوازه وه وتی: نیرگس برۆ بۆلای هاوسیگان بۆئه وه ی که میك پاره قهرز
بکهیت منداله کان زوریان نیرگسیش له وه لامدا وتی:

دایکه داوای قهرزم له دراوسیگان گشتی کردوه به لام هیچیان پنیان
نه دام ئه و دراوسیایانه مان تازه هیچکامیان قهرزمان ناده نی واده زانن
قهرزه کانیان پینادهینه وه. دایکی نیرگز دوباره وتی:

ئیستا چاکتر وایه دوباره برۆیته وه و بلییت دایکم وتویه تی:
ههرچونیك بیست پاره که تان ده دهینه وه ئیستا ده ستمان ته نگه،
یارمه تیمان بدن. نیرگس له وه لامدا وتی:

دایکه دلنیام ئیتر پارهمان پی نادهن مه گهر له بیرت چوه ته وه دوینی
هه مویان هاتبون بۆمالمان و داوای پاره کانیان ده کرده وه. به لام دایکی
نیرگس له قسه که ی نیرگس ناره حهت بوو وتی: نیرگس گیان برۆ
تکایان لیبکه و بلی چه ندرۆژیک یارمه تیمان بدن تا منداله کانمان
له برسا نه مرن. له م کاته دا نیرگس به توپه ییه وه هاواری کرد: دایکه
رۆیشتن بۆلایان بیکه لکه ئه م به یانیه له مال رۆیشتمه دهره وه هه مویان

مالتەيان دەکردو دەيان ووت: دايكى نيرگس پارەى خەلكى دەخوات،
بەگريان و پارانەوہ پارە قەرز دەكات و هيچ كات نايداتەوہ.

پاش نەم قسانە چەندساتيک بیدەنگ بوون، پاشان دايكى نيرگس
روى تىکردم و وتى: كورەكە لەخەلكى ئەمشارە ناچيت چۆن تائىستا
تۆم ليرە نەديوہ؟ وەلامم دايەود بەلى خەلكى ئەمشارە نيم و تازە بوئيرە
هاتوم لەوكاتەدا نوزەى منداليك بەرەو دواوہ گەپراندميەوہ منداليكى
(٦) سالانەبوو، بەئارامى پرسيم: ئەم مندالە نەخوشە وابەوشيوہ
دەكوپزيتەوہ.

دايكى نيرگس لەكاتيكدە چاوەكانى پەر فرميسك بوو وتى:
نەخير ئەوہ لەبرساندا دەكوپزيتەوہ، ئيتر نەمتوانى ئەو ديمەنە
دەردناكە تەماشە بكەم بەپەلە لەكەلاوہكە هاتمە دەرەوہ روخسارى
نيرگس و دايكى خولەكيك لەبەرچاوم دورنەدەكەوتنەوہ، بو
هەرشويينيك دەرويشتم روخسارى ئەو چوار مندالە بيتاوانەم دەكەوتەوہ
بەرچاو وامليةتبوو هيچ كەسيك و هيچ شتيك نەدەبينى هاتوچوى
مروڤەكانم نەدەبينى دەنگى نالە نالى ئەومندالە لەگويمدا دەزرنگايەوہ.
بەئارامى بەريدا دەرويشتم چاوەكانى نيرگس دەكەوتەوہ بەرچاوم
بەپەلە دوركەوتەوہ لەوى بوئەوہى كەميك ئارام بيمەوہ، بەپەلە خووم
گەياندەوہ قەراغ دەرياچەكە، ژنان و پياوان مەنەيان دەکرد لەئاوہكەدا،
ئەو مندالانەى بەخوشحاليەوہ ياريمان دەکرد دەيانخستەوہ يادى
نيرگس و دايكى كەلەكەلاوہكەياندا بەدبەخت و بيچارە لەبيري
ريگاچارەدان.

بەوشيودىە لەقەراغ ئاوەكەدا دەرويشتم ريم كەوتەوہ لای ئەو ژن و
پياوہى باسى قىلايان دەکرد هيشتا هەرباسى قىلا و نۆتۆمبيليان

دەکردلەناكاو سەعاتىكى ئالتونىم لەدەستى ژنەكەدا بىنى يەكسەر
لەجىگاي خۇمدا وەكو بزمار چەقىم نەمدەتوانى بگەرىمەو نەمدەتوانى
بېرۇم، بەئارامى لەنزىكىانەو دانىشتىم بۇئەوئەو بەھەرشىوازىك بوو ئەو
سەعاتە بدزم. لەوكاتەدا دزىم بەكارىكى شەرەف مەندانە دەزانى.

چەندسائىك تىپەرى، ژن و پىاوەكە ھەر سەرگەرمى قسە كردن
بوون، پاش نىوسەعات سەعاتەكەى لەدەست داكەند و روى كرده
پىاوەكە و وتى: ئەم سەعاتە بگەرە باپرۇم تۆزىك مەلەبكەم و پاشان
بېرۇن بۇ ئوتىل، حەزم لەم سەعاتە نەماو، ئەبىت سەعاتىكى ترم
بۆبكرىت چونكە مۆدىلى نەماو. منىش سەرىكم راوەشاندا و چەند
خولەكىكى تر راوەستام بەلام بەھىچ شىوازىك نەمدەتوانى سەعاتەكە
بدزم كەم كەم خەرىك بوو نائومىدبىم، لەناكاو پىاوەكەش بەمەبەستى
مەلەكرد كەوتنە پى بى ئەوئەو سەرنج بداتە سەعاتەكە وەيان سەعاتەكە
لەگەل خۇيدا ببات.

منىش چاوەروانى ھەلىكى وابووم و زۆر بەپەلە سەعاتەكەم ھەلگرت
و ھەلھاتم ماوئەكە بۇ فرۆشتنى سەعاتەكە بەرەو مالى پىرەژنەكە
رۆىشتىم كاتىك گەىشتە ئەوئەو شەوداھات خىرا سەعاتەكەم دابە
دەستى دايكى نىرگسەو و وتم: كاتىك لەشارەكەى خۇماندابووم دايكم
ئەم سەعاتەى پىدام بۇئەوئەو كاتىك بى پارەبووم بىفرۆشم ئىستا ھەر
ئەوئەو ماوئەتەو پىشكەشى تۆى بكەم.

دايكى نىرگس بەخۇشچالئەوئەو وتى:

بۇچى ئەبەخشى بەمن؟ خىرا وتم: بىفرۆشە يان لەدوكانىكدا
دايبنى لەبارمەيدا پارە وەربگرە بۇئەوئەو مندالەكان لەبرساندا نەمرن.

ئەوشەۋە نىرگس و دايكى بەچاۋانى پىرلە چىرۈكى دەردو رەنجەۋە
سوپاسيان كىردم ، تائەۋسائەش نەمدەزانى لەفیداكارىدا چىژىك
هەيە. شەۋ لەكەلاۋەكەدا مامەۋە، بەيانى پىشنىارم كىرد بۇ دايكى
نىرگس سەعاتەكە بفرۆشە، پاشان خواحافىزىم كىرد و ھاتمە دەرەۋە
پاشان دىسانەۋە ھاتمەۋە قەراغ دەرياچەكە، دەمەۋ نىۋەرۇ دىسانەۋە
گەرەمەۋە مالى نىرگس بۆئەۋەى بزەنم سەعاتەكەى فرۆشتەۋە يان نە
ۋەئەگەر نەيان فرۆشتىت بۆيان بفرۆشم كاتىك گەيشتە مالاكە زور
بەسەرسامىيەۋە بىنىم دايكى نىرگس لەۋى نىيە و مندالەكانىش دەگرىن.
پىرسىارم لەنىرگس كىرد چى بوۋە؟ پىشتى تىكىردم و ھىچى نەۋت،
دىسانەۋە پىرسىم بۆچى دەگرىت؟ ۋەلامى دايەۋە چۆن تۆنازانىت بۆچى
دەگرىم؟ ۋەتم ئاخىر چۆن بزەنم ئىۋە بۆچى دەگرىن ۋەلامى دايەۋە و
بەتورەيىيەۋە ۋتى ئەزانىت ئەۋسەعاتە تۆ دىۋوتە و دەيخەيتە گەردنى
دايكم، بىر ناكەيتەۋە ئەگەر دايكى بىچارەم بخەنە زىندانەۋە ئەۋ مندالە
بى تاۋانانە لەبرسانا دەمرن؟ لەبەيانىيەۋە تائىستا كەلانتەرى بردويانە و
ھىشتا نەگەرەۋەتەۋە رەنگە زىندانىشى بكن.

ۋەتم چ كەسىك بردويەتى بۇ كەلانتەرى؟ ئەمىرۇ بەيانى زوو دايكم
رۆيشت بۆئەۋەى سەعاتەكە بفرۆشىت ژنىك لەۋ نىزىكانەدا بوە كاتىك
سەعاتەكەى بەدەست دايكمەۋە بىنىۋە دەپراتە پىشەۋە و دەلىت ئەم
سەعاتە ھى منەۋ دىۋيانە ھەرچى دايكم سوین دەخوات ئەم سەعاتە
ھى كورپىكە و بەخشىۋىيەتى پىم باۋەرى پىناكات و دەيبات بۇ
كەلانتەرى و پىش ئەۋەى بىبەن بۇكەلانتەرى تكاى كىرد ھەركاتىك
گەرەيتەۋە بابەتەكە رەن بىكاتەۋە.

بەبەستنى قىسەكانى نىرگىس رانەوہستام، بەپەلە ھاتمە دەرەوہ زۆر
گەرپام ھىچ كەسم نەبىنى دوركەوتمەوہ لەمال، ھەستەم دەكرەوہ كو
گەلەيەكى وشكەوہبووم لىھاتبوو بەسەر ئاوى روبارەوہ، پاش گەرانیكى
زۆر بەكوۆلانەكاندا گەيشتەم بەپۆلىسىك زۆر بەھىواشى بەرەو روى
رۆيشتەم و وتم: كاكى پاسەوان من دزم دەستگىرم بكة.

پاسەوانەكە گەنجىكى زۆر جوان بوو سەيرىكى سەر و قاچمى كردو
وتى تۆدزىت؟ وەلام دایەوہ نەرى، پاشان باس و خواستەكەم ھەموى
بۆباس كرد، پاسەوانەكەش كاتىك گوىى لەباس و خواستەكە گرت.
وتى تۆ ھەمان ئەوكورەيت كە سەعاتەكەت بەخشیوہ بە پىرەژنەكە.
بەيانى ئەو ژنە من بردم بۆكەلانتەرى ئەوبىچارە لەپىگادا پىى وتم
بەخوا ئەم سەعاتە كورپىك پىى بەخشیووم بەلام ھىچ كەس باوہرى
پىنەدەكرد تائەوكاتەى سەرۆكى كەلانتەرى ناردى بەشوىن مندا و وتى
پىوىستە تۆ ئەو كورە پەيدا بكەيت، من دەرگا بەدەرگا بەدواى تۆدا
دەگەرپام چاكت كرد خۆت بەپىى خۆت ھاتى كارەكەى منت ئاسان كرد،
پاشان لەگەل خۆى بردمى بۆكەلانتەرى.

لە كەلانتەرىدا داىكى نىرگىس بەچاوى پىر لە گریانەوہ دەيگوت
بەخوا من دز نىم زىندانىم مەكەن مندا لەكانم بى سەرپەرشت دەبن، ئەم
سەعاتە ئەو كورە دلسۆزە پىى دام.

لەم كاتەدا پاسەوانەكە بردمى پىشەوہ و روى كردە داىكى نىرگىس
و وتى مەگرى ئەوكورەم پەيدا كردوہ كەسەعاتەكەى پىداوى و
ھىناومە بۆ ئىرە،

منى نىگەرانىش سەرم شۆر كردبوہوہ ھىچم نەوت ئەفسەرى
كەلانتەرىش زۆر تورە دەكەوتە بەرچاوى لەسەر كورسىەكەى قىراندى و

وتى ھەتتوي بېويژدان دزى دەكەيت و دەيخەيقتە گەردنى ئەم
پىرەژنە و رادەكەيت ئىستە وەلامم بەدەرەوہ بۆچى ئەم كارەت كىردوہ؟
زوروكە وەلامم بەدەرەوہ.

كەمىك بەرەو پىيش رۆيشتەم و تەم: جەنابى ئەفسەر ھەرگىز مەبەستەم
نەبوہ رابكەم راستە ئەم سەعاتە من دزىومە بەلام بوار بەدە تا پىتت بلىم
بۆچى ئەم كارەم كىردوہ. دويىنى شە و بەرپىكەوت رىم كەوتە مالى ئەم
پىرەژنە پاش ئەوہى بۆم رون بوىەوہ ئەو پىرەژنە و مندالەكانى
لەبەيانىەوہ ھىچيان نەخواردوہ ، خۆشم پارەم پى نەبوو يارمەتيان
بەم لەبەر ئەوہ كەوتەم بىرى دزىكردنەوہ سەريش كەوتەم، سەعاتىكى
ئالتونى ژنە دەوئەمەندىكم دزى ، بەوكارەشم گيانى مندالەكانى
نەوژنەم لەمردن رزگار كىرد. كاتىك بابەتەكەم بەم شىوہىە بىست و
تىگەيشتەم ئەو پىرەژنە بى تاوانەتان بەتۆمەتى دزى دەستگىر
كىردوہ خىرا و دەست بەجى خۆم ناسان بەپاسەوانەكە و ئەويش
ھىنامى بۆ ئىرە، ئىستاش لەبەردەستاندام ھەر سزايەكم بۆدادەننەن من
ئامادەم.

ئەفسەرەكە بەبىستنى قسەكانم سەرى شۆر كىردوہ و ئەوانەى
تريش كەلە كەلانئەى دابوون بەسەر سامىەوہ سەيرىيان دەكىردم، خاوەن
سەعاتەكەو دايكى نىرگسىش لەگۆشەيەكدا راوہستابوون و مات و
بىدەنگ سەيرى منيان دەكىرد، پىاوئىكى كورتەبالاش وادەردەكەوت
بەتاوانى دزىەوہ دەستگىر كرابىت بەسەرسامى يەوہ دەستى كىرد
بەگىرفانىدا و پەنجا تەمنى دەرھىنا و دايبەدەستەوہ.

پرسىم ئەم پارەيە بۆچى دەدەيت بەمن؟ وتى: لەبەر ئەوہى لەتەواوى
تەمەندا مروقىكى وەكو تۆ فىداكارم نەبىنيوہ تۆ بەپىي خۆت ھاتى بۆ

نیره و ووتت ئەم سەعاتە من دزیومه و گیانی ئەو پیره ژنەت رزگار کرد،
منیش و تم کاریکی گرنگم نە کردووە تەنھا ئەرکی خۆم بە جیھیناوە و
پاشان پەنجا تەنە کەم لە دەست وەرگرت و دام بە دەست دایکی
نیرگسەو و بە سەر سامیەو پرسی ئەو پارانە دە دەیت بە من؟ وە لام
دایەو بە ئی من پیویستم پیتی نیە بە لام تو دەتوانی قەرزەکانی پی
بە دەیتەو، ئەوانە ی لەویدا بوون هەموویان سەر سام بوون لەو کارە ی من،
ژنە ی خاوەن شکاتیش پەشیمان بویەو لە شکاتە کە ی. لە بەر ئەو ی
سەعاتە کە گران بوو ئەفسەرە کە روی کردە من و وتی تو دز نیت ئەمە
کاریکی شەرافەت مەندانە بوو تو کردو تە بەم کارە ناکریت بلیین دزی،
بە لام بە لای یاساوە بە تاوان دە ژمیردریت لە بەر ئەو ش بەو پەری
نیگەرانیەو دە بیت برۆیت بو دادگا.

دایکی نیرگس کاتیک ویستی بپروات گەرایەو دواوە و
چەندخولە کیک سەیری سەرە پا روخساری کردم و لە ژیر لیووە و وتی
ئەگەر دوینی شە و تو فریای منداڵە کانم نە کە و تیتایە ئیستا هەموویان
لە برسانا مردبوون، ئەمپروش منت رزگار کرد لە تۆمەتی نارهوا، پاش ئەم
قسانە کە لانتری بە جیھیش و گەرایەو مالهو.

منیان خستە ناو زیندانی کاتیەو تا بەرەو دادگا برۆم و سەرەنجام
روون ببیتەو، روژی دوا یی پاسەوانیک هاتە زیندانە کە و لە گەل خویدا
بردمی بو دادگا، کاتیک ویستم لە زیندان بیمە دەرەو دەستبەندیکی
ناسنی قورسی ئالاند بە دەستمەو، پاشان بەرە و دادگا رویشتین.
کاتیک گەیشتینە دادگا چاوم بە پەیکەریک کەوت تەرازویەکی بچوکی
بە دەستەو بوو. لە بەر خۆمەو و تم رەنگە ئەم پەیکەرە پەیکەری داد
بیت، هەر واش بوو.

لههۆلی دادگا چهندکورسیهك شهبوو، ژمارهیهکی زۆری خهك
 لهسهری دانیشتبوون لهگهڵ یهكدا قسهیان دهکرد، لهلای راستدا قازی
 لهشوینی خووی راوهستابوو، سهروکی دادگا لهنیوان ههمویاندا
 ئاشکرا بوو دادگستریش لهشوینی خویدا دانیشتبوو پهیکهری دادیش
 لهژور سهریهوه بهدیوارهکهدا ههلواسرابوو. کاتیك چومه پیشهوه
 بوئهوهی لهشوینی تاوانباراندا رابوهستم لهناکاو نهفهریک لهنیوان
 دانیشتوانهکاندا هاواری کرد و وتی: دزهکهیان هیئا بهراستی هه
 لهدزیش ئهچی ئهوهی لهتهنیشتیشتی دانیشتبوو وتی هه لهپیاو
 کوژیشت دهچیت، من به روخساریکی ناشیرین و جل و بهرگیکی دراو و
 قژیکی دریزهوه بههۆلی دادگادا رویشتم بوچیگاکی خووم واته جیگای
 تاوان باران.

پیاویکی گهنج لهنزیکمهوه دانیشتبوو، بهئارامی وتی کوردهکهگیان
 بۆمان باس بکه بوچی دزیت کردووه؟ چونکه من پاریزهری تووم باس و
 خواستهکه بهئارامی بو پاریزهکه گپرایهوه و ئهویش
 بهنارهحهتیهکهوه وهلامی دایهوه دزیکی زورچاکیت و پیویسته له
 دادگایهدا باست بکریت.

من دزم کاریکی نارهواو ناپهسهندم کردووه جیگای قیز و بیزی
 کومهلگایه خووم لهوتومهته دورناخهوه بهباشی ههست دهکهم ئهبی
 دزم تهمی بکریم، تهماشای رق و کینی دانیشتوان لهههموولایهکهوه
 بهرهوا دهزانم، رقیان لیمه قسه ناشیرینهکانی دانیشتوانم ههموو گوی
 لیبوو بهلام نایا لهم کومهلگه گهورهیهدا تهنها من دزم؟ ئهوخهکهی تر
 ههمویان کهسانی چاک و رهوشت بهرزن؟ نایا بهتهمی کردنی من ئیتر
 کومهلگا رهوشت بهرز و بی نهگ دهبی؟ ئاخیر من لهکوپوه تیکه لای ئهه

رهوشته پيسه بووم؟ ئايا من به پيسى له داىك بووم ئەم رهوشته پيسه
هر له سه ره تاي له داىك بوونمه وه له گهل مندا له داىك بووه به لام له كاتى
منداليمدا مندالئىكى بيتاوان بووم و له چاكى و خراپيه كانى ئەم دونيايه
هيچم نه ده زانى، دهى كه واته چون بوو له ناكاو فيرى دزى بووم؟

گهرچى به پيله يه كهه خوم تاوان باربووم به لام كومهلگاش به شى
له تاوانه كه دا ههيه ئه و يش وهك من ئالوده و نهنگينه ئه ي بوچى له نار
ئو هه موو نهنگى و بهد رهوشتيه دا ته نها من سه رزه نشت ده كرئيم؟

پاش ماوه يهك سه روكى دادگا ده ستى نابه زهنگه كه دا و به ده نكيكى
به رزوتى تاوان بار خوى بناسينئىت به په له هه ستامه سه رپى و وتم:
ناوم بيژهن بى باوك، بى كهس و بى سه رپه رشت، بى شوين و رى و
پاشان دوباره له سه ر كورسيه كه دانيشتم.

دادوهر يه كه سه ره ستايه سه رپى و سه يرئىكى كردم ده يو يست
بزانيئت چون بتوانيئت داركارى مندالئىكى (15) سالانه بكات، ده ستى
دادوهران و ايان ده زانى نه ره شيرئىكى برسى ترسناك دادگايى ده كه ن.
له م نيوه نده شدا من بچوكترين ترسم نيشان نه دا، دادوهر بى ئه وه ي
بچوكترين زانيارى ده رباره ي من هه بيت به ده نكيكى به رز هاوارى كرد:

ئهى دادوهران ئەم بيژهنه دزئىكى كوئه و به دزىنى سه روته ي خه لكى
بزيوى خوى پهيدا ده كات ئەم هه تيوه دركى كومهلگايه ئەم هه تيوه
دزئىكى ترسناكه پئويسته داركارى بكرئىت بوئه وه ي بيئته په ند بو
بيژهنه هاوشيوه كانى، ئەو كومهلگايه ي بيژهنى له م شيوه له خو بگرئىت
دوچارى چه رمه سه رى ده بيت.

هه رچونئىك بيت دادوهر به وپه رى دل ره قى تومه تى زورى دايه پالم،
منى به دزئىكى سه رسه خت داله قه له م. پاشان سه روكى دادگا وتى با

مندالھکانت بو پارویهک نان لهبرساندا دهگرین بیر بکهرهوه لهوساتهدا
توچ بیریک دهکەیتەوه؟ چ مندالی تو و چ مندالی نهو پیرهژنه هیچ
جیاوازیهکیان نیه ههر دوکیان ههر مندالن، من چهند مندالیکم
لهبرسیهتی رزگار کرد بیر بکهرهوه نهگەر نهومندالانه هی توبونایه
نهوکاته سهرزهنشتت دهکردم؟

لهوکاتهدا هیچ چارهیهکم نهبوو نایاتو هیچ ریگه چارهیهکی تر
دهزانیت؟ من بهو کردارهم پیم دهوتریت دن، گیانی چهند کهسیکم
سهندهوه بهو کرداره ناشیرین و نارهوایه گیانی چهند مندالیکم
سهندهوه لهوساتهشدا که دزیهکهکم کرد خوّم بهمرۆقیکی تهواو دهزانی
لهوکاتهدا دزی کردنم بهکاریکی شهرافهت مهندانه دهزانی
حهقیقهتهکهش ههر نهوهبوو. گهرچی ئەم کرداره بوته جیگای رق و
کینهی کۆمهلگا و به زههری کۆمهلگای دهزانن. لیتان دهپرسم نهو
زههره ترسناکه کی دروستی کردووه، من شهرمهزاری کۆمهلگام دانی
پیدا دهنیم بهلام کۆمهلگای نهنگ و شهرمهزار منی هیناوهته دونیاوه
ناخر لهکۆمهلگایهکدا که هیچ گولیکی لی نهپرواوه چون چاوهپروان
دهکریت لهنیوان نهو ههموو درک ودالهدا من گولیکی جوان خوش بویم
لهکۆمهلگا دورم مهخهنهوه تهنها من تاوان بار نیم گهرچی بهتهنها من
لهپشت میزی دادگادا راوهستاوم و تهمیم دهکهن.

لهبهر نهوهش ناتوانی دزیک تاوان بار بکهیت بهدز مهبهستی دزی
کردنهکهی خزمهتکردن بیّت به کۆمهلیک مندالی برسی. دادوهر توش
مرۆقیت مرۆقیکی خوینهواری، نابیّت لهخوتهوه بریار دهرکهیت و
خهکی سهرکوت بکهیت. پالپشتی کردنی کۆمهلگای پیس و تاوان بار
کاریکی نامرۆقانهیه پاشان لهسهر کورسیهکه دانیشتم.

هه مووان به قسه كانم نار هحت بوون، نهو كو مه لهي له وهو پيش
به رقه وه سه ريان ده كردم هه موويان سه ريان شو پر كرد بو وه له بهر
خويانه وه ده گريان سه رو كي دادگاش به چاري پر له فرميسكه وه زهنگي
پشوي دا.

پيره پياويكي خه مبار و به سال اچوو به پشتي چه ما وه هه ستايه
سه رپي و به دهنگيكي بهرز وتي: سه رو كي دادگا من سهد تومن ده دم
به بيژن. نهو سه ره شقي مرو قايه تيه، راجله كينهري ويژداني
خه فه كراوه، نهو كه سيكه پيوسته ريزي لي بگيري، له بهر نهوي
پشتيواني مرو قايه تيه و راستي دهويت، نهو دري كو مه لگا نيه به لك و
گو لي نيوان نه دم دوزه خهيه، نهو زه هري تر سناكي كو مه لگا نيه به لك و
نهو هاتوه ته دونيا وه بوئه وهي زه هري كو مه لگا له ناو به ريت نهو كه سيكه
له سه روي مرو قه وهيه، نابيت سه رزه نشت بكريت، نهبيت ريزي لي بگيري
نهو كه سيكه له و پيري هه ژاري و به تبه ختي دا ژيان به سه ر ده بات و له بهر
خوي و له بهر هه ژاري خوي دزي نه كردوه، به لكو له بهر هه ژاراني تر
دهستي به دزي كردوه، نهو مرو قيكي سه ره رزه پيوسته بكريته
پيشه واي كو مه لگا، پيوسته پشتيواني لي بكريت، نهو به جل و بهرگه
شرو بهو رهنگه زه رده هه لگه راوهي جيگاي شانازي نيمهيه و پاشان پيره
پياوه كه له جيگاي خوي دا دانيشت.

پاشان ژنيكي تارا دهيهك گهنج هه ستايه سه رپيو وتي:
سه رو كي دادگا منيش (۵۰) تمه نم ههيه نه مهويت بيدم به و كوره.
پاشان سه رو ك دادگا وتي بيژن تو نه و پارانهت دهويت؟ وه لام دايه وه:
به لي له بهر نهوي ده مهويت له زينداندا بخوينم و پيوستم
به پيدار يستيه كاني خويندنه.

لەم کاتەدا خەلکەکە ئەوەندەى تر ناپەحەت بوون سەرۆكى دادگا
تائەوکاتە بەئارامى لەسەر کورسیەکەى دانیشتیبوو هەستایە سەر پى و
وتى: بێژەن تۆ خویندەواریت هەیه؟ وەلامم دایەو: بەلى من پىشتەر
قوتابى بووم و تاپۆلى دووهمى ناوەندىم خویندوو ئەستاش ماوەیهکە
دەربەدەرى سەر شەقامەکانم و تا لەکو تایدای فیری دزی کردن بووم.
پاشان دادگا دەستى کرد بە لیکۆلینەو و یەکسال زیندانى بۆ بپريمەو
و سەعات (۱۰)ى بەیانى دووپۆلیس منیان خستە زیندانەو و زۆر
ناپەحەتیش نەبووم لەبەر ئەوێ ئەو ئازادى سەرتاسەر نەنگى و
شەرمەزارى بەهیچ دەزانى، لەبەر ئەوێ لەسەر شەقامەکاندا رۆژ هەتا
ئىوارە دەرگا بەدەرگا بەدوای پارویەک ناندا دەگەرām.
ئەو یاسایەى یەکسال زیندانى بۆ بپريمەو ناتوانیت رینمونی کەرى
مروڤایەتى بىت راستى نیشانى خەلکى بدات، دەلین یاسا کەر و کویره
و دلە کەر و کویریش هیچ چاوەروانىەک ناکریت کە بتوانیت خوشبەختى
کۆمەلگا دابین بکات.

بهندی دووهم

روژی یه که می زیندان دیواره بۆر و زبره که ی همور له شمی بریندار ده کرد، زیندانه کانی ناوی وه کو مردویه کی به شی زیندوخۆر بوون ته نها له جوله کانیاندا ده ترانی زیندوون.

هیچیان بوئی خوشبهختیان نه چه شتبوو، هیچیان ده رباره ی مروثایه تی نه ده زانی، ته نها بیریان له خراپه کاری ده کرده وه. کاتیگ زیندانیه کان زانیان پیم ده وره یان لیدام یه کیکیان پرسى لیم چندسال حوکمی؟

وه لام دایه وه یه ک سال.

یه کسه ر زیندانه کانی ده وره یاندا قاقای پیکه نین و یه کیکیان وتی:

یه ک سال حوکم هیچ نیه من پینج سال حوکم دراوم، پاشان یه کیکى تریان پرسى: باشه بوچی زیندان کرایت؟
وتی: له بهر نه وه ی دزیم کردووه.

زیندانیه کی تر پرسى: چیت دزی؟ چیت له پاره که کرد؟

نیتر نه متوانی راستیه که یان بۆرون بکه مه وه له بهر نه وه ی هر له سه رده تای بینینیانه وه هستم کرد نیشانه ی شه رف ویزدان پییانه وه .
ده رناکه ویت له بهر نه وه ی نه وه نده نازاری نه م ژبانیه یان چه شتبوو دلایان وه ک به رد و میشکیان وه ک ناسنی لینه اتبوو.

وتم: سه عاتی ئالتونم دزی، له کاتی فرۆشتنیدا دهستگیریان کردم.
پاشان یه کیکی تریان وتی: نه گهر پارهت پییه وهره با قومار بکهین
له بهر نهوهی یه کهم رۆژته نهزانم زۆر بیتا قهتی، چاره سهری نهوبیزاریهت
قهنها قوماره، قهنها نهوقوماره یه نهتوانیت خه یالت ئاسوده بکات نه گهر
قومار نه بوایه کی دهیتوانی لیڤه ژیان به سهر بهریت.

له ناکاو یه کیکی نه فامیان هاته بهردهم و راوهستاو وتی چون قومار
نازانیت رهنگه یه کهم جارت بیت زیندان کرابیت، ها؟
به ئارامی وتم: به ئی یه کهم جارمه زیندان ده کریم.

پاشان یه کیکیان وهلامی دامه وه و وتی: نیگه ران مه به فیڤی قومار و
گیرفان برینیش ده بیت.

یه کسهر وتم: نه چهزم له قوماره و نه له گیرفان برینیش، وه له وکاته دا
همویان دهوره یان دام و دهستیان کرد به پیکه نین.

یه کیکیان وتی: ئهم براده ره نهتوانیت فیڤی گیرفان برینت بکات،
براگیان پیویسته فیڤی گیرفان برین ببیت چونکه به که لکت دیت و
ده بیت زۆریش پیت خوش بیت و نه بیت (۳) تمه نیش بدهیت تافیرت
بکات چونکه هونه ریکی ده رامهت داره کاتی که له زیندان به ربوویت
به لایه نی که مه وه تو پیویستت به هونه ری که هیه بوئه وهی و نیگه رد
به شه قامه کاندانه گه رییت.

من هیچ وهلام نه دایه وه چون همویان یه کیان گرتبوو ده یانویست
لیم بدن له بهر نهوهی تازه هاتبووم به نامۆ ته ماشایان ده کردم وه نه گهر
دهم دریییم بکر دایه ده یان توپاندم له بهر نه وهش بیدهنگ بووم، پاشان
بلاوه یان لی کرد.

كۆمەلگا ھەموو ئىمەيان دەركردبوو ھەموويان ئىمەيان خىستبەو ناو
نەم گۆرستانە ناخوشەو بۆئەوھوى پەند وەربگرين و دەست لەركردارە
ناشیرينانە ھەلبگرين لەكاتىكدا زىندانەكە خۆى شوينى خراپەكارى
بوو رەوشتى ناشيرين، بەدئەخلاقى ئىمەى، زياد دەکرد ئىمەى بىپرەحمتەر
و بى وىژدانتر و نابوت تر دەکرد.

كۆمەلگا ھەموو ئىمەيان دروخستبەوھو و خىستبوينا نىو چائىكى
رەشەو بۆئەوھوى رزگاريمان بىت لەکردارمان لەكاتىكدا نەياندەزانى
رۆژنىك كەرزگارمان بىت دوبارە دەگەرپىنەوھو ناو كۆمەلگا نەمجارەيان
خراپتر و بىپرەوشت تر بەنىوانياندا دەگەرپىن.

نەورۆژەى بەھەموو نارەحەتتەكانىيەوھو تەواو بوو شەویش لەدوور
ھەمويانەوھو خەوتم بەيانى پۆژ بويەوھو زوو لەخەو ھەستام بەلام
دەمويست شيشە ئاسنەكانى زىندانەكە لەبندا ھەل بکەنم بەلام توند و
تۆلى دەرگای زىندانەكە و چپو چاوە عەبوسەكەى پاسەوانەكە
پاشگەزى كردمەوھو، ھىچ رىگايەكى دەربازبوونم نەبوو.

ماوھىەك تىپەرى، زىندانىەكان ھىدى ھىدى دەھاتن بۆلام و لەگەلم
دەبوون بەئاشنا. لەزىنداندا ھەمووشتىك لەگەل دەرەوھدا جياوازبوو
سەرگوزەشتەكانى زۆرجياوازبوون و نەمدەتوانى تەحەمولى بکەم بەلام
ھەندىكجار لەبەر دۆستەكانم گويم لىدەگرتن، ئەوانىش
سەرگوزەشتەكانيان وھكو من وابوون.

ئەحمەد يەككىك بوو لە ھاوړىكانم و تەمەنى (۱۵) سال بو ھەميشە
پىسى دەوتم شەش مانگە لىرەم، بىژەن باسى دەرەوھم بۆيكە باسى
خەلكى تەلار و كۆشكەكان، ھەرچى دەزانى باسى بکە بۆم ئەم زىندانە
نابوتى كردووم ھەركات لىم بپرسايە بۆچى زىندانيان كردوووت؟ خىرا

وہلامی دہ دامہوہ: بیژن ہیچم بیرمہ خہرہوہ بیرخستنهوہی رابردووم
نارہجہتم دہکات.

حہسہنیش یہکیک بوو لہاوپری خوشہوویستہکانم و زوربہی کاتہکان
پیکہوہبوین شہوانیش لہنزیک حہسہن و محمدہوہ دہخہوتم محمدیش
ہاوپریہکی بیڈہنگ لہسہرخو بوو ہہرچہندحہسہن شوخی زیاتری
بکردایہ محمد نارامتر و بیڈہنگتر دہبوو.

حہسہن نزیکہی بیست و پینج تمہنی ہہبوو ہہمووشہوی کاتی
خہوتن دہیزماردن و لہژیر سہرینہکہی دایدہنان، کردبووی بہہرنامہی
شہوانہی خوئی، ئەگہر شہویک لہبیری بچوایہ پارہکانی بژماردایہ
ہاوپریکانی گالتہیان پیڈہکرد، دہیان وت خیرہ وائہمشہ و لہبیرت چوہ
پارہکانت بژمیریت، ئەویش خیّرا دہستی دہکرد بہگیرفانیدا و
پارہکانی دہردہہینا و دہیزماردن. حہسہن لہہیچ کەس دلنیا نہبوو
تہنانت لہمنیش ہہرچہندہ ہاوپری دلسوژی یہکتر بووین لہوہ دہترسا
پارہکانی ببہین.

بہرژدا ہندی لہزیندانہکان سہرگہرمی قومارکردن دہبوون
ہہندیکی تریشیان لہگوشہیہکدا بہزہنگیانہ سہرگہرمی دروستکردنی
کیفی ژنانہبوون، ئەوانہی تازہ ہاتبوونہ زیندانہوہ و ہونہری گیرفان
بری فیّر نہبوو بوون بہبریک پارہ خوئیان فیّری ئەوہونہرہ دہکرد
شہوانیش ہہریہکہ دہچوہ گوشہیہکہوہ و بہبیڈہنگی لئی دہخہوت.

زوربہی کات زیندانہکان باسی محمودیان دہکرد لہبہرئہوہی زور
کەسیکی بیڈہنگ بوو، نقہی لہگہل کەس نہدہکرد و کاتیک نانیان
دہہاورد بوّمان ہہمومان پیکہوہ گہورہ و بچوک ہیرشمان دہبرد
زوردیمہنیکی سہرسامی دہبوو بہلام محمود تہنہا کەسیک بوو

له نیتوانماندا له گۆشه یه کدا بیده نگ داده نیشته و له دواى همویانه وه
خواردنی وهر ده گرت.

ئهو له هه موو زیندانه کان جیاواز تر بوو وه کو یه کیکی گۆشه گیر
ده هاته پیش چاوم که سیش نهیده زانی محمود بیر له چی ده کاته وه.
چه ندین جار چوم بۆلای به لکو باسیکی رابردوی خویم بۆبکات به لام
خیرا هه لده سایه سه ری و جیی ده هیشتم بۆنه وه ی قسم له گهل نه کات
هیچ کات تیکه لای که سی نه ده کرد.

حسن هه ندی جار پیی ده وتم شه وانه له لای محمود دا ده خه وم هه تا
به یانی ده تلایته وه له بهر نه وه ی نه وه نده له سه ر قه رو یله که یدا ورا وه و
ورینه ده کات ئیسه راحه تم لی تیک ده دات نازانم له بهر چ هویه که وه له لای
منه وه ده خه ویت له وانه شه له بهر نه وه بیته بیه ویت بیست و پینج
تمه نه که م لی بدزیته.

حسن تاقه تی له محمود نه بوو، وایده زانی ده یه ویت پاره که ی
لیبذزیته. کور و کاله کان زور سه ریان ده نایه سه ر حسن، نه حمد زور جار
ده یووت تو بۆچی نه وه نده پاره خوشه ویستی، پینج مانگه تو شه و
روژ نه م پاره یه ت نه ژمییری، عه باس حه قده سالان بوو وه کو نه قام قسه ی
ده کرد و ده یوت حسن ده بیته نه و پاره یه ت لی بدزین نه ترسم تا قیامه ت
هه لی بگریته وه ره قوماریکت له گهل بکه دین له بهر نه وه ی له و پاره یه
ده ست بهر دار بیته، به لام حسن حه زی له قومار نه ده کرد چون له وه
ده ترسا پاره که ی بدۆرینی.

روژیکیان هه ندی له هاوپی یان هه ولیان دا به مه به ستی شوخی
کردنه وه پاره که ی لی بدزن شه ویکیان کاتیک هه مومان له شیرینی
خه ودا بووین عه باس ناخه ویت و پاره که ی حسن له ژیر سه یرنه که یدا

دەردەھىيىت و لەلای خۆى دەيشارىتتەو، بەيانى كاتىك حسن لەخەى
ھەلدەستىت ھەروەك پيشەى خۆى سەرىنەكەى بەرز دەكاتەرە
سەيرەكات پارەكەى ديارنيە، بەپەلە دىت بۆلای من و دەلىت محمود
پارەكەى منى دزيوہ.

منيش ھىچ زانىارىيەكم دەربارەى نەبوو وەنەشم زانى عەباس
بەشوخيەو پارەكەى لى شار دەو تەو، و تەم باوہ پناكەم محمود كارى
وابكات وەئەگەر باوہ پيش بەمن ناكەيت چاك وايە خۆى خەبەر
بكەيتەو و لى پىرسى.

حسن بەپەلە محمودى خەبەر كردەو و بەتورەيىەو و تى: زوكە
پارەكەم بدەرەو ساختەچى بۆچى پارەى من دەدزىت؟
محمودى بى ناگا بەرەنگىكى زەرد ھەلگەراو و روخسارىكى
خەمناكەو لەخەو راپەرى و تى لەخوتەو بوختان مەكە بەرامبەرم من
ئاگام لى نىيە.

لەوكاتەدا ديسانەو حسن ھاواری كردەو و تى پارەكەم بدەرەو
ئەى دزى خويىرى ئەگەر پارەكەم نەدەيتەو بەمشت تىت بەردەم
وامەزانە بتوانىت وەكو خەلكى فيلم لىبكەيت.

محمود بەئارامىەكەو و تى لەوانەيە كەسىكى تر پارەكەى
لېشار دىتتەو خۆمن دزنىم پارەى تۆم بۆچى يە.

حسن زۆر لەقسەكانى محمود نارەحت بوو، و تى: تۆ لەھەموومان
دزترى چونكە ئىمە لەدەرەوہى زىندان دزىمان كردىت تۆ لەناو
زىندانىشدا دزى دەكەيت، زوكە خىرا پارەكەم بدەرەو ئەگىنا
ھەرچىەكت لى بى تاوانەكەى لەگەردنى خوتە، لەبەر ئەوہى محمود ھىچ
وہلامىكى حسن ي نەدایەو چەندجاريك بەمشت كيشاى بەچەناكەى

محمود دا و خستی به زدییدا لهوکاته دا به پهله رویشتم به ره و حسن و
وتی

نهمه چ کاریکه تۆدهیکهیت لهوانه شه ناگای لئی نه بیئت. نابیئت
بهوشیودیه رهفتاری له گهل بکهیت، چاکتروایه به زمانی شیرین رهفتاری
له گهل بکهیت نه گهر پاردهکتی بردبیئت پاردهکت ده داته وه نهم رهفتارهت
ناشیرینه سهیرکه چه ند رهنگ زرد و لاوازه که میک به زه دیت پییدا
بیته وه.

لهم کاته دا حسن به نارامیه که وه به ره و محمود رویشتم و وتی محمود
پاره که م بده ره وه. محمود به گریان وه وتی: پارهی چی؟
وه لایمی دایه وه شه و پارهی به بییره حمی لیت دزیوم تۆ له هه موو که س
باشتر نه زانی له کویم داده نا.

محمود وه کو شیت وتی: من پارهی تۆم نه بردووه و ازم لیبهینه نیت
لهم زیندانه زیاتر بوکوی برۆم نازانم چون پیئت به سلمینم ناگام له پارهی
تۆ نیه؟

لهم کهین و بهینه دا هه موان له خه و راپه رین و چوارده وری محمود و
حسن یان دا عه باسی کاتیك بینی محمودی بیچاره وه خته له داخدا
ده مریت خیرا و به په له پاره که ی دایه وه به حسن و وتی: باوه ریم
نه ده کرد به ونه ندازه یه کهر و نه فام بیئت و شوخی هه لئاگری به راستی
دونیا گوپاوه.

حسن کاتیك پاره که ی به ده ست عه باسه وه بینی چه ند کاتیك بیده نگ
و مات بوو سهیریکی ده وروپشتی کرد و به خوشحالیه وه پاره کانی
وه رگرتیه وه و پیکه نینیکی گه وره ی کرد کاتیك کوپو کاله که بزوه یان
لینکرد حسن به ره و عه باس گه رایه وه تا پیی بلیت بوچی کاری وات

کردووه بۆچی شوخی وادهکات لهپەر چاوه پەر له فرمیسکهکانی محمود
له شوینی خویدا وشکی کرد و سهری شوپر کردهوه و وتی: وام ئەزانی
تۆ پارەکانی منت بردووه ناخر تۆ له نزیك منهوه ئەخهویت.

پاشان دەستی کرد به گیرفانییدا و پینچ تومەنی دابه محمود، محمود
به دەنگینی بهرز دهگریا و به ئارامیه کهوه وتی: پارە به لای منهوه هیچ
بایه ختیکی نیه، ئیتر هیچ شتیکی نیه دلنهوایی من بداتهوه به پهله
رویشته سوچیکی تری زیندانه کهوه.

ئهو دیمه نه زۆر نارەحەتی کردم به تورەییهوه و تم حسن وام نه دهزانی
پارە ئەوهنده به لاتهوه به نرخ بیته، به راستی زۆر بی رهحمیت هەرگیز
وام نه دهزانی بۆ بیست و پینچ تمەن ئەوهنده ئازاری ئەوکۆره بدهیت.

له کاتیکیدا حسنیش خۆی زۆر نارەحەت بوو له وه لأمدا وتی: بیژهن
راسته کهی من بیژهنم به لأم بیژهنه بیتاوانم خوزگه دهترانی ئەوپارە
چهنده به نرخه بۆم، ئەگەر راستیه کهت بزانیایه هیچ کات ئەوقسانهت
پی نه دهگوتم. بیژهن هەر له بهر ئەو پارەیه بوو خرامه زیندانهوه بوام
پینده بابوت باس بکهه بۆئهوهی بزانیته ئەوهندهش گوناھ کار نیم.
سالیکی له مهوینیش له مالیکی سهرمایه داردا نوکه ره بووم و مانگی سی
تمەن پارەم و هره گرت و دهمدا به دایکه پیره کهم بۆئهوهی پیتی بژی
دایکه پیره کهم به هوی گریانی زۆرهوه بۆ خوشک و برا له کیس چوه کانم
چاوهکانی ئاوی سپی لیهاه خهریک ده بوو کویر بیته، روژکیان بردم
بۆ نه خوشخانهیهکی خۆراییی کاتیکی پزیشک چاوهکانی دایکمی پشکنی
وتی: چاره سهری چاوهکانته ده کهم به لأم پیویسته بیست و پینجتمەن
پارهی نه خوشخانه که بدهیت له بهر ئەوهی دایکیشم ئەوپارەهی نه بوو
به دیشکاریهوه له نه خوشخانه هاته دهرهوه.

من دایکم زور خوش نهویست له بهر نهوهی بهرنج و پهرو و پاتال
شوردنوه گه وره ی کردم، نیستا به نهرکی سدرشانمی ده زانم
به هرشیوازیك بووه چاره کانی له کویر بوون بزگار بکه م، له ورورزه
به دواوه مانگانه که ی خوم مانگی سی تمه ن زیاتر نه بوو لای نه و پیاووهی
که له مالی کارم ده کرد دامنا، نه مهینایه وه تا بیست و پینج تمه ن
پاشه که وت کرد، له م کاته دا خاوه ن ماله که نوکه پریکی تازه ی هینا و
مانگی پانزه تمه ن پییده دا و منی له ماله که ی ده ر کرد کاتیك
بارودوخه که م به وشیه یه بینی وتم: ده ی پاره که م بده ری بالیره دا برؤم.

خاوه ن ماله که به توره ییه وه وتی: پاره ت له لای من نیه ده ی خیرا که
لیره برؤ، منیش وتم ناخر بیست و پینج تمه ن من ت له لایه هه تا
نهمده یته وه لیره نارؤم، خاوه ن ماله که ش په لی گرتم و کردمیه ده ره وه و
وتی: برؤ ده ره وه که ری نه فام پاره ی چیت ده ویت لیم؟

هرچی هه و لمدا نه متوانی پاره که ی لی بسه ن به نا چاری وتم:
ده بهیله با جله کانم هه لبگرم و برؤم، کاتیك ویستم جلو به رگه کانم
هه لبگرم، بیست و پینج تمه ن له میزه که ی نه ودا هه لغرت و خیرا چومه
ده ره وه واته نه و بره پاره یه ی که مافی خوم بوو، بو عه سری هه مان روژ
خاوه ن ماله که م له که لانته ری شکاتم لیده کات، له لای دایکم دانیشتبووم
و دلنه وایم ده دایه وه، ده موت پیی به یانی ده تبه م بو لای دکتور و
چاره کانت چاک ده بیته وه له نا کاو پولیسیک له گه ل کوپریکی خاوه ن
ماله که خویان کرد به ژوردا، کاتیك کوپری خاوه ن ماله که منی بینی خیرا
روی کرده پولیسه که و وتی: نه م کوپره یه دزی لی کردوین پولیسه که ش
خیرا ده ستگیری کردم و وتی: هه سته با برؤین بو که لاتنه ری چونکه

تۆدزیت ئەبیت لەگەڵم بئیت، لەم کاتەدا دایکم بەگریانەوه وتی: توخوا
کۆرەكەم مەبەن هیچ گوناھێکی نیە،

پارانەوهەکانی دایکم هیچ سودی نەبوو بردمیان بۆكەلانتهری،
خاوەن مائەكەم وەكو خاوەن حەقیك وتی: ئەم كۆرەدزە تائیسستا
لەمائەكەمدا چەندین جار دزی كردوو ئیسستاش بۆیە هیئاومە بۆئیرە
بۆئەوهی پەند وەرېگریت. پاشان شەش مانگ زیندانیان بۆپریمەوه
ئیسستاش ئەم پارانەم هەلگرتووە بۆئەوهوی كاتیك لەزیندان گەپرامەوه
چاوهەکانی دایكمی پی چارەسەر بكەم.

پاش ئەم قسانە بەجیئە هیشتەم چووە گۆشەیهکی زیندانەكە وە كاتیك
ئەو رویشت خیرا چووم بۆلای عەباس بۆئەوهی پیئە بلیم ئیتر شوخی
وانەكات لەوكاتەدا عەباس سەرگەرمی قومارکردن بوو منیش هیچ
پینەوت.

لەپاش ئەوشەوه، ئیتر محمود لەلامانەوه نەخەوت. هەموو شەویك
دوور لەهەمومان دەخەوت و نەدەچوو بۆلای هیچ كەسیك، لەهەموان
دوردەكەوتەوه. رۆژئیکیان نیوهرۆ سەرنجمدا نانەكەیی نەخواردووە و
بەلای خواردنەكەیهوه خەوی لی كەوتووە. بەئارامیەكەوه چومە لای
سەریهوه و دەستەكانم بەھیواشی بردە پێشەوه قژەكەیی ناوچەوانیم
بەھیواشی هەلدایه وە چەندجاریك بانگم كرد محمود، محمود یەكسەر
چاوهەکانی كردووە و چەندساتیك تەماشای كردم دوبارە چاوهەکانی
نوقاندەوه.

لەنیگای محمود دا خەم و پەژارە شەپۆلی دەدا، ئاشكرا نەبوو لەو
روخسارە زەرد و لاوازهیدا چ نەینیهك خۆی حەشارداوە، بەنەرمیەكەوه
وتم: محمود هەستە. كارم پیتە بۆچی خۆت لیمان دوردەگریت.

زیندانه‌دا له‌یه‌کتری زیاتر هیچ که‌سیکی ترمان نیه که‌وا‌ته پیویسته
یه‌کتریمان زورخوش بویت ته‌واوی زیندانیه‌کان تویمان خوش ده‌ویت
ته‌نانه‌ت حسن یش خوشی ده‌وییت با‌وه‌ر‌بکه زور په‌شیمان‌ه له‌وه‌ی
کردی ده‌رحه‌قت، تو پیویسته لی‌بوره‌بیت و له‌هه‌له‌که‌ی ببوری.

ئیمه له‌م دونیایه‌دا نه‌سامانمان هه‌یه ونه‌دایک و باوک و
سه‌رپه‌رشتیاریک تاناگای لی‌مان بی‌ت به‌لایه‌نی که‌مه‌وه ئه‌بی‌ت خو‌مان
لی‌بوره‌بین و ناگامان له‌خو‌مان بی‌ت، محمود هه‌سته چا‌وه‌کانت بکه‌ره‌وه
تو وه‌کو برای من وایت ئیمه له‌م دونیایه‌دا هه‌مومان برای یه‌کترین، لی‌ت
ده‌پرسم ئایا چاکتر وانیه له‌م دل‌ه بچوکه‌دا له‌جیی رق و کینه،
خوشه‌ویستی و دل‌سو‌زی بچینین و یه‌کتریمان خوش بویت؟ هه‌سته
ئه‌مه‌ویت قسه‌ت له‌گه‌ل بکه‌م، چه‌زناکه‌یت له‌گه‌ل برای خو‌تدا قسه
بکه‌یت؟ من به‌برای خو‌مت ده‌زانم پیویسته تو‌ش به‌برای خو‌تم بزانی‌ت
له‌به‌ر ئه‌وه‌ی له‌برای راسته‌قینه نزیکترین له‌یه‌که‌وه چاک وایه له‌ده‌ردی
یه‌کتری بزانی‌ن.

پاشان محمود به‌ئارامی هه‌ستا و منیش وتم: بوچی نانت
نه‌خواردوه؟

وه‌لامی دایه‌وه چه‌زی لی‌ناکه‌م.

وتم: هه‌سته و که‌می‌ک له‌نانه‌که‌ت بخو‌ چونکه زور دره‌نگه باشیش
نایه‌یته به‌رچاوم زوربی‌تاقه‌ت ده‌بم ئه‌وه‌نده به‌غه‌مباری تو ده‌بینم ئه‌گه‌ر
پیویستت به‌پاره‌یه گرنگ نیه به‌لامه‌وه نزیکه‌ی سه‌د و په‌نجا تمه‌نم پییه
هه‌رچه‌نیکت بویت پی‌تی ده‌ده‌م ئه‌گه‌ر هه‌مویشیت بویت پی‌تی ده‌ده‌م،
چه‌زده‌که‌م هو‌کاری ئه‌و غه‌م و په‌ژاره‌یه‌ی تو بزانی‌م پی‌م بلی‌ بزانی‌م
بو‌ئه‌وه‌نده نارچه‌تیت له‌وانه‌یه یارمه‌تیت بده‌م یان هه‌ر هیچ نه‌بی‌ت

کارکت بۆنه نجام بدهم، ئەگەر کهمیک لهو گیروگرفتانهی ناو دهرونت بهمن بلییت کهمیگ باری شانت سوکتر دهبییت.

توره بوو وتی توانای قسه کردنم نیه تکات لی دهکهه هیچم لیمه پرسه برۆ، تهنه جیم بهیلله پیویستم به پاره نیه زۆر نارهحهتم ههتا زوه برۆحه زناکهه له گهل کهس قسه بکهه نامه ویت کهس له بهسه رهاتی من بزانییت.

وه لأم دایه وه مه حمود و امه زانه هاتوم بۆلات تابه سه رهاتی تۆبزانم نه خیر، مه بهستم خو هه لقورتانن نیه له کاروباری خه لکی هاتوم تاتوزیک نه حوال پرسیت لی بکهه ئاخه به برای خو مت دهزانم.

به توره ییه وه وتی: بیژهن ئاخه من هیچ کهسم نیه.

وه لأم دایه وه منیش هیچ کهسم نیه نه دایک نه باوک، ئوف درۆده کهه باوکم ههیه به لأم ئیستا باوکی من نیه تاییه ته به باوه ژنه کهه نهو له نیوان من و ژنه کهیدا یه کیکمانی هه لبرژارد، نهو خو ی نه یویست باوکی من بکات چه زیده کرد میردیکی گوپرایه لی ژنه کهی بییت، چون تازه به باوکی بزانه.

له ناکاو محمود دهسته کانی هینایه پیشه وه و ههردوو دهستی

گوشی و وتی: بیژهن کهواته باوکت له مال دهری کردوویت؟

وتم: به لی له مال دهری کردووم به لأم چ کاتیک نهوکاتهی کوچه و کۆلانه کان پر له به فربوون به پالتاوه شره کهمه وه و جوتیک پیلای

دراوه وه له مال دهری کردووم، ئایا نهه درده له بیرده چیته وه؟

محمود کاتیک فرمیست به چاویدا دههاته خواره وه و وتی بیژهن

هه موو درده کان فه رامۆش ده کرین جگه له دهردی من پاش نهو رستهیه

بیدهنگ بوو.

كاتيك بارودوخه كه بهوشيوهيه بينى وتم محمود پيم بلى بزانه
ناره حهتى چيت؟ وهك چون من بى پهرده هه مووشتيكم بو باس كردى
توش هيچم لى مهشاره وه ناخر نيمه پيوسته قسه بكهين.

محمود وهك بلى ماوهيه كه بهدواى هاورييه كدا بگهريت و دهرده دلى
لايكات، يهكسهر وتى: بيژهن من باوكيكم هه بوو روژانه حه مالى ده كرد
و به نارامى بزيوى ژيانى پهيدا ده كرد تانه ورورژهى بوو به ژير لوريه كه وه
و مرد، له پاش مهرگى باوكمان ژيانمان سهخت بوو دايكم روژانه جل و
به رگى مالانى ده شورى و پارهى پهيدا ده كرد و ناگاي لي مان بوو،
چوارمانگ تيه پري روژيك عه سر كاتيك هاتمه وه له ورژيرزه مينهيدا كه
ژيانمان دهرده سهر بينيم دايكم دانيشتوه و ده گرى، نزيكه و جه زن
بوو هيچمان پيلاومان به پيوه نه ما بوو نه ورورژه دايكم زور به كول ده گريا
كاتيك دايكم بهوشيوهيه بينى چومه پيشه وه و وتم:

دايكه گيان گهر بته ويت من نيتر نارومه وه بو قوتابخانه تا پولى
شه شيشم خويندوه نه پرؤم بو شوينيك شاگردى ده كه م نيتر نامه ويت
برويت شرو شيتالى خهلكى بشوريت نه پرؤم كارده كه م خه رجي خومان
دهرده مينم.

دايكم وتى: كورم محمود تو پيوسته بخوينتت نه گينا وهك باوكت
نه بيت حه مالى بكهيت. بو من خه فته مه خو هه رچونيك بيت خه رجيتان
دهرده مينم.

شه بوو يهكيك له دراوسيكانمان بانگى دايكمى كردوو وتى: وه ره
حه وزه كه مان به تال بكه، دايكم به په له هه ستاو رو پشت بو خالى كردنى
حه وزه كه، له ته واو بوندابوو به سه ردا كه وته ناو حه وزه كه وه

نیوه گیانیکی تیندابوو دراوسیگانمان هینایانهوه بۆمالهوه له ژوره
سارده کهدا پالیان خست.

دایکم له سه ره مه رگدا بوو به لام هیچ کهس نهیده زانی، برا بچکوله کهم
سه ری کرد بوه لای سه ری دایکه هوه هه موومان برسیمان بوو ته نانهت
کرنی حموزه که شیان پینه دابوو. دایکم قسه ی له گهل ده کردین بۆئه وه ی
ناره حمت نه بین.

بیرهن هه رگیز ناتوانم روخساره زه رده هه لگه پراوه که ی فه راموش بکه م،
من له گوشه یه کهدا به ده نگی به رز ده گریام. دایکم له کاتی کهدا به ناره حه تی
قسه ی بۆده کرا وتی: محمود وه ره پیشه وه ئیشم پیته، رویشتم
له ته نیشته یه وه دانیشتم ره نگی زه رده هه لگه پراوو ده سته سه ریکی سپیان
به سه ره وه به سه تبوو بۆئه وه ی شوینی برینه که خوینی اینه یه ت،
به نارامی ده سته یه نایه پیشه وه و ده سته کانمی گوشی و وتی:

محمود گیان مه گری من زۆرباشم ته نها که میک سه رم ئیشیت ئه ویش
گرنگ نیه ئیمه هه روانابین ئیوه گه وه ده بن و ده چنه سه ر کاروباری
خوتان ئه وکاته ش ده وله مه ند و خوش به خت ده بن.

له وکاته دا برا بچوکه کهم وتی: دایکه کاتی که گه وه ره بووم ئۆتۆمبیلیکی
زۆرجوانت بۆده کرم و هه موو رۆژیک پیی ده چین بۆسه یران سه روجوت
پیلویش بۆعه ی و محمودیش ده کرم. له وکاته دا دایکم به شوخیه وه
وتی: کۆرده کهم سه رو ئۆتۆمبیلیش بۆعه ی و محمودیش بکړه.

برا بچوکه کهم قسه ی دایکه می لی بوو بوو به راست و وتی ئاخیر
دایکه گیان ئه وان هه چیان پیلوویان نیه ئه بی پیلوویان بۆبکرم پاشان
که میک بیری لیکر ده وه و دوباره به هه مان ئاوازی مندالی یه وه ی وتی

باشە دايكەگيان لەبەرئەوێ تۆ نارەحەت نەبى ئۆتۆمبيليش بۆئەوان
دەكۆم و يەك بوكەشوشەش لەوانەى هەلەپەرن بۆخۆم دەكۆم.
لەوكاتەدا دايكەم دەستىكى هينا بەسەريدا و وتى ئەرى كۆرە
جوانەكەم ئەوكاتانەش من پيرئەبم و ئەبیت ئاگاتان ليم پیت.
براناوگینەكەم رۆیشتبوو پارەى خالى كردنەوێ حەوزەكە
وەرگرت، بەلام خاوەن مالەكە پارەكەى پى نەدابوو ووتبوى بپۆ
بەيانى بپرەو ئیستا وردەمان پینیه.
لەوكاتەدا براناوگینەكەم بەناومیدی هاتەو مال.

دايكم وتى على گيان پارەكەيان پیدایت؟

وہلامى دايەوہ نەخیر دايەگيان خاوەن مالەكە وتى بەيانى پیت
ئەدەم. پاشان براكەم لەكاتیکدا لەسەرما هەلەچۆقى هاتە پيشەوہ و
وتى دايكە ئیتر تۆنابیت كاربەهیت لەبەر ئەوێ زۆر نارەحەتیت رۆژانە
من دەپۆم نۆكەرى دەكەم و پارە پەيدا دەكەم و ژيانى خۆمانى
پتەلەسورینين.

لەوكاتەدا برا بچوكەكەم زۆر نارەحەت دەكەوتە بەرچا و وتى:
دایەگيان على راست دەكات ئیتر نابیت كاربەهیت تۆ زۆر ناساغیت
بەیلە ئیمە كاربەهين. ئیستا ئەگەر ناھیللى على و محمود كاربەهين لەبەر
قوتابخانەكەيان بەیلە من كار بكەم خۆم هیشتا نەچومەتە
قوتابخانەوامەزانە بچوكم و ناتوانم هیچ بكەم دايكە گيان من هەموو
كارىك ئەزانم لەبەيانیشەوہ دەپۆم بۆدوكانى ئەكبەر رادەوہستم
بۆئەوێ ئەگەر كەسێك شتى كرى و نەیتوانى بيباتەوہ بۆمالەوہ بوى
هەلەكۆم هەرچى پارەيەكيان پیدام كۆى دەكەمەوہ و شەو دەیدەم بەتۆ.
بەومەرجهى ئیتر كارنەكەیت ئاخىر حالت زۆر خراپە.

نهم قسهو باسانه تانیوهی شهوی خایاند.

نزیکهی بهره‌به‌یان بوو له‌ناکاو حالی دایکم به‌ته‌واوی خراب بوو
هردوو براهم خه‌وتبون، دایکم له‌خه‌و هه‌لیساندم و وتی که چۆرینک
ناوم بده‌ری. جامیکم پرکرد و دام به‌ده‌ستیه‌وه پاشان زۆربه‌هیتواشی
پیی وتم نازیزم محمود چاوت له‌براکانتیه‌وه بیت مه‌هیله بی سهرپه‌رشت
بین له‌به‌رته‌وهی جگه له‌تۆ که‌سی تریان نیه تو نه‌بیت دایک و باوک و
براش بیت بویان، کاتییک برابچوکه‌که‌ت ده‌گری پیویسته دلنه‌واوی
بکه‌یت، نه‌هیلیت پاش من به‌شه‌قامه‌کاندا گه‌دایی بکه‌ن، محمود
هرچه‌ند خوشت هیشتا بچوکیت به‌لام هه‌رده‌بیت چاوت له‌براکانتیه‌وه
بیت.

له‌پاش نیوسه‌عات دایکم مرد.

بیژهن تۆنازانیت دایکه به‌تبه‌خته‌که‌ی من چند به‌سه‌ختی گیانی
ده‌رچوو گریانه‌که‌ی من براکانمی خه‌به‌رکرده‌وه و به‌سکی برسی به‌سه‌ر
ته‌رمه‌که‌یدا ده‌گریاین. نه‌ورۆژه له‌لایهن شاره‌وانیه‌وه به‌خاک سپیدرا و
منیش بومه سهرپه‌رشتی دووبراکهم ویستم گه‌دایی بکه‌م له‌هاورپیکانم
ته‌ریق ده‌بوومه‌وه. برابچوکه‌که‌م به‌رده‌وام داوای دایکمی ده‌کرد
هه‌مووکات ده‌یگوت دایکم بوکوی رویشتوه که‌ی ده‌گه‌رپه‌ته‌وه؟
براکانم ده‌گریان و هاواریان ده‌کرد منیش له‌گه‌لیان ده‌گریان
نه‌مده‌زانی چی بکه‌م.

ده‌مه‌و ئیوار بوو برابچوکه‌که‌م له‌برسانا ئوقره‌ی نه‌ما‌بوو هیچمان
نه‌بوو پیی بده‌م، چرای دیواره‌که‌مفرۆشت به‌ دوو ریال و به‌ناچاری نانم
کری و دام به‌براکانم.

شهو له مال چومه نهر برابرچو که کم هاواری کرد محمود خاوه نماله که
 لینه کانی فریداوته نهره وه گهرامه وه دواوه برا که راستی کرد. خاوه ن
 ماله که شپوشیتاله که ی فری دابوه نهره وه، به دراوسیکانی نه ووت
 دایکیان دومانگه کرنی نه داومه تی نیستا برۆم پاره که ی له کی بسه نم،
 پاش نهو همووناره حه تیبه سی مندائی به سه ردا جیهیشتوم خوناچار
 نیم هه تیوی خه لکی به خیو بکه م. گشت دراوسییه کان پشتیوانی نهویان
 ده کرد و دهیان ووت راست ده که یت.

که لاوه ده که له نزیکه مانه وه بوو قهره ویله و لیفه شپه کانم هه لگرت و
 له که لاوه که دا دام نان، دوو برا که مم له ژیر قهره ویله که دا دانا و وتم نیوه
 لیزه دابن تا برۆم شتی که بهیتم بو تان و بیخوین.

هیچ کهس نه بوو یارمه تیمان بدات نهوشه وهش به دهستی به تالی
 گهرامه وه بو که لاوه که ههردوو برا که مم له سه ر خو له که دا دانیشتیبون و
 لیفه که یان دابوو به سه ریاندا و له تاو سه رما و برسیه تی ده گریان ریک
 و مکو نه وه و ابوو له م گهردونه دا به ته نها نیمه دروست بووین هیچ کهس
 ناوپی لینه ده داینه وه، کاتیک بارودوخه که م بهوشیوه یه بینی بریارم دا
 دزی بکه م. پاشان هاتمه سه رشه قامه که و چومه دوکانیکی وشکه بار
 فرۆشیه وه خاوه ن دوکانه که له دوکان نه بوو شاگرده که شی خه ریکی ریک
 نردنی شته کان بوو منیش به هه لم زانی و چومه لای ده خیله ی پاره که وه
 چند تمه نی که هه لگرت و پاشان هه لهاتم.

به لام خاوه ن دوکانه که له گوشه یه کی شه قامه که وه راوه ستابوو پیی
 زانیم و خستمیه ژیر چاودنیریه وه و له کولانیکی داخراودا گرتمی.
 پاشان به توپه ی یه وه وتی هه تیو پیم بلی له دوکانه که ی مندا چیت
 ده کرد؟ خیرا وه لام دایه وه و وتم کاته گیان مه مدهره ده ست پولیسه وه

هه موو راستیه کانت پیده لیم، به توره ییه وه وتی بیده نگبه هه تیو پیم بلی
له دوکانه که مدا چیت ده کرد؟

خیرا وتم کاکه گیان به مه بهستی دزی کردنه وه چومه دوکانه که ته وه
له بهر نه وه ی براکانم برسینانه و که سیشمان نیه چاوی لیمانه وه بیت
چومه دوکانه که ته وه، له ناو ده غیله که تدا ئه م چند تمه نه م دزی ته نها
مه به ستیشم رزگار کردنی گیانی دو براکه مه له برسیه تی ته نها سی تمه نم
ده رهینا وه.

خاوه ن دوکانه که زورناره حهت بوو له قسه کانم وتی ئه گهر راست
بکهیت نازادت ده که م و به پولیس نالیم.
منیش دهستم برده پیشه وه و نیشانم دا.

ئه و ماوه یه ک سهیری سی تمه نه که ی دهستمی کرد و پاشان به بوکس
و زلله که وته سهرو گو یلاکم و وتی درو زنی بی ئابرو ویستت فیلم لی
بکهیت پاشان بردمی بوکه لانتهری له وییدا زانیم که نه مزانیوه چه کیکی
هه زار تمه نیم هه لگرتوه چون تائه و کاتهش چه کم به چاو نه بیینی بوو
چه که کهش له نیوان یه ک تمه نیه کاندای بوو پیم نه زانی بوو له بهر نه وه ی
په له ی راکردنم بوو. هه ر له بهر نه وه ویهش یه ک سال زیندانیان
بو بپریمه وه.

روخساری براکانم نازارم ده دن نازانم ئیستا له کوین چیان لیها تبیت
ئیستا ده بیت لافاوی هه ژاری چی لی کردین هیوام به ژیان نه ماوه. بی
نه وایی براکانم نازارم نه دن، بیژن نازانم زیندوون یان مردوون، برا
بچوکه که م بیگومان ئیستا له وسه رما سه خته دا ره ق بوته وه ناخر
زورمنداله تمه نی پینج سالانه، برا به تبه خته کانم هیشتا چاوه پروانی
منن چه زده که م ته نها بو جاریک بیانینم، بیژن تو بلیی زیندوون؟

کاتیک دهمهویت نان بخوم دهکوموه یادی براکانم بهبرسیهتی
لهسر گلکهکدا دانیشتبورون و لیفه کونهکهیان بهسهردا نابوو.

محمود فرمیسک بهچاوهکانیدا خوږهی دهکرد هاواری دهکرد و
دهتلایهوه وهکو شیت هاواری دهکرد، قسهی ههلیت و پلیتی دهکرد
بهردهوام بانگی براکانی دهکرد نهوهنده ناله نالهکهی جهرگ بر بوو
منیشی هینایه ناله نال و کوپوزانهوه، وهکو شیت هاوارم دهکرد و
دهگریام، روخساره ههلبوزاوهکهی نهوکوپه دوانزه سالهیه نهوهنده
نازاری دهمام ههرلهخوموه هاوارم دهکرد و دهمنالاند قسه نازاراوی و
خهمناکهکانی نه م کوپه وهک پردهیهکی سینهما بهبهرچاومهوه دههات
و دهپوی و دلی دههینامه لهرزه.

زیندانهکان ههموویان دهوریان له محمود دابوو ههموویان دهگریان چ
گریانیک خوین دهباری، محمود چاوهکانی نابوو بهیهکدا و تهخت
راکشابوو زیندانهکان کهلهچواردهورمان بوو چوارپهلی محمودیان
ههنگرت وبردیانه گوشهیهکی تر. بیدهنگی ههموو زیندانهکهی گرتهوه
هیچ کهس قسهی نهدهکرد ههموویان دهگریان.

سهیری ههرلایهکم دهکرد جگه لهدیواره بهرزهکهی زیندان هیچی ترم
نهدهبینی چیبکه م ههزم دهکرد هاوار بکه م بهلام جگه لهبیدهنگی هیچ
چارهیهکی ترم نهبوو.

چهند روژیک بهسهر نهوباسهدا تیپهپی و هیچمان محمودمان
نهبینیهوه عهباس دهیوت محمود زیندانیهکهی تهواو بووه و نازاد بووه.
بهلام حسن دهیوت لهبهر نهوهی محمود نهخوش بوو نازادیان کردوه.
لهبهر ههرهویهک بوو من نههمینیهوه ههندی جار نهحمد دهیوت من

وامدەزانی لەھەموتان بەدبەخترم بەلام ئیستا ئەزانم محمودی بێچارە
لەگشتان بەتەختەرە بەلام خۆزگەم بەخۆی ئازاد بوو.

رۆژ بەدوای رۆژدا تێدەپەری، ئیمە کۆمەڵیک زیندانی بەیەکەوێ دور
لەخەلکی بەردەوام بووین لەژیانی پڕ لە چەرمەسەری ناو زیندان.
لەوماوەیەدا هەمیشە لەبیری نیرگس دا بووم ساتیک لەبیرم نەدەچووێ
بالا جوان و چاوێ شینەکانیم هەرگیز لەبیر نەدەچووێ.

رۆژیک سەرلەبەیانێ پاسەوانیک ھاتە زیندانەکەوێ بانگیان کردم و
وتی کچیک داوای تۆ دەکات و وادەزانم خوشکت بێت، بەپەلە خۆم
گەیاندا پەنجەرە ی زیندانەکە.

نیرگس لەپشتی شیشی زیندانەکەوێ بە چەپکێ گۆلی سپیەوێ
چاوێ روانی منی دەکرد. کاتیک منی بینێ سەری شۆر کردوێ و
بەھیواشیەکەوێ وتی ئەزانم ئەم ھەموو ئازار و ناپەھتییە تۆ
لەگەردنی من و دایکم دایە. بەپەلە قسەکەیم پێ بپری و وتم: نەخیر
نیرگس تۆ و دایکت ھیچ تاوانیکتان نیە چاک وایە باسی رابردووش
نەکەیت.

پاش ئەم قسانە دەستی ھینایە پێشەوێ و چەپکە گۆلەکە ی
دابەدەستەوێ. وتم نیرگس ئەم گۆلە چەند لەخۆت دەچیت وەك خۆت
بۆنخۆش و جوانە. گۆلەکانیش وەکو مروۆ چارەنوسیان ھەبە ئەم گۆلە
جوان و گەشەش ناچارە تەمەنە کورتەکە ی بەدەستی منەوێ لەزینداندا
بەسەر بەریت پاشان پەنجا تەمەن لەپارەکە دابەدەستیەوێ.

نیرگس لەسەر تادا بەسەر سورمانەوێ روانیە پارەکە و پاشان وتی
ھەمووی بۆمن؟ وەلام دایەوێ بەلێ ھەمو ی بۆ تۆ. بەخۆشحالیەوێ
پارەکە ی لێوەرگرتم و وتی ئەم پارە یە زۆر بەنرخە بۆمن چون تۆ نازانیت

دایکم پاش ئه وهی پارهی سهعاته کهی خه رج کرد دهستی کرد به
شوردنی شروشیتالی خه لکی به لام روژیکیان له قه راغ روباره که دا قاجی
ده خزی و ده که ویته ناو روباره که وه ته نانهت تهرمه که شیمان نه دوزیه وه
لهو روژه به دواوه من بوومه سه رپهرشتی خوشک و براکانم ئه مپروش
هیچ پاره م پی نه بوو نه م په نجا تمه نهت تاماوه یه کی زور به شمان ده کات
و له برسیه تی رزگارمان ده کات پاشان خواحافیزی کرد له زیندانه که
چوه دهره وه.

لهو روژه به دواوه عه شقی نیرگس به ته واوی دامه ن گیرم بوو له م
جیهانه گه وره یه دا جگه لهو هیچ که سی ترم نه بوو، نهو هه موو که سیکی
من بوو زور زورم خوش دهویست به لام به باشی نه مده زوانی ئه ویش
منی خوش دهویت یان نا به لام چون ئه بی خوشی نه ویم ئه ویش وه کو
من مروقیکی سه رگه ردان بوو که سیکی بی سه رپهرشت و هه ژار و نه دار
نیمه هه ر دوکمان ناگامان له دهردی یه کتر هه بوو له زمانی یه کترمان
ده زانی. بهوشیوه یه ی من خوشم دهویست خوشه ویستی ئه ویشم
هه ست پیده کرد.

پاش دومانگ دیسانه وه نیرگس هاته وه بولام ئه مجاره یان
کارتونیککی بچوک شیرینی و چهند چه پکه گولیککی بو هینا بووم، زور
خوشحال ده که وته بهرچاوم پیی وتم بیژهن به وپه نجا تمه نهی پیت دام
هه ندیک خه لوزم کپی پاشان به هه ندیککی تری پاره که ژوریکم پی گرت
به کری و خوشک و براکانم تی بردوه، له بهر ئه وهی لیفه مان نییه روژانه
خه لوزه که داده گیرسینین و ژوره که ی پی گهرم ده کرد بوئه وهی
پیویستمان به لیفه نه بییت. خوشم له مالی دهوله مه ندیدا رهنج بهری
ده که م، به لام به داخه وه م له ماوه ی بیست و چوار سه عاتدا یه کجار سه ر

بهری شویتی خراپهکاری بوو کومهلیک مروقی بیسهپرشت و بهد
بمخلاقه تیکرابوو همزگیز چاوهروان ناکریت لهوشوینه پیسهدا مروقی
پاک و رهوشت بهرزی لی بینه دهرهوه، لهوشوینه خراپهدا نهبوایه دز و
خراپهکاری بهدرهوشت دهرچومایه.

کومهلگا دهیویست بهوشیویه بهدرهوشتی و خراپهکاری
لهماربهریت، نهیدهزانی لهوشوینه خوی هوکاری بهدرهوشتی و
بهدهخلاقه یه. نهو شوینهی خراپهکاری له مروقه دادهمالیت زانکو و
خویندنگایه، مروقی پاک و سالم پیشککش به کومهلگا دهکات نهک
زیندان، نهو شوینه قوتابخانهیه مروقی پاک بهرهم دینیت نهک زیندان
مروقه نوقمی خیانهت و بهدرهوشتی دهکات. خوژگه نهو راستیه گهورهیه
کاربهردهستانی کومهلگا دهیانزانی نهوکاته دهرگای خوشبهختی یهک
بهدوای یهک بهروی بی سهپرپرشتان و بی نهوایاندا دهکرایهوه.

روژانه دهرسم دهخویند له لایهکی ترهوه نیرگسم لهبیر نهدهچوهوه
روژنکیان کاتیک سهرگهرمی خویندنی ئینگلیزی بووم پاسهوانهکه هاته
زیندانهکه و وتی یهکیک له هاوری زیندانهکانی ئیوه زور نهخوشه و
داوای چاوپینکهوتنی بیژهن و حهسهن ی کردووه، بهپهله ههردو کمان
بهدوای پاسهوانهکهدا رویششتین. لهریگهدا له پاسهوانهکهم پرسسی
نهوکهسه نهخوشه کی یه داوای ئیمه ی کردووه؟ وهلامی دایهوه محمود.
لهناکاو بهبیستنی نهو قسهیه دلیم داکهوت زانیم که ههمان نهو
محموده بهتبهختهیه کهوامان دهرزانی لهزیندان ئازادبووه، بهدهم ریگاو
جوله و فرمیسک و ووته و روخساره زهردهه لگهپراوه که ی محمودم
که رتهوه پیش چاو کاتیک گهیشتینه ژوری پزیشکهکه پاسهوانهکه
دهرگا که ی کردهوه و من و حسن چوینه ژورهوه دکتوره که ههرکه چاوی

پیمان کهوت وتی: به داخه وه درهنگ هاتن چون چهند خولهکیک پیش
ئه وهی ئیوه بین محمود ته و او بوو.

بی ویستی خوم ههنگاویک گه پامه وه دواوه ویستم رابکه م، دهنگی
گریانه کهی محمود له هه موولایه که وه بهرگویم ده کهوت ئه و دهنگهش
ته نها من گویم لیی بوو له سه ر قه ره ویله که ییدا راکشابوو په رده یه کی
سپیان دابوو به سه ریدا دکتوریش به بهرگیکی سپیه وه له گوشه یه کی
ژوره که دا راوه ستابوو.

روخساری محمود هه رله بهرچاوم بوو هاواره کانی ئه م رۆژانه ی
دوایی بو براکانی ده یکرد له گویمدا دهره نگایه وه هاواره جهرگ
بره کانیم گوی لیوو به ته نها من گوییستی ده بووم نه مده زانی چی بکه م
حه زم ده کرده اوار بکه م تا گویم له هاواره کانی محمود نه بیته به لام هیچ
چاره یه کی ترم جگه له بیدهنگی نه بوو، زور به هیواشی چومه ژورسه ری
له نزیکه وه په یکه ره بیگیانه که ی محمودم ته ماشاکرد چاوه کانی نیوه
نوقاوبوو واده رده کهوت هیشتا چاوه پروانی هاتنی براکانیه تی.

ئه و دلۆپه فرمیسه که ی له دواوه قیقه ی ژیانیدا له چاوی هاتبوو
نیشانی ده دا له دواساتی ژیانیدا چ نازار و ئه شگه نجه یه کی له م دنیا یه دا
بینیوه، رهنگی زهرد و دهسته کانی بی ههست بوون. دهسته کانم
به ئارامی برده پیشه وه و دهسته بی جولّه و ته زیوه کانیم گوشه ی نه و
مردبوو ته نانه ت روخساریشی له مردوی ئاسایی نه ده چوو ئاشکرا بوو
له سه ره مه رگیشدا نازارو ئه شگه نجه ی زوری چه شتوه.

حه سه ن هه رله دهرگا که دا راوه ستابوو به هیواشی ده گریا و سه ری
شورکردبو وه و چاوی بریبوه کاشیه که ی ژیر پیی.

لەم کاتەدا دوو تەقە درا لە قاپیەکە و پاشان دەرگاکی کرایهوه
هه موممان سهیری دەرگاکیمان دەکرد دوو مندالی بچوک یه کیکیان (۱۰)
سالان و ئەوی تریان (۵) سالان لەگەڵ پاسهوانیکدا هاتنه ژورهوه.

پاسهوانهکه به پەله وتی ئەم دوو منداله دەبینن له به یانیهوه له دەرگای
زیندانه کهدا راوه ستاون و دەپاران هوه براکیان ببینن به ههر زه حمه تیک
بوو هیشتیان بینه ژورهوه پاشان پییان راگه یاندم بیان هینم بوئیره،
هه مومان بیدهنگ بوین هیچ کهسیک توانای قسه کردنی نه بوو، ئەوان
نه یان دهرانی براکیان مردوو به ئومیدیکی ژورهوه هاتون بو زیندان
بوئ هوهی چاویان به براکیان بکهوئیت.

یه کسه کورپه گوره که یان دەستی کرد به گیرفانیدا و چهند
شیرینی هکی له گیرفان دهرهینا و په ره کاغه زیکی چلکنی ئالاند بوو به
شیرینی هکهوه و وتی ئەم شیرینیانه بدن به براکه م.

دکتوره که به نارحه تیهوه روی کرده منداله که و وتی کورپه که م ئەم
شیرینیانه هه لگره بوخوتان ئیمه لی ره شیرینی پی دههین.

له وه لامدا وتی من ئەم شیرینیانه م به زه حمه تیکی زور پهیدا کردوو،
من و برا بچوکه که م پارهی چه ندرۆژیک گه دایمان کو کردوه تهوه و نانمان
نه خواردوه تا ئەم شیرینی هکی پی بکړین ئیستا ئیوهش ناهیلن
شیرینی هکهی پی بدهم دهی ههر هیچ نه بی بهیلن بابیییم.

دکتوره که وتی برا که تان نه خوشه ناتوانن ببینن، له ناکاو منداله که
چهند ههنگاویک هاته پیشه وه و وتی ئەوهی له سه ره ئه وه قهره ویله دا
خه وتوه برا کهی منه؟ بوچی نه خوشه ئایا چاک ده بیته وه؟! لەم
دونیایه دا ته نها ئه وه سه ره رشتی ئیمه یه جگه له وه هیچ کهسیکی ترمان
نیه و پاشان دەستی به گریان کرد.

دومندالنه که به جله شر و پیلأوه دراوه کانیانه وه راوه ستابوون منداله
ده سالانه که یان ده یویست بیته پیشه وه و براکه ی له نزیکه وه ببینیت
به لام له دوکتوره که ده ترسا هر چونیک بوو چندههنگاویک هاته پیشه وه
و چوه ژور سه ری براکه ی، هیشتا نه یزانی بوو براکه ی مردووه. دلۆپه
فرمیسکی سهر گونای براکه ی پاک کرده وه، پاشان چهن دینجار بانگی
کرد له بهر نه وه ی وه لامی نه دایه وه رویکرده دکتوره که و وتی بوچی
وه لام ناداته وه؟

پاش نه وه ی چهن دخوله کیك ژوره که بیدهنگ بوو دیسانه وه بانگی
براکه ی کرده وه و دیسانه وه وه لامی نه درایه وه دیسان هاواری کرد
محمود ههسته من عه لیم بوچی وه لامم ناده یته وه له وانیه هه زنه که ییت
قسه مان له گهل بکه ییت به لام خو ئیمه هیچ تاوانیکمان نیه پاش
رویشتنی تو ئیمه گشت شوینیک گه راین به دواتا و نه مان دوزیته وه
نیستا یه کجاری تر چاوه کانت بکه ره وه بوئه وه ی بزانه چاکیت یان نه
نه وسا ده روین.

پاشان چهن دین جار بانگی کرد، به لام دیسانه وه وه لامی نه درایه وه
له م کاته دا راستیه که ی بو رونبویه وه هاواریکی کرد و خو ی خست
به سهر قهره ویله که ی محمودی برای دا و به گریانه وه دهستی براکه ی
ماچ ده کرد، برابچوکه که شی کاتیك نه مه ی بینی هاته پیشه وه چوه لای
برا (۱۰) سالانه که ی، دوومندالی بچوک به رهنگی زهردههنگه پراویانه وه
له پال تهرمی براگه وره که یاندا وه ک شیت به کول ده گریان نیتر هه مومان
پیکه وه دهستان کرد به گریان، پاسه وان دکتوره کان دووکه سی زیندانی
که هاواری بووین، ته نانه ت دکتوریکیان خو ی پی رانه گیرا و به په له
له ژوره که وه چوه دهره وه. کوره ده سالانه که هیشتا شیرینه که ی

به دسته و بوو دهیگوشی و دهگریا به نارچه تیهوه دهیوت من ههشت مانگه ده رگا به ده رگا به دواى براکه مدا ده گهریم نه مړو دوزیمه وه، به لام چ سوډیکى هه بوو براکه م زیندو نیه خوژگه من بومایه له جیاتی تو براگیان.

من و پاسه وانه که کاتیك بارود و خه که مان بهوشیوه یه بینى محمودمان بهرز کرده وه، کیشى زور سوک بوبو غه م و په ژاره و دورى دوو برا برسینى و سه رگه ردا نه که ی ئیسقانه کانی پوکاند بوه وه، کاتیك بهر زمان کرده وه و خستمانه سه ر قهره ویله تایه داره که دکتوره که وتی تائیسقاش دهردی ئەم کورهم نه زانی چى بوو.

وه لامم دایه وه دکتورگیان دهردی ئەم کورهم دهرمانه که ی شتیکی تر بوو دهرده که ی دهردی برا بی سه رپه رشت و بی شوینى وریکانى بوو.

له وکاته دا دکتور پارچه قوماشیکی سپی دابه سه ر جه نازه که ی سحمودا و پاشان له خهسته خانه که که وتینه ری و دوو برا بچوکه که ی به شوینماندا که وتنه ری، برا ده سالانه که ی دهستی خستبوه ناو ناوچه وانی محموده وه و برا بچوکه که ی قاچه کانی گرت بوو وه دهیلاوانده وه. ئەو دیمه نه به شیوه یه ک بوو خه ریک بوو به ته وای تیکم بذات و بی ئەوه وى ناگام له خوّم بیت به دهنگی بهرز هاوارم ده کرد، هیچ میزیک نه بوو بهر به ستی فرمیسه که کانم بکات هه موومان نیگه ران بووین تا گه یشتینه بهرقاپی زیندانه که.

تهرمه که یان له دست سه ندین و له گه ل دومانده که که چونه دهره وه ی زیندانه که به نه ندازه ی دهریایه که غه مبار بووم دوو برا بچوکه که ی محمود ؛ گه ل براى خوّمدا هیچ جیاوازی نه بوو گهرچی خوّم برام نه بوو به لام ؛ براى خوّمم ده زانین.

ب

کاتیك گه پرامه وه بو زیندانه که سه رنجدا حسن له گوشه یه کدا
دانیشتوه و به دهنگی بهرز دهگری و گشت زیندانه کان ده وره یان دابور،
چومه پیشه وه خیرا عه باس پرسى محمود مردووه؟
وه لام دایه وه به لى محمود مردوه.

له وکاته دا نه حمد به په له به ره و رووم هات و وتى بیژهن حسن راست
دهکات محمود مردوه؟

وتم به لى محمود مردوو بو هه تا هه تایی له م دونیا پر نه شکه نجه یه
رزگاری بوو. یه کسه ره نه حمد به دهنگی بهرز دهستی کرد به گریان و زور
به زه حمهت دانه وایی حسن و نه حمد م کرد و نارام کردنه وه.

نه وشه وه کاتیك حسن ویستی بخه ویت وتى بیژهن وه ره نه م بیست
و پینچ تمه نه م لیوه ر بگره نه م پارانه وه کو خوره ته وای به ده نم ده خوات
ناخر له بهر نه م پارانه بوو دلی محمود شکاند و نازارم دا سهیری هه
گوشه یه کی نه م زیندانه ده که م روخساری محمود له بهر چاومدا په یکه
ده کیشتی و ده لى من پاره ی تو م نه بردووه له وانیه که سیکی تر
پاره که تی بردیت به لام به بی ره حمی مشتیکم دا له چه ناکه ی، بیژهن
یارمه تیم بده خه ریکه شیت ده بم.

له ناکا و هاواری کرد و وتى بیژهن سهیری نه وى بکه پاشان به ده ست
نامارزه ی بو شوینیک کرد که محمود زوریه ی کات له ویدا داده نیشت و
بیری ده کرده وه، وتى: توخوا سهیرکه محمود له ویدا دانیشتوه و
دهگری تو نایبینی!؟

له م کاته دا زانیم حالى حسن باش نیه یه کسه ره وه لامدا وتم بیده نگ
به. نه ویش له خو یه وه هاواری کرد و وتى من روخساره ره نجاوه که ی
محمود ده بینم بیژهن وه لام بده ره وه نایا گویت له ده نگیشی نی یه؟ من

دەببىنم بەباشى دەنگى دەببىستم روخسارى ھەمىشە لەدەلمايە تو
نابىنى؟

ئەزانم محمود قىنى لىم بوو ئەو رەفتارەى دەرھەقى ئەو كردم
ھەرگىز لەبىرم ناچىتەو.

وتم حسن محمود ئاسودەبوو لەبەرئەوھى ژيانى زور لەمردن خراپتر
بوو دلى محمودى بىچارە ئەوھندە غەم و پەژارەى تىدا بوو جىگەى قسە
و باسى تىدا نەدەبويەو نەيدەزانى قىنى لەكەس بىت دلىبا بە قىنى
لىت نەبوو.

پاشان لەوجىگەيەى محمود لىى دەخەوت ئەحمد چوہ جىگەكەى و
بەدەنگىكى بەرز دەستى بەگريان كرد، وتم ئەحمد بەسە ئىتر مەگرى
ئەوھى چو، چو. وەلامى دايەوہ ئاخىر بىژەن گيان ژيانى ئەو رىك
لەژيانى من دەچىت ئەزانم محمود چ رەنجىكى كىشاوہ خۆزگە لەجياتى
ئەو من بەردمايە.

وتم ئەحمد مەگر چىبووہ خۆزگە بەمەرگ دەخوازىت پىويستە
ئومىدەوار بىت، مروقى بى ئومىد مردوہ نابىت بەوئەندازەيەش بى
ئومىد بىت.

وەلامى دايەوہ وتى بىژەن لەم دونيايە ھىچ كەسم نىە كەواتە بەچ
ئومىدىكەوہ زىندەگى بكەم لەم دونياگەورەيەدا تەنھا خوشكىكم ھەبوو
كارى دەكرد و خەرجى خویندىنى منى دەدا، ئەويش شەويكىان
پىاويكى سەرسەرى كوشتى تەنھا لەبەر ئەوھى خوشكەكەم بەرگرى
لەناموسى خوى دەكرد منىش بكوژەكەيم بەم دەستانەى خۆم خنكاند و
رەوانەى دۆزەخم كرد.

وتم ئەحمد چارەنوسى ھەوومان وەكو يەك وايە زور نىگەران مەبە.

ئەو شەۋە بەھەموو ناپەھەتتە، كانىيەۋە تىپپەرى و رۇژى دوايسى
بەتەۋاۋى لەبىرمان چۈيەۋە لەبەر ئەۋەى خۇشمان لەم دونىايەدا
ھەلگىرى تويىشۋى غەم و پەژارەى زۆر بوۋىن.

پاش مانگىك حسن لەزىندان ئازاد كرا ناتوانم خۇشحالى ئاخىر
شەۋى حسن باس بكم، وايدەزانى دونىايان پىبەخشيۋە قابەيانى
خەۋى لىنەدەكەوت ھەر دەيگوت كاتىك لەزىندان ئازادكرام خىرا دايكم
دەبەم بۇ نەخۇشخانە بۇنەۋەى چاۋەكانى چاك بىيىتەۋە، كە رۇژ بويەۋە
ويستى لە زىندان بېرواتە دەرەۋە وتى بىژەن ھىچ كات فەرامۇشت ناكەم
لەبەرئەۋەى لەم ماۋەيەدا ھاۋرپىيەكى دىسۆزى من بويت.

منىش بىست تمەنم لە پارەكانى خۇم داىە ئەۋىش بەخۇشحاليەۋە
لىى ۋەرگىرم پاشان خواخافىزى كردو لەزىندان چۈەدەرەۋە، پاش
رۇيشتنى حسن تائەندازەيەك تەنھا كەۋتم لەلايەكى تىریشەۋە بۇتەنھا
ساتىك نىرگىسم لەبىر نەدەچۈەۋە تا ئەۋرۇژەى پاش چەند مانگىك ھاتە
دىدارم كاتىك پاسەۋانەكە بانگى كردم وتى ۋەرە كچىك ھاتوہ بۇ
دىدارت، نەمزانى بەچ شىۋازىك خۇم گەياندە پەنجەرەى زىندانەكە
كاتىك لەپىشتى پەنجەرەكەۋە راۋەستام بەسەرسامىيەكەۋە تەماشام كرد
نىرگىس بەدەستەكانى روخسارى خۇى داپۇشيۋە.

لەكاتىكدا بەبىنىنى نىرگىس زۆر خۇشحال بووم وتم نىرگىس
ھەرگىس بىرم نەدەكردەۋە ئەۋەندە زوۋ بىتە دىدارم، ئايا دەزانى من لەم
دونىايەدا جگە لەتۇ ھىچ كەسى ترم نىيە؟ سزام مەدە بەۋشيۋەيە
رەفتارم لەگەل مەكە.

كە گويى لەۋ قسەيەبوۋ دەستەكانى بەھىۋاشى بەدەموچاۋيەۋە لا برد
پاشان سەرنجمدا دەگىرى بەپەلە وتم نىرگىس ئەۋە دەگىرى چى بوە؟

کاتیئک به باشی سهرنجی روخساریعدا بینیم لهوماوه یهدا
پیرههنگهپراوه نهوهنده لاواز بووبوو بهباشی نهمده ناسیهوه دیسانهوه
پرسیم وتم نیرگس پیم بلی چی رویداوه؟
به نارچه تیهوه وتی بیژهن حهزناکهه بهسه رگوزهشتی خوم تو
نارچه ت بکهه.

وتم نیرگس هیچم لیمهشارهوه ههرچیهک رویداوه پیم بلی.
لهوکاتهدا دهستی بهگریانی کرد و وتی نهو پهنجا تمه نهی پیتدام تا
نه اندازهیهک زینده گیمان ههلسورانده ههندیکم لیدا به خه لوز و ژوریکیشم
له خواروی شارهوه پیگرت لیی، خوشک و براکانم برده ناوی و خوشم
له ماله دهوله مهندیکدا رهنج بهریم دهکرد له بیست و چوار سدهات
یه کجار سهرم لیده دان له بهر نهوهی لیفه مان نه بوو خه لوزم بو
داده گیرساندن بوئه وهی گهر میان بییته وه.

روژیکیان یه کیئک له درارسیکانمان هاته نهومالهی کارم تیدا دهکرد
وتی دوینی شه و خوشک و براکانت بههوی گازی خه لوزهوه خنکاوان.
به پهله خومم گه یانده نهوی نائومیئد و بهتبهختانه له لای تهرمه کانیا نهوه
راوه ستام، نازانیت چهند به نارچه تیه گیانیا ن ده رچوه. یه کیئک له براکانم
نهوهنده به توند سهری کیئشابوو به دیواره کهدا خوینیکی زوری لی
رژابوه ناو ژوره که کاتیئک که بهوشیوهیه بینیم توانای قسه کردنم
نه مابوو وهکو پهیکه ریکی مؤمیاکراو سهیری تهرمه کانیا ن دهکرد.
نهوان نه بوایه نهوشه وه له برساندا بمردنایه به لام تو هه مومانت له مردنی
سهه له سهه رزگار کرد، نه مجاره یان که سیئک نه بوو له مهرگ رزگاریان
بکات. نیستامن نهوانم له دهست چوه و تهنه که وتوم. تهنه او بیکهس

نەسەرپەرشت و نە دایک و نەبرا و نەخوشک هیچ کەسم نەماوە پاشان
خواحافیزی کرد و رویشت.

توانای ئەوەم نەمابوو پیتی بلیم بێرەو سەردانم لەشم ساردووسەر
بوبویەو قەچەکانم لە جۆلە کەوتبوو، راستی ژيانی هەموو مەوقایەتی
هەر ئەوەیە ئایا جۆریکی تر ژيان نیە، چەندبێ رحمة زەمانە بەم
تەمەنە کەمەو لەخەم و پەژارەدا سوتاندمی، بێرکردنەو لە تەرمی
چەند مندالی بێ تاوان و بێ سەرپەرشت کەبەهۆی هەژاری و بیچارەیی
خنکابن ئەم دیمەنە ترسناکە تەواو میشکمی تیکدا و توانای خۆراگریم
لەدەستدا.

کاتیك لەخەودادەبووم هەستم بەهیچ نەدەکرد بەلام لەخەو
هەلدەستام خەفەتیکی زۆرم دەخوارد ئەتوانم زیندەگی دابەش بکەم
بەسی قوئاغ. بە خەبەری خەو مەرگ. خەو نمونەیهکی مەرگ و خەبەری
کە ئیمە کەوتوینەتە نیوانیەو، کاتیك لەوداین هەست بەهیچ ناکەین
تەنانەت ئەگەر کەسیک بەسەرماندا بپەریتەو سەرنج نادەین، ئەگەر ئەو
خەو پلەیهکی تر توندتر بوایه مەرگ دەبوو کەواتە فەرامۆشی لەمەرگ
کەوتووەتە پیش خەووە، ئارەزوم بوو ئەو خەم و پەژارەیهی تەواوی
لەشمی داگیر کردبوو لەبیری خۆمی بەرمەو بوئەو هی هەست بەهیچ
نەکەم بەلام دیسانەو ئومید زۆری لیدەکردمەو بو ژيان ئەوژیانە پەر
لە نازار و ئەشکەنجە بوو.

پاش ئەو رۆژە حالم زۆر خراپ بوو، ژورەکەمی منیان لە هەموو
نەخۆشەکان جیاکردەو پاش هەفتەیهک دکتۆریک بو فەحس کردنم هاتە
ژورەکەم پاش فەحس کردنم، روی کردە پەرستارەکان و وتی ئەو
دەرمانەمی بتوانیت ئەم کۆرە چارەسەر بکات تەواو بوو و نرخی کەشی

پنج تهنه، من دنيام سهروكي نه خوشخانهش نهو بره پارهيه ترخان
ناكات تكاتان ليدهكهم هرچونيك بوه نهو بره پارهيه له سهروكي
نه خوشخانه بسهنن.

په رستاره كان وتيان مهگر خوت نه خلاقى سهروك نه خوشخانه
ناناسيت نهو هه رگيز نهو بره پارهيه سهر ف نكات پاشان هه موويان
له ژوره كه چونه دهره.

له پاش نهو روژه به دواوه دكتور نه هاته سهر دانم په رستاريش زور
به كه مى سهرى ليده دام كاتيك پرسيم لى بوچى دكتور نايهت بو ئيره؟
وه لامى دامه وه له بهر نه وهى سهروكي نه خوشخانه نهو بره پارهيه
سهر ف نه كرد.

لهو روژه به دواوه شهش مانگى ته واو لهو ژوره زه مين گيربووم هيچ
نوميدي چاك بونه وهم نه بوو وام هه سته كرد دواين روژى ژيانم ده به مه
سهر ته نهايى لهو ژوره دا له هه موو شتيك زياتر نازارى ده دام روژيكيان
سهرنجمدا په نجه ريه كى بچوك له ژوره كه مدايه له ما وهى نهو شهش
مانگه دا نه وه نده په ريشان بووم نه مزانى بوو بهو په نجه ريه.

به زه حمه تيكي زور له سهر قهره ويلاه كه هه ستامه وه سهر پيو خوم
گه يانده په نجه ريه كه، سهرى دهره وهم ده كرد له ناكاو له خوشحاليدا
ويستم هاوار بكه له بهر نه وهى له ويوه دهره وهى زيندان به جوانى
ديار بوو، پاش ما وهيه كى زور توانيم دهره وهى زيندان ببينم.

خه لكى له سهر خو به سهر شه قامه كاندا ده هاتن و ده چون هه نديك
جاريش به بهر دهرگاي زندانه كه دا تيده پهرين بي نه وهى ناوريك بده نه وه
له دهرگاي زيندان و بزنان چ ئينسان گه ليكي بيچاره له ناو
نهو زيندانه دا ژيان به سهر ده بن.

لهو بهر شه قامه كهوه دوكانىكى گول فرۆشى لى بوو لق و پوپى
گوننهكان لههه مولايه كهوه دهبينران گولنه جوانهكان له لقهكانيهوه
دياربوون و لهو شوينه بچوكه دا زيندانيان كردبوون. له بهر دهرگاي
دوكانه كه دا گولى لالهى سورى جوان دهبينران له نيوانياندا گولنه
ميخهكى شين و سپى به دهرده كه وتن له لايهكى ترى دوكانه كهوه
سه به تهى پرله گولى جوانم ده بينى.

ئوتومبيلهكان به ناوه پراستى شه قامه كه دا له جولهدابوون، له پياده
ره وه كه دا چهند سندوقيك ميوه ي گه وره و بچوكى لى بوو خاوه نه كانيان
سه رگرمى فرۆشتنى ميوه كان بوون. دهنگى ئوتومبيلهكان له دهره وه
به رده وام ده بيسترا.

هه ندى جار ئوتومبيلهكان راده وه ستان بوئه وهى خه لكى بپه رينه وه
ئه وه نده ئوتومبيل زوربوون ئه گه ر پولىسى هاتوچو نه بوايه له وان يه
له خوله كيدا چهند كه سيك بو بنايه به قوربانى له م نيوه نده شدا ته نها
پياده پوه وه كان ئاگايان له خو يان بوو ئه گينا شو فيرى ئوتومبيلهكان
بايه خيان به كه س نه ده دا،

كانيك سه يرى ميوه فرۆشه كانم ده كرد له ناكاو دومندا لم بينى به جل
و به رگى كو نه و چلكنه وه له گو شه يه كى شه قامه كه دا راوه ستا بوون وه ك
ئاشنا ده كه وته پيش چاوم، كاتيك به باشى سه رنجى روخسارياندا
ناسيمنه وه براكانى محمود بوون، هه ر دو كيان گه دا ييان ده كرد برا
ده سالانه كه ي ده كه وته شوين خه لكى و ده ستى پان ده كرد وه و
ده پارايه وه تا پارهى پيبدن، هه نديكيان له بهر خاترى خرا ده ستيان
ده كرد به گيرفانياندا و شتيكيان ده دا يه و هه نديكي شيان به قسه ي
ناشيرين له خو يان يان دوور ده خسته وه.

به لام برابچوکه که ی له قهراغ شه قامه که دا سدرگرمی گهران بوو
ناشکرانه بوو لیم بۆچی ده گهری.

له وکاته دا یه کیك له میوه فرۆشه کان سه به ته که ی خوی کرد به سهریدا
بۆنه وه ی بیبات بۆشوینیکی تر، سهرنجمدا سیوینکی لیکه و ته خواره وه.
منداله بچوکه که ههرکه نه مه ی بینی خیرا خوی گه یانده سیوده که و
هه لی گرت خاره نی سیوده که ش به مه ی زانی و سه به ته که ی له سه ری
داگرت، له قهراغ شه قامه که دا داینا، به ره و منداله که رایکرد. کاتیک لئی
نزیك بویه وه دهستی دریزکرد بۆ و درگرتنه وه ی سیوده که. به لام منداله که
سیوده که ی پینه دایه وه. ههرچه نده خاوه ن سیوده که هه ولیدا لئی
بسه نیته وه نه ی توانی، بۆیه خاوه ن سیوده که به مشت به ربوه منداله که
نه وه نده به مشت و زله دایبه سه رو گوییدا نه و بیچاره یی خست
به زه ویدا، ژماره یه ک خه لک ده وریان لیدان کاتیک خه لکی ده یانوت
بوو ده که ییت له و منداله بۆ لئی ده ده ییت؟ به ده نگینکی به رز هوار ی کرد:
دلطان بۆ نه م هه تیوه نه سو تییت نه مه دزه میوه کانی منی دزیوه. به لام
براگه وره که ی له گو شه یه که دا راوه ستابوو له ترساندا ده له رزی به گریانه وه
ده یگوت به خوا نه و پیاوه درۆده کات ئیمه نازانین دزی بکه یین پاشان
به ره و برابچوکه که ی رویشت و به رزی کرده وه و له گو شه یه که دا پیکه وه
دانیشتن، نه وانه ی ده وره یان لیدابون پشتیوانی خاوه ن سیوده که یان
ده کرد، یه کیك له و خه لکانه هاواری ده کرد پیویسته پولیس ناگادار
بکه یینه وه نه م دو منداله به رو خساریاندا دیاره دزن له ئیسته وه که هیشتا
مندالن دزی بکه ن سه یینی گه وره ش ببن، پیاویش ده کوژن.

پیره پیاویک له سه ره تای رودا وه که وه له و یادابوو وتی نه م دو و منداله
دز نین نه مانه ماوه یه که لیته دا گه دای ی ده که ن، نه م منداله بچوکه

مه به سستی دزی کردن نیه نهو هر نازانیت دزی چیه و هزی له میوه کرده و نه میش به بیبه زه بیانه به ربو ته سهرو گویلاکی.

لهوکاته دا پیره پیاره که پشتیوانی له منداله که ده کرد یه کیکی تر له خه لکه که هاواری کرد و وتی پشتیوانی له دز مه که هر نه منداله له وانه یه سبه یزی به سهر دیواره که ی تودا سه ربکه ویت و دزیت لیبکات. له کوتایدا پولیسیک هات و کومه له که ی په رته وازه کرد.

دوو منداله که به ناره حه تیه وه له قه راغ شه قامه که وه دانیشتبون براگه وره که ی پاره کانی ناو مشتی ده ژمارد، زور بچوک بوون نهو خه لکه یان نه دهناسی.

روژیک که هاتونه ته دونیا وه هموو که سیکیان هه بوو. باوک، دایک، له همووی گرنگر برایه کی گه وره ده یتوانی په ناگایه کی گه وره بیت بویان به لام نیستا نه و دوانه هیچ که سیکیان نی یه. نه ده سستیکی نه وازش به سه ریاندا دیت نه دلیکیش بویان ده سوتیت، ته نها و سه رگه ردان لهم کوآن بو نهو کوآن دین و دهرون هه میشه ده ستیان لهم و لهو پان ده که نه وه بو نه وه ی پاره یه کیان بده نی و پی پی بژین.

نهوان بی که سن، بی سه ره رشتن، شه وانه به ردی سه رشه قامه که سه ریانیانه بی شوین و رین. کاتیک ده گرین که سیک نیه فرمیسکه کانی سه رگونایان پاک بکاته وه بی تاوان بهر شق و زله ده رین، له راستیدا چاره نوس چ جو ره یاریه ک ده کات!

پاش بینینی نهو دیمه نه نیت نه چومه وه بهر په نجره که.

هر هه مان روژ نی رگس هاته وه دیده نم نریکه ی مانگیک ده بو نه هاتبوه سه ردانم به لام له بهر نه وه ی حال و نه حوالیم ده زانی هیچ

پینھوت. کاتیک نیرگس منی بهوشیویه بینی زور نارہحت بوو کاتیک
ویستی پروات چمن دانہ شیرینی بۆھینام پاشان رۆیی.

لهوړوژہ بهدواوه نهوهنده حاله خراب بوو په رستاریش نهیده ویرا
بیته ژوره کهم له بهر نهوهی نهوهک نه خوشییه کهی منی پیی بگات.
لهتواو بوندا بووم یه کساله کهم تهواو بوو، بهلام بیهوش و بیحال
لهژوری نه خوشخانه کهدا کهوتبووم بیرم هر له نازاد بوون نه ده کردهوه،
په رستار حزی نه ده کرد بمبینیت حزی ده کرد زوتر بمرم ورزگاری
بیته به ده ستمه وه، نهو بارودوخه له سهیر کردنیدا به باشی ههست
پیده کرد.

پاش مانگیك لهناکاو په رستاره که خوی کرد به ژوره کهدا و وتی:
بیژهن ههسته هر چیه کت له زینداندا هیه کوی بکهروه و برؤ چونکه
زیندانیت تهواو بووه.

وتم ناخر خو من نه خوشم و ناتوانم له جیگای خومدا ههستم له م شار
و ولات و دنیا یه دا هیچ که سیکم نیه ناگای لیم بیته.
په رستار به توره ییه وه وه لامی دایه وه چ په یوه ندییه کی به مننه وه هیه
تو بیکه سیت، پیویسته لیړه نه مینیت هر چهند لیړه بمینیته وه خراپتر
ده بیت چونکه خوت باش ده زانیت نه دهرمان هیه نه دکتور دهی چاکتر
وايه لیړه نه مینیت و بیریک له خوت بکه یته وه.

پاشان په رستاریکی ژوره کهی تری بانگ کردوو چونه ژیر باله
تانزیکي دهرگای زیندانه که بردمیان له ویدا وازیان لیهینام و رۆیشتن.

پینھوت. کاتیک نیرگس منی بهوشیویه بینی زور نارہمت بوو کاتیک
ویستی پروات چمن دانہ شیرینی بوھینام پاشان رویی.

لہورپوژہ بہدواوہ ئہوہندہ حالہ خراپ بوو پەرستاریش نہیدہویرا
بیٹہ ژورہکەم لہبەر ئہوہی نہوہک نہخوشیہکەہی منی پیی بگات.

لہتہواوبوندا بووم یەکسالہکەم تہواو بوو، بہلام بیہوش و بیحال
لہژوری نہخوشخانہکەدا کەوتبووم بیرم ہەر لہ ئازاد بوون نہدەکردہوہ،
پەرستار حەزی نہدەکرد بمیینیت حەزی دہکرد زوتر بمرم ورزگاری
بیٹ بہدەستمہوہ، ئہو بارودوخەم لہسەیرکردنیدا بہباشی ہەست
پیدەکرد.

پاش مانگیک لہناکاو پەرستارہکە خوئی کرد بہژورہکەدا و وتی:
بیژن ہەستہ ہەرچیہکت لہزینداندا ہەیہ کوی بکەرہوہ و برؤ چونکہ
زیندانیت تہواو بووہ.

وتم ناخر خو من نہخوشم و ناتوانم لہجیگای خودما ہەستم لہم شار
و ولات و دنیاہدا ہیچ کەسیکم نیہ ئاگای لیم بیٹ.
پەرستار بہتورہییہوہ وەلامی دایہوہ چ پەیوہندیہکی بہمنہوہ ہەیہ
تو بیکہسیت، پیویستہ لیڑہ نہمینیت ہەرچەند لیڑہ بمیینیتہوہ خراپتر
دەبیٹ چونکہ خوٹ باش دہزانیت نہدەرمان ہەیہ نہ دکتور دەہی چاکتر
واہ لیڑہ نہمینیت و بیریک لہخوٹ بکہیتہوہ.

پاشان پەرستاریکی ژورہکەہی تری بانگ کردوو چونہ ژنر بالہ
قانزیکی دەرگای زیندانہکە بردمیان لہویدا وازیان لیہینام و رویشتن.

بهندی سی یه

دوو پاسهوانی دهرگاکه، یهکیکیان لای راست و ئهوی تریان لای
چهپ بوو دهرگای زیندانهکیان کردهوه، بهو نهخوشیهوه لهزیندان
هاتمه دهرهوه پاشان دهرگاکیان داخست بوډواين جار سهیریکی ناو
زیندانهکهم کردهوه بهو هموو خراپیهی ناو زیندانهکه هیشتا ههزم
نهدهکرد پرۆمه دهرهوه چونکه شهوانه بهئاسودهیی تییدا دهخهوتم بهلام
ئیستا نهشوینم ههیه و نهکسهیش دهناسم.

پهناهگایهکیش نهبوو تییدا رابکشیم گهرچی لهدووورو نزیکهوه
تهلاری بهرز و کۆشکی رازاوهی زۆر ههبوون بهلام شوین وری بوون
نهبوو، ههستم بهغهریبی دهکرد لهنیوان خهلکی و کۆمهلگادا خووم
بهنامۆ دهزانی ههزم دهکرد بگهریمهوه بو ناو زیندانهکه، لهویدا
لهرۆژگاری دریزدابهناچاری رادهکشام بهلام ئهپرۆ بهئارهزوی خووم
ههزدهکهه پرۆمهوه بو ئهوی، بهلام جیم ناکهنهوه کردمیانه دهرهوه
شوینی من ناکهنهوه کۆمهلگاش لهمیژهوه دهریان کردووم ئیستا
نهلهنیو کۆمهلگادا و نهلهناو زینداندا و نهلهم دونیایهدا شوین و ریم
نهماوه لهگشت لاه دهرکراوم.

به دلی شکاو، به نه خوشی و به چاوی پر فرمیسکوه، به لام
به نومیدهوه به قادرمهکانی زینداند هاتمه خوارهوه، شهقامهکان
دوکانهکان، کوشک و ته لاره به زدهکان، له سهرمدا دهخولانهوه سهریان
قورس کردبووم، چاوانم ردهشکه و پیشکهیان دهکرد، بو چند ساتیک
لهویدا راوهستام دووپاسهوان لهدهردهوی زیندان که نیشکگر بوون
ناگیان لیم بوو به نیشاردهت ناگاداریان کردمهوه دورر بکهومهوه.
ته نانهت له پشت دهرگای زیندانیشتا دهریان کردم.

به نارامی که وتمه ری، کوچه و کولان و شهقامهکان و دکو دورگیهکی
ون بوو و ابوون نه نامانج دیاربوو نه شوین و ریم، به بی مه بهست
به نه شارهزایی به کولانهکاندا که وتمه ری بی نهوهی بزانه بوکوی دهرؤم
به باشی نه مدهزانی نهو ریگایهی پییدا دهرؤم کوتاییهکی کوی یه،
هر بهره و پیش دهرؤیشتم بی نامانج و بی مه بهست.

نه غه مبار بووم نه خوش حال، و دکو بونهوه ریکی بی گیان و بی
ههست به رییدا دهرؤیشتم، پیی پتهی و روخساره زدردهه لگهراوه کهم و
جل و بهرگه شرهکان به لای منداله به ناز پهروه دهکانهوه له شیتی دهکرد
تاماو دیهکی دورودریژ بهردیان تیده گرتم و هو شیتته هو شیتته دهکوتنه
شوینم.

بچوک و گهوره دهیان بینیم، خویان لیدور دهخستمهوه له ریپره وینکی
ترهوه دهرؤیشتن ته نانهت نه یان دهدا به لامدا، ریپوارهکانیش که دهیاندا
به لامدا له بهر خویانهوه دهیان ووت خوییه روخساری چند ترسناکه
لهوانیه شیتت بیت بالیی دورکه وینهوه.

ئەم دېمەنە پېشانى دەدا كەتا چ ئەندازە يەك روخسارم گۆپراو، لەم
سروشته گەورە و مروڤە زۆرەدا خووم وون كردبوو نەمدەزانی كىكم،
بوچی هاتومەتە دونیاوہ چ دەكەم ئەبىت چ بكەم.

لەسەر رىگەكەمدا دوكانى گول فرۆش و دوكانى قاوہى زۆرم بىنى،
سەرانسەر شەقامەكان و كوئانەكانىش ھەر دوكان بوون لەپشت
شوشەكانەوہ بوكلەئەى گەورە و بچوك جل و بەرگى جوان ئالتونى
گرانبەھا دەستەگولى جوان و پاكەتى شىرىنى و پىلاوى جوان جوان
ئەبىنران بەلام من بىبەش لە سەيركردنى ھەموو ئەوشتانە تەنانەت
رىگەم پىنەدەدا لەپشت شوشەكانىشىوہ سەيرىان بكەم، لەبەر ئەوہ
ئەگەر توژىك لەشوىنىكدارابوہستامايە خاوەن دوكانەكان و خەلكى
دەريان دەكردم.

ئەوخەلكەى بەبىھۆ و بەبى تاوان منيان لەكۆمەلگا دەركرد، دوورىان
دەگرت لىم، وایان دەزانی گۆى زەوى تايبەتە بەخویمان منيان لەگۆى
زەوى دوور دەخستەوہ لەكاتىكدانىش خەلكى ئەم سەر گۆى زەوىيەم
و وەكو خەلكانى تر دلم ھەيەو ھەستم ھەيە، بەلام جىاوازی من لەگەل
ئەواندا روخسارە زەرد ھەلگەپراوہكەم و جل و بەرگە شپرەكانم بوو، تەنھا
جل و بەرگى شپر و پىپى پەتى و رەنگى زەردم بوو جىاي دەكردمەوہ لەو
خەلكە و دورىان دەگرت لىم، لەكاتىكدانىش پىويستم بە دلسۆزى ئەوان
بوو دلم ئارەزوو مەندى سۆز بوو.

تەنھا مۆلەتى ئەوہم ھەبوو بەرىگەدا بەپەلە برۆم بەبەردەم ئەو
كەسانەى بەرەو رووم دىن تىپەرم بوئەوہى چاويان بەداماويەكەى من
نەكەوئىت، بەنىوان ئەوخەلكەدا وەكو سىبەرىكى لەرزوك دەروئىشتم
بەرق و قىن و قىزەونىوہ سەيرىان دەكردم، لەنىوان ئەو ھەموو خەلكە

پيشكه وتو هدا كه سيك نه بوو ساتيك سهيري روخساره هه لپروزكاوه كه م
بكات، هه مووی رایان ده كرد لیم ته نانه ت ئاوریشیان نه ده دایه وه لیم.
نزیکه ی ده مه و نیواره بو له چوله وانیه کدا په نام برده بهر دیواریک لق
و پویی دره خته کان شوپ بوبونه وه به سهر دیواره کدا بایه کی هیواشی
دهات و لق و پویی دره خته کانی به ئارامی راده وه شانند.

چهند ساتیک تیپه ری له نا کاو دهستیکی به هیز پالی پیوه نام
گه پرامه وه دواوه له پشت خو مه وه بونه وه ریکی له خو م به هیز تر و
به توانا تر م بین پالی پیوه نام که میک بهر گریم کرد به لام شکستم خوارد
ناچار بووم بکه ومه وه ری.

نیتر له سهر به ردی ره قی شه قامه کانیشدا شوین و ریم بونه مایه وه
سهیری هه رشوینیکم ده کرد خاوه نی هه بوو به ته نها له ناو نه وه هه مو هدا
من خاوه نی هیچ شوینیک نه بووم وه ک بلیی له سهر نه م زهویه پان و
به رینه ش دا بو منیه بزیم له کاتی کدا له گهل نه واندا هیچ جیاوازیه کم
نه بوو، به لکو له وان زیاتر پیویستم به سو ز هه بوو وه ک بلیی سهرانسهر
گوی زهویان کپی بی وا ههر دهرم ده کهن.

نهمده زانی چی بکه م هه موو دهرگا کان به پرومدا داخرابوون به بی هو
له هه موو شوینیکدا دهرم ده کهن ته نانه ت له پشت دیواره کانیشه وه
دهریان ده کردم به کوچه و کولانی زوردا تیپه ریم له و مرو قانه ی گوی
زهویان به هی خو یان دهرزانی دوورده که وتمه وه بوئه وه ی چاویان به
رهنگه زهرده له گه پراوه که م نه که ویت.

نه مجاره یان به باشی دهمزانی جیاوازی له نیوان من و نه واندا ههیه،
وه کو جنایه تکاریکی ترسناک له بن نه م دره خت و نه و دره ختدا
دورده که وتمه وه لیم له مه یانی گه وره ی شاردا وه کو په له یه کی رهش له ملا

بو نولا دههاتم و دهرؤيشتم همووی رایان دهکرد لیم، منیش لهوان
دورد دهکوتهموه لهبر نهوهی بهباشی دهمرانی نیوان من و کومهنگا
مارمیهکی دورد و دریزه.

مهیدانی شار لهنیوان نهو هموو جوانیهدا ددردهوشایهوه منیان به
پهلهیهکی رهشی سهر نیو چهوانی دهزانی.

بهنارامی چومه ناو مزگهوتیکی گهوردهوه نهوی مالی خوا بوو تهنها
خوا خاودنی بوو، هیچ کهسیک نهیدهتوانی دهرم بکات لهبر نهوهی
بهگوناهیکی گهوره دهرژمیردرا. ههمیشه و هممووکات دهرگای مالی خوا
بهرووی هممووکهس دا کراودهیه، خوا بهندهکانی خووی بهباشی
دهناسی.

بهیترس لهکونجیکدا دانیشتم هاتوچوی نهو مروقانهی بهروکesh
رویوان کردیوه خواوه خسته ژیرچاودییرهوه دهمویست بزانه نهو
مروقانهش ههمان نهو مروقانهن که چندساتیک لهمهویهر دهریان
دهکردم، نیستاش هموو لهشیان لار کردودهوه و لهمالی خوادا
کرنوش دهبن، لهکاتیکدا له گشت کتیبه ئاسمانیهکاندا، مروقهکان
بانگهیشتم دهکرین بو خوشهویستی، خزمهت کردن بهخهلکی
بهندایهتی کردنه بو خوا.

نهوانه ریک پیچهوانههی کتیبه ئاسمانیهکان رهفتاریان دهکرد،
بچوکتین سوژ و بهزهییان به بهنده بی دهسهلاتهکاندا نهدههاتهوه
کهچی کرنوشیش بو خوا دهبن.

بهو شیویه دانیشتبووم لهناکاو پاسهوانی مزگهوتکه که بهپهله هاته
پیشهوه بی نهوهی قسهیهک بکات دهستی گرتمو دهری کردم. لهبر
نهوهی وایدهزانی نهخوشیهکهم دهگات بهکهسانی تر، لهویشدا دهرکرام.

ئىتر لەو كۆمەلگايەدا شويىنىك نەمايەوہ بۆم، كاتىك بارودۇخكەم بەوشىۋەيە بىنى دەستەم كىردبە راكردن وەكو شىت بەكوچەو شەقامەكاندا رام دەكرد بۆئەوہى ھەرچى زووترە دوور بكەومەوہ لەكۆمەلگا دەبوایە رام بكردايە چون لەكەى نىوچاوانى خەلكى بووم تا نەوہك كۆسپىك بىم لەبەرامبەر خەونە ئالتونىە دوور و درىژەكانى ئەوان، من بارىكى قورسى كۆمەلگا بووم، بوونم وەك داخىكى نەنگى سەر نىوچاوانى كۆمەلگا بوو، بىمەوئىت يان نەمەوئىت ئەبىت دوربكەومەوہ لەبەر ئەوہى بونى من ھۆكارى ئازار و ئەشكەنجەى كۆمەلگا بوو، زور زوو لەكۆمەلگا دوور كەوتمەوہ، دوور لەھەموان لەپەنا ديوارىكدا بەدەنگىكى بەرز ھاوارم كرد:

بەو شىۋەيەى كە ويستان لەكۆمەلگا دوركەوتمەوہ، ئەو كۆشك و تەلارە رازاوانە ئەو دوكانە پىر لە خۆراكانە جىدەھىلم، ئەو كۆلانە تەنگ و بارىكانە كە بەتیشكى گلۆپى رەنگا و رەنگ وەك ئەلماس دەدروەشىتەوہ، مەيانى شار بەو پانى و بەرىنيەوہ كە تايبەتە بەئىۋەوہ من چاوى تەماعم تى نەبىرئوہ جىى دەھىلم بەئاسودەيى ژيان بىنەسەر ئارامىە لەكىس چوہكەتان وەرگرنەوہ. من ئەرۆم بۆئەوہى نەوہك جوانى و رازاۋەيى شارەكەتان ناشىرىن بكەم، خواخافىز رۆيشتم. بەلى رۆيشتم، ئەوہ ئىۋە و كۆشك و تەلارەكانتان ئىۋە و خەونە خۆشەكانتان وامن رۆيشتم.

رۆيشتم بۆئەوہى بەئاسودەيى ژيان بەسەر بەرن چون بەباشى ھەستى پىدەكەم بونى من لەكۆمەلگا كەتاندان ئارامىتان لىتىك دەدات بەلام ھەزەكەم بزەنم ئەو لەش و لارە لاوازەى من بەو ئەندازەيە ئىۋەى بىزار كردوۋە كەنەتوانن بۆ چەندساتىكىش بىت دىنەوايم بكەنەوہ.

لیره دا که سیک نه بوو گوی له قسه کانم بگریت به تهنه له بهر خو موه
قسم ده کرد بوئه وهی که میک داخی دلم هه لپریژم.

له تهنه شتمه وه که لاهه یه کی زور گه وره ی تیدابوو به پهله چومه
ناویه وه که لاهه کهش به حه وشه یه کی نزم ده وره درابوو، حه وشه کهش
پرپوو له درک و دال له ناو که لاهه که دا گوزه له و قاپ و دهوری شکاو
کونه ی زوری تیدابوو، درکه کانیش هه مووی ده چه قین به قاچه
لاوازه کانم دا.

له که لاهه که دا ژوریکه بچوکی تیدابوو به پهله چومه ژوره که وه
واده رده که وت کولانه ی سه گ بیټ، چند گوینویه کی شپو شیتال فری
درابوو، به پهله چومه ناو گوینه وه کان هه، زوری نه خایان سه یرده که م
دو سه گی گه وره له به رام به رم دا راوه ستاون یه کیکیان رهش و نهوی
تریان زهره نه مده زانی چی بکه م، له ترساندا گشت گیانم ده له رزین، هیچ
نامیریکی بهرگری کردنم پینه بوو بهرگری له خوم بکه م دهستم دریز کرد
بوئه وهی بهرگری له له شه کز و لاوازه که م بکه م چاوی سه گه کان له
تاریکی شه و دا ده دره وشانه وه نه مهش زیاتر ده ترساندم.

سه گیکیان چند هه ناو یک هاته پی شه وه و سه ریکی کرد
به ژوره که دا و به پهله هاواریکی به رزم کرد، به لام سه گه که به پیچه وان هه
بوئی کرد به قاچه وه، نه یویست بزانی نه م که سه نامویه کییه
ماله که یانی داگیر کردوو به رده وام سه یری ژوره که یان ده کرد پاش
ماوه یه ک چونه ده ره وه له به رام به رمدا پال که وتن.

به باشی لیمه وه دیار بوون، که میک ترسه که م رهویه وه چون بوم رون
بویه وه هه رگیز په لامارم نادهن، نه وانیش له برسانا توانای په لاماردانیان

نەبو، سەگی بەناز پەرودە پەلامار ئەدات نەك ئەم سەگە بەدبەختانە
شەو و رۆژ بەدوای پارویەكدا دەگەرین بۆنەوێ لەبرسانا نەمرن.
لەشەوێ درەنگانێكدا كۆرێكی بچوك هاتە كەلاوێكەوێ قاپێكی
گەرەوێ بەدەستەوێ بوو هاتە پێشەوێ و قاپەكەوێ خستە سەر زەوێ و
رۆیشت بەمنشی نەزانی، كەمێك چێشتی ترشاوێ لەقاپەكەدا هینابوو
بۆ سەگەكان، ئەوانیش بەپەلە دەستیان كرد بەخواردنی و منیش
بەئارامی دەستم درێژ كرد و كەمێك لە چێشتە ترشاوێكەم هینا لەناكاو
یەكێك لە سەگەكان سەیرێكی ژورەكەوێ كرد و منیش لەجیگای خۆمدا
و شك بووم.

هەرچۆنێك بوو كەمێك چێشتی ترشاوێم خوارد و پاشان خەوم
لێكەوت.

سەیرە! ئەوكاتەوێ خەلكی بەگشتی لێم دوردەكەوتنەوێ و بەچاوی
سوكەوێ سەیریان دەكردم دوو سەگی برسی پەنام دەدەن و لەمردن
رزگارم دەكەن دلسۆز و دەقایی ئەم دوو ئازەلە لەراستیدا جیگای سەرنج
و قەدر زانیانە.

لەو رۆژە بەدواوێ ژیانم لەگەڵ ئەو دوو سەگەدا دەبردە سەر و
لەخواردنی بۆگەنی ئەوانم دەخوارد كەم كەم تەندروستیم روی لەباشی
بوو.

رۆژێكیان تەندروستیم لە هەموو رۆژەكانی تر باشتر بوو هاتە
دەرەوێ و راستەوخۆ بەرەو گۆرەپانی شار بەرێكەوتم لە گۆرەپانی شار
ژمارەیهكی زۆر خەلكی هاتوچۆیان دەكرد لەنیوان ئەو هەموو خەلكەدا
من كینهیهكی شاراوێم لەدەدا بوو كەبەر ئەوێ دیمەنی ئەو شەوێم لەبەر
نەدەچوێ بەلام كینهكەشم بەو ئەندازەیه نەبوو رەقم بێت لێیان من

ھەموو مەروۇقئىكەم خۇش دەۋىت ئەگەر چى دوزمىنىشم بىن ئەمەش
ئەركىكى مەروۇقايەتى پىرۈزە و پىۋىستە ھەموانىش واپىرېكەنەۋە.

بەر شىۋەيەي لەگۈرەپانى شاردا سەرقالى سەيرکردنى خەلك بووم
لەناكاو سەرنجىمدا كەسىك لەپىشتمەۋە بانگم دەكات بەپەلە گەرامەۋە
دواۋە يەكسەر لەناو خەلكەكەدا ھەسەنم بىنى بەرەۋ رووم رايكرد و
بەرەۋ پىرى رۋىشتم بەتوندى دەستى گۈشى و وتى:

ئۆي بىژەن چەندى خۇشچال تۆدەبىنم كەي ئازاد بووى؟

بەپەلە ۋەلامم دايەۋە ھەسەن گيان منىش بەبىنىنى تۆ خۇشچال
بووم مانگىك لەمەۋپىش ئازادبووم.

پاشان دەستى گرت و كەوتىنە رى، لەرېگەدا پرسىم ھەسەن
چاۋى دايكت چاك بويەۋە؟

بەبىستىنى پرسىيارەكەم ماۋەيك كەۋتە فكرەۋە و پاشان ۋەلامى
دامەۋە نەخىر چارەسەر نەكرا. لەبەرئەۋەۋى درەنگ ئازاد كرام بەلام
يەكى لە پزىشكەكان پىنى وتم.

ئەگەر پىنج سەدتمەنم پىبىدەيت چاۋى دايكت چاك دەكەمەۋە
ئىستاش سەرگەرمى پەيداكردىنى ئەۋ بېرە پارەيەم پاشان پرسى:

بىژەن تۆ لەزىندانداڧىرى چى بويت؟

ۋەلامم دايەۋە: ھەموو كاتەكانى زىندانم ھەر خەرىكى دەرزخوئىندن

بووم ھەسەن پىكەنىنى دەھات بە قسەكەم و وتى:

چۈن ئەي تۆ ڧىرى گىرفانېرىن نەبويت؟ من لەۋكاتەۋەي لەزىندان

ئازاد بووم رۆژانە سەرگەرمى گىرفان بېرىم و شەۋانەش دزى دەكەم،

بىژەن تۆش ۋەرە لەگەلم بە.

وتى: نا ھەرگىز كارى واناكەم، نامان لەبەر ئەوھى سەرھىجامى
گىرفان بېرىن و دزى كردن ھەر زىندانە، ھەسەن ھەزدەكەم بزانم
رەوشتى تۆ بۆچى واگوپاوه؟ ھەر خەرىكى گىرفان بېرىن و دزى كردنى
خۆ كاتىك زىندان كرايت لەسەر دزى كردن نەبوو بەلكو لەسەر پارەكەى
خۆت زىندانى كرايت ئەى بۆ ئىستا دزى دەكەيت؟!

وتى: بىژەن پىش ئەوھى بکرىمە زىندانەوھ زۆر رقم لە دزى كردن
بوو بەلام كاتىك بەخۆپرايى كردمىانە زىندانەوھ لەگەلخۆمدا مەرجم كرد
ھەر لەزىندان رزگارم بىت ئەبىت ھەر خەرىكى گىرفان بېرىن و دزى كردن
بم ئاخىر خۆ بىژەن خۆت باش دەزانى زىندان رەوشتى مروۆ چۆن خراب
دەكات.

من ھەرگىز گىرفان بېرىنم نەدەزانى، عەباس چاك فىرى گىرفان بېرىنى
كردم، ئەویش بەخۆپرايى كەسى فىر نەدەكرد بەلام لەبەر ئەوھى ھاوپىم
بوو پارەى لەمن نەدەسەند. خوا تەمەن درىژى بكات ئەگەر ئىستا ئەو
ھونەرەى فىرنەكردمايە ئىستا لەبىرسانا دەمردم.

بىژەن گەر بزانى كە شەوانە دەگەرپىمەوھ بۆمالەوھ چەند بەزەيم
بەدايكمدا دىتەوھ ھەرخەوم لىناكەوئىت دايكە داماوھكەم چاوى ھىچ
نابىنىت. كاتىك دەگەرپىمەوھمالەوھ و گوئى لەدەنگم دەبىت ھاو دەكات
ھەسەن گەپرايتەوھ؟

كاتىكىش دەچمە تەنىشتىەوھ دەس دەكات بەگىريان و ئەلىت چى
بكەم ھەسەن گىيان چاوم ھىچ نابىنىت.

منىش دلنەوايى دەدەمەوھ و پىتى دەلىم دايكە گىيان ھەرچونىك بىت
پىنج سەد تەنەكە پەيدا دەكەم و دەيدەم بەدكتۆرەكە ئەویش
چاوەكانت چاك دەكاتەوھ. بىژەن من لەبىرى ئەوھدام چۆن ئەو بېرە

پارەيە پەيدا بکەم ئىستا يارمەتيم بىدە باھەرچۈنئىك بىت ئەوبەر پارەيە
پەيدا بکەم.

لەو لەمدا وتم بەلام حسەن ئەبىت وىژدانىش لەبەرچاۋ بگىرت.
كاتىك ئەم قسەيەى لەمن بىست لەخۆيەو دەستى کرد بەپىگەنن و
وتى:

ھەى ھەى بىژەن نەمزانى خوتوش ئەم قسانە دەزانىت ئىمە چىمان
ھەيە تا وىژدانىشمان ھەبىت كەسىك ئەم قسانە ئەكات پارەو سامانى
ھەبىت لەخۆيەو لەپىگاي پىرو پوچدا خەرجى ئەكات ئەك من و تۆ،
ئەگەر شوينى ئەم قسانە بکەوين لەبرسانا ئەمرين.
وتم حسەن بەدەست خۆم نىە قىنم لەدزى کردنە.

ئەويش لەقسەكانم سەرسام بوو وتى:

بەلام بىژەن تۆ درۆزنى ئەگەر قىنت لەدزى بوايە بۆچى لەسەر
ئەوتۆمەتە يەك سالى رەبەق زىندانى كرايت؟
يەكسەر وتم:

_ ناخر حسەن زىندان بەتەواوى منى گۆپىوۋە و رەوشتم گۆپراۋە
لەبەر ئەوئەشە قىنم لەدزى کردنە.

حسەن لەو لەمدا وتى:

چ قسەيەك دەكەيت ھەتتو من دز نەبووم زىندان فىرى دزى كردم چ
بگات بەتۆ پىشتريش ھەر دزبويت، تەقى دەناسىت! ئەوھى لەگەل
خۆمان بوو ئەيووت: من بەئەنقەست جنىوم بە پۆلىسىك دا بۆئەوھى
بمخەنە زىندانەو بۆئەوھى فىرى ھونەرى گىرفان بىرین بىم ئىستا توش
ئەلىت زىندان رەوشتى گۆپىم و ئىتر دزى ناكەم.

خیرا وهلام دایهوه و: حسهن بهیله با راستیهکانت بۆرون
بکهمهوه من لهبر خوّم دزیم نهکرد بۆرزگارکردنی کۆشیک ههتیوی
برسی دهستم بهدزی کردن کرد لهبر نهوهی باش شارهزای دزی کردن
نهبووم خیرا دهستگیر کرام.

بهسهرسامیهوه وتی بیژهن ئیستاش لهبر خاتری من دزی بکه چون
دایکه بیچارهکهم خهریکه بهتهواوی کویر دهبیّت، نهگر نهتوانم
بۆماوهیهکی کهم نهوپره پارهیه پهیدا بکهم نهوا بۆهه میسه چاوهکانی
دایکم نابینیّت، تو خۆت بخهره جیگای من نهگر دایکت لهحالهتی
کویربوندا بیّت نهوکاته چ بریاریک دهدهیت؟

ههرکه وشهی دایکم بیست دلم کهوته تهپه تهپ و بهپهله وتم باشه
هاوکاریت دهکهم تهناله بهر خاتری تو.

چی بکهم نهوپورژه پهیمانم دا بهحسهن هاوکاری بکهم، بۆجاریکی
تر کهوتمهوه سهر کرداری خراپ، نهویش تهنه له بهرخاتری دایکه
پیرهکهی بۆنهوهی له دنیا ی تاریک رزگاری بکهین.

لهوپورژه بهدواوه زۆربهی کاتهکان من و حسهن بهدزیهوه خهریک
بوین و شهوانیش دهگهرا مهوه کهلاوهکه و لهکولانهی سهگهکاندا
دهخه وتم.

روژیکیان حسهن بهخوشحالیهوه هات بۆلام و وتی:

بیژهن نهمشه و لهمالیکدا دهست بهکار دهین زۆر دهوله مهنده دلنیابه
پاره ی زۆرمان دهست دهکهویت، چاوی دایکمی پی چاره سهر دهکهم.
لهوهلامدا وتم پیویسته ناگامان لهخۆمان بیّت چون نهگر نه مجاره
دهستگیر بکریین سزای قورسمان دهدهن، نهوهلهوامدا پیکهنی وتی:

بیژن مهترسه. پاشان دهستمی گرت و کهوتینه ری پاش رویشتن
بهکولانهکاندا گهیشتینه گوره پانی گورهی شار کهمیک چوینه پیشهوه
لهناکاو حسنه بهرامبهر مالیکی گوره راوهستا، نهو مالش
پهنجرهکانی هه مووی له شه قامه کهوه دیار بوو.

وتی بیژن نیمه نهه شهو لهه مالهدا دهست بهکار دهبن، ههر
له نیستاره له شوینیکیدا خوت بشاره وه نهه ماله بخهره ژیر چاودییه وه
من دهرومه وه شهو درهنگانیکی دیمه وه بولات، پیکه وه دهچینه ژوره وه
پاشان حسنه به پهله جیی هیشتم و منیش له بن درهختیکی
سه رشه قامه کهدا دانیشتم.

نهو کووشکهی مه بهستمان بوو دهست بهکارین تییدا له چوار نهوم
پیکهاتبوو، له نهومی یه کهمدا دوو پهنجرههی تییدا بوو پهنجرهکانیش
دوو پردهی په مویی ناسکی پیوه بوو، نهومی سه ره وهش هوره بانیکی
گه وره بوو به چوارده وریدا به پهرژینیکی ناسنی جوان دهوره درابوو
دوو پهنجرههی گورهشی تییدا بوو به لام پهنجرهکان په ردهیان پیوه
نه بوو به باشی ژورهکان دیار بوون به سه قفی ژورهکانه وه چل چرایهک
(ترپا) شوپ بوبوه وه له بهرامبهر پهنجره کهشدا تاقیکی بچوکی تییدا بوو
له ناو تاقه کهشدا دوو گولدانی پر له میخهکی سپی جوانی تییدا بوو،
له ناوه پراستی تاقه کهشدا چه ندپه یکه ریکی تییدا بوو له نیوان
په یکه رهکانیشدا په یکه ری قینوس به جوانی دیار بوو، له پشتی
پهنجره کهشه وه کچیکی جلوه رگ سوری جوان راوهستا بوو سهیری
سه رشه قامه کهی ده کرد.

لەوکاتەدا لەناکاو کەوتمە بیرکردنەوه حەسەن چۆن دەیهوئیت بچیتە
ناو ئەومالەوه هەرچەند بیرم لیدەکردەوه نەمدەزانی چۆن چۆنی برۆینە
ژورەوه،

شەو درەنگی کرد سەرئجمدا حەسەن لەشەقامەکەدا بەرەو رووم
دیت، مانگەشەو بوو تەنها جارێک پەلە هەور دایدەپۆشی مانگەشەوهکە
دونیای روۆشن دەکردەوه، کاتییک حەسەن نزیک بویەوه لیم
بەسەرسامیەوه پرسیم لئی: چۆن ئەتوانی بچیتە ناو ئەومالەوه
لەپەنجەرەکەوه ناتوانیت سەربکەویت دیوارەکانیشی زۆر بەرزە
سەرکەوتن بەدیوارەکانیدا مەحالە.

حەسەن بەپیکەنینەوه وتی: زۆر خۆت ناپەرەحت مەکە زۆر بەناسانی
و بەبی دەردی سەر بەقاپیەکەدا دەچینە ژورەوه.

بەپەلە وتم حەسەن تۆ شیت بویت چۆن ئەتوانیت ئەو دەرگا ناسنیە
بەوگەرەییە بکەیتەوه؟

حەسەن بەنەرمیەکەوه وتی پێویست ناکات بیکەینەوه دەرگا
خۆی کراوێه.

لەقسەکانی تینەگەیشتم وتم حەسەن چۆن دەرگاکی خۆی کراوێه؟
ئەویش لەوەلامدا پیکەنی و وتی:

بێژەن درۆت لەگەل ناکەم و دەرگاکی خۆی کراوێه و بەبی دەردی
سەر ئەچینە ژورەوه، نوکەری ئەو مالە برادەرە هەموو روژیک بەدەست
خاوەن مالەکەییەوه سکالا لای من دەکات و دەلیت خاوەن مالەکەم زۆر
ناپەرەحت دەکات، هەر دوینی بوو هات بۆلام و پیتی وتم ئەمەوئیت خۆم
بکوژم بۆئەوهی رزگارم ببیت، چونکە ئەمڕۆ کاتییک سەرکەوتم
بەقادرەکان دا پالی پێوەنام و لەو بەرزاییەوه خستیمە خوارەوه

نه وهنده سهرم به توندى دای به زه ویدا ئیستا له تاو ژانه سهر خهریکه
بهرم، نازانم چی بکه م.

. بیژهن منیش پیم ووت له و به تبه ختیه رزگارت ده که م به و مهرجه ی
کوی بو قسه کانم شل بکه یت، نه ویش وتی هرچی بلییت به گویت نه که م
منیش وتم نه بییت شهوی یه کشه ممه ده رگا که کراوه بییت چون دیم بو دزی
کردن و هرچی که م ده ست که وت به یه که وه دابه شی ده که ین نه ویش
به قسه کانم رازی بو، ئیستاش دلنیام ده رگا که ی دانه خستوه، زو که
تاته و او درهنگی نه کردوه.

خیرا که وتمه دوی حه سه ن به وش یوه یه ی حه سه ن وتی ده رگا که
دانه خرابوو حه سه ن به ئارامی ده رگا که ی کرده وه و هه ردو کمان چوینه
ژوره وه دنیا کش و مات بوو ناوه راستی حه وشه که حه وزیکی گه وره ی
تیدابوو، له لای چه پی حه وزه که وه په یکه ریکی جوان دانرابوو
به سهرشانی په یکه ره که وه دوو فریشته ی بچوکی پیوه بوو تاجیکی
گه وره یان ده نایه سهر په یکه ره که، له ناو ناوه که شدا مراوی گه وره و
بچوک خهریکی مه له کردن بوون گهرچی هه موو گلۆپه کان کوژابونه وه
به لام له بهر روناکی مانگه شه وه که دا ده مان توانی هه موو شتیک ببینن.

من و حه سه ن به هیواشی چوینه پیشه وه له ده وروپشتماندا درهخت
گه لیکی زوری لی بوو به نیوانیاندا تیپه رین و نریک بوینه وه له ماله که
به قه راغ دیواره کانه وه گولی نیلو فه ری زوریان رواندبوو له بهر روناکی
مانگه شه وه که و شنه ی باکه سه مایان ده کرد.

له پیش ره ویدا بوین حه سه ن ده ستی دریزکردوو چلیک له وگوله
جوانانه ی کرده وه و دایبه ده ستمه وه منیش به ببیننی له بهر خومه وه وتم
ئوچ گولیکی جوانه به لام نه فسوس نه مگولانه ته نها یه ک شه و ته من

دەكەن، لەپراستیدا ژيانى ئەوگولانە زۆر كەمە خۆزگە حەسەن ئەوگولەى
لینەدەكردەو لەبەر ئەوەى پاش ماویدیەكى كەم سیس دەبیت ئەم
گولانە لەتاریكیدا شەنە دەكەن بەیانى تیشكى خۆرەتاو لەناویان دەبات
تەنھالەتاریكیدا ژیان بەسەر دەبەن.

لەوكاتەدا حەسەن وتى قسەمەكە زوكە بادەست بەكار بین درەنگە.
پاشان بەرەو پێش رویشتین و نزیك بوینەو لەمالەكە، حەسەن
بەدەستی بەرەو لای چەپ ئاماژەى كرد و وتى: بیژەن تۆ ھەر لەم
رێرەویدا رادەووستى من دەچم شوینەكانى تری دەگەریم ھەرچىەكم
دەست كەوت پیتی دەدەم و پاشان رادەكەین كاتیک گەیشتینە رارەوەكە
من لەگۆشەیهكدا رادەستام و ئەویش بە پسكە پسك بەرەو پێشەو
رویشت.

لەوكاتەدا لەناكاو گویم لە دەنگیكى ناسك بوو دەیگوت تكات
لیدەكەم بفرمۆن مالى خۆتانە گەرەتان كردوین بفرمۆن مالى
خۆتانە.

لەم كاتەدا لەترساندا تەواوى لەشم دەلەرزین سەیری ھەرلایەكم
دەكرد كەسم نەدەبینى وەكو شیت كەوتەمە راكردن و كاتیک گەیشتمە
حەوشەكە بۆئەوەى لەدەرگاكە دەربچم لەپشتەو حەسەنم بینى
كراسەكەى گرتەم و بەدەنگیكى بەرز پێكەنى.

بەتۆرەییەو و تەم حەسەن تۆشیت بویت، ئیستا كەى كاتى شوخی و
گالەكردنە ئیستا دەمان گرن وەرە بارابكەین.

بەپێكەنینەو و تى بیژەنى ترسنوك بۆچى رابكەین ئەودەنگە پى
ووتین بفرمۆن مالى خۆتانە دەنگى توتى بوو بۆلەخۆمانەو رابكەین.

پاشان من و حهسهن چوینه وه چهوشه که و به په له خویمان کرده وه
به ماله که دا و حهسهن چوه راره وه که و من به بریاری نه و له دهره وه ی
راره وه که واته له چهوشه که دا راره ستام پاش چاره کی که له ناکا و گویم له
غله به غه لبیک بو و ویستم له نیوان دره خته کاندای خویم بشارمه وه له ناکا و
دهنگی فیشه کی که هات و به دوایدا دهنگی حهسهن بیست هاواری ده کرد
بیزهن فریام بکه وه کوشتمیان.

گلویی راره وه که داگیرسا ویستم رابکه م چاوم به حهسهن که وت
له راره وه که دا که وتوه نوقمی خوین بووه نیتر نه متوانی نه و دیمه نه
ته ماشا بکه م به په له خویم گه یانده شه قامه که، شه قامه که چول و هول
بو،

دیمه نه ترسنا که که ی حهسهن ته و او شیتی کردم سهیری هه ر لایه کم
ده کرد هه ر هنگی سوری خوینم لیوه دیار بوو هه ر چهند شه قامه که کش
و مات و بی دهنگ بوو به لام دهنگی هاواره کانی حهسهن که دا وای
یارمه تی لیده کردم له هه موو لایه که وه دم بیست دهنگی هاواره کانی
له دورترین شوینه وه ده بیسترا.

لهوی دور که و تمه وه بوئه وه ی که می که هیور بیه وه به لام
بوهر شوینیک برۆیشتمایه دهنگی هاواره کانی حهسهن وه کو سیبه ر
به شوینمه وه بوو. چله گوله که ی حهسهن دابووی به ده ستمه وه هیشتا
به ده ستمه وه بوو. نیمه هه ر دوکمان پیکه وه بوذزی رویشتین نه ده بوایه
جیم بهیشتایه به لام هیچیشم پینه ده کرا گه ر بمویستایه یارمه تی بده م
منیش گرفتار ده بووم.

به حاله پهریشیانوه گهرامهوه کهلاوهکه و چومهوه ناو کولانهی
سهگهکانهوه سهگهکانیش لهکولانهکه دابوون چومه پالیانهوه و راکشام
لهگهل سهگهکاندا ناشنابوبوم بهبی ترس دهچومه نزیکیانهوه:

راکشام دیسانهوه کهوتمهوه بیری چهسن و دایکه پیر و بی
سهرپهرشتیارهکهی، که لهلیواری کویر بوندایه تابهیانی خهوم لی
نهکهوت،

لهکو تایدا بهیانی روژ بویهوه سهرگهرم بووم بهفروشتنی جگهرهوه،
لهدوکانهکان جگهرهه وهردهگرت لهسهر شهقامهکان دادهنیستم و
دهمفروشت روژانه سی تمهه دهست دهکهوت.

روژان بهسهختی تیدهپهپی شهویکیان کاتی رویشتنهوهه
بوکهلاوهکه سهرنجم دا سهگهکان لهناو کولانهکه دا نین زور سهرسام
بووم چون مهحال بوو شهو لهناو کولانهکه دا نهبن. دلم داخویریا
وامدهزانی شتیك رویداوه، بهپهله لهکهلاوهکه دا دهستم بهگهران کرد
پاش نهوهی توژیک نهملاو نهولام کلاد لهناکاو چاوم بهسهگیکیان کهوت
لهپشت کهلاوهکه دا کهوتوه بهپهله چومه زور سهری دهمی کراوهبوو
ندهجولایهوه.

چهندجاریك بانگم کرد ههرنهجولایهوه کاتیك لهبهر روناکی
مانگهشو سهرنجم دا زانیم بیگیانه.

کوشتبویان، دلنیا بووم کوشتویانه، بهبینینی نهه دیمهه سهرسام
بووم لهکهلاوهکه هاتمه نهروه و لهشهقامهکان تهها و سهرگردان
دهسورامهوه، نهوشهوهش لهپهنا دیواریکدا روژم کردهوه.

بهیانی دیسانهوه بی نامانج و بی مهبهست کهوتمهوه ری نزیکی
دهمهو نیوهرو سهرنج دهدهم لهگوشهیهکی شهقامهکه ژمارهیهک خهک

كۆبونەتەوہ و قسە دەكەن، خۆم گەیانە نزیکیان، پیاویکی
تائەندازەیک گەنج لەنیوان كۆمەلەكەدا راوەستابوو بەدەنگی بەرز
دەییوت:

سەگەکیان کوشتوم لەکاتی کدا سەگەكەم سەگیکی ویلەکی نەبوو
شکات دەكەم بۆچی ئەو سەگە بەنرخەیی منیان کوشتوہ؟
بەپەلە دورکەوتمەوہ لی یان چون ئەم قسانە دەوای دەردی دنیان
نەدەکردم، چەندەهنگاویک دورکەوتمەوہ لەناکاو لەسەر شەقامەكە چاوم
بەبوخچەیک کەوت کەمیک سەیری دەورو پشتم کرد کەس دیارنەبوو
زانیم کەسم بەشوینەوہ نیە بەپەلە هەلم گرت و دورکەوتمەوہ
لەوشوینە.

لەکۆلانیکی چۆلدا بوخچەكەم کردەوہ چاکەت و پانتۆلیکی تازەیی
تیداہیە لەئوتوکردن هینا بویانەوہ. زۆر خوشحال بووم جلو بەرگەکانی
خۆم داکنند و بەپەلە چاکەت و پانتۆلەكەم لەبەر کرد کەمیک سەرو
روخسارمی گوپی پاشان دەستم کرد بە رویشتن چاکەت و پانتۆلەكە
بەبەرم کەمیک گەورە بوو بەلام زۆر تازە و جوان بوو.

لەرکاتەدا لەدورەوہ چاوم بەپیاویک کەوت بەدوای حەمالدا دەگەرا
بەپەلە بەرەو روی رویشتم و وتم خالۆ دەلیی بۆحەمال دەگەریی؟
وہلامی دایەوہ: بەلی دەمەویتی ئەم چەند پاکەتە میوہ و ئەو سندوقە
بچوکەم بۆبەریتەوہ بۆمالەوہ مالەكەشمان زۆردورنیە لیژەوہ.
خیرا وتم من نامادەم بۆت بەرمەوہ پاشان پاکەتە میوہكە و سندوقە
بچوکەكەم هەلگرت و بردمەوہ بۆمالەوہ کاتیك میوہکانم بردە ژورەوہ
چاوم بەپیرەژنیك کەوت و وتی کوپم ناوت چی یە؟
وہلام دایەوہ ناوم بیژەنە.

پاشان وتى بىژن ماندوو دياريت وەرە ژورەوۋە باكەمىك
بحەسنىتەوۋە پاشان بردمىيە ژورەوۋە و لەسەر كورسىيەك دانىشتىم و خۆي
چوۋە دەرەوۋە پاش چەند خولەكىك پىرەژن بەپوخوشىيەك ھاتەوۋە ژورەوۋە
و يەك قاپ ميوەي ھەلۆژەي ھىنا بۆم منىش دەست بەجى دەستم كىرەبە
ھەلۆژە خواردن، فەرشىيكي زۆرگەورە لەژورەكەدا راخراپوو
لەدەوروپشتىمدا گەلىك پەيكەرى گران بەھاي تىدابوو، پاش ماوۋەيەك
پىرەژنەكە بەرۋىيەكي خوشەوۋە پرسىياري كىردوو وتى كورەكە گيان
رۆژانە بەچىيەوۋە خەرىكىت؟

وہ لآم دايەوۋە جگەرە دەفروشم.

وتى رازيت لەكارەكەت؟

وہ لآم دايەوۋە نەخىر.

زەردەخەنەيەكي كىرد و وتى دەتەويت لەمالي ئىمەدا كار بکەيت و
مانگى شەست تەمەنىشت پىدەدەم بەخوشحالىيەوۋە وتم بەلى ئامادەم.

ديسانەوۋە پرسى دايك و باوكت ھەيە يان نە؟

كەمىك بىدەنگ بووم پاشان باوكە تورەو قسە ناخوشەكەي وەبىر
ھىنامەوۋە.

وہ لآم دايەوۋە نەخىر ھىچ كەسىكم نىيە نەدايك نە باوك نەسەرپەرشت
ھىچ كەسم نىيە و ھەر خۆم.

لەوكتەدا پىرەژن بەرۋە خوشەكەيەوۋە بانگى كىرد ئەسغەر وەرە
بوئىرە ئىشم پىتە، ئەم كورە ئامادەيە لەمالي ئىمە كار بکات ھىچ
كەسىشى نىيە تۆپىت چۆنە؟

ئەسغەر ئاغاش لەژورەكەي تەنىشتەمانەوۋە وەلامى دايەوۋە دايەگيان
كە خۆي ئامادەيە منىش رازىم.

لهو پوژه به دواوه له مائی ئه سفهر ئاغادا دهستم کرد به کارکردن
زوریان خوش دهویستم من و اتای خوشهویستیم نه دهزانی.

ئه سفهر و دایکی دوو مروقی به هرهمه ند بوون له تهواوی ته مهنم دا
مروقی وام نه بیینی بوو، دوو مروقی دل فراوان بوون. شهو و روژم له پال
ئواندا به خوشحالیه وه دهگوزهراند بی ئه وهی بچوکتین ناره حهتی
بچیرم، روژیکیان ئه سفهر ئاغا لیی پرسیم:

بیژهن خوینه واریت ههیه؟

وتم به لی تا پۆلی سییه می ناوه ندی.

وه لامی دامه وه پیویسته شهوانه برۆیت بو قوتابخانه ی شهوانه و

دریژه به خویندن بدهیت.

لهو پوژه به دواوه هه موو شهویک دهرویشتم بو قوتابخانه ی شهوانه.

دایکی ئه سفهر ئاغا به راستی خوشی دهویستم له بهر ئه وهی ئه یزانی

دایکم نیه هه میشه پیی دهگوتم به دایکه بانگم بکه چون به قه در

ئه سفهری کورم خوشم دهویت.

له دوا ی مانگیك روژیکیان ده موو ئیواره ئه سفهر و دایکی رویشتن بو

سینه ما جگه له من هه یج کس له ماله که دا نه مایه وه کاتیك ویستم برۆم

ژوری نهومی سه ره وه گسک بدهم سه رنجم دا قاپی پاره و ئالتونه کان

کراوه یه هه موو ئالتونه کانی دایکی ئه سفهریش له سه ر میزه که یه زور

سه رسام بووم له بیر و هوشی ئه سفهر و دایکی.

ئاخر هه رچونیك بوو من نوکه ریکم نه ده بوو ئه وان بهو ئه ندازه یه له من

دلنیابونایه، به په له ئالتونه کانم له سه ر میزه که هه لگرت و خسته مه ناو

کانتوره که وه، زور خوشحال بووم له وهی که بهو ئه ندازه یه له من دلنیان

ئهم بابه ته ش زیاتر دلئه ستوری کردم. له بهر ئه وهی به ته نها من له و

ماله دابووم دەرگاگانم داخست و له ژوره کهدا دانیشتم چونکه دیواری
ماله که زور نزم بوو ترسام نه وک کهسیک بهمه بهستی دزی کردن خوی
بکات به ژوردا و ماله که کاول بکات. دلنیا بونه کهی نه وان له من زیاتر
ناچاری کردم به دل سوژیوه پاریزگاری له سهروته و سامانیان بکم.
پاش دووسهعات سه رنجما له دەرگا ده دریت خیرا دەرگا کهم کرده وه
دایکی نه سفهر به تهنها هاته وه بو ماله وه کاتیک چاوی به گوله کان کهوت
بینی ئاوم نه داون وتی:

بیژن بوچی ئاوی گوله کانت نه داوه نه م دووسهعاته ئیمه له مال
نه بووین تو هیچ کاریکت نه کردوه.

وه لام دایه وه به ئی نه م دووسهعاته ئیوه له ماله وه نه بوون من هیچ
کاریکم نه کردوه له بهر نه وهی کاتیک چومه نهومی سه ره وه بوگسک دان
ئالتونه کانی تو م بینی به سه ر میزه که وه و دەرگای کانتوره کهش
دانه خرابوو له بهر نه وهی تهنها منیش لی ره بووم ترسام نه وک دز بیته
ژوره وه و پیی نه زانم ههتا گه پانه وهی ئیوه له ویدا مامه وه وهک پاسه وان.
ئیستاش زور درهنگ نیه گلویی حه وشه که داده گیر سینم و گوله کان ناو
دهدم به لام ئیوهش هه رکاتیک چونه دهره وه دەرگای ئالتون و پاره کان
دا بخه ن.

له وکاته دا زه رده خه نه یه کی کرد و وتی لی گه ری نه م شه و ئاویان مه ده
وه ره با پروینه ژوره وه، پاشان ده ستمی گرت و چوینه ژوره وه
سه رنجما نه سفهر له ژوره وه یه خه ریکی خو گو پرینه زور سه رسام بووم.
خو نه وه له گه ل دایکی دا رویشتبوو بو سینمه له گه پانه وه یاندا کاتیک
که درگا کهم کرده وه جگه له دایکی نه سفهر کهسی ترم نه بینی نهی چون
نه سفهر هاته وه ته ژوره وه و من پیم نه زانیوه، به سه ر سامیه وه وتم:

دایه گه وره مه گهر تو له گهل كاك نه سفهر دا نه رويشتوي بو سينه ما؟
بي نه وهی وه لامم بداته وه رويشته دهره وه پاشان له نه سفهر ناغام
پرسی مه گهر تو له گهل دايكتدا بو سينه ما نه رويشتبووي؟ كهی
گه پرايته وه بو ماله وه وامن ناگام لی نه بوو؟

نه سفهر ناغا به پيکه نينه وه وتی بيژهن من نه رويشتم بو سينه ما
له ماله وه مامه وه دايكم به تهنه رويشت بو سينه ما مانه وه كه شم له ماله وه
له بهر هويهك بوو نه ویش تاقی كردنه وهی تو ئاخر ههر نوکهر يکمان
ده گرت پاش ماوه يهك دز دهرده چوو. پاش ماوه يهك وتی دويینی شهو
به دايكم وت با بيژهنیش تاقی بکهينه وه تابزانين نه ویش وه کو
نوکه ره گانی تر دزه يان نه.

دایکم هوه لامی دایه وه و وتی بيژهن خوينه واره و وانا زانم کاری
وابكات تازه بيژهن كورپی خومانه مه حاله خيانه تمان لی بکات. به لام من
ههرده مگوت پيويسته تاقی بکهينه وه جگه له وهش هيچ چاره يه کم
نه بوو نه مپروش ههروهك نه وه خشه يه ی دامان نابوو دايكم رويشت بو
سينه ما و منیش له نهومی خواره وه خوم شارده وه توش بهم
هه لویسته ت سه لماندت كورپيکی پاكيت ئيتر له مپروبه دواوه نه م ماله
مالي خوته.

له وکاته دا دایه گه وره به قاپيک گيلاس ه وه خوی کرد به ژوردا و
به پيکه نينه وه وتی بيژهن تو كورپی خوميت هيوا داريشم له وكرده وه مان
ناره حهت نه بيت و پاشان هاته پيشه وه و بيست تمه نيه کی پيدام و وتی
وه ره پيشه وه گيلاسه كهت بخو.

له و روزه به دواوه سات له دواي سات خوشه ويستر ده بووم لايان نه وه
كاتانه شی له خويندنه كه م ده گه رامه وه تا درهنگانيك نه سفهر ناغاده رسی

ماله دابووم دهرگاكانم داخست و له ژوره كهدا دانيشتم چونكه ديوارى
ماله كه زور نزم بوو ترسام نه وهك كه سيك بهمه بهستى دزى كردن خوځى
بكات به ژوردا و ماله كه كاډل بكات. دنيا بونه كه ي نه وان له من زياتر
ناچارى كردم به دلسوزيه وه پاريزگارى له سهروته و سامانيان بكم.
پاش دوسه عات سه رنجمدا له دهرگا ده دريت خيرا دهرگا كه م كرده وه
دايكى نه سفهر به ته نها هاته وه بو ماله وه كاتيك چاوى به گوله كان كه رت
بينى ناوم نه داون وتى:

بيژهن بوچى ناوى گوله كانت نه داوه نه م دوسه عات ته نيمه له مال
نه بووين تو هيچ كاريكت نه كرده وه.

وه لام دايه وه به لى نه م دوسه عات ته نيمه له ماله وه نه بوون من هيچ
كاريك نه كرده وه له بهر نه وه ي كاتيك چومه نه ومى سه ره وه بوگسك دان
نالتونه كانى تو م بينى به سه ر ميژه كه وه و دهرگاي كانتوره كه ش
دانه خرابو له بهر نه وه ي ته نها منيش لي ره بووم ترسام نه وهك دز بيته
ژوره وه و پي نه زانم هه تا گه پرانه وه ي نيمه له وي دا مامه وه وهك پاسه وان.
نيستاش زور درهنگ نيه گلويى هوشه كه داده گير سينم و گوله كان ناو
دهدم به لام نيمه ش هه ركاتيك چونه دهره وه دهرگاي نالتون و پاره كان
دا بخن.

له وكاته دا زه رده خه نه يه كى كرد و وتى لي گه پرى نه م شه و ناويان مه ده
وه ره بابروينه ژوره وه، پاشان ده ستمى گرت و چوينه ژوره وه
سه رنجمدا نه سفهر له ژوره وه يه خه ريكي خوگورينه زور سه رسام بووم.
خو نه وه له گهل دايكيدا رويشت بوو بو سينه ما له گه پرانه وه ياندا كاتيك
كه درگا كه م كرده وه جگه له دايكى نه سفهر كه سى ترم نه بينى نه ي چون
نه سفهر هاته وه ته ژوره وه و من پيم نه زانيمه، به سه ر ساميه وه وتم:

دایه گه وره مه گهر تو له گهل كاك نه سفهر دا نه رويشتوي بو سينه ما؟
بي نه وهی وه لامم بداته وه رويشته دهره وه پاشان له نه سفهر ناغام
پرسی مه گهر تو له گهل دايكتدا بو سينه ما نه رويشتبووی؟ كهی
گه پرايته وه بوماله وه وامن ناگام لی نه بوو؟

نه سفهر ناغا به پيکه نينه وه وتی بيژن من نه رويشتم بو سينه ما
له ماله وه مامه وه دايكم به تهنه رويشت بو سينه ما مانه وه كه شم له ماله وه
له بهر هويهك بوو نه ويشت تاقی كردنه وهی تو ناخر هر نوکهر يکمان
ده گرت پاش ماوه يهك دز دهره چوو. پاش ماوه يهك وتی دوينی شهو
به دايكم وت با بيژن نيش تاقی بکهينه وه تابزانين نه ويشت وه كو
نوکه ره كانی تر دزه يان نه.

دایكم هوه لامی دایه وه و وتی بيژن خوینه واره و وانازانم کاری
وابكات تازه بيژن كورپی خومانه مه حاله خيانه تمان لی بكات. به لام من
ههرده مگوت پيويسته تاقی بکهينه وه جگه له وهش هيچ چاره يه كم
نه بوو نه مپروش هروهك نه وه نه خشه يه ی دامان نابوو دايكم رويشت بو
سينه ما و منيش له نهومی خواره وه خوم شارده وه توش بهم
هه لو يسته ت سه لماندت كورپيكي پاكيت ئيتر له مپروبه دواوه نه م ماله
مالي خوته.

له وكاته دا دایه گه وره به قاپيک گيلاس ه وه خوی كرد به ژوردا و
به پيکه نينه وه وتی بيژن تو كورپی خوميت هيوادار يشم له وكرده وه مان
ناره حهت نه بيت و پاشان هاته پيشه وه و بيست تمه نيه كي پيدام و وتی
وهره پيشه وه گيلاس ه كهت بخو.

له و روزه به دواوه سات له دواي سات خوشه ويستر ده بووم لايان نه و
كاتانه شی له خویندنه كه م ده گه پرامه وه تا درهنگانيك نه سفهر ناغاده رسی

پئدەگوتم بەتایبەتی ئەودەرسانەى زۆر قورس بوون، گەر شەهویکیش
نەرۆیشتمایە بۆخویندن دایە گەورە زۆر لیم توپە دەبوو، سال لەدوای
سال بەنمرەى بەرزەو دەردەچوم، بەرۆژدا لەگەڵدایەگەورە پیکەو
کاروبارى مائەوەمان دەکردو لەپاش نیوەروانیش خەریکی ئاودانى
باخچەکە دەبووم.

بەراستی ئەوان مروۆقى راستەقینەبوون، هەرگیز وابیرم نەدەکردەو
پەناهاگیەکم دەست کەویت، بەلام ئەوان بەهەلوئیستی دلسۆزانەیان
پێیان سەلماندم هەموو مروۆقەکان دل رەق و بیبەزەیی نین. مروۆقى
دلسۆز و بەهرەمەندیش هەیه، کاتیك دایە گەورە دەستی دەهینا
بەسەرمدا سەرسام دەبووم چون باوەرم نەدەکرد لەم دونیایەدا کەسیك
هەبیت دەستی سۆز و بەزەیی بەهینیت بەسەرمدا.

زۆربەى کاتەکان دایە گەورە لەگەل خویدا دەیبردم بۆ سەیران و
پیا سە کردن شەوانەش لەپال قەرەویلەکەى ئەودا دەخەوتم، گەر
نەخۆشیش بکەوتمايە دەیبردم بۆنەخۆشخانە.

لەسەر میزی نانخواردندا نانەکەى من لەپێشدا دادەنرا،
هەمووسائیک قاتیك چاکەت و پانتۆل و جوتیک پیللوی گران بەهای
بۆدەکریم، مانگی شەست تەمەن پارەشم وەردەگرت، هەندى جاریش کە
لە شت کرپین دەگەرەمەو بەباقى پارەکەى دەدایەو بەخۆم و پارەى
خویندەنەکەشى بۆ دەدام، بەراستی مروۆقى راستەقینەبوون، لەویدا
دریژەم بەخویندن دا هەندى جاریش دایەگەورەم دەیبردم بۆ سینەما لە
هەمووشوینیکیدا بەکۆرپى خۆى دەیناساندم ئەمەش بۆمن چون دایکم
نەبوو جیگای خۆشحالى بوو.

ماله كهيان له شه قاميكي دريژدابوو له تهنيشتي ماله كهيان هوه
دوكانيكي شيريني لي بوو، جگه له من و دايه گه وره و ئەسغەر ئاغا
كەسى تر له وماله دا نه ده ژيا، ئەسغەر ئاغا دەستگيرانیكي هه بوو ناوی
(لاله) بوو ههفتهی جاریک دههات بۆ مالممان ئەویش خوشی دهوایستم.
ههركات دههات بۆ مالممان پینج تمهنی ده دامی، دايه گه ورهش
پاره كانمی دهخسته بانقه وه.

ماوهی چوار سال له وماله دا ژيانم به سهر برد وه كو مندالی ئەو مالمم
لپهاتبوو به لام ئەم خوشحالیهم زۆری نه خایاند.

رۆژیکیان دايه گه وره م پیی و تم ماله كهمان فرۆشتوه به بازارگانیکی
گه وره و من و ئەسغەر و لاله ده پۆین بۆ ئەوروپا.

ئەم هه واله ئەوهنده ناخوش بوو به لامه وه نه خوشی خستم، به لام
دایه گه وره و ئەسغەر ئاغاش دلنه واییان ده دامه وه و دهیان ووت ئیمه
دوای چه ندسالیکی تر ده گه پیننه وه و دهتهینینه وه بۆ لای خومان.

ئەمسال ده بوا پروانامهی دبلۆم و هربگرتایا، ئەسغەر ئاغا هه میشته
ئامۆژگاری ده کردم به ردهوام به له خویندن. پاش دومانگ رویشتن بۆ
ئهوروپا و منیان برده لای قازی یهکی ناسراوی خویان.

ناتوانم بلیم ئەو روداوه چه ند ناره حهتی کردم، نزیکه ی حهوت هه زار
تمه ن پاره ی ئەو چوارساله له بانقدا کوکرا بوه وه بۆم.

پاش رویشتنی ئەوان له مالی قازیه كهدا سه رگه رمی کارکردن بووم
ماله كهی قازیش له هه موو كو شکه رازاوه كان به رزتر و خوشتر بوو.
قازیش به ناخیری زۆربه ی کاته كان له ماله وه بو کوپری قوماری
ده رازانده وه، هه ندی شه ویش له کافتريا و ئوتیله گران به هاكاندا ژيانی
به سه ر ده برد و ده مه و به یان له گه ل خیزانه كه یدا به سه ر خوشی

دهگه پانه وه بوماله وه تا نه وکاتانهش من و چيشت لينه ريکي تر کارمان
 دهکرد، به لام نانمان نه ده خوارد کاتيک به خانم دهگوت برسيمانه خيرا
 وه لامی ده دايه وه نه وه ندهی نه ماوه روژ بيته وه جاري بخهون به يانی
 له گهل ئيمه دا نانی به يانی بخون، منيش تابه يانی له برساندا خهوم
 لينه ده کهوت به يانيش زوو به مه به سستی شت کپين له خه وه ده سام
 ههردوکانیک ده رویشتم شتيان پی نه ده فروشتم ناچار ده بووم بو
 کیلویهک گوشت ماوه يه کی زور له دوکانیکدا چاوه پروان بومايه،
 بپارامه يه وه يان بروشيتمايه بولای پاسه وانی سه ر چوار ريگاکه
 بوئه وهی تکام بو بکات به لکو شتم پی بفروشييت، هه ر شتيکيشم
 ببردایه ته وه پينج جار ده يگه پرانده وه پيم، ته وای دوکانداره کان ليم
 وه رس بوبون هيچ کهس شتی پی نه ده فروشتم.

له بهر نه وهی هه رشتيک ده مكري به ده ستوری خانم نهک يه کجار به لک
 و چه ندين جار به هانهی ده گيپرا و پيمي ده نارده وه، نه مهش خوی
 له خویدا نازاردانی خه لکی يه نه شم ده زانی بوچی واده کات له م
 نازاردانهی خه لکی چ چيژيکه وه رده گرييت.

به ناچاری له ويیدا کارم ده کرد.

روژيکیان ده مه و نيوه رو له ده رگايان داو منيش رویشتم ده رگاکه م
 کرده وه، چه ند که سيکی بالابه رز و چوارشانم بينی ناشکرابوو لام
 له ديها ته وه هاتبوون، يه کیکیان هاته پيشه وه و پی و تم:

کارمان به جه نابی قازی يه.

له م کاته دا جه نابی قازی هاته به رده رگا و به بينینی نه و چه ند که سه
 به توره ييه وه هاواری کرد:

ههتيوه كه ره بوچی ده رگات بو ئه وچه ند كه سه بيويژدانه
كردوه ته وه؟

كاتيك ئه مه م بيني خيرا ده رگا كه م لي داخستن.

جه نابي قازيش له پشت ده رگا كه دا راوه ستابوو ده نكي به رزتر

كردوه بوئه وه ي گوڤيان لي بيت قيراندي:

بيژهن بوچی ده رگا له و پياو كوژانه ده كه يته وه نه وان خوڤن مرڻ

ناييت ده رگايان لي بكه يته وه، نه و پياو خراپانه ده ره به گن و پياواني ژير

ده سته ي خوڤيان ده كوژن و منداله هه تيو كه وتوه كانيان بو هه ميشه بي

سه ره پشت ده كه ن، پاش ته واو بووني قسه كانى چوه ژوره وه.

دوباره زه نكي ده رگا كه لي درا يه وه و ده رگا كه م كردوه يه كيك

له و پياوه ده ره به گانه بردميه كه ناره وه و چپاندي به گوڤمدا به جه نابي

قازي بلي به ده ستي به تال نه هاتوين، بو به وشيوه يه ره فتارمان له گه ل

ده كات بوار بدات بابيينه ژوره وه.

منيش خيرا چومه ژوري قازي و نه وان ه ي پيم ووترا به جه نابي قازيم

راگه ياند.

كاتيك جه نابي قازي بو ي رون بو يه وه به ده ستي به تال نه هاتون

زه رده خه نه يه كي كرد و وتي:

بيژهن برؤ به ريژيكي زوره وه ري نمويان بكه بو ژوره كه م.

منيش ري نمونيم كردن بو ژوره كه ي قازي و خوشم له گو شه يه كدا

راوه ستام بوئه وه ي نه گه ر كاريكيان هه بيت نه نجامي بده م.

جه نابي قازي هاته ژوره وه و هه مويان له به ري هه ستانه وه و پاشان

روي تي كردن و وتي: تكاده كه م فه رموون دانيشن.

هه مویان له سهر کورسیه کان دانیشتن جهنابی قازیش له بهرانبه ریاندا
دانیشتن، پاشان یه کیك له و دهره به گانه بریکی زور پارهی خسته بهردهم
جهنابی قازی نزیکه ی سهده هزار تمهن ده بوو.

جهنابی قازی له گهل چاوی به پاره که کهوت به پهله وتی سوپاستان
ده کهم داوای لیبوردن له گشتان ده کهم چون نه مرانی نیوه ژماره یه که دز
و جهرده و لکی بهرچاوی کومه لگاتان کوشتوه، نیوه خوین مژنین
به لکو مروژ گه لیکی دل سوژ و خوبهخت کهرن، به و خوبهخت کردنه تان
کومه لیك دز و چه ته و ناکهس به چه تان کوشتوه، بهم فیدا کاریهش
ناوتریت جنایهت و خوین ریژی، به لکو ئەم کرداره پیی دهوتریت گیانی
له خو بوردیهی، من به باشی دهزانم تاقه یه که دز گیروگرفت بو
کومه لگایه که دروست دهکات، ئەگه کومه لگایه که بیهویت پیش بکهویت
پیویسته به هاوکاری کردنی یه کتری هه موو دزهکانی ناو کومه لگا له ناو
بهرن، ئەوکاته دهتوانن کامه رانی و بهخته وهری بو ناو کومه لگا که یان
دهسته بهر بکهن.

لهوکاته دا ده مانچه یه کی بچوک له سهر میزه که دا بوو هه لی گرت و
روی کرده ناماده بوان و وتی :

به ریزان شه ویکیانه به سهر دان چووم بو مالی هاو ریکه م هه ر ئەوشه وه
دوو دزی بیویژدان به مه بهستی دزی کردن هاتبونه ئەوماله بهم
ده مانچه یه یه کیکیانم کوشت و ئەو ویتریان هه لهات و دهر باز بوو نیستا
ماوه یه کی زوره به دوایدا ده گه پریم بوئه وهی سزای بدهم دواتریش
تیگه یشتم نوکهری ماله کهم هاوکاری دزهکان بووه ئەویشم کرده
زیندانه وه بو ماوه ی سی سال، من زور خوشحالم که له ته مه نمدا دزی کم
کوشتوه و ئەم دونیا یه م لی رزگار کردووه تا کوتایی ته مه نیشم به یادی

ئەو شەۋەۋە ئەم دەمانچەيەم ھەلدەگرم و دەپپارىزم بۆئەۋەى ھەموو
خەلك بزانىت مەبەستى من لەم دونيايەدا لەناوبردنى كەسانى خراب و
دزە.

كاتىك ئەمانەم بىست كوتوپر سەرم گىژى خوارد خەرىك بوو بىكەم
ژورەكە لەبەر چاومدا دەسورايەۋە ويستم ھاوار بىكەم و بلىم ئەۋشەۋە
تۆ ھەسەنى بىچارەت كوشت بەلام ئەى خۆت پاكىت ئەگەر ھەسەنى
داما و لەشەۋانى تارىكىدا دزى كىرىت تۆ بەپۇژى روناك دزى
دەكەيت.

ئەگەر ئەو لەبەر بىرىك پارەى كەم دزى كىرىت بەلام ئەى خۆ تۆ
بەفەردە پارە لەخەلكى ۋەردەگىرىت و ھەمويىشى لەشەۋىكدا لەسەر
مىزى قومار كىردن دەدۇرىنىت، كەۋاتە جىاۋازى تۆ و ھەسەن چى يە؟
ئەو لەبەر ناچارى و برسپەتى دزى دەكرد ھەرچۇنىك بىت بەدەستى تۆ
كوزراۋە بەلام جەنابى قازى تۆ لەبەر خۆش گوزەرانى دزى دەكەيت.
بەلام ھەرگىز تواناي ئەۋەم نەبوو ئەم قسانە لەبەردەم قازىدا بىكەم
لەبەر ئەۋەى زۆر بەتوندى سزاي دەدام.

پاش نىو سەعات دەربەگەكانى لادى ويستيان بىرۇن و جەنابى
قازى بانگى كردم و وتى: ۋەرە بىژەن كارم پىتە.
بەھىۋاشى رۆيشتمە پىشەۋە لەبەرامبەرى دا راۋەستام روخسارى
ۋەك پىاوكوژىكى دژوار دەھاتە پىش چاۋ.
لەبەر ئەۋەى دەسەلاتى خۆى لەبەرام بەر دەربەگەكاندا نىشان بدات
چەندىن جار قسەى ناشىرىنى پى و تم، پاشان زللەيەكى گەۋرەى لىدام
ۋ بە دەنگىكى بەرزەۋە ھاۋارى كرد:

کەرە بۆچی درەنگ هاتی ئەم بەرپێزانە دەیانەوێت بپۆن رینمونیان
بکە پاشان روی کردە ئەوان و وتی:

بەرپێزان متمانەیی تەواوم پیتانە ئەگەر کەسانی هاوشیوەی خۆتان
شک دەبەن و کە گیروگرفتیان هەبێت بینێرن بۆلام بۆئەوێ کارەکانیان
بۆ رێک بخەم بەلام ئەوەش بزانی ئەبێت ئەوانیش وەک ئیوێ بزانی
کارەکانی خۆیان چی بەچی بکەن، ئایا لەمەبەستەکەم تێدەگەن یان نە؟
یەکیکیان وەلامی دایەوێ ئەی چۆن تێناگەین مەبەستت چی یە
پاشان خواحافیزیان کردوو رویشتن.

جەنابی قازیش چون پارەیی دەست کەوتبوو سفردی قوماری
دەپازاندەوێ ئەو پارانەیی کە خۆینی ژمارەیک رەش بۆ رۆت و برسی بوو
لەسەر میزی قوماردا دەیدۆراند، ئەگەر نوسینگە خێرخوازهکان داوای
برێکی کەمیشیان لێ بکردایە بە وشەیی ناشیرین دەری دەکردن،
خۆراکی ئەوەندە لە فریزەردا دەهێشتەوێ کە کارمەندانی شارەوانی
نارەحەت دەکرد و دەبواوە فریانی بدایە بۆ دەرەوێ شار. بەلام ئەگەر
کەسێک لەنزیک مالهەکاندا لەبرساندا بمردایە هەرگیز پارویەکی نانی
نەدەدایە، هەمیشە لەبیری ئەوەدا بوو ئەو فایلانەیی لەبەردەستیدایە
قازانجەکەیی چۆن دەبێت، ئەگەر فایلێکیان پێ دایە و سودی نەبواوە
لێی نەدەپرسیهەوێ مافی زەوت لیکراوی نەدەسەندەوێ.

هەرچۆنیک بوو پاش ماوێهێک بیستی شەوانە دەرس دەخوینم لەبەر
ئەو هۆیەش ئەوەندە کاری زیادەیی دەدا بەسەرماندا کاتم بۆ نەمایهەوێ
دەرس بخوینم، هەمیشە پێی دەوتم لەمالی مندا نابێت دەرس بخوینیت
لەبەر ئەوەی کاتیکی دەرس دەخوینیت ناتوانی کار و بارەکانی مالهەوێ
راپەرینی.

کاتیڭ بارودوخه کهم بهوشیویه بینی بهبی پرسى جهنابی قازی و
خانمه کهی هاتمه دهره و نیتز نه گه پرامه وه.

پاش گه پرائیکی زور بو کار پهیدا کردن له گه راجیکدا بووم به
نوسه، خاوه نی گه راجه که حاجیه کی پیر بوو روزانی سه رها
به میهره بانیه وه له گه لم ده جولایه وه به لام پاشماوه یه ک زانیم هیچی
له جهنابی قازی که متر نی به.

زور بهی کات هانی دهادم بوئه وهی دزی بکه م به لام هرچونیک ده بوو
رازیم ده کرد و دم گووت:

جهنابی حاجی ناتوانم دزی بکه م تو له هه موو کهس باشتز ده زانیت
خوای گه وره چهند قینی له گونا ه کارانه دزیش گونا هیکی گه وره یه، تو
ئه بیته له هه موو که سیک زیاتر ناگات له خوا بیته مسولمانی راسته قینه
ئه و که سه یه خوا له بهر چاو بگریته. دزی ره وشتیکی ناشیرین و خراپه
به هر نرخیک بیته ناماده نیم نه و کرده وه ناشیرینه بکه م.

ئه ویش هه میسه له وه لامدا ده یگوت:

تو دزی بکه گونا هه کهی به ئوبالی من نه و بارانه ی ده یهینن بو ئیره
قورستر حسابی بکه پاره ی تیچونیش که متر بنوسه تو نوسه ری
گه راجه که یته ده توانیت هرچون چه ز بکه یته دزی بکه یته.

به لام من هر بهر په رچم ده دایه وه و هیج حسابیکم بو قسه پرو
پوچه کانی نه ده کرد.

تا ئه و کاته ی پاش گه پرائیکی زور به دوای رابردوی مندا به و راستیه ی
زانی چهند سالیک بهر له ئیستا له سه ر دزی کردن زیندان کراوم ئه م
بابه ته ش وای کرد زیاتر سه ر بخاته سه ر سه رم بوئه وه ی دزی بکه م.

روزیکیان زور بیتزار بوو به ده ستمه وه وتی:

بیژن بۆچی هاوکاری من ناکهیت سویند بیئت به خوا به لیئت پیده دم
ئه وهی دهستان کهوت دهیکهین به دوکهرته وه.

جهنابی حاجی پینچ جار چه جی کرد بوو هه موو نویره کانی ده کرد
هه موو کاتیک و له هه موو شوینیکدا باسی خوای گه وره ی ده کرد
به ریشسپی گه ره کیان ده زانی، دهنگی خوا په رسته که ی له گشت
لایه که وه دهنگی دابوه وه، له گه ره کدا هه رکه س بیویستایه کاریکی خیر
ئه انجام بدات ده بوایه پرسیان به و بکردایه، گه ر که سیک له گه ره کدا
بمردایه وه که سی نه بوایه سامانه کیان ده سپارد به دهستی حاجی
بوئه وهی خه ر جی بکات له کاری خیردا، حاجی به هو ی ریشه سپیه
دریژه که یه وه و عه باکه ی سه رشان ی ریزی زوری لی ده گیرا، هیچ که س
باوه ری نه ده کرد حاجی به و پیروزیه وه به و خوا ناسیه وه تا ئه
ئه ندازه یه خوا نه ناس و دز بیئت.

حاجی تا ئه و ئه ندازه یه جیگه ی متمانه ی خه لکی گه ره ک بوو که چی
هه میسه به منی ده گوت:

بیژن پیویسته تو وهک له مه و پیش و دزی بکهیت، به رده وام بیت
له بهر ئه وهی ته نها ریگه یه ک بو دست کهوتنی پاره هه ر دزی یه مه گه ر
ناته ویئت ده وله مند ببیئت، چه ز ناکهیت وه کو خه لکی له مالی به رز و
راز او هدا زیان به سه ر به ریت؛ وه ره له گه ل مندا هاوکار به پیشتریش خو
هه ر دز بوویت.

هه میسه له وه لامدا دم گووت:

جهنابی حاجی راست ده کهیت پیشتر دز بووم به لام ئیستا نامه ویئت
دزی بکه م ئه و کاته ش دزیم ده کر پیویستم بوو به لام خو نابیئت هه تا

هه موو چا كه يه ي من ناوا ده ده يته وه دزيم ليده كه يت وا ده زانيت ناتوانم
بتدوژمه وه.

يه كسه ر دلّم داخوريا. وتم جه نابی قازي هه رگيز قسه ي وامه كه له بهر
ئه وه دزيم لي نه كردويت. تو له هه موو كه س باشتر ئه و راستيه ده زانيت
من به بي كرى له مالى ئيوه دا كارم ده كرد چون ريگه به خوت ده ده يت
تومه تي دزي بده يته پال بي تاوان يكي وهك من؟

له وكاته دا به هيواشي سه ري هينا يه پيشه وه و چرپاندي به گويمدا تو
راست ده كه يت به لام ئه وخه تا يه ت سه د ئه وه نده له دزي خراپتره بوچي
به بي پرس ماله كه ي منت به جي هيشت؟

به نه رميه كه وه وتم جه نابی قازي هه رگيز وام نه ده زاني به و كرده وه م
ئه وه نده نارحەت ببیت ئیستاش له و گونا هه ي كردوومه زور په شيمانم
و داواي ليبور دنت ليده كه م هه رچي بوو رويي راسته من خراپم كرد
به لام تو به گه وره يي خوت ليم ببوره.

له وه لامدا وتي پيوسته تولت لي بكه مه وه تو خراپت كرد له گه لم وا
ده زاني له پاداشتي ئه و خراپه يه چا كه ت له گه ل ده كه م له كويي ئه م
دونيا يه دا و اباو وه لام ي خراپه به باشه بدریته وه؟ من وشه گه لي ليبور دن
و گه وره يي نانا سم ئه م وشانه ته نها وشه ي پرو پوچن ته نها بو فيل
كردنه له خه لكي. نه قام ئه وكه سه يه به و وشانه فيلي لي بكریت تو
پيوسته زينداني بكریت و پاداشتي كرده وه كه ت له زيندانا ببيني.

پاشان پوليسيكي سه ر شه قامه كه ي بانگ كرد و خستميا نه ناو
ته كسيه كه وه به ره و كه لانته ري برده ميان.

له ريگه دا روخساري دادستان و پاريزگار ان ده هاته وه بيم.
له كه لانته ري جه نابی قازي له تاو تو ره يي ده له رزي و وتي:

نەم ھەتیوھ دزە سی مانگ لەمەو پیش پاش ئەوھی بڕیک ئالتون و پارەھ دزیوھ رایکردوھ و ئەمڕۆ دۆزیمەوھ و خیرا بو ئیرەم ھیناروھ. جەنابی سەرۆکی کەلانتەری سزای بدەن.

من لەسەر کورسیھ کدا دانیشتبوووم لەشەرمەزاریدا سەرم شۆر کردبووھ. لەوکاتەدا سەرۆکی کەلانتەری وتی: کۆرەکە وەرە پیشەرە بزانم راستە دزیت کردوھ؟

ھەستامە سەرپی و رویشتمە پیشەوھ ھەرکە سەرۆکی کەلانتەریم بینی ناشنا کەوتە پیش چاوم کاتیک باشتەر بیرم کردوھ. بیرم کەوتەرە سەرۆکی کەلانتەری یەکیکە لە ھاوپی نزیکەکانی جەنابی ئەسفەر ئاغا، ئەویش بەباشی منی دەناسی ئەسفەر ئاغاش زۆر تاریفی چاکەھ منی لەلاکردبوو. زۆر خوشحال بووم.

سەرۆکی کەلانتەریش منی ناسیوھ بەسەرسامیوھ وتی بیژەن ئەوھ تۆی راستە دزیت کردوھ لەمالی جەنابی قازی؟

وہ لام دایوھ تو ئەسفەر ئاغا ئەناسی لەمالی ئەواندا چوار سال کارم کردوھ بی ئەوھی بچوکتەن خیانەتیان لی بکەم، کاتیک ویستیان بپۆن بو ئەوروپا یەک رەزامەند نامەھ بە خەتی خوێ بۆمن نویوھ واپیتی دەدەم.

دەستم کرد بە گیرفانمدا و خستەم سەر میزی جەنابی سەرۆک کەلانتەری.

لەوکاتەدا سەرۆک لانتەری وتی بیژەن چاکت ئەناسم ئەسفەر و نایکی باسی دەست پاکی تۆیان بوکردووم پاشان روی کردە جەنابی تازی و وتی:

نەم کۆرە چی لەتۆ دزیوھ؟

جەنابى قازىش لەو ەلامدا وتى سى مانگ لەمەو پيش برىك ئالتون و پارەى دزيوہ و پاشان ەلھاتوہ.

سەرۆك كەلانتەرى وتى چ جورىك ئالتونىك؟

جەنابى قازى وتى لەبىرم نەماوہ. لەبەر ئەوہى ئەم روداوہ سىمانگى بەسەردا تى پەريوہ بەباشى بىرم ناكەويتەوہ چ جورىك لە ئالتونەكانم نەماوہ.

سەرۆكى كەلانتەرى لەو ەلامدا وتى ئەى چ داواكارىەكت لەم كورە ەھيە تا لە راپورتهكەدا بينوسم؟ ئالتونىك تو نەزانى چى بوہ يان دەبوا ەەر ەمان ئەو رۆژەى دزيەكەت ليكراوہ كەلانتەرىت ناگادار بكردايەتەوہ نەك ئىستا سى مانگ بەسەريدا تى پەريوہ.

خو تو خوٹ قازى ئەم شارەيت چاك لەياسا دەزانىت نابىت گوزارشتى ئەو ەندە ناتەواو بنىرين بو دادگا بەتايبەتى من كە سەرۆك كەلانتەرىم و توش قازى شار، من ئەم كورە ئازاد دەكەم لەبەرئەوہى چاكى دەناسم ئەگەر بەلگەى تەواوت ەينا دەستگىرى دەكەينەوہ و سزاي دەدەين.

پاشان نازادىان كردم، لەو داوہ دژوارەى جەنابى قازى بوى رشتبوم رزگارم بوو،

پاش ەفتەيەك تاقىكردنە دەرەكيەكان دەستى پىكرد و منيش سەرگەرم بووم بە تاقىكردنەوہ رۆژانە لەمالەوہ دەمامەوہ و دەرسم دەخويند و پاش مانگىك بروانامەى ديبلوم وەرگرت، ئەمەش دەسكەوتىكى گەورەبوو بوم، رشتەى سروشتم ەلبرارد نمرەكانيشم زور بەرز بوون.

له بهر نهوهی تا ئەندازهیهك ژیاڤم خوښ بوو كه میكیش پارهم هه بوو كه وتمه گه پان به دواى نیرگس دا، چومه وه كه لاره بچو كه كه یان بوئه وهی بتوانم سه ره دوايكم دهست بكه ویت، كاتیک نزیك كه وتمه وه له كه لاره كه سه یرم كرد به ته وای روخاوه و شوینه واریشی نه ماوه، چومه لای دراوسیكانیان، زور به ئارامی له ده رگام دا، پاش ماوه یهك پیره ژنیك ده رگا كه ی كرده وه.

وتم داپیره گیان ماوه یهك له مه و پيش كه لاره یهك له نزیك مالى ئیوه وه بوو به لام ئیستا شوینه واری نه ماوه نازانیت نه و كه سانه ی له ویدا ده ژیان ئیستا له كوین؟

پیره ژن له وه لامدا وتی كورپی خووم نه و خیزانه هه مویان مردن كه لاره كه شیان ویران بوه. ته نها كه سیك به ناوی نیرگس له و بنه ماله ماوه ته وه نه ویش ده ربه ده ری سه ره شه قامه كان بوو نازانم ئیستا له كوئی یه به لام كوره كه م چه ند مانگیك له مه و بهر له شه قامی قه سر بینویه تی كاتیک لئی پرسیه وه نیرگس خانم چی ده كه یت نه ویش پیی وتوه له م نزیكانه دا له ماله ئینگلیزیكدا رهنج به رم، خیرا پینج تمه نم دا به پیره ژنه كه و به په له خووم گه یانده شه قامی قه سر تا شه و له ویدا سه رگه رمی گه پان بووم به لام نه مدوزیه وه.

گه رچی نیرگسم خوښ ده و یست به لام زوریش نه مده توانی بیر بكه مه وه له كه سیك كه تایبه ته به كه سیكى تر به لام به زوری له و روانگه یه وه به دوایدا ده گه رام نه گه ربی پارهبوایه پاره ی بده می.

پاش ماوه یهك گه پان له و ده و روبه ره دا روژیک نیرگسم له و شه قامه دا بینى گالیسكه ی مندالیكى راده كیشا، به په له چوم به ره و روی كاتیک

نیرگس منی بینی چند ساتیک به تیپرامانهوه سهیری کردم پاشان
وتی:

بیژن نهوه تویت ههرگیز باوه پناکه م زور گوپراویت.

خیرا دهستم گرت و وتم:

نیرگس بلی بزائم! شوت کردوه یان نا؟

وه لامی دایهوه بیژن له تهواوی نهوه ماوه زوره دا تهنها بیرم له تو
ده کردهوه شهو و روژ توّم له بهرچاودا بوو چون نه بی شوبکه م
به که سیکی تر نه گهر توش فهراموشت کردیم پریارم داوه ههرگیز
شوبه که سی تر نه که م. نازانیت بیژن چ روژانیکی سه ختم برده سهر تا
سهر نه نجام له مالی ئینگلیزی کدا بووم به رهنج بهر شهوانهش نه پوشتم
بو خویندن ئیستاش تا پوی چوار خوینده واریم ههیه له وماوه یه شدا
زمانی ئینگلیزی فیروم، به کورتی بلیم پینج هزار تمه نیشم له بانکدا
ههیه.

نیرگس زور له پاده به دهر جوان بوو بوو گهرچی خه م و په ژاره ی
پیشوی به پوخساره وه دیار بوو.

وتم نیرگسی نازیز تائه ندازه یه ک ژیانم خوش بوه و حهوت ههزار
تمه نیشم له بانکدا ههیه نه مه ویت نه م سال له تاقیکردنه وه ی سهرانسهری
دا به شداری بکه م. وهره باپیکه وه ژیان به سهر بهرین.

نیرگس به پیشنیاره که م رازی بوو، روژی دواتر شته کانی خسته ناو
جانتایه ک و هات بولام و دهست به جی بردمه وه بو مال هوه.
نیرگس زور خوشحالبوو. وتی:

بیژن نیسته ئیمة زور بهخته وهرین تهنه خه و پهژاره‌ی رابردوو
نازارمان ئەدات. من هیچ کات ناتوانم روخساری خوشک و براکانم
فهرامۆش بکه‌م.

به‌په‌له قسه‌که‌یم پی ب‌ری و وتم نی‌رگس ئیتر به‌سه باسی رابردو مه‌که
ئه‌وان فریشته‌ی بچوک بوون ره‌شه‌بای سه‌ختی هه‌ژاری به‌ره و ده‌ریای
بی بنی بردن، خونچه‌ی نه‌کراوه بوون؛ پایزی کوتوپر هه‌مویانی وهراند.
ئه‌وان نه‌مامی بچوک بوون لافاوی ناواده هه‌مویانی له‌بن هه‌لکیشا و
له‌گه‌ل خۆیدا بردنی، هه‌رچه‌ندیش بگرین بۆیان تازه ناگه‌رینه‌وه چاکتر
وایه رابردوو فهرامۆش بکه‌ین وه‌یان و ابزانین رابردومان له‌بیرچوه‌ته‌وه
له‌به‌ر ئه‌وه رابردوو هه‌رگیز ناگه‌رینه‌وه به‌لام ئاینده هی خۆمانه
پیوسته تهنه‌ها بیر له ئاینده بکه‌ینه‌وه بۆ ژیا‌نی چاکتر هه‌ول بده‌ین.

له‌م کاته‌دا نی‌رگس به‌ئارامیه‌وه وه‌لامی دایه‌وه باشه بیژن گیان ئیتر
باسی رابردوو ناکه‌م.

له‌و رۆژه به‌دواوه ژوریکی گه‌وره‌م له‌ته‌نیشته ژوره‌که‌ی خۆم گرت
به‌کری چهند می‌ز و کورسیه‌کم ک‌ری له‌ژوره‌که‌ماندا پۆلیکی ده‌رس
خویندنم کرده‌وه.

نزیکه‌ی ده‌ قوتابی له‌پۆله‌که‌ماندا خۆیان ناو‌نوس کرد، ئه‌وکاته‌نه‌ی
به‌تال ده‌بووم ده‌رسم ده‌وته‌وه، کاته‌کانی قرم ته‌رخان کردبوو بۆ ده‌رس
خویندن.

له‌پاش ئه‌و رۆژه وازم هی‌نا له‌ نوسه‌ری گه‌راجه‌که‌.

ژیانمان رۆژ له‌دوای رۆژ خوشتر ده‌بوو، نی‌رگسیشم زور خوش
ده‌ویست ئه‌وکاته‌نه‌ی ده‌رسم ده‌خویند تا شه‌و دره‌نگان نه‌ده‌خه‌وت له
رۆژیشدا گشت کاره‌کانی ماله‌وه‌ی ئەنجام ئەدا.

هه مان سال به شداريم كرد له قايكردنهوهي سهران سهريدا له رشتهي پزيشكيدا بهيهكهم ده رچووم ئهم سهركه وتنه شم ده رگاكانى خوشبه تى به پرومدا كرده وه.

من كه نه مده ويرا له بهر خهلكى به كوچه و كوئانه كاندا برؤم، ئهو رۆژانه زور بچوك بووم بچوكترين كلاو رۆژانهي تيدا نه بوو به لام ئيستا ده رگاكانى خوشبهختى يهك له دواى يهك به پرومدا ده كرينه وه.

كاتيك نيرگس زانى ده رچووم ئه ويش له خوشيدا ده ستى كرد به درس خويندن تا شهو درهنگانيك پيكه وه ده رسمان ده خویند. عه سرانيش له زانكو ده گه پرامه وه خيرا دهستم ده كرد به درس وتنه وه به قوتابيه كانم.

قوتابيه كانم رۆژ له دواى رۆژ له زياد بوندا بوون، ژوريكى گه وره ترم به كرى گرت و قوتابيه كانم ژماره يان بوو به سى قوتابى. هه ندى جار به قوتابيه كانم ده وت كليلى گشت ده رگا داخراوه كان ئوميد، مروقى نائوميد مردوه.

له بهر ئه وهى ئوميد وادارى ژيانمان ده كات هه رگيز له هه موو هه لومه رجيكا له هه موو نا ره حه تيه كدا ناييت نائوميد بين. ته نها هه ولى فير بوونى زانست بدن له بهر ئه وهى زانست مروقى له ناله بارترين قوناغه وه بو به رزترين قوناغ ده بات.

قوتابيه كانم زوريان خوش ده ويستم هه موو رۆژيك له كاتى خويدا له پوله كه ياندا ئاماده ده بوون زور به باشى گوى يان له قسه كانم ده گرت پاش ئه وهى ده رسه كه م ته واو ده كرد ده گه پرامه وه بو ماله وه.

نيرگس زور ميهره بان و دلسوز بوو هه موو چاكيه كان له ودا كو بو بونه وه هه لسوكه وتى زور جياوازتر بوو له كچه كانى تر هه رگيز

ھەزى لەشتى ناشياو نەبوو. جل و بەرگى گران و زىر و زىوى بەلايەو
زۇر بى نىرخ بوو. تەنھا دوو دەست جل و بەرگى ھەبوو ھەمىشە
دەيشۇردن و لەبەرى دەکردنەو، ھەرگىز نەيدەھىشت كراسى تىرى
بۇرىكېم دەيگوت پىويستە پارەكانمان كۆبكەينەو بۇئەوھى ژيانى
خۇشتر بۇخۇمان دروست بکەين.

پاش ھەوت سال زانكۆم تەواوکرد لەبەر ئەوھى ھەموو سائىك
بەيەكەم دەرەچووم دەولەت ناردىمى بۇ ولاتانى ئەوروپايى بۇئەوھى
دەرسى بەرزتر بخويتم، لەبەر ئەوھى نەمدەتوانى خولەكك بەبى
نىرگس بژىم پارەكانى خۆم و نىرگسىشم لەبانك دەرھىنا بۇئەوھى
نىرگس لەگەل خۆم بەرم.

كاتىك سواری فېرۆكەبوين لەخۆمەوھى كەوتمە بىرکردنەوھى لە رابردوو،
رابردوو وەكو پەردەيەكى سىنەما لەبەرچاومدا تىپەر دەبوو
بۇماوھىەكى كورت گەپامەوھى بۇ رابردوو. بۇ ئەو زەمانەى لەزىندان
ئازادىان كردم لەكۆلانەكاندا مندالان بەبەرد و دارەوھى شوينم دەكەوتن و
ھاوارىان دەکرد شىتە شىتە.

ئەوساتانەى بەبرسىەتى بەناو بازاردا دەپرويشتم ھەموو خەلكى لىم
دور دەكەوتنەوھى بەلام ئىستا پاش سالانىك ئومىد و ھول و كۆشش
گەياندىمان بەئارەزوەكانم بۇ سەرزەمىنە دورەكان دەپۆم، بۇئەوھى
لەگەرانەوھىمدا لەو پىنگا دورەوھى بتوانم يارمەتى ھاوشىوھىكانم بىدەم
يارمەتى ئەو كەسانەى لە رۆژانى بەتەختىدا دەريان دەکردم.

لەناو بىرکردنەوھىمدا بووم لەناكاو نىرگس بەخۇشحالىەوھى وتى بىژەن
باوھىرناكەم بەو ئەندازەيە كامەران بوپىن تەنانەت لە خەيالىشمدا نەبوو

هەرگیز بیر له ولاتانی دهرهوه بکه مهوه چون ئاره زویهکی مه حال بوو له وه لامدا وتم: پیویسته له وهش زیاتری مه ران ببین.

من و نیرگس بوته واوکردنی خویندن رویشتین بو ئینگلیز، چون نیرگس پیشت له مائی ئینگلیزی کدا کاری ده کرد تارادهیهک ئینگلیزی ده زانی، نه و نمونهی ئافره تیکی میهره بان و دلسوز و فیداکار بوو، هەرگیز کاری ناشیاوی نه ده کرد له هه موو شوینی کدا وه کو سیبه ر به دوامه وه بوو.

وه کو ئافره تانی تر به دواي مؤدیل و جل و بهرگی گران به هادا نه ده گه را، هه ردو کمان پیکه وه کامه ران و به خته وه ر بووین به لام هه ندی جا نیرگس بی تاقه تی دایک و خوشک و براکانی ده بوو ده یگوت بیژهن ئاخه ده بی ت له بهرچی کهس و کارم له ده ست بده م؟ نه ده بوا بمرن، سروه ت ته نها سته می له وان کرد زور بی به زه بیانه له ناوی بردن.

به لام من هه میشه پیم ده گووت نیرگس له به رامبه ر چاره نوسدا ده بی ت ده ست به ده مته وه بگریت و هیچ قسه یهک نه کهیت له بهر نه وه ی هیچ هیژی ک نیه به ره نگاری چاره نوس بیته وه، پیویسته وه کو خه لکی له به رامبه ر چاره نوس دا ئارام بگریت و بی ده نگ بییت، تا نه دازه یهک به قسه کانم رازی ده بوو.

به وشیه یه ی که وتم شه و روژ نیرگس ئینگلیزی ده خویند منیش هه ر به رده وام بووم له خویندنه کهم. رشته ی خویندنه کهم له به شی چا و لوت و گویدا بوو.

پاش چه ند سالی ک پوله کانی زانکوم ته واو کرد به خوشحالیه کی زوره وه له گه ل نیرگس دا گه راینه وه بو ولاته که ی خومان، پاش چه ند مانگی ک له نه خوشخانه یه کدا دامه زراین له بهر نه وه ی بریک پاره شم پی

ما بویه و کلینیکی بچو کیشم دانا و له عه سراندا سهرگهرمی کار بووم
تییدا، هه میشه ویزدان و مرو قایه تیم له بهرچاو بوو، هیچ کات رابردووی
خوم له بیر نه ده چوه وه.

روژگاریک برسی و سهرگهردان بووم نیستا ده مه ویت بیه
په ناگه یه کی چاک بو مرو قه سهرگهردان و بی چاره کان.
شهو و روژ کارم ده کرد زور به دل سو زیه وه سهرم ده دا له نه خوشه کان
نهوانه ی پیوستیان به یارمه تی ده بوو یارمه تیم ده دان.

هیدی هیدی ناوبانگم له شاره دا ده کرد نهو شاره ی روژانیک
له مه و پیش به شیئت و نه فامیان ده زانیم و به قسه ی ناشیرین ده ریان
ده کردم، نهو شاره ی په نایه کی نه بوو تییدا بجه ویمه وه و به ناچار ی له
کولانه ی سه گه کاند ده خه وتم و خوراک ی نهوانم ده خوارد، نیستا
بهوپه ری دل سو زیه وه خزمه تیان ده کم.

خه لکی بانگیان ده کردم دکتور بیژهن، ده شیان زانی نیرگس
ده ستگیرانه، نیرگس زور جوان بوو بوو زمانی نینگلیزی شی به باشی
ده زانی و له زور به ی کاره کاند یارمه تی ده دام.

لهو روژه به دوا وه کامه ران بووم نیرگس که له گه لندا بوو نه وه نده ی تر
خوشحالی کرد بووم، هیشتا له ورژیانه ساده یه شدا نیرگس هر
به ساده یی ده ژیا و خوی لی نه گور ابوو.

روژیک ی پشو ده مه و عه سر نیرگس وتی بیژهن نه مرو ناسمان
خوزه تاوینکی خوشه بابروین بو سینهما.
پیم ووت باشه ده ی زوکه بابروین.

سه ری شانه کرد، منیش پیانو دکانم بو یاخ کرد، نیرگس له بهر
ناوینده قره لوله که ی به نارامی شانه ده کرد، وتم نیرگس پاش نه وه ی

بريكي باش پارهمان پاشهكهوت كرد خانويهكى بچوكى لى دهكرين و
زه ماوهند دهكهين.

ئەو لەهەلەمدا بەپيڤكه نينهوه وتى بيژەن تۆ لەهەموو شوينيڤدا بە
دهستگيرانى خۆت بانگت كردووم بەلام لەمەودوا بە خوشكه بانگم بكه.

خيڤا وتم بوچى مهگەر چى بوه وا ئەم قسهيه دهكهيت؟

بەنەرميه كهوه وهلامى دايهوه بيژەن من لەوه و پيش هيجم نەدهگوت
چون بەئارەزوى خۆم رازى بووم بەوهى شوت پى بكم بەلام ئيستا
وانيە چون تۆ دكتوريت و منيش كچيكي سادە و ساكار. ئيستا
جوانترين و سەرمايه دارترين كچانى ئەم شارە خوازيارن شوت پيڤكه
پيويسته يهكيك لهوانه هەلبژيريت، هەزناكەم بيم بە ريگر لەبەر امبەر
كامهرانى ژيانندا، لەگەل كەسيڤدا زه ماوهند بكه هاوشانى خۆت بيت
شياوى خۆت بيت نەك من كچيكي سادە و ساكار و هەژار.

بەپەله وهلام دايهوه نيڤرگس هەرگيز قسهى وامهكه نامهويت ئيت
گويم لەوجۆره قسانه بيت مهگەر لەوه و پيش من چ كەسيك بووم؟ تۆ
رابردوى من باش دەزانيت چاكتر وايه هيج نەئييت من نازانم مهگەر تۆ
لەچيت كەمه بەبوچونى من تۆ لەهەموو ئەوانهى باست كرد بەرزتر و
دلسۆزترت، ئەو چاكه خوازيهى لەتودايه لەهيج كچيكي تر دا نايبينم،
ئيمە لەمەودوا خاوهنى خۆمان نين ئيمە مولكى كۆمەلگا و ئەو خەلكه
داماوهين پيويسته ئامانجمان ئەوه بيت خزمەت بكهين بە هاوشيوهكانى
خۆمان.

پيم وايه ئەوكچەى بەدواى مۆديل دا بگهريت و هەميشه بەدواى
خۆش بەختى خويهوه بيت ناتوانيت خزمەت بەخەلكى بكات، بەلام
نيڤرگس تەنها تۆ شياوى ئەوشوينهيت چونكه لەكاتى مندا ليتدا زۆر

له پراډه به در له ناو نازار و زه حمه تدا بويت، له هه مووکه س زياتر دهردي
کۆمه لگا دهرانیت. به تهنه تا تۆم خوش دهریت تۆی تابلووی خوش
گۆزه رانی من هیچ کچیک پله و پایهی تۆی نیه له بهرچاوم دا.
پاشان ده ستمی گرت و پیکه وه به ره و سینه ما رویشتین.

له وکاته دا له ناکاو له ژیر قادرمه کاندایاویک هاواری کرد دکتور
فریام بکه وه کچه کهم خه ریکه دهریت نه گهر زوو فریام نه که ویت
دهریت.

خیرا به نیرگسم ووت برۆره ژوره وه نه مشه و ناتوانین برۆین بو
سینه ما، پاشان به په له پیدایسته کانه هه لگرت و چومه خواره وه،
شتیکي زور سه رسام بینی جه نابی قازی بوو به روخساریکی ئالۆز و
چاوی پر فرمیسه که وه راوه ستاوه و هاوار ده کات دکتور فریام که وه.

چومه پیشه وه و وتم جه نابی قازی چی رویداوه؟
به بیستنی قسه کهم سه ری بهرز کرده وه و روانی پیمدا و ساتیک
بیده نگ بوو نه من هیچم ووت و نه نه ویش.

پاشان به روخساریکی داماو و سه رسامیه وه وتی ئو دکتور گیان تو
هه مان بیژنه که ی مائی خو مانی باوه ر ناکه م ئایا راسته هه مان
بیژنه نیت؟

وه لام دایه وه به لی جه نابی قازی باشت ناسیمه وه هه مان بیژنه م
نیستا ده فرمویت چی؟

له کاتی که دا زور ناره حه ت بوو ده سته له رزۆکه کانی هینایه پیشه وه و
وتی نیستا کاتی نه وه ها توه تۆ له م لی بکه یته وه به لام دکتور گیان
تکا ده کهم تۆ له به کار مه هی نه له بهر نه وه ی کچه تا قانه کهم له ده ست

دەردە چىت لە پاش كچەكەم ژيانم ناوئىت. دكتور من خراپم كرد تو
لەگەلم خراپ مەبە.

ئىستاكەسىكى داماو و بى دەسەلاتم پىويستم بەلىبوردەيى تويە.
خىرا وەلامم دايەو و جەنابى قازى وشەي تۆلە ناسم نازانم ماناي
ئەو وشەيە چىيە، لەبەر ئەوئەي گويچكەم خوي بەو وشەو نەگرتو،
تۆلە بۆلەناو بردنى مروقاىەتى يە، جەنابى قازى تاكاتىك گيانى
لىبوردەيى ھەبىت بۆ بەدوای تۆلەدا بگەرپىن. باپروين چونكە ئىستا من
خاوەنى خۆم نىم تا بەھويت تۆلەت لى بکەمەو، ئىستا من مولكى
خەلك و كۆمەلگام گەر تو خراپەت لەگەل كرديم تاوانى كچەكەت چى يە
تا تۆلەي لى بکەمەو.

جەنابى قازى دكتور پيش ھەموو شتىك ئەبىت مروقا بىت لەبەر
ئەوئەي ئەركى پزىشكى وائەخوازىت فرىاي خەلكى بکەويت گەر
بىھويت تۆلە بەكاربەينىت بەرامبەر بە نەخوشىك ئەو دكتورە پىاو
كوژە.

جەنابى قازى من پىاو كوژ نىم مروقيكم ئەمەويت خزمەتى
مروقاىەتى بکەم بەلامەو دۆست و دوژمن جىاوازيان نىە گەر
خزمەتىكم پى بکرىت لەگەل دۆستەكاندا بەھەمان شىووش لەگەل
ناحەزەكاندا ئەو خزمەتە ھەر دەكەم. ئىستاش بۆچارەسەرى كچەكەت
ھەرچىم لەتوانادا بىت دەيخەمە گەر جەنابى قازى بەيئە رون و ئاشكراو
بى پەردە پىت بلىم ئەو منىش تۆلەم لىكرديتەو تۆلەي كارە
خراپەكانت بۆئەوئەيە كەمىك ئاور لە رابردوت بەدەيتەو و دەست لە
خراپەكارى و بىويژدانى ھەلبگرىت ئەو ويژدانەي ساتىك ناھىلىت نارام

بگريٽ. واته منيش ٽولهي حهقت لي بکه مه وه به لام نايه نه و ٽولهيه
مرؤقانهيه و له جيئي خويدايه؟

پاشان به ٺوتومبيله کهي چوينه ماله وه کاتيک پيم نايه ناو ماله که وه
وا هه ستم ده کرد هه رگيز ناتوانم بچمه ژوره وه له بهر نه وه ي نه وه نده
نازار و نه شکه نجهم له و ماله دا بينيوه قاچه کانم به گوييان نه ده کردم.

هه رچونيك بوو چوينه ژوره وه له گهل جه نابي قازيدا چوينه ژوري
کچه که، له گوشه يه کهي ژوره که دا کچيکي زور جوان به پرخساريکي زورد
و ژاکا وه وه له سهر خو چوه، ژنيکي سهر سپيش له پال قهره ويلاه که دا
ده گريا. کاتيک که چومه پيشه وه و جوان سه یرم کرد يه کسه ر ناسيمه وه
ژني جه نابي قازي بوو له ماوه ي نه و چنه دساله دا ته واو پير بوه و په کهي
که وتوه، کاتيک مني بيني وتي:

جه نابي دکتور يارمه تيمان بده کچه کهم زور نه خوشه، که ميک سه یری
کردم، به لام نه ي ناسيمه وه.

و تم خانم به بي زه حمهت بروره دهره وه، پاش پشکنيني چر و پر
سهرنجمدا غوده يه که له قورگيدايه و نه بيت به په له نه شته رگهري بو
بکريت، له سه دا نه وه د ترسي مردنيشي ليده کريت،

نه گه ر نه شته رگهريه که سه رکه وت نه وا هيچ، خو نه گه ر سه رکه وتو
نه بووم نه وا جه نابي قازي واده زانيت ٽوله م ليکرده وه ته وه.

خيټا ده ستم کرد به نه شته رگهري، نه شته رگهريه که نزیکه ي دوو
کاترميري خاياند و له و ماوه يه دا هه موو کوششيکي خوم کرد و
سه رکه وت و بووم. جه نابي قازيم بانگ کرده ژوره وه و وتم فه رموو
جه نابه ي قازي کچه که تان هوشي هتوه ته وه و زور باشه به لام پيوسته
ډگاتان ليئي بيت.

بەپەلە ھاتە پېشەوۋە دەستى ماچ كردم.

بەپەلە وتم: دەستم بو ماچ دەكەيت من ئەركى خۆم بەكارھىناوہ.

لەكاتىكدا ئەشكى شادى بەچاويدا دەھاتە خوارەوہ پىي وتم:

جەنابى دكتور دەرسى مروقايتەتت فيرکردم، من قازى ئەم

شارەبووم تا پىم كرا برەوم بە زولم و ستەم دەدا لەكاتىكدا نەمدەزانى چ

ئەركىكى گەورە و دژوارم لەسەرشانە بەلام تۆ بەئاگات

ھىنامەوہ، جەنابى دكتور بەئاگات ھىنامەوہ ئىستا ماناى مروقايتەتى

چاك تىدەگەم، ئىستا كە كچەكەمت لە مەرگ رزگار كرد دەمەويت وەكو

كەنيزەكىك پېشكەشتى بكم و سەرۋەت و سامانەكەمت پى بەدم

بوئەوہى بەكامەرانى بژيت. كچەكەشم خویندەوار و جوانىشە،

چەندسالىكىش لەو ۋلاتە ئەوروپيانە بوہ ئەمسال تازە گەراوہتەوہ

ليزەدا دوچارى ئەم نەخوشىيەبوو بۆلاى ھەر دكتورىكم دەبرد دەيگوت:

من ناتوانم چارەسەرى بكم تەنھا دكتور بيژن دەتوانىت

چارەسەرى بكات منىش ھاتم بۆلات، بەراستى سەلماندت مروقايتكى

تەواويت ئىستاش كچەكەم بوئۆ.

وتم جەنابى قازى دەستگيران دارم دەستگيرانەكەشم نىرگسە

بەداخوہ ناتوانم كچەكەت بەيىم.

جەنابى قازى وتى: لەگەل كچەكەى مندا ھاوسەر گىرى ناكەيت

بەلىنت پىدەدەم ھاوسەرىكى دلسۆز و مېھرەبان بىت بوئ.

لەوہ لامدا وتم: ئاخىر جەنابى قازى دەستگيراندارم جگە لەویش

كەسى ترم ناويت.

جەنابى قازى كەمىك بىرى ليكرەوہ و وتى: دكتور كەناتەويت

كچەكەم بىتە ھاوسەرت گىرنگ نىە خانويەكى گەورەم لەنزىكى

گۆزەپانی گھورەى شاردا ھەيە بەكرىم داود ھەيەخشم بەتۆ و بيكە بە
نەخوشخانەيەكى گھورە گەرچى ئەم ھەديەخشم شياوى تۆي بەرئز نىە.
بەخوشخانەيەو و تەم زۆر سوپاستت دەكەم ئەم ھەلۆنستەت جىنگاي
رئز و سوپاستە.

بەپەلە وتى جەنابى دكتور بەراستى منت گۆيى و ھەستەكەم جگە
لەم دونيايە دونيايەكى گھورە تر ھەبىت، پاشان خواحافىزىم كرد و
ھاتمەوە بۆمالەوە.

رۆژى دواتر بەيانى ديسانەوە چومەوە بۆمالى قازى راستەوخۆ
بۆسەر قەرەوئەى كچەكەى بۆئەوەى بزائەم حالى چۆنە پاش ئەوەى
زانىم حالى باشە لەگەل جەنابى قازىدا رۆيشتىن بۆ ئەومالەى برىارى
داوە بىدات بەمەن و بيكەين بە خەنوشخانە.

كاتىك چوينە ژورەوە ھەستەم كرد ئەم مالە نامۆ نىە پىم، كەمىك
سەيرى دەوروبەرم كرد راستەوخۆ چاوم بەپەيكەرەكە كەوت كە
دوفريشتەكەى بەسەرشانەوەبوو، بەلى ناسىمەوە، لەخۆمەوە ھاوارم
كرد.

جەنابى قازى يەكسەر دەستى گرتەم وتى چى بوە دكتورگيان؟

زۆر بەغەمباريەوە و تەم جەنابى قازى جوان لەبىرت دىت چەندسالىك
لەمەوبەر دزىكت لىرەدا كوشت؟

بەسەرسامىەوە وتى بەلى ھەموشستىكى ئەوشەوەم بىردىت،
چەندسالىك لەمەوبەر ئەم مالەم داووبو بەكرى بەيەكىك لە ھاورىكانم،
ئەوەبوو شەويكىان سفردەى قومارى رازاندبوو، ئىمەش لە نىوەرپووە تا
نىوەى شەو خەرىكى قومار بوين، لەبەر ئەوەى لەنىوەى شەو تىپەرى
بەو ھەر لەوى مامەوە ھىشتا خەوم لىنەكەوت بوو سەرنجمدا لە

راپره وه كه ته په ته پيك ديت به په له خوم گه يانده راپره وه كه پاشان بينيم
دزيك له ژوره وه يه و خهريكى دزىنى شته كانى ژوره وه يه، گه رامه وه بو
سه رجيگه كه ي خوم و ده مانچه كه ي خوم هه لگرت، له راپره وه كه به دزه كه
گه يشتم به فيشه كيك كوشتم به لام نه وه ي به لاي منه وه گرنگه تو چون
زانيت؟

وتم ناخر نه ودزه هاوړيم بوو، زور بى ره حمانه كوشتت ئيستاش
خوينى نه وكوره بى تاوانه له راپره وه كه دا ده بينم، ئيستاش گويم له
هاوړه كانيه تى نه و ده ويوست به و دزیه پينج سه د تمه ن پارهى ده ست
كه وييت و بيدات به دكتور بوچاوى دايكى، زور داماو بوو بى ره حمانه
كوشتت.

جه نابى قازى تو بو رزگار كړدى كچه كه ت چه ندنا ره حه ت بويت
له وساتانه داهه رچيت پى بكرايه ده تكرد، نه و يش له بهر چاوى دايكى
نه وكاره ي كرد توش كوشتت سه يرى ده سته كانت بكه ئيستاش
خويناويه.

جه نابى قازى به قسه كانم ده ستى كرد به گريان، منيش پرمه ي گريان
گرتمى، روخسارى حه سه نم ده كه وتوه بهر چاو. روخساره ره نجاوه كه ي
ساتيك له بهر چاوم ون نه ده بوو. له بهر نه وه خوم پى رانه گيرا له ويدا
بمپنمه وه له گهل جه نابى قازيدا هاتينه دهره وه.

پاش مانگيك نه و ماله گه وره يه م كرد به نه خوشخانه و به يادى
حه سه نه وه ناوم نا نه خوشخانه ي حه سه نى داودى. هر گوشه يه كى نه و
نه خوشخانه يادوه ريه كانى حه سه نى ده هينا يه وه پيش چاوم، نيرگس
سه رپه رشتى نه خوشخانه كه ي گرته نه ستو و منيش بوم به سه روكى
نه خوشخانه كه.

له پشت ماله كه وه فرمانم دا خانويه كي بچوك بو من و نيرگس
دروست بكن بونه وهی زه ماوند بکین و برۆینه مائی خو مانه وه.

روژان يهك له دواي يهك تیده په پین، شه ویکیان له گهل نیرگس دا
بووم له گوره پانی شاردا ده گه پراین له ناکاو چاوم به پیاویک كهوت زور
له باوكم ده چوو، بینینی نهو پیاوه به ته واوی نارچه تی کردم و وتم:

نیرگس چه زده كه م جاریکی تر باوكم ببینمه وه، ئاخر من باوكم ههیه
گه چي نهو له سیانزه سالیدا ده ری کردم و بی بهخت و ته نه ای کردم
كه چي هر چه زده كه م ببینمه وه. نازانم ماوه یان نه، به یانی ده رومه وه
بو شاره كه ی خو م بونه وهی باوكم و زادگا كه شم ببینمه وه، له دو روژ
زیاتریشم پی ناچیت، توش گه ر چه زده كه یت و هره له گه لم به لام
چاكتروایه به ته نها خو م برۆم.

نیرگس به پیشنیاره كه م رازی بوو.

بهو ئوتومبیله ی جه نابی قازی له گهل ماله كه یدا پییبه خشی بووم
به ره و شاره كه ی خو م كه وتمه پری. به شه و روژیک گه یشتمه شاره كه ی
خو م. كوچه و كو لانه كانم نه ده ناسیه وه، ماله كان زور گو پابوون، خه لکی
شاره كه هه مویان ناموبون له لام، خو شم له شاره كه دا به نامو ده زانی، زور
به نارچه تی ماله كه ی خو مانم دوزیه وه. ماله كه شمان زور گو پابوو
جوگه كه ی به رده ممان ووشکی کردبوو، دوو ریزه دره ختی قه راغ
جوگه كه ش شوینه واریشی نه ما بوو.

به نارامی له ده رگا كه م دا، دلم ته په ته پی ده کرد، بیرم له وه ده کرده وه
گه ر باوكم و باوه ژنه كه م بمبینن چی ده لین. ئایا به بینیم خوشحال
ده بن یان بون و نه بونی من به لایانه وه هر گرنگ نی یه. ئایا پاش
سالانیکی دور به روخساریکی جوانه وه به خیره اتنم لیده كهن وه یان

ساردو سرده بن له گه لم، له وانه شه باوكم له و ماوه يه دا مردبیت كی نه زانی
رهنگه هیچیش روی نه دابی، باوكم و باوه ژنه كه م پیکه وه خوش
گوزهرانن، دلم ته په ته پی ده کرد نه مده توانی خو م کونترول بکه م، حزم
ده کرد ده رگا که زو و بگریته وه.

پاش چند خوله کیك ده رگا که کرایه وه ژنیکی جوان له ده رگا که دا
راوه ستابوو به نارامیه که وه وتی:

برا ئیشت چی یه؟

وتم خانم گیان کارم به خاوه نی نه م ماله یه.

به په له وتی وتت چی؟ من خاوه نی نه م ماله م.

به نارچه ته که وه وتم داوای لیبور دن ده که م من ئیشم به تو نیه ئیشم
به خاوه نه نه سلیه که ی نه م ماله یه.

ساتیک بیرى لی کرده وه و پاشان وتی به لی له مه به ستت تیگه یشتم
خاوه نی نه سلنی نه م ماله ده سال له مه و پیش فروشتی به ئیمه ئیستاش
خوی گرفتاره، له شه قام و کولانه کانداه دایی ده کات، زور سه رگه ردان
و داماه، له کوتایی نه م شه قامه دا که لاهه یه کی بوخوی دروست کرده
شه وانه له وی دا ده خه ویت. له ئیواره دا نه توانی بیبینی، پاشان
خواحافیزی کرد و ده رگا که ی داخست.

چند ساتیک له وی دا راوه ستام سهیری ماله که م ده کرد، کاتیک ئیواره
داهات هیدی هیدی که وتمه ری، نه و که لاهه ی ژنه که پیشانی دام راستی
کرد که وتبوه کوتایی شه قامه که وه. سهیریکی که لاهه که م کرد که سیش
له ده و روبه رمدا نه بوو دنیا تاریک بوو به ره و که لاهه که رویشتم بوئه وه ی
باوكم رزگار بکه م له و به تبه ختیه.

ئەو باوكەي لەشەوئىكى سارد و سەرى زستاندا دەرى كردم و
دەرگاگەي لى داخستم لەكاتىكىشدا دەيزانى جگە لەو هىچ كەسى تر
شك نابەم. تەنيام. تەنياو بى كەس و بى سەرپەرشت، گوئى نەدايە
قولپەي گريانەكانم و بەزەيشى پيمدا نەهاتەو، ئىستاش بەقاچى خۆم
بەرەو لاي ئەو دەروم لەكاتىكدا دەشم توانى بگەرئيمەو و ئاورى لى
نەمەو و لەبىرى خۆشمى بەرمەو، بەلام لەپيش هەموشتىكەو مەرو
بووم مەروقاىەتەكەم پالى پئو دەنام بەرەو پيشەو بەروم.

قاچەكانم بو هەنەدەهات، وەك بلىي بەقاچى خۆم بو پەتى سىدارە
بەروم وەهابوو. بە هەرزەحمەتەك بو بەرەو پيش رويشتم و گەيشتمە
دەرگاي كەلاو، چەند ساتىك لەدەرەوئى كەلاو، كەراوەستام و پاشان
بەئارامىەكەو دەرگاي كەلاو، كەم كردەو و رويشتمە ژورەو.

زۆر تارىك بوو چاوم چاوى نەدەبينى، لەو تارىكەدا دەنگىكم بىست
پرسىارى كرد كىت؟

دەنگەكەم بەباشى ناسىهەو دەنگى باوكم بوو، بەئى دەنگى باوكم.
و لەم دايەو خۆمانىن، بەلام وەلامى ترم نەبىست، لەوتارىكەدا
بەردەوام بەدواى باوكمدا دەگەرام، ئەو باوكەي شەو و روژ لەگەئىداوم
و خۆشم دەويست، بەلام ئەو تەنات هەواليشى نەدەپرسىم، ئەو
كەسەي بەرق و كىنەو لەناو ئەو بەفردا دەرگاي بەرومدا داخست.
بەدەنگىكى لەرزۆكەو و تەم:

باوكەگان تەنها هەر ئەم شەو دەرگاگەم لى بگەرەو لەم سەرما
ساردەدا ئەم شەو رەق دەبمەو، هاوارم كرد باوكەگان فرىام بگەو
جگە لەتو كەسى ترم نى، باوكەگان دەرم مەكە با نەرم بەزەيت بىتەو
پيمدا جگە لەتو كەسى ترم نى، ئەوئيش لەو لەمدا دەيگوت:

بیډهنگ به دهرگا که ی لیداخستم و رویشنت بۆلای هاوسه ره که ی و
به ته و اوی فه رامویشی کردم، رهنگه له و ماوه دورودریژدها به ییری
نه ها تبیته وه کورپکی هه بوه، منی خسته ژیر پیی ژنه که یه وه و نیستاش
من به ره و لای گه راومه ته وه له بهر نه وه ی خوینه کانمان تیکه لاره و له و
پهیدا بووم چه زنا که م به دبه ختی و بیده سه لاتی نه و ببینم.

گه رچی له وشه وه سارده دا ده ری کردم و سوژی باوکایه تی
له لانه ما بوو. له و کاته دا باوکم دیسانه وه پرسه ی: کیی؟
وه لامم دایه وه ری بواریکم ده مه ویت نه م شه و میوانی تو بم.

له که لاره که یدا جگه له گوچانیک و توره که یه کی ورده نان هیچی ترم
نه بینی، له و تاریکی و بیده نگیه دا باوکم به دامایه که وه دانیشتبو،
به هو ی تاریکیه که وه روخساریم نه ده بینی، چه زیشم ده کرد روخساری
ببینم له بهر نه وه ش پرسیارم لی کرد:

له م تاریکیه دا بیزار نابیت؟

نه ویش پرسیاره کرد: مه به ستت له تاریکی چی یه؟
به ده نگیکی بهرز وتم مه به ستم تاریکی شه وه.

به نارامیه که وه وتی: نه خیر خو من هه ستی پی ناکه م.

لیم پرسه ی: چون تو هه ست به م تاریکیه ناکه ییت؟

وتی له بهر نه وه ی تاریکی دونیای من تاریکتره له شه و، روژی روناک
و تاریکه شه و به لای منه وه هیچ جیاوازیه کیان نیه، نه هه ست به
تاریکی شه و ده که م و نه به روناکی خو، له بهر نه وه ی من کویرم. من
خوم دونیام لی تاریک بوو چون هه ست به تاریکی شه و ده که م، نازانم
که ی شه و ده بییت و که ی روژیش ده بیته وه. به لای منه وه دونیا هه
شه وه، شه و یکی دورودریژ هه رگیز روژ نابیته وه نه وه ده مه ی روژ

دەبىتتەو بە دەنگە دەنگى دەرهوھى كەلاوھكەدا دەزانم روژ بوھتەوھ
ھەست دەكەم خۆر بەناسمانەوھى بەلام من لىيى بى بەشم و دونيا ھەر
تارىكە بەلامەوھ، لەجىھانى تارىكىدا بچوكتىن كلاورپوژنەى روناكى
ھەست پىناكەم، دەنگى شەلالەكان و لق و پوپى درەختەكان ھەست پى
دەكەم بەلام لەبىننىيان بى بەشم، ھەموو دەرد و ئازارىك كۆتاي پى دىت
ھەموو ئەشكەنجە و نارەھەتتەك كۆتايى پى دىت، شادى و خوشى
جىي دەگرىتەوھ، بەلام ئەم دونيا تارىكەى من ھەرگىز رون نابىتەوھ.
بەھىواشى وتم:

نىگەران مەبە من دكتورم ئەتوانم چاوەكانت چاك بكەمەوھ.
بەپەلە وتى: تۆ دكتورىت من ناتوانم بتبىنم وەرە پىشتەرەوھ، وەرە
پىشەوھ، لەلامەوھ دابنىشە نازانم لەكوئىدايت تەنھا دەنگت دەبىسم
ھەزەكەم لەتەنىشتەوھ دابنىشەيت، ھەزەكەم لەنزىكەوھ قسەت
لەگەل بكەم، وەرە پىشتەرەوھ تۆ فرىشتەى دەمەوئىت ئەوھى لەدلمدايە
پىت بلىم.

وتم لەنزىكتەوھم ھەرچى ھەزەكەيت بىلى.
بەپەلە وتى: نا زۆر لىمەوھ دورى بەچاكى ھەستەكەم دەنگەكەت
دورە لىمەوھ وەك لە چالىكى قولدايم و توش لەسەرەوھ راوھستابىت
ھەزەكەم نرىك ببىتەوھ زۆر نرىك جەنابى دكتور مەترسە وەرە
پىشەوھ.

باوكىك روژىك لەمالەكەى دەرى كردم ھەرچەندە دەيزانى پىويستم
بەسوژ و بەزەى و دل ئەوايى ئەو ھەيە، منى بەبى رحمانە لەمال
نەركرد تەنھا لەبەر ژنىك ئىستا چاوەروانە نرىك ببمەوھ لىي نرىكتر
لەلايەوھ دابنىشم كەچى بەبىرى ناكەوئىتەوھ روژىك دلە مندالەكەمى

شكاند و به گريانه وه دهری ده كردم، ئیستا پیم ده لیت وهره پیشتروه
مه ترسه وهره تا نه وهی له دلمدایه بو تی هه لپریم. وهك به بیری نه بیته
روژگارێك منیش به ره و لای نه و نه پویشتم و ده پارامه وه به گریان و
ناومیدیه وه پیم ده وت:

باركه گوی له قسه كانم بگره بهیله نه وهی له دلمدایه بو تی باس بکه،
باوکه مه هیله بمرم با نه وهی له دلمدایه پی تی بلیم بهیله راستیه کانت بو
رون بکه مه وه، که چی له وه لامدا دهی گوت:

راستیم ناویت دوربکه وه ره وه لیم هه رگیز نه ت بینمه وه، پیوست
ناکات گویم له قسه ته وه بیته، گوی بو قسه ی تو هه رگیز ناگرم.
به لام ئیستا من نه و ره فتاره ی له گه ل ناکه م و به په له چومه لای
باوکه مه وه و له ته نیشته وه دانیشتم، دهستی دریز کرد و دهستی گرتم و
وتی:

دکتور یارمه تیم بده و له م جیهانه تاریکه رزگارم بکه، دکتور نازانیت
چهند ناخوشه بو مروقیك شه و و روژی هه ر تاریکیته، نه ده توانیت
شوینیك ببینیت، تو نازانیت نه م دونیایه چهند تاریکه، دکتور نازانیت
نه م تاریکیه چهند کوشنده یه و به دهست نه م تاریکیه وه سالانیکه مردوم
سه یرم بکه چهند لاواز و دامام به دهست نه م تاریکیه وه دل و گیانم
له دهست چوه، تو نازانیت چهند ناخوشه مروقیك دل و گیانی له دهست
دابیت دکتور تکات لیده که م تو زیك چاوه کانت بنوقینه و بزانه
هه موشوینیك تاریک نیه و دلت ژان ناکات.

به لام من شه و روژ سال و مانگ به دهست نه و تاریکیه وه ده تلیمه وه
بزانه له ناو چ نازاریکدام دکتور نازار هیه له وه کوشنده تربیت؟ تاریکی
مروقه ده کوژیته، دکتور من مردوی به شی زیندوخورم، تو ده ته ویت

دوباره ژيانم پي بيه خشيتهوه، من په يکړيکي سهرگهر دانم و به دواي
 رځي ون بومدا ده گهريم. ناييا به پراستي ده ته ویت روح و دلتم پي
 بده پتهوه؟ ناييا به پراستي ده ته ویت دستم بگريت و لهم تاريخيه به ره و
 لونيای روناکم به ریت؟! دکټور رزگارم بکه گهر رزگارم نه که یت دهمرم
 له کاتيکدا خوازيارم جاريکی تر خور و مانگ و نه ستیره کان ببينمه وه،
 هم تاريخيه ده مکوریت له کاتيکدا شهو و روژ به و نومیده وه ده ژيم
 جاريکی تر روناکی ببينمه وه ناسمانه که ی سهر سهرم ببينمه وه،
 کيوه کانی دهوروبه ری شماره که م ببينمه وه.

دکټور ته نها تو ده توانی له م تاريخيه رزگارم بکه یت گهر چي ناتبينم
 و نات ناسم و ناشزانم له بهر چي هاتوی بو هم که لاهيه به لام
 واهسته که م فرشته بيت له ناسمانه وه باريبيت بو سهر زهوی و رزگارم
 بکيت.

و تم پيم بلې بزانه چون کویر بویت؟

دهسته کانی گوشي و وتی: هه موشتيکت بو باس ده که م له بهر
 نه ویش راستيه کانت پي بلیم ده بیت بگهر پيمه وه بو پرا بردوو بو نه وکاته ی
 بیست سالان بووم، نه وکاته ی گهنجیکی که م نه زمون بووم، باوکم
 کچيکی دراوسیانی بو هی نام پاش دوسال کوریکم لیی بوو ناوم نا
 بیژن و پاش سالیک هاوسه ره که م به هو ی نه خوشیه کی دژاره وه مرد.
 پانزه سالی ته او منداله که م به چاکی به چاکی به خيو کرد له پاشان
 عاشقی ژنيک بووم له پراستیدا نه ور نه خوشی نه ده ویستم ته نها چاوی
 برېسوه سه روت و سامانم، پاشماوه یه ک هی نام ته نها کوره که می
 له دست لهر کردم.

خیرا و تم نیستا کوره که ت له کوی یه؟

وہلامی دامہوہ: دکتور ہیچ ھهوالئیکى نازانم ئەوشەوہى لەمال دەرم کرد ھەوا زۆر سارد بوو لەپشت دەرگاکیدا ھەلدەچۆقى و ھاواری دەکرد باوکە بانەرم دەرگاکیەم لى بکەرەوہ زۆرم خوۆش دەوییت، من لەوہلامدا وتم:

بپۆ ھەرگیز نەتبینمەوہ کاتیکی گەرامەوہ ژورەکەم گویم لەدەنگی بوو ھاواری دەکرد باوکە رزگارم بکە بالەناو ئەم بەفرەدا نەرم منیش لە ژورە گەرمەکەمدا چاوم بپیبوہ زۆپا گەرمەکە و ھیچ ئاوپرێکم لى نەدەدایەوہ بەتەنھا بیرم لە ھاوسەرەکەم دەکردەوہ ئیستاش سالانیکیە ھیچھەوالئیکى نازانم بیگومان مردوہ.

کۆرە تاقانەکەم بو ژنیکی لەدەست دا، پاش ماوہیەک بەھوی روداوی ئۆتۆمبیلەوہ کویر بووم کاتیکی ھاوسەرەکەم بەوشیوہیە منى بینى لیم جیابویەوہ، پاش ماوہیەک بیستم لە ھۆلیکیدا بوہ بەراقیسە ئەمەش سەرگوزەشتەکەم بوو سەرگوزەشتى پیاویکی لەبەر خاتری ژنیکی ھەموو شتیکی لەکیس چوو.

لەوہلامدا وتم: نیگەران مەبە بیر لەپرابردوو مەکەرەوہ، پاشان ھەر ئەوشەوہ سواری ئۆتۆمبیلەکەم کردو راستەوخۆ کەوتینە پى بو نەخۆشخانەکەى خوۆم و لەوی خەواندم و تکام لەنیرگس کرد ناگای لى بیت، نیرگس کاتیکی زانی باوکمە زۆر بەدلسۆزیەوہ خزمەتى دەکرد.

پاش ھەفتەیکەم بردمە ژوری نەشتەرگەری، چاوەکانى بەتەواوی کویر بوون بەلام دەمارەکانى ئەعسابى بى زیان بوون لەبەر ئەوہش ئەکرا چاوی مردویەکی لى پەيوەند بکری منیش لەوبوارەدا زۆر شارەزابووم.

دوباره ژيانم پي بيه خشيته وه، من په يکړيکي سرگر دانم و به دواي
 روحي ون بومدا ده گه پيم. ناييا به پراستي ده ته ویت روح و دلم پي
 بدهيته وه؟ ناييا به پراستي ده ته ویت دهستم بگريت و لهم تاريخيه به ره و
 دونيای روناکم به ریت؟! دکتور رزگارم بکه گهر رزگارم نه که یت ده مرمر
 له کاتيکدا خوازيارم جاريکی تر خور و مانگ و نه ستيره کان بينمه وه،
 نه م تاريخيه ده مکوریت له کاتيکدا شه و روژ به و نومیده وه ده ژيم
 جاريکی تر روناکی بينمه وه ناسمانه که ی سهر سهرم بينمه وه،
 کيوه کانی دهوروبه ری شاره که م بينمه وه.

دکتور ته نها تو ده توانی له م تاريخيه رزگارم بکه یت گهرچی ناتبينم
 و نات ناسم و ناشزانم له بهرچی هاتوی بو ئه م که لاهويه به لام
 واهسته که م فریشته بیت له ناسمانه وه باریبیت بو سهر زهوی و رزگارم
 بکه یت.

و تم پيم بلی بزانه چون کویر بويت؟

دهسته کانی گوشي و وتی: هه موشتيکت بو باس ده که م له بهر
 نه وه يش راستيه کانت پي بليم ده بیت بگه پيم وه بو رابردو و بوئه وکاته ی
 بیست سالان بووم، نه وکاته ی گهنجیکی که م نه زمون بووم، باو کم
 کچیکی دراوسیانی بو هینام پاش دوسال کوریکم لیی بوو ناوم نا
 بیژن و پاش سالیک هاوسه ره که م به هو ی نه خوشیه کی دژواره وه مرد.
 پانزه سالی ته واو منداله که م به چاکی به چاکی به خيو کرد له پاشان
 عاشقی ژنيک بووم له پراستیدا نه ورنه خوشی نه ده ویستم ته نها چاوی
 بریبوه سه روه ت و سامانم، پاشماوه یه ک هینام ته نها کوره که می
 له دست دهر کردم.

خیرا و تم نیستا کوره که ت له کوی یه؟

وهلامى دامهوه: دكتور هيچ هه واليكي نازانم نهوشهوهى له مال دهرم
کرد ههوا زور سارد بوو له پشت دهرگا که دا هه لده چوقى و هاوارى
ده کرد باوکه بانه مرم دهرگا کهم لى بکهره وه زورم خوش دهوييت، من
له وه لامدا وتم:

برو هه رگيز نه تبينمه وه کاتيک گه پامه وه ژوره کهم گويم له دهنكى بوو
هاوارى ده کرد باوکه رزگارم بکه باله ناو ئه م به فرده دا نه مرم منيش له
ژوره گهرمه کهمدا چاوم بریبوه زوپا گهرمه که و هيچ ئاورپکم لى
نه ده دايه وه به تهنه ا بيرم له هاوسه ره کهم ده کرده وه ئيستاش سالانيکه
هيچه واليكي نازانم بيگومان مردوه.

کوره تاقانه کهم بو ژنيک له ده ست دا، پاش ماويه ک به هوى روداوى
ئوتومبيله وه کوير بووم کاتيک هاوسه ره کهم به وشيوه يه منى بينى ليم
جيا بويه وه، پاش ماويه ک بيستم له هو ليکدا بو به راقيسه ئه مش
سه رگوزه شته کهم بوو سه رگوزه شتى پياويک له به ر خاترى ژنيک هه موو
شتيکى له کيس چوو.

له وه لامدا وتم: نيگه ران مه به بير له ر ابردوو مه که ره وه، پاشان هه
نهوشه وه سوارى ئوتومبيله کهم کردو راسته وخو که وتينه پى بو
نه خوشخانه کهى خو م و له وى خه واندم و تکام له ني رگس کرد ناگاي لى
بيت، ني رگس کاتيک زانى باوکهم زور به دل سو زيه وه خزمه تى ده کرد.

پاش هه فته يه ک برده مه ژورى نه شته رگه رى، چاوه کانى به ته واوى
کویر بوبون به لام دهماره کانى ئه عسابى بى زيان بوون له به ر نه وش
ئه کرا چاوى مردويه کى لى په يوه ند بکرى منيش له و باره دا زور
شاره زابووم.

كاتيك چويىنه ژورى نهشتەرگهري باوكيشم وهكو نه خوشهكانى تر
جلوبهركى سىي لهبهردابوو بهسهر قهرهوينهيهكهوه راكشابوو. چومه
ژورسهرى و لهسهر خو هناسهى دهدا كاتيك دهستم خسته سهر دلى
دلى بهپهله لىي دهدا و بيدهنگ بوو هيچى نه دهگوت كاتيك له ژور
سهريدا راوه ستابووم رابردوم لهير خوم دهبردهوه بونهوهى
نهشتەرگهريهكى سهركهوتوى بو ئه نجام بدهم بهلام كاتيك
له پنجه رهكهوه سهيرى دهره وهم ده كرد ديسانهوه نهو رابردوه تالم
دهكهوتوه بير و له دلى خومدا دم گووت:

باوكه تو هه مووشتيكت لى زهوت كردم له خوشهويستى باوكايهتى
بى بهشت كردم، تهنه له بهرئوهى دلى ژنيك خوش بكهيت تهنه له بهر
نهوى لىت رازى بيت. دهرت كردم دهسته بچوك و لاوازه كانم بهتوندى
گر كردبوو له كيلونى دهرگاكه بونهوهى دهرم نهكهيت بهلام تو زور دل
رهقانه ده سمت هه لبرچكاند و به پال دهرت كردم، بهلام شهوش بزانه
هه موو هه لىكى من نهويه تو به ناره زوى خوت بگهيهنم، گهرچى تو
له سوز و خوشهويستى باوكايهتى بى بهشت كردم بهلام من هه رگيز كارى
واناكهم.

نهو روزه چاويكى باوكم نهشتەرگهري كرد و له پاش مانگينك
چاوهكهى تريم نهشتەرگهري كرد، كاتيك له نهشتەرگهريهكه تهواو
بووم چومه پال سهريهوه و وتم:

نهشتەرگهريهكهت سهركهوتوانه تهواو بوو، پاش نهوى چاوهكانتم
كردهوه دهتوانيت هه موو دهو روبه رت بهباشى ببينيت گهر حه زيش
بكهيت هه ر لهم نه خوشخانهيهدا ژورنيكت پينهدهم بونهوهى بهناسودهى
تييدا بجهسيتهوه.

خیرا دەستی هینایه پینشهوه و وتی:

دکتور هوکاری ئەو هه موو خوشهویستییهی تو نازانم چی یه، به لام
تهنها نارهنزویهکم ئەوهیه له پینش بینینی هه موو شتیکهوه روخساری تو
بینم.

له وه لامدا هیچم نهوت و بیدهنگ بووم له پاش مانگیك یه کیك له
په رستارهکان له فافه کهی سه رچاوی لی کردهوه و باوكم هه ر لهو
نه خوشخانه یه دا مایه وه و ژوریکم پیندا بوخوی به لام هه رگیز نه م هیشت
باوكم روخسارم بینیت هه میشه به په رستارهکانی ده گوت:

حه زده کهم ئەو دکتوره بینم چاوهکانی بو نه شته رگه ری کردوم
حه زده کهم سوپاسی بکه م و دهستهکانی ماچ بکه م.

به لام من هه ولم ده دا باوكم نه مناسیته وه، چون ئەگه ر
بیناسیما یه ته وه له وان ه بوو نار ه حهت ببوایه برۆیشتایه له بهر ئەوهش
به نیرگسم ووت:

پینی بلین سه فه ری کردوه باوکیشم هه موو روژیک به نیرگسی دهوت:
کهی دکتور ده گه ریته وه نیرگسیش دهیگوت: نیگه ران مه به هه ر
روژیک ده بیته بگه ریته وه.

شهش مانگ تیپه ری روژیکیان به مه بهستی سه ردانى نه خوشهکان
چومه ناو هوئی نه خوشخانه که وه له نا کاو چاوم به باوكم کهوت
له باخچه که دا له پال په رستاریکه وه دانیشته بوو نه مزانی په رستاره که چی
به باوكم ووت به ره و روم رایکردو کاتیك نزیك بویه وه لیم دهستی ماچ
کردم وتی: جهنابی دکتور ما وه یه کی زور ده گه پریم به دواتدا بوئه وهی
سوپاست بکه م ئەمرو ئەو په رستاره تو ی پیشان دام و وتی ئەو

دكتورەبوو چاۋەكانى بۇ نەشتەرگەرى كرديت لەوكاتەدا سەرى بەرز
كردەو و چەندساتيك بەسەرسامیەوہ روانیە روخسارم.

نەمن قسەم كرد و نە ئەویش تەنھا ئەو نەبیت لەبەر خویەوہ
دەيگوت باوہرناكەم، نەخیر بەهەلەداچووم.

پاشان لەناكاو بەدەنگى بەرز چەندجاریك هاوارى كرد بیژەن: تۆیت،
بیژەن تۆیت؟

بەپەلە وتم:

بەلى منم بیژەن كورى خۆت.

پاشان بەدەنگى بەرز دەستى كرد بەگریان و وتى جەنابى دكتور تۆ
كورى من نیت منیش باوكى تۆ نيم لەبەر ئەوہى مافى ئەوہم نیە باوكى
تۆبم جەنابى دكتور چون بەباوكى خۆتم دەزانیت، من كەسیكى خراپم و
توانای ئەوہم نیە باوكى تۆبم.

وتم باوكەگیان خوشم دەوینیت، ئیستاش بەباوكى خۆمت دەزانم
چاك وایە ھەر باسى را بردوو نەكەیت لەبەر ئەوہ ئەبیت
سەرلەنەخۆشەكان بەدەم، بەپەلە جیم هیشت و راستەوخو رویشتم بۆ
ھۆلى نەخۆشخانەكە.

لەپاش دوو روژ شەویکیان باوكم بەشەرمیکەوہ هات بۆلام.

وتم باوكە وەرە لەپالمەوہ دانیشە.

ھاوارى كرد بەسە ئیتەر پیم مەلى باوكە ئیتەر نامەوینت ئەو وشەیه
لەزمانى تۆوہ بیستم. تۆ مروقیكى راستەقینەیت و من ئازەلیكى پیس
و چلكن هاتوم بۆئەوہى ئەمشەو خواحافیزیت لى بكەم و بچم بەلای
گەدایى خۆمەوہ. من بۆماوہیەكى دورو دریت ئارەزووم دەكرد

دهورويشتم بينمهوه بهلام نئىستا چه زده كهم بگه پيمهوه بو جيهانه
تاريكه كهى خوّم.

لهوكاته دا نيرگس هستايه سه رپى و دهستى باوكمى گرت و وتى:
بوچى نه وهنده خوّت نارحعت ده كهيت شه وهى بوه رويشتوه و
ناگه رپته وه من چاك ده زانم جه نابى دكتور چه ند سنگ فراوانه شه بو
سينگه فراوانه وه رابردوى فهراموش كردوه توش پيوسته رابردوو
فهراموش ب كهيت و له لمان بمينيته وه.

بهلام باوكم به نارحعتيه وه ده يگوت:
ته ريق ده بمه وه هه رگيز ناتوانم رابردوو فهراموش ب كهم، شه
بيويردانى و خراپه كاريانه م ناتوانم فهراموش ب كهم.

بهلام نيرگس به هه رشيوه يهك بوو دلنه وايى ده دايه وه و ده يگوت:
پيوسته له لمان بمينيته وه چون دكتور خوشى ده وييت.
منيش تواناي ته نها وشه يه كم نه بوو بيليم.

لهو روژه به دواوه باوكم كه متر له ژوره كهى ده هاته دهره وه ته نانه ت له
حه وشه كه شدا نهم ده بينى زوربهى كات نيرگس ده چوه سه ردانى بهلام
باوكم روژ له دواى روژ نارحعت تر ده بوو خه مبار تر ده بوو.

روژيكيان نزيكهى ده مه و نيوه رو پييان راگه ياندم ژنيكى هه ژار زور
نه خو شه گه ر فرياي نه كه ويت ده مريت. به په له خوّم گه يانده ژنه كه.
ژنيك بوو ته مه نى نزيكهى چل ساليك ده بوو به بيتهوشى له سه ر
قه ره وي له يه كدا كه وتبوو يه كه مجار وامده زانى ده يناسم كاتيک به باشى
سه رنجى رو خساريمدا مريم بوو باوه پرم نه ده كرد ريكه وتيكي سه رسام
بوو.

به په له ده ست به كار بووم و هوشى هاته وه.

كاتيك چاوى كردهوه پرسى من له كویم؟ ئیره كوی یه؟
وه لأم دایهوه ئیره نه خوشخانهیه، پاشان به نارامی سهری به لای
مندا وهرچه رخاند چهند ساتیک سهیری روخساری كردم به لأم
نهیناسیمهوه.

پرسیارم كرد مه گهر لیره دا كه ست نیه؟

وتی نه خیر چون خه لکی ئەم شاره نیم پینج سالا لهم شاره دا
زینده گی ده كه م چهند سالیك له مه و بهر ره قاسه بووم له بهر نه وه ی ئیستا
پیر بووم ده ریان كردووم ئیستاش جل و بهرگی مالانه ده شورم
ماوه یه كیشه زور نه خوشم دكتوره كانیش نازانن چیمه ناتوانم كاریش
بكه م ئیستاش نازانم كاتيك له نه خوشخانه دهرم ده كه ن بو كوی برۆم.

وتم نه خوشیه كه ت چاك ده بیته وه به لیت پی ددهم له ماوه یه كی
كه مدا ته واو چاك ده بیته وه كاتیکیش چاك بویته وه له نه خوشخانه یه دا
دات دمه زینم ئیتر پیویست ناكات شرو شیتالی مالان بشوریت.

به قسه كانم زور خوشحال بوو وتی جه نابی دكتور نازانم به چ
شیوازیك سوپاست بكه م ده سالا دهر به دهر و به تبه ختم، تا ئیستا هیچ
كهس یارمه تی نه داوم نه وه یه كه مین جاره ده بینم پیاویك یارمه تیم بدات
بی نه وه ی چاوه روانی شتیكم لی بكات به راستی پله ی مرو قایه تیت بی
هاوتایه تانیستا پیاویکی وهك تو پاكم نه بینیهوه.

كاتيك باوه ژنه كه م ئەم قسانه ی ده كرد خستمیه وه ناو بیری نهو قسه
ناره وایانه ی چهند سالیك له وه و پیش پی ده گوتم كاتيك ته مهنم له پانزه
سال زیاتر نه بوو به باوكمی ده گووت بیژهن هه تیویکی سه رسه ری و به د
ره وشته، ئیستا له پاش چهند سالیك ده لیت تانیستا پیاویکی نه وینده
پاكم نه بینیهوه. سه ره نجام هه موو مرو قیك دان به راستیدا ده نیت به لأم چ

كاتيڭ ئەو كاتەي لە ھەموو لايەكەو نائومىد دەبىت و بى چارە و بى
دەسەلات دەبىت.

پاش ئەو ھى باو ەژنەكەم تەواو چاك بويەو ە لە نەخو شخانەكەدا دام
مەزرا نەد شەوانىش ھەر لەو ى دەمايەو ە و روژانىش بەناونىشانى
پەرستار كارى دەكرد بەلام لەبەر ئەو ھى زور لاواز بوو بىارم دەكرد
كارى سەختى پى نەكەن ھەر چو ن خوى ھەز دەكات باوا كارىكات.
يەك مانگ تى پەرى ئەو مالە بچوكەى بو من و نىرگس دروست دەكرا
تەواو بوو تەنھا رەنگ كارى ما بوو ئەويش بەچەند روژىك تەواو دەبوو
زور خو شحال بووم لەبەر ئەو ھى بەتەواو بوونى مالەكە من و نىرگس
زەماو ەن دەكەين.

روژىكيان دەمەو ئىوارە بو سەردانى نەخو شىك چوبوم لەناكاو
نىرگس ھات بولام و وتى يەكيك لە پەرستارەكان خوى كوشتو ە.

خىرا وتم لەكوى يە؟

و ەلامى دايەو ە لەژورەكەى باوكتايە.

بەپەلە لەگەل نىرگس چوینە ژورەكەى باوكم باو ەژنەكەم بينى لەسەر
زەويەكەدا كەوتبوو. دەينالاند باوكيشم لەژور سەريدا دانىشتبوو.

خىرا پشكنىنم بو كرد، سەرنجەدا بە زەھرىكى دژوار خو كوژى
كردو ە و دواساتەكانى زىندەگى بەسەر دەبات.

كاتيڭ باو ەژنەكەم چاوى پىم كەوت بەنارە ھەتتەكەو ە ھەستايە
سەرى پى و بەگريانەو ەوتى:

جەنابى دكتور ە ھەر پيشەو ە با دەستەكانت ماچ بكەم گەرچى
لەو ەش كەمترم تەنانەت ناويشت بەينم بەلام لەبەر ئەو ھى كە ئەزانم
مروقتىكى سنگ فراوانى داواى لىبور دن دەكەم دان بەتاوانەكانى خو ەدا

دەنپم دەزانم ژنیکی بەد رەوشت و بیویژدانم تانە و جیگە یەهێ توانیم
بەدناوم کردیت.

وتم: مریەم خان هەرچی بو رویشت پیم وایە کاریکی چاکت
نەکردووە چون خۆکوژی کاریکی ژیرانە نیە، من بەتەواوی رابردوم
فەرماوش کردوو تەنانەت زۆریشم خوش دەوینیت، بوچی خۆکوژیت
کردوو، لەژیاندا گەر مەرۆق دوجاری هەلە یەك بییت نابیت بەهەلە
هەلەکە ی قەرەبوو بکاتەو.

لەوکاتەدا وەلامی دایەووە جەنابی دکتۆر بونی نەنگینی من شیایوی
ژیان نیە من گوناھکارم پیویستە بمرم پیم باش نیە پیسیکی وەکو من
لەژیاندا بمینیتەو، نەنگی مەرۆقایەتیم پیویستە بمرم، رابردوی
تاریکم هەرگیز لەبیرناچیتەو هەموو کەسیک دەبییت سزای کارە
نارەواکانی هەر لەم دونیایەدا ببینیت، من پاش ئەوێ تووم لەمالەکەدا
دەرکرد لەورۆژە هەتا ئیستا هەموو تەمەنم ئازار و ئەشکەنجە یە
لەکاتیکیدا وام دەزانی دەرت بکەم ژیانم ئاسودە دبیت.

جەنابی دکتۆر گەرچی هەموو تاوانەکان لە ئەستۆی مندا یە بەلام
ئەوێش بزانیە باوکیشت تاوان بارە لەبەر ئەوێ من لەوکاتەدا کچیکی
هەلەو مەرزه بووم شوین ئارەزوێکانی خۆم دەکەوتم چاکی و خراپیم
بەباشی بو دەست نیشان نەدەکرا، خۆ باوکت پیاویک بوو خاوەن
ئەزموون نەدەبوا بە ئارەزووی من بجوایایەتەو نەگەر ئەو باوکیکی
بەسۆزبوا یە نەدەبوا قسە ی من کاری تیبکردایە و کۆرە تاقانەکە ی لەبەر
خاتری من دەر بکردایە، کۆیرانە گوێرایەلی منی دەکرد من ئافرەتیکی
نامۆبووم بەئێو، ئە ی خۆ باوکت پانزەسالی تەواو لەگەل تۆدا دەژیا
خوینتان تیکەلای ی یەك بوو کۆرە تاقانەکە ی بووینت نەدەبوا ئەویش

هه مان رهفتاری منی بکردایه کهواته بزانه ههردوکمان تاوانبارین بهلام
 باوکت زورتر تاوان باره، من باوهژنم زور جیاوازین خوئه و باوکت بوو
 ئه بوایه کورپه کهی خوش بویستایه گهر خراپه یه کم دهرحقت بکردایه
 ئه بوا ئاموژگاری بکردمایه ئه گینا بو جاریکی تر نه مده توانی رهفتاری
 ناشیرین بهرامبهرت بکه م، چاره نوسمان وای لی نه ده هات، له پوژی
 یه که مدا هه رچیه کم دهوت به گوئی ده کردم، له گهل خویدا ده یبردم بو
 شوینی خراپه کاری هه تا نیوهی شه و له گهل پیاوی ئاره زوو په رست
 خه ریکی قومار ده بوین گوچکه کانم به قسه ی ناشیرین ئاخنرابون
 چاوه کانم به شوینی خراپه کاریه وه بوون له وکاتانه شدا زور گهنج بووم
 ئه بوایه له شوینیکی سالمدا پاریزگاری لی بکردمایه به پیچه وانوه
 ده یبردم بو کوپی گورگه برسیده کانی نیو کومه لگا بکه م که م له نه ریتی
 کومه لایه تی لامدا تائه وده مه ی به ژنیکی بهت ره وشت بانگیان ده کردم،
 تاوان باری سهره کی باوکت نه ده بوا بیبردمایه بو ناو کوپی خراپه کاری
 چاره نوسم وای لینه ده هات.

بکوژی سهره کی من باوکت هه وکاری به دناوی و خراپه کاریه کانم هه ر
 ئه وه، هه رئه وه که له گهل پیاویکی نه ناسدا روژم ده کرده وه، خه لکیش
 ئه م بابه ته یان چاک ده زانی ته نها که سیك که ئه م بابه ته ی نه ده زانی
 باوکت بوو گهر که سیك پیی بوتایه ژنه کهت شه وانه له گهل خه لکدا
 راده بویریت هه رگیز باوه ری نه ده کرد و نرخ ی بو قسه ی خه لکی
 دانه دنا، ئایا به وراده یه ش ده بیت باوه ر به ژن بکه یت؟

کامه رانی تو ی له ناو برد منی ده دا به ده ست خه لکیه وه دکتور
 باوه ر بکه باوکت تاوانبارتره.

بهوشیویه قسهی دهکرد کهم کهم قسهکانی هیواشتر دهبوو تا
چاوهکانی نابیهکدا و بهیهکجاری بیدهنگ بوو.
لهوکاته‌دا روم کرده باوکم و وتم باوکه خوئه و نهیناسیمه‌وه بۆچی
راستیه‌کانت پی وت؟

باوکم به‌گریانه‌وه وه‌لامی دامه‌وه: چهند رۆژیک له‌مه‌وبهر
له‌باخچه‌که‌دا منی بینی زۆر سه‌رسام بوو له‌بهر ئه‌وه‌ی ره‌نگ و
روخسارم گۆرا‌بوو، پرسیارى لی‌کردم: چۆن چاوه‌کانت چاک بویه‌وه؟
منیش ناچار بووم هه‌موشتیکی بۆ‌گی‌رمه‌وه ئه‌ویش خو‌کوژی کرد ئه‌م
هه‌لومه‌رجه‌ش واله‌من ده‌کات خو‌م بکوژم یان مۆله‌تم بده‌ری برۆم لی‌ره‌دا
نازاری ویزدان ناره‌حه‌تم ده‌کات.

وتم باشه باوکه‌گیان ماله‌که‌ی خو‌مانت بۆ‌ده‌کرمه‌وه بۆئه‌وه‌ی
پاشماوه‌ی ته‌مه‌نت له‌وی‌دا به‌کامه‌رانی به‌سه‌ره‌ریت.
باوکیشم به‌خوشحالیه‌وه وتی ئه‌گه‌ر ئه‌م کاره بکه‌یت بی پایان
سویاست ده‌که‌م.

ئه‌ورۆژه له‌گه‌ل باوکه‌دا گه‌راینه‌وه بۆ‌شاره‌که‌ی خو‌مان ماله‌که‌ی
خو‌مان که باوکم له‌بهر هه‌ژاری فرۆشیبوی کریمه‌وه و خاوه‌نه‌که‌ی پاش
چهند رۆژیک چۆلی کرد و باوکم رۆیشه‌وه ناوماله‌که‌ی خو‌ی و منیش
له‌ناکاو که‌وتمه‌وه بیری محمد و دایکی یه‌کسه‌ر به‌ره‌و که‌لاوه‌که‌یان
که‌وتمه‌ری کاتی‌ک گه‌یشه‌تمه‌ ئه‌وی سه‌رنج ده‌ده‌م پیره‌ژنیکی پشت
چه‌ماوه له‌به‌رده‌م که‌لاوه‌که‌دا دانیشه‌توه، چومه پی‌شه‌وه کاتی‌ک
سه‌رنج‌دا پیره‌ژنه‌که‌ دایکی محمده. سلۆم کرد و پاشان چومه ناو
که‌لاوه‌که‌وه دایکی محمدیش به‌دوامدا هاته ژوره‌وه زۆر پیر بوو

چاوه كانى ته او كز بوبو كه لاهه كه شيان بچوكترين گور انكارى نه كرد بوو
هروه كوڅوى مابويه وه.

دايكي محمد به ناراميه كه وه وتى تو كنييت؟

وه لامم دايه وه بيژنه نم.

چهند ساتيك كه وته بير كرده وه و وتى ببوره ناتناسم.

له وه لامدا وتم ئايا بيرت ناكه ويته وه چهند ساتيك له مه و بهر له شه ويكي

ساردى زستاندا جيگاي كورنيكت كرده وه كه ناوى بيژنه بوو؟

له وكاته دا پيره ژن ماوه يه كي زور سه يري روخسارى كردم و پاشان

وتى خواي گه وه تو هه مان بيژنه نييت؟

خيبرا وه لامم دايه وه به لي باشت ناسيمه وه هه مان بيژنه نم نيستا پيم

بلي محمد چونه و له كوي يه؟

له وه لامدا هه ناسه يه كي هه لكيشا و وتى پرسى يارى محمد ده كه ييت

محمد پياويكي نه خوش و گرفتاره كاتيك رويشتي محمد نه ييتوانى

كاريك بوڅوى بدوزيته وه له بهر نه وهش ناچار بوو حه مالى بكات له بهر

كاره قورسه كه ي هه ميشه نه خوشه.

له وكاته دا له ناكاو محمد هاته ژوره وه و خيبرا هاته پيشه وه و ماچم

كرد و وتم محمد گيان من بيژنه نم هه مان نه وكه سه ي جيگه تان كردمه وه.

بيژنه له كاتيك دا چهند كاغه زيكي نه خوشخانه ي به دهسته وه بوو

وتى: بيژنه گيان خوزگه م به خوت منى بيچاره دواپورژه كانى ته مه نم

به سه ر ده به م.

خيبرا وه لامم دايه وه محمدى نازيز پيوسته له گه لم بييت ده بييت

پيگه وه ژيان به سه ر به رين زور نيگه ران مه به چون نه خوشيه كه ت

چاره سهر ده کړیت ده تبهم بو نه خوشخانه يه ک زور به باشی چاکت
ده که نه وه، دایکی محمد له ژیر لیوه وه ده یگوت ئینشانه لا.

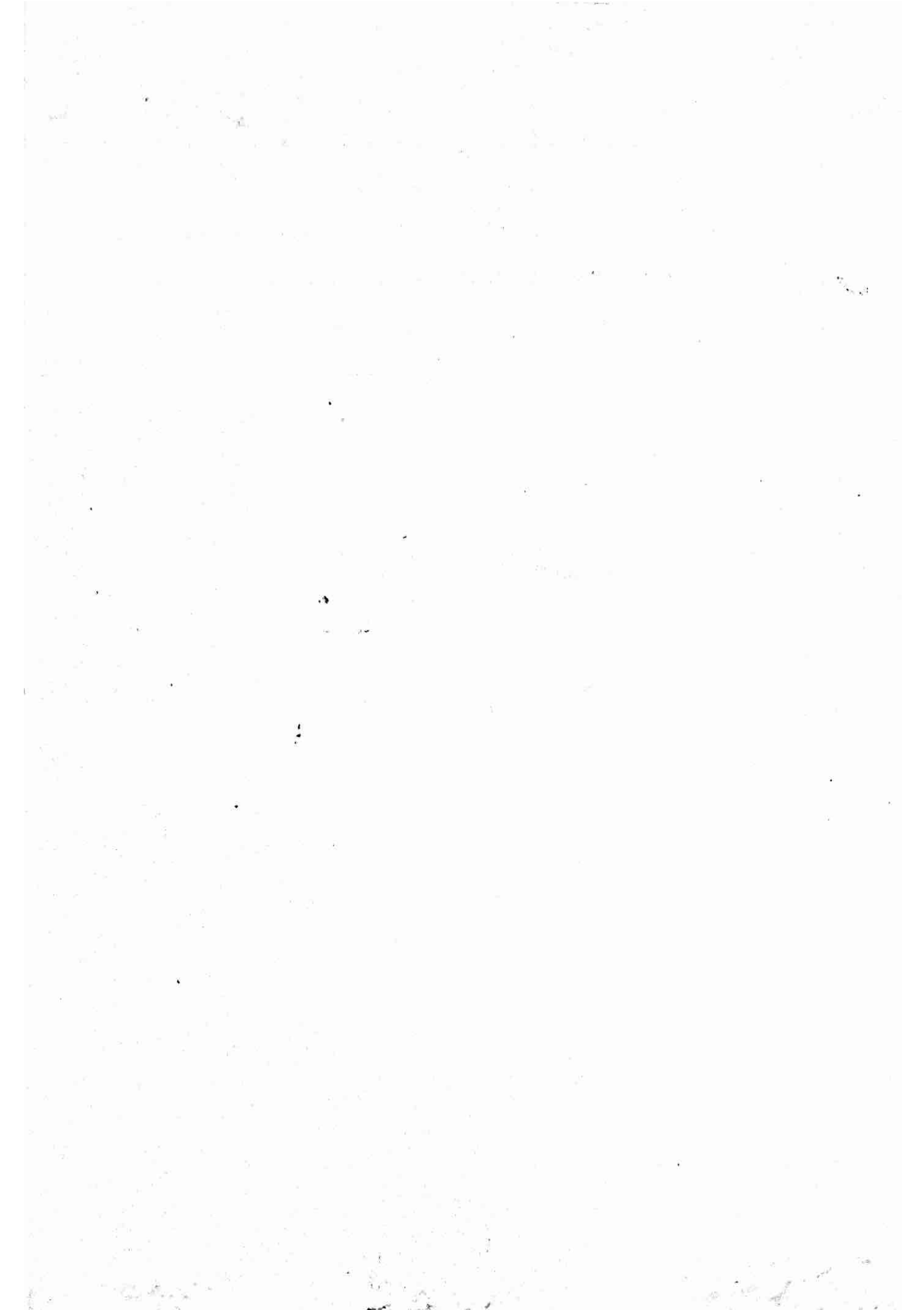
به لام محمد له وه لامدا وتی نه گهر ته مه نم مابیت.

خیرا وتم محمد گیان له هه موی گرن گتر نه وه یه ژن نه هیتم پیویسته
له ناهه ننگه که دا ناماده بیت ده مه ویت به برای خوتم بناسینم به خه لکی.

محمد به په له هاته پیشه وه و له باوه شی گرتم و له خوشیا فرمیسکی
شادی دهرشت له وکاته دا وتی بیژن ته ریق نابیته وه له خه لکی به برای
خوتم داده نییت؟

وتم: نه خیر محمد گیان به پی

به پیچه وانه وه به وپه پری سهر به رزیه وه ده لیم تو برامیت له بهر نه وه ی
ده سایه تی تو و دایکت له هه مرو که س به نرختره له لام.

کاتیك رۆمانی (بی سهریهرشتان) دهخویننهوه ناشنا دهبن به پالهوانی چیرۆکهکه
دهبینن بیژهن نهك ههر كهسیکی تاوانبار نیه بهئكو له دلهوه زور ههولنی ددها بییته كهسیك
بتوانیت خزمهتی كومهلهكهی بكات . نههه جگه له بهسههبردنی تهههن و راگردن له دهست
زولم و زوری باوهژن . ريكهوت وایكرد بیژهن بییته كوریکى تاوانبار و سزای تاوانیک بدات
كه بههیج جوریک ئارهزووی كردنی نهبوو .

دهورهوی ژيانی بیژهن نهوه دهسهلمینیت مروقه چهند له ناو سهختی و نازارهكانی ژياندا بژی
و بهردهوی ناهه مواریبههكانی بییتهوه گهر مروقیکی كۆلنهدهر و خاوهن نیرادهیهکی پۆلاین
بیته له گهه له هه موو نازارهشدا نهتوانیت ململانی بكات و بگاته ئامانجی خوی .....

دینار دیناره

نرخى سى ههزار دیناره

له بلاوگروو كانی خانی چاپ و بلاوگروو دهی چارچا